C:\Users\Plazma\Desktop\Krimi\Gulik\Gulik Robert-Vrazdy na cinskem jezere.pdb

PDB Name: Robert_van_Gulik-Vraždy_na_číns
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Vraždy na čínském jezeře

Robert van Gulik

PŘEDMLUVA

Ve Vraždách na čínském jezeře jsem popsal, jak soudce Ti vyšetřil tři obtížné případy v roce 666, záhy poté, co byl jmenován náčelníkem Chan-jüanu.*
Chan-jüan bylo malé staré město, ležící pouhých šedesát mil severozápadně od císařského hlavního města. Protože však bylo ukryto vysoko v horách, zůstalo odříznuté od světa a usadilo se tam jen málo lidí odjinud. Leží na břehu horského jezera, tajuplného jezera chan-jüanského, o němž se odedávna vyprávějí strašidelné příběhy. Těla lidí, kteří se v něm utopili, nebyla nikdy nalezena, ale jako duchové byli prý spatřeni mezi Živými. Zároveň je však toto jezero proslaveno květinovými čluny, plovoucími domy dostaveníček, kde mohou hosté hodovat ve společnosti krásných kurtizán a strávit celou noc na jezeře.
V tomto podivném starém městě se soudce Ti setkává s krutou vraždou. A jen se rozběhne vyšetřování, je postaven před další dvě podivné záhady a brzy se ocitá v bludišti politických intrik, odporné hrabivosti a temných nedovolených vášní.

ROBERT VAN GULIK

OSOBY

(Příjmení, zde tištěné velkými písmeny, se v čínštině píše vždy před osobním jménem)

HLAVNÍ POSTAVY
TI Žen-ťie, náčelník Chan-jüanu, malého horského okresu šedesát mil od hlavního města. Mluví se o něm též jako o soudci Ti
CHUNG Liang, soudcův důvěrník a rádce a seržant soudního dvora
MA Žung, první pomocník soudce Ti
ŤIAO Taj, druhý pomocník soudce Ti
TAO Kan, třetí pomocník soudce Ti, do příběhu vstupuje ve dvanácté kapitole

OSOBY Z PŘÍPADU UTOPENĚ KURTIZÁNY
CHAN Jung-chan, bohatý statkář a přední občan Chan-jüanu
Vrbové chmýří, jeho dcera
Mandloňový květ
Sasanka kurtizány z Vrbové čtvrti Chan-jüanu
Broskvový květ
WANG, představený cechu zlatníků
PENG, představený cechu stříbrníků
SU, představený cechu řezbářů v jadeitu
KANG Po, bohatý obchodník hedvábím
KANG Čung, jeho mladší bratr

OSOBY Z PŘÍPADU ZMIZELÉ NEVĚSTY
ČANG Wen-čang, doktor literatury
ČANG Chu-piao, jeho syn, kandidát literatury
LIOU Fej-po, bohatý obchodník z hlavního města

Měsíční víla, jeho dcera
KUNG, obchodník čajem, soused doktora Čanga
MAO Juan, tesař
MAO Lu, jeho synovec

OSOBY Z PŘÍPADU MARNOTRATNÉHO CÍSAŘSKÉHO RADY
LIANG Meng-kuang, císařský rada, žije v Chan-jüanu na odpočinku
LIANG Fen, jeho synovec a zároveň jeho sekretář
WAN I-fan, podnikatel

DALŠÍ OSOBY
MENG Ki, Velký inkvizitor

Kapitola první / TRPÍCÍ ÚŘEDNÍK DOKONČUJE HRŮZOSTRAŠNÝ ZÁZNAM; SOUDCE TI SE ÚČASTNÍ BANKETU NA KVĚTINOVÉM ČLUNU

Jen Nebesa, jež píší svitek lidského života,
vědí, kde začíná a kde končí -
Pakliže končí. My smrtelníci neumíme číst jejich písmo.
Nevíme ani zda text je psán shora dolů či naopak.
Když pak soudce usedne za šarlachovou stolici,
má moc Nebes nad životem a smrtí -
Neví však, co vědí Nebesa. Nechť je to varováním jemu i nám.
Nesuďme druhé, sami budeme souzeni.

Věřím, že nikdo nebude považovat dvacet let ve službě našemu slavnému mingskému císaři za nedostatečné zásluhy. Nebožtík můj otec, pravda, setrval ve službě padesát let a zemřel jako státní rada, právě když oslavil své sedmdesáté narozeniny. Mně bude za tři dny čtyřicet, kéž však Nebesa nedopustí, abych byl ještě mezi živými.
Ve stále vzácnějších okamžicích, kdy je můj zmučený rozum jasný, dovoluji svým myšlenkám, aby se vracely do let, která dávno minula; je to jediný únik, jenž mi zbývá. Před čtyřmi lety jsem byl povýšen na vyšetřovatele Metropolitního soudu, což pro úředníka teprve pětatřicetiletého znamená velkou poctu. Lidé mi předpovídali velkou budoucnost. Jak hrdý jsem byl na ten velký dům, který mi byl přidělen, jak rád jsem se procházel v nádherné zahradě ruku v ruce se svou dcerou! Jak malá byla tehdy, dítě pouze čtrnáctileté, ale už znala odborná jména všech květin, na které jsem ukázal. Čtyři roky - a dnes mi to připadá tak dávno. Jako vzpomínky z předchozího života.
Nyní se, hrozivý stíne, znovu pevně tiskneš ke mně, chvějícímu se hrůzou z toho, že tě musím poslechnout. Nedopřeješ mi ani tento kratičký oddech? Což jsem neučinil vše, co jsi mi přikázal? Což jsem minulý měsíc, po návratu z toho starého proklatého města Chan-jüanu na břehu zlověstného jezera, okamžitě nevybral příznivé datum pro svatbu své dcery? Což se minulý týden neprovdala? Co ty na to? Mé smysly otupila nesnesitelná bolest, neslyším tě dobře. Říkáš, že... že se má dcera musí dozvědět pravdu? Všemocná Nebesa, nemáte nejmenší slitování? Ta zvěst jí zlomí srdce, zničí ji... Ne, neubližuj mi, prosím, udělám, co říkáš, jen už mě nech... Ano, napíšu to.
Píšu, píšu jako každou bezesnou moc, a ty, neúprosný kate, stojíš nade mnou. Říkáš, že druzí tě nevidí. Ale není-liž pravda, že na člověka, jehož se dotkla smrt, ostatní vidí její stopy? Pokaždé, když narazím v chodbách dnes tak pustých na některou ze svých manželek či konkubín, rychle odvracejí tvář. Když v úřadě vzhlédnu od svých papírů, často přistihnu své písaře, jak na mne civí. A jak se opět rychle sklánějí nad své dokumenty. Vím, že potají svírají amulety, které si v poslední době navykli nosit. Určitě cítí, že od té doby, co jsem se vrátil z Chan-jüanu, nejsem pouze vážně nemocen. Nemocný člověk budí soucit, posedlému se lidé vyhýbají.
Nic nechápou. Potřebují mne jenom litovat. Tak jako litujeme člověka odsouzeného k nelidskému trestu, aby si vlastnoručně přivodil vleklou smrt, nucen katem rvát si kus po kuse maso z vlastního těla. A tak jsem zpřetrhával jedno po druhém vlákna důmyslné sítě, která jsem trpělivě snoval po celé říši. Každé přetržené vlákno představovalo zmařenou naději, zhroucené iluze, zmarněný sen. Teď jsou všechny stopy zahlazené, nikdo se nikdy nic nedozví. Předpokládám dokonce, že Císařské noviny přinesou smuteční oznámení, kde budu oplakán jako slibný mladý úředník, který předčasně zemřel na vleklou chorobu. Opravdu vleklou, vlekoucí se až do této chvíle, kdy ze mne zbyla jen zkrvavená mršina.
A to je ta chvíle, kdy kat noří svůj dlouhý nůž do zmučeného srdce zločincova a dává mu smrtelnou ránu z milosti. Proč potom tedy trváš na prodlužování mé agónie, ty strašný stíne se jménem květiny? Proč chceš rozervat mé srdce na kusy tím, že mě nutíš zahubit duši mé ubohé dcery? Nikdy se nedopustila žádného zločinu, nikdy o ničem nevěděla... Ovšem, slyším tě, ty strašná ženo, říkáš, že ještě musím psát, všechno vypsat, aby se to dozvěděla má dcera. Řekni jí, jak mi Nebesa odepřela rychlý konec podle vlastní volby a odsoudila mě k pomalé mučivé smrti z tvých krutých rukou. A to poté, co mi dovolila jeden krátký pohled na to, co... by bývalo mohlo být.
Ano, má dcera se dozví o všem: o setkání s tebou na břehu jezera, o starém příběhu, který jsi mi vyprávěla, všechno. Ale přísahám, že jsou-li ještě Nebesa nad námi, má dcera mi odpustí, odpustí zrádci a vrahovi, říkám ti, ale tobě nikoli! Tobě ne, protože ty jsi jen nenávist, ztělesněná nenávist, a zemřeš zároveň se mnou, zemřeš jednou provždy. Ne,

neodstrkávej mi teď ruku, řekla jsi "Piš!" a já to napíšu. Nechť jsou mi Nebesa milostivá a... ano, tobě také. Neboť nyní - příliš pozdě - v tobě poznávám to, co skutečně jsi, a vím, že nikdy nepřicházíš nezvána. Pronásleduješ k smrti a mučíš pouze ty, kdo tě přivolali vlastními temnými skutky.
A to se právě stalo.
Dvůr mě vyslal do Chan-jüanu, abych vyšetřil složitý případ zpronevěry vládních peněz, neboť vyvstalo podezření, že jsou do něj zapleteni místní činitelé. Vzpomeň si, že toho roku přišlo jaro brzy. Ve vlahém vzduchu se chvěl příslib očekávání, v bezstarostné náladě mne dokonce napadlo, abych na cestu do Chan-jüanu vzal s sebou svou dceru. Ale nálada pominula a vzal jsem místo ní Chryzantému, svou nejmladší konkubínu. Doufal jsem, že se do mé zmučené duše opět vrátí klid, neboť Chryzantéma byla mému srdci velice drahá -dříve. Avšak když jsem dorazil do Chan-jüanu, uvědomil jsem si, že to byla planá naděje. Ta, kterou jsem nechal za zády, byla se mnou více než kdy jindy, její obraz stál mezi námi, nepřiměl jsem se ani k tomu, abych se dotkl malé štíhlé ruky své Chryzantémy.
Ve snaze zapomenout jsem horečně vrhl všechny své síly na vyřešení případu. A vyřešil jsem jej do týdne, prokázal jsem, že viníkem je úředník z hlavního města, a on se přiznal. Poslední večer uspořádali vděční představitelé místní správy v Chan-jüanu pro mne nádhernou večeři na rozloučenou ve Vrbové čtvrti, což je po staletí proslulý domov zpěvaček a tanečnic. Přímo překypovali projevy vděčnosti a obdivu nad tím, jak rychle jsem vyšetřil ten mrzutý případ. Litovali pouze, že nemohou požádat Mandloňový květ, aby pro mne zatančila. Byla prý nejkrásnější a nejdokonalejší tanečnicí z celé čtvrti a jméno měla po proslulé krasavici dávných časů. Naneštěstí dívka právě toho rána bez vysvětlení zmizela. Kdybych si mohl pobyt v Chan-jüanu o pár dnů prodloužit, dodávali toužebně, určitě bych jim vyřešil i tuto záhadu! Jejich lichocení mě těšilo, vypil jsem víc vína než obvykle, a když jsem se pozdě v noci vracel do luxusního pavilónu, který mi dali k dispozici, byl jsem v povznesené náladě. Cítil jsem, že všechno dobře dopadne, že to prokletí zlomím!
Chryzantéma na mě čekala, měla na sobě šat broskvové barvy, který zdůrazňoval její mladou pěknou postavu. Hleděla na mne svýma milýma očima, hned bych jí byl ovinul paže kolem těla. Jenomže náhle tu byla opět ta druhá, ta nezvaná, a já nemohl.
Prudce jsem se otřásl. Zamumlal jsem cosi na svou omluvu a vyběhl do zahrady. Měl jsem pocit, že se zadusím, potřeboval jsem vzduch. Ale v zahradě bylo horko a dusno, musel jsem vyjít ven, k jezeru. Přešel jsem po špičkách kolem klímajícího vrátného a vykročil do pusté ulice. Když jsem došel až k jezeru, tiše jsem postál a dlouho hleděl na klidnou hladinu, v srdci hluboké zoufalství. Co mi vynese můj pečlivě vypracovaný plán? Kdo může vládnout mužům, není-li sám mužem? Konečně jsem pochopil, že existuje jediné řešení.
Jakmile jsem se takto rozhodl, vrátil se mi klid. Uvolnil jsem vpředu své purpurové roucho a posunul vysokou černou čapku z čela zbroceného potem. Volným krokem jsem kráčel po břehu a hledal místo, které by se hodilo pro můj záměr. Myslím, že jsem si dokonce broukal nějakou melodii. Což není nejlepší odejít z malované síně ve chvíli, kdy červené svíce ještě planou a víno ve zlatých pohárech je ještě teplé? Radoval jsem se z překrásného okolí, po levici jsem měl mandloně obalené bílými květy a jejich těžká vůně se nesla teplým jarním vzduchem. A po pravici hladinu jezera, postříbřenou měsíčním svitem.
Spatřil jsem ji za jedním záhybem cesty. Stála na břehu těsně u vody; na sobě měla bílý hedvábný šat se zelenou šerpou a ve vlasech bílou vodní lilii. Když se po mně ohlédla, ozářil měsíční svit její líbeznou tvář. Tehdy jsem v jediném okamžiku pochopil, že toto je konečně žena, která zlomí ochromující kouzlo, žena, kterou mi vyvolila sama Nebesa.
Také to věděla, neboť když jsem k ní došel, nepřenesla žádný z obvyklých pozdravů a zdvořilých dotazů. Řekla pouze:
"Mandloně rozkvetly letos velice brzy!"
"Právě nečekané radosti jsou ty největší!"
"Platí to vždy?" zeptala se s posměvačným úsměvem. "Pojďte, ukážu vám, kde jsem dosud seděla."
Zašla mezi stromy a já šel za ní na malou mýtinku hned při cestě. Sedli jsme si vedle sebe na nízkou mez do vysoké trávy. Větve mandloní obsypané květy se nad námi skláněly jako baldachýn.
"Jak zvláštní!" řekl jsem rozradostněn, když jsem sevřel její chladnou drobnou ručku ve své. "Jako bychom byli na jiném světě."
Jenom se usmála a pohlédla na mne úkosem. Ovinul jsem jí paži kolem pasu a přitiskl ústa na její velké červené rty. A ona sňala kouzlo, které mě tížilo. Její objetí mě uzdravilo, naše vášnivé vzplanutí vypálilo zející ránu v mé duši. Má rozjásaná mysl uvěřila, že všechno ještě dobře dopadne.
Když jsem beze spěchu prstem obtahoval stíny, které větve vrhaly na její nádherné tělo, bílé a hladké jako nejjemnější jadeit, přistihl jsem se znenadání, že jí říkám o kouzle, které ze mne sňala. Zvolna setřásla květy, které spadly na její nádherná ňadra. Zvedla se a pomalu řekla:
"Kdysi dávno jsem slyšela něco podobného." A potom, po krátkém zaváhání, dodala: "Povězte, nejste vy soudce?"
Ukázal jsem na čapku, kterou jsem pověsil na nízkou větev; měsíční paprsky dopadaly na zlaté odznaky mé hodnosti. Pak jsem odpověděl s hořkým úsměvem:
"Kdyby jen to, jsem dvorní vyšetřovatel."
Moudře přikývla, pak si znovu lehla do trávy a složila své oblé paže pod krásně modelovanou hlavu.
"Ten starý příběh," řekla zamyšleně, "by vás měl zajímat. Pojednává o chytrém soudci, který před mnoha staletími působil tady v Chan-jüanu jako okresní náčelník. Za oněch časů..."
Nevím, jak dlouho jsem naslouchal jejímu tichému jímavému hlasu. Avšak když se odmlčela, mé srdce sevřel ledový strach. Rázně jsem vstal, oblékl se a kolem pasu si uvázal dlouhou šerpu. Když jsem si nasadil čapku, řekl jsem chraplavě:
"Nepokoušejte se dělat si ze mne tou fantastickou povídačkou blázny! Přiznejte se, ženská, jak jste přišla k mému

tajemství?"
Ale ona na mne jen pohlédla a rozkošná ústa se zachvěla v dráždivém úsměvu.
Její neobyčejná krása zaplašila můj hněv. Kleče po jejím boku jsem zvolal:
"Na tom nezáleží! Nezáleží mi na tom, kdo jste nebo čím jste byla. Neboť vězte, že mé plány jsou promyšlenější než ty, o nichž jste mi vyprávěla, a přísahám, že vy a pouze vy budete mou královnou!" Něžně jsem se na ni zahleděl, zvedl jsem její šat a dodal: "Od jezera sem fouká, bude vám zima."
Pomalu zavrtěla hlavou. Přesto jsem vstal a přikryl její nahé tělo hedvábným rouchem. Náhle jsem poblíž uslyšel hlasitý hovor.
Na mýtinu přišlo několik mužů. Ve značných rozpacích postavil jsem se před ženu spočívající v trávě. Starší muž, v němž jsem poznal náčelníka Chan-jüanu, střelil pohledem za má záda. Pak se hluboce uklonil a řekl hlasem plným obdivu:
"Tak jste ji přece našel, pane! Když jsme dnes v noci prohledali její pokoj ve Vrbové čtvrti a našli její vzkaz, šli jsme se podívat tímto směrem. Protože v jezeře je proud, který se stáčí do této zátoky. Je skutečně úžasné, jak se vám podařilo odhalit to vše dříve než nám! Ale nemusel jste se obtěžovat a přenášet její tělo ze břehu na mýtinu, pane!" Obrátil se ke svým mužům a přikázal: "Přineste sem nosítka!"
Obrátil jsem se a podíval se. Z bílého šatu, lepícího se jí na tělo jako rubáš, kapala voda a oslizlý vodní plevel, zapletený do jejích kadeří, jí ulpěl na klidné tváři, v níž nebylo života.

Venku se šeřilo, soudce Ti seděl na otevřené terase v druhém patře soudní budovy a popíjel čaj. Seděl zpříma v křesle u nízké balustrády z vyřezávaného mramoru a rozhlížel se po krajině prostírající se před ním. Jedno po druhém rozsvěcela se světla dole ve městě, které odtud vypadalo jako kompaktní masív střech.
Kus za ním bylo jezero, široký pás klidné temné vody. Protější břeh halila mlha, převalující se na úpatí hor na druhé straně.
Byl horký a dusný den, který nyní přecházel ve skličující noc. Na stromech dole v ulicích se nepohnul ani lístek.
Soudce v nepohodlném úředním rouchu z tuhého brokátu pokrčil rameny. Starý muž, který stál mlčky po jeho boku, pohlédl starostlivě na svého pána. Toho večera panstvo v Chan-jüanu pořádalo na počest soudce Ti banket na jednom květinovém člunu na jezeře. Pomyslel si, že pokud se počasí nezmění, bude to sotva příjemný večer.
Soudce se zvolna probíral svým dlouhým černým vousem a sledoval při tom mimoděk kurs člunu, na tuto vzdálenost pouhého bodu na hladině, který vedl opožděný rybář svými pádly k přístavnímu molu. Když mu zmizel z dohledu, soudce náhle zvedl zrak a řekl:
"Pořád ještě si musím zvykat na život ve městě, které není obehnané hradbami, seržante. Tak či onak se tu člověk cítí... nejistě."
"Chan-jüan leží asi šedesát mil od hlavního města, Vaše Ctihodnosti," poznamenal starší muž, "a jsme tedy na dosah císařských gard. Kromě toho, provinční posádky jsou -"
"Samozřejmě, nemluvím o vojenských problémech!" přerušil ho soudce netrpělivě. "Mluvím o situaci tady ve městě. Mám pocit, že v tomhle městě se děje mnoho věcí, které se před námi tají. Ve městech obehnaných hradbami se při setmění zavírají brány a člověk pak cítí, že je, abych tak řekl, pánem situace. Ale takovéhle otevřené město, rozložené na úpatí hor, a ta předměstí na břehu jezera... Kdekdo může přicházet a odcházet, jak se mu zlíbí!"
Druhý muž poškubával svou roztřepenou bílou bradkou a nevěděl, co na to říct. Jmenoval se Chung Liang a byl to věrný pomocník soudce Ti. Za starých časů byl nevolníkem v soudcově rodině a nosil soudce, když byl ještě malý, v náručí. Když byl před třemi roky soudce Ti jmenován okresním náčelníkem v Peng-laj, což bylo jeho první místo na venkově, Chung navzdory svému pokročilému věku trval na tom, že půjde s ním. Soudce ho jmenoval seržantem tribunálu. Udělal to především proto, aby Chungovi zajistil úřední postavení, ale Chungovým hlavním úkolem bylo sloužit soudci jako důvěrný poradce, s nímž mohl bez zábran probírat všechny své problémy.
"Jsou to už dva měsíce, co jsme tady, Chungu," navázal soudce Ti, "a soudnímu dvoru nebyl předložen ani jediný významnější případ."
"To znamená," mínil seržant, "že občané Chan-jüanu jsou poslušní zákonů, Vaše Ctihodnosti!"
Soudce zavrtěl hlavou.
"Ba ne, Chungu," řekl, "to znamená, že nás nezasvěcují do svých záležitostí. Jak jsi říkal. Chan-jüan není daleko od hlavního města. Ale protože leží na břehu horského jezera, byl to vždycky okres více či méně izolovaný a málokdy se tu usadil někdo odjinud. A když se v takovémto pevně semknutém společenství něco stane, vždycky udělají všechno, co je v jejich silách, aby to utajili před svým náčelníkem, kterého považují za cizince. Opakuji, Chungu, tady se toho odehrává víc, než je na pohled patrné. A k tomu ještě ty příšerné tlachy o jezeře..."
Nedokončil větu.
"Přikládá jim Vaše Ctihodnost nějakou víru?" zeptal se okamžitě seržant.
"Víru? Ne, tak daleko bych nešel. Když ale slyším, že se tam v posledním roce utopili čtyři lidé a jejich těla se nikdy nenašla, tak -"
V té chvíli vešli na terasu dva statní muži v jednoduchém hnědém šatu s černými čepičkami na hlavě. Byl to Ma Žung a Ťiao Taj, další dva pomocníci soudce Ti. Oba měřili bezmála dva metry a měli široká ramena a mohutné šíje, jaké mívají zkušení rohovníci. Nejprve soudce uctivě pozdravili a potom řekl Ma Žung:
"Blíží se hodina, kdy má banket začít, Vaše Ctihodnosti! Nosítka jsou připravená."
Soudce Ti vstal. Jeho oči na okamžik spočinuly na obou mužích. Oba dva, jak Ma Žung, tak Ťiao Taj, bývali "bratry zelených lesů", což byl poněkud lichotivý titul pro lapky. Jednou před třemi roky přepadli soudce na pusté silnici, ale svou nebojácností a silou své osobnosti na ně tak zapůsobil, že se zřekli svého násilnického řemesla a požádali ho, aby

jim dovolil vstoupit do jeho služeb. Soudce Ti, pohnut jejich upřímností, této žádosti vyhověl. A jak se ukázalo, odhadl je správně; tato dvojice, nahánějící hrůzu, mu oddaně sloužila a osvědčila se při zatýkání nebezpečných zločinců a při plnění jiných obtížných úkolů.
"Právě jsem říkal seržantovi," obrátil se na ně soudce Ti, "že v tomto městě se děje mnoho věcí, které se před námi tají. Až bude banket na květinovém člunu v plném proudu, hleďte, aby dobře popilo i služebnictvo a posádka, a trochu je rozpovídejte!"
Ma Žung a Ťiao Taj odpověděli širokým úsměvem. Dobrý mok nebyl žádnému z nich proti mysli.
Čtyři muži sestoupili po širokém kamenném schodišti na ústřední nádvoří soudního areálu. Soudcova nosítka pro slavnostní příležitosti byla připravena. Soudce Ti nastoupil společně se seržantem Chungem a dvanáct nosičů zvedlo tyče na mozolnatá ramena. Průvod otevírali dva běžci s velkými papírovými lucernami, na nichž svítil nápis "Tribunál Chan-jüanu". Ma Žung a Ťiao Taj kráčeli za palankýnem a za nimi šest strážníků v kožených kabátech s červenými šerpami a železnými helmami na hlavách.
Stráže otevřely těžká vrata soudního dvora, pobitá železnými hřeby, a průvod vyšel na ulici. Nosiči palankýnu s jistotou sestupovali po příkrých schodech, vedoucích dolů do města. Brzy došli na tržiště před Konfuciovým chrámem, kde lidé v hustém davu obcházeli večerní stánky, osvětlené olejovými lampami. Běžci rozezněli své měděné gongy a volali:
"Uhněte z cesty! Blíží se Jeho Excelence náčelník."
Dav uctivě ustoupil. Staří i mladí zírali bázlivě na míjející průvod.
Znovu šli z kopce, procházeli čtvrtěmi chudých, až se dostali na širokou silnici, táhnoucí se podél jezerního břehu. Po půl míli průvod zahnul na cestu lemovanou elegantními vrbami. Ty právě daly jméno Vrbové čtvrti, kde žily kurtizány a zpěvačky. Jejich domy vesele zdobily lampióny z barevného hedvábí a nočním vzduchem se nesly náhodné úryvky písní a brnkání strunných nástrojů. Mladé ženy v křiklavých šatech se tísnily na červeně nalakovaných balkónech, živě se bavily a dívaly se na průvod pod nimi.
Ma Žung, který se považoval za znalce vína a žen, hleděl vzhůru a důkladně zkoumal tu řadu krásek. Podařilo se mu zachytit pohled baculatého děvčete s příjemnou kulatou tváří, které se vyklánělo přes zábradlí z balkónu největšího domu. Neobratně na ni zamrkal a byl odměněn povzbudivým úsměvem.
Nosiči postavili palankýn na přístavní můstek. Na soudce tam čekali pánové z řad místní honorace v dlouhých rouchách ze třpytivého brokátu. Vysoký muž ve fialovém šatu se zlatým květinovým vzorem předstoupil a pozdravil soudce hlubokou úklonou. Byl to bohatý statkář Chan Jung-chan, přední občan Chan-jüanu. Jeho rodina žila po staletí v prostorném sídle vysoko na horském svahu, ve stejné výši jako soudní dvůr.
Chang uvedl soudce na květinový člun, kotvící u přístavního můstku, jehož široká přední paluba byla ve stejné výši jako molo. Tonula v záři světel stovek barevných lampiónů, zavěšených na všech okapech hlavní kajuty. Když soudce Ti a Chan prošli hlavním portálem do jídelny, orchestr sedící poblíž vchodu spustil veselou melodii na uvítanou.
Chan doprovodil soudce po tlustém koberci na čestné místo k vysokému stolu v zadní polovině jídelny a požádal ho, aby usedl po jeho pravici. Ostatní hosté se rozsadili za dva další stoly stojící proti sobě, každý po jedné straně v pravém úhlu k soudcovu stolu.
Soudce Ti se zájmem pozoroval okolí. Často slýchal o proslulých chan-jüanských květinových člunech, jakýchsi plovoucích místech dostaveníček, kde hosté mohou hodovat v ženské společnosti a strávit noc na jezeře. Marnotratnost takovýchto podniků překonala jeho očekávání. Jídelna byla dlouhá téměř deset metrů a po stranách ji uzavírala bambusová opona. Od červeného lakového stropu visely čtyři velké lucerny z malovaného hedvábí, štíhlé dřevěné sloupy byly vyřezávané a pozlacené.
Lehký houpavý pohyb dával tušit, že se člun odpoutal od mola. Když hudba přestala hrát, bylo slyšet rytmické šplouchám vesel, ovládaných veslaři dole v lodním prostoru.
Chan Jung-chan stručně představil ostatní hosty. V čele stolu po soudcově pravici seděl hubený starší muž s lehkým hrbem. Ukázalo se, že je to Kang Po, bohatý obchodník hedvábím. Když Kang povstal a třikrát se soudci poklonil, Ti si všiml, že mu v koutcích úst nervózně zaškubalo a že pohledem mířil hned vlevo, hned vpravo. Tlouštík se spokojenou tváří, který seděl vedle něho, byl Kang Čung, jeho mladší bratr. Soudce Ti mimoděk napadlo, že oba bratři si jsou zcela nepodobni jak zjevem, tak co do osobnosti. Třetím hostem u tohoto stolu byl obtloustlý muž pompézního vzezření, který byl představen jako Wang, hlava cechu zlatnického.
V čele protějšího stolu seděl vysoký ramenatý muž v hnědém, zlatem vyšívaném šatu a hranaté tylové čapce. Ve vážné snědé tváři měl velitelský výraz. Ten pak, zároveň s tuhým černým vousem a dlouhými licousy, mu dodával úřednického vzezření, ale Chan ho představil jako Liou Fej-poa, bohatého obchodníka z hlavního města. Hned vedle Chanova sídla si postavil nádhernou vilu, v níž obyčejně trávil léto. Zbývající dva hosté u jeho stolu byli Peng, představený cechu stříbrníků a Su, hlava cechu řezbářů v jadeitu. Soudce byl překvapen rozdílem mezi oběma cechmistry. Peng byl velice hubený postarší pán s úzkými rameny a dlouhou bílou bradou. Su byl naopak mladý statný chlapík s širokými rameny a silnou šíjí pěstního zápasníka. Vypadal obhrouble a tvářil se mrzutě.
Chan Jung-chan zatleskal. Orchestr spustil další veselou melodii a dveřmi po soudcově pravici vstoupili služebníci; přinášeli podnosy se studenými mísami a cínové džbány s horkým vínem. Chan pronesl přípitek na uvítanou a banket začal.
Chan oždiboval studenou kachnu a kuře a přitom zdvořile konverzoval. Zjevně to byl muž vybraného vkusu a vzdělání, ale v jeho zdvořilém proslovu soudce postrádal jistou dávku srdečnosti. Připadal mu velice zdrženlivý a nepříliš nakloněný cizincům. Teprve když vyprázdnil rychle za sebou několik velkých pohárů, poněkud rozvázal a řekl s úsměvem:
"Mám dojem, že jsem vypil pět pohárů, zatímco Vaše Ctihodnost jen jeden!"

"Velice si potrpím na pohár dobrého vína," odpověděl soudce Ti, "ale piju jen při takových milých příležitostech, jako je ta dnešní. Pohoštění je to vskutku štědré!"
Chan se uklonil a řekl:
"Doufáme a pevně věříme, že se Vaší Ctihodnosti bude pobyt v našem malém okrese líbit. Litujeme pouze, že jsme jen prostí venkovští lidé, kteří nejsou vhodnými společníky pro osobu tak významnou, jako je Vaše Ctihodnost. Navíc se obávám, že se Vaší Ctihodnosti bude zdát život zde dosti fádní, u nás se toho děje tak málo!"
"Skutečně jsem vyrozuměl ze soudních spisů," řekl soudce Ti, "že lidé v Chan-júanu jsou pracovití a respektují zákony, což je pro náčelníka příjemná situace! Ale mluvíte-li o nedostatku pozoruhodných osobností, jste přespříliš skromný. Nemluvě o vaší významné osobnosti, což si Chan-jüan nevybral za místo svého odpočinku proslulý císařský rada Liang Meng-kuang?"
Chan připil soudci dalším pohárem a potom řekl:
"Pobyt císařského rady je nám ctí! Velice nás mrzí, že v posledním půlroce nám jeho chatrné zdraví brání těžit poučení z jeho moudrosti."
Dlouhým douškem vyprázdnil pohár. Soudce Ti si pomyslel, že Chan dost pije. Řekl:
"Před dvěma týdny jsem hodlal vykonat u starého rady zdvořilostní návštěvu, ale bylo mi řečeno, že churaví. Doufám, že to není nic vážného?"
Chan se na soudce pátravě zahleděl. Potom odpověděl:
"To víte, je mu bezmála devadesát. Ale až na záchvaty revmatismu a nějaké oční potíže byl donedávna v pozoruhodně dobrém stavu. Avšak v posledním asi tak půlroce se jeho mysl poněkud... No, bude lépe, když se Vaše Ctihodnost zeptá Liou Fej-poa, jejich zahrady spolu sousedí, vídá radu častěji než já."
"Dosti mě překvapilo," podotkl soudce, "že Liou Fej-po je obchodník. Má všechny rysy rozeného úředníka."
"Málem jím už byl!" zašeptal Chan. "Liou pochází ze staré rodiny v hlavním městě a byl vychován jako budoucí úředník. Ale neudělal druhou literární zkoušku a to ho natolik roztrpčilo, že zanechal studia a stal se obchodníkem. A byl tak úspěšný, že je dnes jedním z nejbohatších mužů v téhle provincii a jeho obchodní podniky najdete po celé říši. Proto také tolik cestuje. Ale nezmiňujte se, prosím, že jsem vám to řekl, neboť stará rána se dosud nezacelila."
Soudce Ti souhlasně kývl hlavou. Zatímco Chan pokračoval v pití, soudce naslouchal hovoru u bočních stolů. Živoiální Kang Čung zvedl svůj pohár vína k Liou Fej-poovi a zvolal.
"Připíjím na mladý pár! Ať spolu šťastně žijí, dokud jim hlavy nezešednou!"
Všichni zatleskali, ale Liou Fej-po se pouze uklonil. Chan Jung-chan soudci spěšně vysvětlil, že Liouova dcera Měsíční víla se předchozího dne provdala za jediného syna doktora Čanga, profesora klasické literatury ve výslužbě. Svatba se konala v domě doktora Čanga na druhém konci města a byla velice bouřlivá. Potom Chan zvolal: "Dnes večer nám tu náš učený profesor chybí! Slíbil, že přijde, ale na poslední chvíli požádal, abychom ho omluvili. Mám dojem, že jeho vlastní víno bylo na něho moc silné!"
Poznámka vyvolala všeobecné veselí. Ale Liou Fej-po jen znuděně pokrčil rameny. Soudce Ti si v duchu řekl, že Liou sám má po svatební hostině možná ještě kocovinu. Poblahopřál mu a dodal: "Lituji, že jsem tak propásl příležitost seznámit se s profesorem. Rozhovor s ním by byl jistě velmi poučný."
"Prostý obchodník jako já," řekl Liou Fej-po vzdorně, "nepředstírá, že rozumí klasické literatuře. Ale říká se prý, že znalost knih s sebou nenese vždy pevný charakter."
Následovala trapná pauza. Chan rychle pokynul číšníkům, aby vytáhli bambusové závěsy.
Všichni odložili hůlky a obdivovali výhled. Byli už daleko od břehu a kdesi za vodou se třpytila myriáda světel Chan-jüanu. Květinový člun nyní stál a houpal se na čeřících se vlnách. Veslaři jedli svou večerní rýži.
Náhle se po soudcově levici s cinkotem odhrnul závěs z křišťálových korálků. Vstoupilo šest kurtizán a hluboce se uklonilo před čestným hostem.
Chan Jung-chan vybral dvě, aby dělaly společnost jemu a soudci, a čtyři ostatní poslal k bočním stolům. Chan představil dívku stojící vedle soudce Ti jako proslulou tanečnici Mandloňový květ. Přestože stála skromně s očima sklopenýma, viděl soudce, že má pravidelnou a hezkou, avšak poněkud chladnou tvář. Druhá dívka, zvaná Sasanka, se zdála být veselejší, když byla soudci představena, hned se na něho usmála.
Když Mandloňový květ plnila soudcův pohár vínem, zeptal se jí, jak je stará. Odpověděla mírným kultivovaným hlasem, že jí brzy bude devatenáct. Mluvila s přízvukem, který soudci připomínal provincii, z níž pocházel. Příjemně překvapen se zeptal:
"Je to možné, že pocházíte z provincie Šan-si?"
Zvedla oči a vážně přisvědčila. Teď, když uviděl její velké zářivé oči, si soudce uvědomil, že je opravdu neobyčejně krásná. Ale zároveň vysledoval v jejích očích jakýsi temný a pochmurný žár, který ho u tak mladé půvabné dívky překvapoval.
"Já sám patřím k rodině Ti z Tchaj-jilanu," řekl. "Kde jste se narodila vy?"
"Tato osoba pochází z Ping-jangu" odpověděla dívka mírně.
Soudce Ti jí nabídl, aby se napila z jeho poháru. Už chápal, proč má tak zvláštní oči. Ženy z Ping-jangu, okresu ležícího jen pár mil jižně od Tchaj-juanu, jsou odedávna proslulé jako znalkyně kouzel a čar, dovedou léčit nemoce zaříkáním a zaklínáním a o některých je dokonce známo, že provozují černou magii. Soudce přemítal, jak se tato krásná dívka, pocházející zřejmě z dobré rodiny ve vzdálené provincii Šan-si, dostala k tomuto nešťastnému povolání v malém okrese Chan-jüan. Dal se s ní do hovoru o krásné krajině a mnoha historických památkách v Ping-jangu.
Chan Jung-chan se mezitím se Sasankou pustil do pijácké hry. Po řadě citovali po jednom verši z jedné básně a ten, kdo nedokázal okamžitě navázat, musel za trest vyprázdnit pohár. Chan zřejmě hodně prohrával, jazyk se mu začínal plést. Teď se zaklonil a s laskavým úsměvem na široké tváři přehlížel společnost. Soudci neušlo, že jeho oči pod ztěžklými

víčky se téměř zavřely a zdálo se, že dříme. Sasanka obešla stůl a se zájmem pozorovala Chanovo úsilí udržet se v bdělém stavu. Náhle se zachichotala.
"Nejlíp bude, když mu dám trochu horkého vína!" řekla přes stůl Mandloňovému květu, která stála mezi Chanem a soudcem. Sasanka se obrátila a odběhla ke stolu bratrů Kangových. Dolila Chanův pohár z velkého džbánu, který sluha právě přinesl.
Soudce Ti zvedl svůj pohár. Chan pochrupoval. Soudce si mrzutě pomyslel, že jestli se lidé opijou, bude tento večírek nejen nudný, ale také únavný. Pokusí se brzy se zvednout. Právě když upíjel vína, zaslechl náhle, jak mu Mandloňový květ, stojící po jeho boku, říká tiše, ale naprosto zřetelně:
"Musím s vámi později mluvit, Vaše Ctihodnosti. V tomhle městě se chystá nebezpečné spiknutí!"

Kapitola druhá / SOUDCE PŘIHLÍŽÍ TANCI OBLAČNÉ VÍLY; NÁHLE JE ZASKOČEN PŘÍŠERNÝM OBJEVEM

Soudce hned odložil pohár a obrátil se k ní. Ale ona odvrátila svůj pohled a sklonila se k Chanovi. Přestal chrápat. Sasanka se vracela ke stolu a oběma rukama držela pohár, po okraj naplněný vínem. Mandloňový květ se pořád ještě dívala jinam a spěšně dodala:
"Doufám, že Vaše Ctihodnost hraje šachy, protože -" Odmlčela se, protože Sasanka teď stála před jejich stolem. Mandloňový květ se naklonila přes stůl a převzala od ní pohár. Přitiskla jej Chanovi ke rtům a ten si hned dopřál dlouhý doušek. Pak řekl se smíchem:
"No no, vy jste nějaká čiperka! Myslíte si, že už neudržím v ruce ani svůj vlastní pohár vína?" Ovinul Mandloňovému květu paži kolem pasu, přitáhl ji blíže a pokračoval: "Což abyste teď předvedla tady Jeho Excelenci nějaký pěkný tanec, co říkáte?"
Mandloňový květ se usmála a přikývla. Pak se zručně vyvinula z Chanova objetí, hluboce se uklonila a zmizela za korálkovým závěsem.
Chan začal poněkud zmateně vysvětlovat, jaké nejrůznější staré tance umějí kurtizány v Chan-jüanu předvádět. Soudce Ti roztržitě přikyvoval a přemýšlel o tom, co mu Mandloňový květ právě řekla. Veškerá nuda byla tatam. Jeho tušení bylo tedy správné, v tomhle městě se opravdu chystá něco nekalého! Až dívka dotančí, musí si hned najít příležitost promluvit s ní o samotě. Je-li kurtizána chytrá, pochytí z hovorů hostů na banketech, kterých se účastní, mnohá tajemství.
Orchestr spustil lákavou melodii, kterou umocňovaly údery bubnů. Dvě kurtizány postoupily doprostřed místnosti a začaly předvádět mečový tanec. Každá měla v ruce dlouhý meč, kterým mávala sem a tam v různých šermířských postaveních. Třeskot zbraní podkreslovala válečnická melodie.
Bubnové finále se ztrácelo v nadšeném potlesku.
Soudce se vyjádřil o představení velice pochvalně, ale Chan řekl zlehčujícím tónem:
"Pouhá ukázka obratnosti, Vaše Ctihodnosti! S uměním to nemá nic společného. Počkejte, až uvidíte Mandloňový květ. Tamhle už přichází."
Mandloňový květ vešla a stanula na koberci uprostřed jídelny. Na nahém těle měla pouze jediné roucho z tenkého bílého hedvábí s širokými vlajícími rukávy, přepásané zelenou šerpou. Přes ramena si hodila dlouhý šál ze zeleného tylu, jehož konce spadaly až na zem. Vlasy si vyčesala do vysokého uzlu a ten zdobila pouze jedna bílá vodní lilie. Zamávala pažemi v širokých rukávech a dala znamení orchestru. Flétny spustily tajemnou nadpozemskou melodii. Pomalu zvedla paže nad hlavu, z místa se nehnula ani o krůček, ale rozvlnila boky v rytmu hudby. Tenký šat zvýrazňoval její mladé tělo; soudce si pomyslel, že tak dokonale tvarované ženské tělo je zřídkakdy k vidění.
"Tohle je tanec Oblačné víly!" zašeptal mu chraplavě do ucha Chan.
Když se rozezvučely kastaněty, tanečnice spustila paže do výše ramen, vzala konce šálu do sevřených prstů, pohybem rukou roztočila tenký tyl kolem sebe a tělo se přitom uklánělo na jednu a hned zase na druhou stranu. Když pak melodii převzaly v chvějivém rytmu citery a housle, rozkmitala tanečnice kolena a vlnivý pohyb přenesla na celé tělo, ale pořád ještě se ani o píď nepohnula z místa.
Soudce Ti ještě nikdy neviděl tak úchvatný tanec. Její klidná, trochu povznesená tvář se sklopenýma očima nápadně kontrastovala se smyslným kroužením pružného těla, které jako by zosobňovalo plamen spalující vášně. Šat, který se jí svezl z hrudi, vystavil na odiv její dokonale kulatá ňadra.
Soudce Ti vnímal silnou smyslnou přitažlivost, která vyzařovala z této ženy. Rozhlédl se po hostech. Starý Kang Po se na tanečnici vůbec nekoukal, byl zahleděný do svého poháru a myšlenkami jinde. Zato jeho mladší bratr očima jako přilepenýma sledoval každý její pohyb; aniž by odvrátil zrak, zašeptal cosi cechmistru Wangovi, který seděl po jeho boku. Oba se zasmáli do dlaně.
"Nezdá se, že by se ti dva bavili o tanci!" suše poznamenal Chan Jung-chan. Opilost ho zřejmě nepřipravila o pozorovací schopnosti.
Cechmistři Peng a Su hleděli na tanečnici jako u vytržení. Soudce Ti překvapilo podivné chování Liou Fej-poa, prozrazující jisté napětí. Seděl zcela nehybně, pánovitá tvář bezvýrazná, úzké rty sevřené pod smolně černým knírem. Ale soudce viděl v jeho planoucích očích zvláštní výraz a pomyslel si, že z něho lze vyčíst prudkou nenávist, ale také cosi jako hluboké zoufalství.
Hudba slábla, přecházela v něžný melodický šepot. Mandloňový květ se nyní pohybovala po špičkách v širokém kruhu, stále vířila kolem dokola a dlouhé rukávy a konce tylového šálu poletovaly kolem ní. Rytmus se zrychloval a

ona se točila stále rychleji a rychleji, až se zdálo, že se její hbité nohy už vůbec nedotýkají země, že se vznáší mezi vzdouvajícími se vlnami zeleného šálu a třepetajících se bílých rukávů.
Náhle zazněl ohlušující úder na gong a hudba okamžitě ustala. Tanečnice bez pohnutí stála vysoko na špičkách, paže zdvižené nad hlavou, jako kamenná socha. Bylo vidět pouze dmoucí se nahá ňadra. V místnosti bylo naprosté ticho. Pak spustila paže dolů, ovinula si šál kolem ramen a uklonila se tím směrem, kde seděl za stolem soudce Ti. Když se ozval bouřlivý potlesk, rychle zamířila ke dveřím a zmizela za křišťálovým závěsem.
"To bylo skutečně velkolepé představení!" zvolal soudce Ti. "To děvče by mohlo vystupovat před Jeho Veličenstvem."
"Přesně tak to onehdy řekl ten Liouův přítel," odpověděl mu Chan. "Je to vysoký úředník z hlavního města a viděl ji tančit na banketu ve Vrbové čtvrti. Hned nabídl jejímu majiteli, že ho představí duenně z císařského serailu. Ale Mandloňový květ kategoricky odmítla opustit Chan-jüan a my v tomto městě jsme jí za to vděční!"
Soudce Ti vstal a postavil se před stůl. Zvedl pohár a navrhl přípitek na okouzlující kurtizány v Chan-jüanu, což bylo přijato s velkým nadšením. Pak přešel ke stolu Kang Poa a zahájil zdvořilý rozhovor. Chan Jung-chan rovněž povstal a šel k hudebníkům poblahopřát jejich vedoucímu.
Starý pán Kang Po zřejmě trochu přebral, na hubené tváři mu naskočily červené skvrny a čelo měl zbrocené potem. Ale podařilo se mu souvisle odpovídat na otázky soudce Ti o obchodních možnostech v Chan-jüanu. Po chvíli řekl jeho mladší bratr s úsměvem:
"Naštěstí se mému bratrovi vrátila zase dobrá mysl! Poslední dny nevycházel z obav, a přitom šlo o úplně bezpečnou obchodní operaci!"
"Bezpečnou?" opáčil hněvivě starší Kang. "Ty považuješ půjčku takovému člověku, jako je Wan I-fan, za bezpečnou operaci?"
"Říká se, že chce-li člověk vydělat, musí být ochoten riskovat," řekl soudce Ti konejšivě.
"Wan I-fan je darebák!" zabručel Kang Po.
"Jen hlupáci dají na pouliční klepy!" řekl ostře Kang Čung.
"Já... nedovolím, aby mi vlastní bratr nadával!" zajíkal se hněvem starý Kang Po.
"Povinností bratra je říkat ti pravdu," namítl Kang Čung.
"No, no!" zasáhl hluboký hlas po soudcově boku. "Nechte toho sporu. Co si o nás Jeho Excelence pomyslí!"
Byl to Liou Fej-po. Držel v ruce džbán vína a rychle nalil oběma bratrům. Ti si navzájem pokorně připili. Soudce se vyptal Liou Fej-poa na poslední zprávy o nemoci rady Lianga. "Pan Chan mi řekl," dodal, "že bydlíte hned vedle císařského rady a často se s ním vídáte."
"V poslední době nikoli," odpověděl Liou. "Ještě před půl rokem mě Jeho Excelence často zvala na procházku jeho zahradou, neboť mezi našimi pozemky je branka. Ale postupem doby se stal velice roztržitý, mluvil stále zmateněji a často se zdálo, že mě dokonce ani nepoznává. Teď už jsem ho několik měsíců neviděl. Je to smutný případ, Vaše Ctihodnosti. Úpadek velkého ducha."
Teď se ke skupině připojili cechmistři Peng a Wang. Chan Jung-chan přinesl džbán vína a trval na tom, že každému vlastnoručně naplní pohár. Soudce Ti pohovořil s cechmistry a pak se vrátil ke svému stolu. Chan tam už seděl a žertoval se Sasankou. Soudce si sedl a zeptal se:
"Kde je Mandloňový květ?"
"Za chvilku tu bude," odpověděl Chan netečně. "Těmhle děvčatům vždycky trvá hrozně dlouho, než se napudrují a namalují."
Soudce Ti se spěšně rozhlédl po místnosti. Všichni hosté opět zaujali svá místa a pustili se do prostředního chodu, nadívané ryby. Čtyři kurtizány nalévaly čerstvé víno. Ale Mandloňový květ nebylo nikde vidět. Soudce Ti řekl suše Sasance:
"Zajděte do šatny a řekněte Mandloňovému květu, že čekáme."
"Ach!" zvolal Chan, "je velkou ctí pro Chan-jüan, že Vaše Ctihodnost našla zalíbení ve venkovském půvabu našich děvčat."
Soudce Ti se zdvořile připojil ke všeobecnému smíchu.
Sasanka se vrátila a vyřizovala:
"To je zvláštní, ale naše matka říká, že Mandloňový květ odešla ze šatny už před hodnou chvílí. Nahlédla jsem do všech pokojů, ale nikde jsem ji nenašla."
Soudce zamumlal nějakou omluvu, vstal a vyšel z místnosti dveřmi po své pravici. Vydal se po pravoboku na záď. Na zádi byl v plném proudu živý večírek. Seržant Chung, Ma Žung a Ťiao Taj seděli na lavici proti kajutě, každý se džbánem vína mezi koleny a pohárem v ruce. Půl tuctu sloužících sedělo proti nim a všichni dychtivě naslouchali Ma Žungovi. Tělnatý chlapík uhodil pěstí do kolena: "A zrovna v tu chvíli se ta postel rozsypala!"
Všichni propukli v hlasitý smích. Soudce Ti zaklepal Chungovi na rameno. Ten zvedl hlavu a hned šťouchl do obou přátel. Vyskočili a šli za soudcem na pravobok.
Soudce jim řekl, že se ztratila jedna tanečnice a on se obává, že se jí mohlo něco stát. "Viděl někdo z vás, že by kolem šlo nějaké děvče?" zeptal se.
Seržant Chung zavrtěl hlavou.
"Ne, Vaše Ctihodnosti," odpověděl, "všichni tři jsme seděli tak, že jsme viděli na záď, před padacími dveřmi, kudy se chodí dolů do kuchyně a do lodního prostoru. Viděli jsme, že číšníci chodí sem a tam, ale žádnou ženu."
Na palubu přišli dva číšníci s polévkovými mísami, kteří měli namířeno do jídelny. Řekli, že tanečnici neviděli od té doby, co se šla převléknout. "Ostatně jsme ani neměli příležitost," dodal ten starší, "protože podle předpisu chodíme jen po pravém boku. Dámy mají šatnu na levoboku a tam je taky hlavní kajuta. Pokud nás někdo nezavolá, nemáme tam

co dělat."
Soudce Ti pokýval hlavou. V doprovodu svých tří pomocníků se vrátil za záď. Sloužící postávali a bavili se s kormidelníkem, už poznali, že se něco děje.
Soudce zamířil přes záď na levobok. Dveře hlavní kajuty na rohu byly pootevřené. Nakoukl dovnitř. U boční stěny stálo široké lehátko z vyřezávaného vzácného těžkého a tmavého dřeva s brokátovou pokrývkou, u zadní stěny viděl vysoký stůl se dvěma zapálenými svícemi ve stříbrných svícnech. Vlevo stál elegantní toaletní stolek z téhož dřeva a dva taburety. Ale nikdo tam nebyl. Soudce Ti vyběhl ven a přes tylovou záclonu na okně nahlédl do sousední kajuty. To byla zřejmě šatna kurtizán. Dáma při těle v černých hedvábných šatech podřimovala v křesle a mladá služka skládala různobarevná roucha.
Poslední okno, okno salónu, bylo otevřené. Nikdo tam nebyl.
"Dívala se už Vaše Ctihodnost na horní palubu?" zeptal se Ťiao Taj.
Soudce Ti zavrtěl hlavou. Hned zamířil ke schodišti a stoupal po příkrém žebříku na palubu. Třeba si Mandloňový květ zašla nahoru nadýchat se čerstvého vzduchu. Ale jediný pohled stačil na zjištění, že na horní palubě není ani noha. Zase slezl dolů, zastavil se pod schody a zamyšleně se probíral dlouhým vousem. Do kajut na pravém boku se už dívala Sasanka. Tanečnice zmizela.
"Jděte se podívat do všech ostatních kajut," přikázal soudce svým třem pomocníkům, "a také do koupelny."
Vrátil se zase na levý bok a zastavil se u zábradlí nedaleko lodního můstku. Založil ruce do širokých rukávů a zahleděl se do temných vod. Vzduch byl nehybný, horký a těžký. Slavnost v jídelně byla v plném proudu, doléhal k němu šum hlasů a několik taktů hudby.
Díval se dolů přes zábradlí, osvětlené barevnými lampióny. Náhle strnul. Těsně pod hladinou uviděl bledou tvář zírající na něho nehybnýma, do široka otevřenýma očima.

Kapitola třetí / SOUDNÍ DVŮR ZASEDÁ V NEOBVYKLÉM PROSTŘEDÍ; SLUŽEBNÁ POPISUJE HRŮZOSTRAŠNÉ ZJEVENÍ

Stačil jediný pohled. Tanečnice byla nalezena.
Soudce se právě chystal sejít na lávku, když se zpoza rohu vynořil Ma Žung. Soudce Ti beze slova ukázal na svůj nález.
Ma Žung zaklel. Rychle seběhl na lávku, takže se ocitl po kolena ve vodě. Vzal mrtvé tělo do náručí a vynesl je na palubu. Soudce ho vedl do hlavní kajuty, kde tělo uložili na lehátko.
"Chudák holka, je těžší než jsem si myslel!" podotkl Ma Žung, když si ždímal rukávy. "Řekl bych, že jí do kabátku dali něco těžkého."
Soudce Ti ho neslyšel. Stál tam a díval se do mrtvé tváře. Nehybné oči na něho pořád ještě zíraly. Měla na sobě stále ještě taneční roucho z bílého hedvábí, ale přes ně si přehodila kabátek ze zeleného brokátu. Jak se mokré šaty lepily na tělo, odhalovaly jeho krásu až téměř obscénně. Soudce Ti se zachvěl. Ještě před chvílí vířila v úchvatném tanci. A teď je najednou konec.
Vytrhl se z morbidních úvah. Sklonil se nad tělem a prohlížel tmavě modrou podlitinu na pravém spánku. Pak se pokusil zavřít jí oči, ale víčka se zavřít nedala a mrtvá na něho dál upírala zrak. Vytáhl z rukávu kapesník a nehybnou tvář zastřel.
Do kajuty vstoupil seržant Chung a Ťiao Taj. Soudce se k nim obrátil a řekl:
"Tohle je kurtizána Mandloňový květ. Někdo ji zavraždil prakticky před mýma očima. Ma Žungu, zůstaneš tady na palubě před kajutou jako stráž a nikoho nepustíš dovnitř. Nechci, aby mě někdo vyrušoval. Neříkej nikomu, co se stalo."
Soudce zvedl dívčinu bezvládnou pravici a prohledal rukáv. S jistými obtížemi odtamtud vytáhl kulaté bronzové vykuřovadlo. Popel se změnil v šedivé bláto. Podal vykuřovadlo Chungovi a přistoupil ke stolku u zdi. Mezi dvěma svícny uviděl v ubruse z červeného brokátu vytlačené tři malé jamky. Pokynul Chungovi, aby položil vykuřovadlo na stůl. Tři nožičky do těchto prohlubní přesně zapadaly. Soudce Ti si sedl na taburet před toaletním stolkem.
"Jak prosté a jak účinné!" řekl roztrpčeně Chungovi a Ťiao Tajovi. "Vrah ji vylákal do téhle kajuty a udeřil ji zezadu, takže ztratila vědomí. Dal jí do rukávu těžké bronzové vykuřovadlo, vynesl ji ven a spustil do vody tak tiše, že nebylo slyšet zbluňknutí. Byla by klesla rovnou na dno jezera, ale vrah si ve spěchu nevšiml, že se rukáv kabátku zatrhl o hřebík v lávce. Přesto se utopila, protože zatížený rukáv stáhl tělo několik palců pod hladinu." Unaveně si rukou přejel tvář. Pak přikázal: "Podívej se, co má v druhém rukávu, Chungu!"
Seržant obrátil rukáv naruby. Byl v něm pouze balíček zmáčených malých červených navštívenek Mandloňového květu a složený list papíru, který podal soudci.
Soudce Ti jej opatrně rozložil.
"Ale to je šachová úloha!" zvolali Chung a Ťiao Taj zároveň.
Soudce přisvědčil. Vzpomněl si na poslední slova kurtizány. "Půjč mi svůj kapesník, seržante!" řekl. Zabalil do něho mokrý papír a uložil si jej do rukávu. Pak vstal a vyšel ven.
"Zůstaň tu a ohlídej kajutu!" přikázal Ťiao Tajovi. "Chung a Ma Žung se se mnou vrátí do jídelny. Zahájím tam předběžné vyšetřování."
Cestou Ma Žung poznamenal:
"V každém případě nemusíme hledat daleko, Vaše Ctihodnosti! Vrah musí být na palubě téhle lodi."

Soudce Ti na to nic neřekl. Odhrnul křišťálový závěs a vešel do jídelny, následován svými dvěma pomocníky. Večeře se chýlila ke konci a hosté jedli právě, jak velí tradice, poslední misku rýže. Všichni byli zabráni do živého hovoru. Když Chan uviděl soudce, zvolal:
"Výborně! Právě jsme se chystali vystoupit na střechu a obdivovat měsíc!"
Soudce Ti neodpověděl. Klouby prstů prudce zabubnoval na stůl a zvolal:
"Ticho, prosím!"
Všichni na něho užasle valili oči.
"Především," řekl soudce jasným hlasem, "bych vám všem chtěl jako váš host upřímně poděkovat za toto přebohaté pohoštění. Naneštěstí musím nyní naše příjemné setkání přerušit. Pochopíte, že budu-li s vámi od této chvíle mluvit jako váš náčelník, a ne jako váš host, je to dáno tím, že je to mou povinností vůči státu a lidu tohoto okresu, vás nevyjímajíc." Obrátil se k Chanovi a dodal: "Musím vás požádat, pane, abyste uvolnil tento stůl!"
Chan vstal, úžas v očích. Sasanka odnesla jeho židli ke stolu Liou Fej-poa. Posadil se a mnul si oči.
Soudce Ti se posunul doprostřed stolu. Seržant Chung a Ma Žung se postavili každý z jedné strany. Pak soudce zvolna promluvil:
"Já, váš náčelník, zahajuji předběžné zasedání soudního dvora, jehož cílem je vyšetřit úmyslnou vraždu kurtizány zvané Mandloňový květ."
Soudce se bystře rozhlédl po svých posluchačích. Zdálo se, že většina z nich nechápe jeho slova v plném významu, zírali na něho v naprostém úžasu. Soudce Ti přikázal seržantu Chungovi, aby došel pro kapitána lodi, a rozložil psací náčiní.
Chan Jung-chan se mezitím vzpamatoval a šeptem se radil s Liou Fej-poem. Když Liou souhlasně kývl hlavou, Chan vstal a řekl:
"Vaše Ctihodnosti, tohle je velice svévolný postup. My, přední občané Chan-jüanu, si přejeme -"
"Svědek Chan Jung-chan," přerušil ho soudce Ti chladně, "opět zaujme své místo a bude zticha, dokud nebude vyzván, aby mluvil."
Chan, rudý ve tváři, ztěžka dosedl na židli.
Seržant Chung předvedl muže s tváří poďobanou od neštovic. Soudce kapitánovi přikázal, aby poklekl a nakreslil plánek člunu. Kapitán se chvějícíma se rukama pustil do práce a soudce Ti nevesele obzíral shromážděnou společnost. Jak se veselý pijácký večírek tak náhle změnil ve vyšetřování zločinu, všichni zcela vystřízlivěli a cítili se pramizerně.
Když kapitán dokončil svůj náčrtek, položil jej uctivě na stůl. Soudce Ti přisunul papír seržantu Chungovi a přikázal mu, aby zakreslil ještě jídelní stoly a připsal jména hostů. Seržant pokynem ruky přivolal číšníka, který mu šeptem sděloval jméno každého z hostů, na něhož Chung ukázal. Pak soudce pevným hlasem oslovil společnost:
"Když kurtizána Mandloňový květ dotančila a odešla odtud, nastal tu zmatek. Všichni jste se rozběhli. Požádám teď každého z vás, aby popsal, co přesně právě v té době dělal."
Představený cechu Wang vstal. Kolébavým krokem došel ke stolu a poklekl.
"Tato osoba," dodal předpisově, "uctivě žádá Vaši Ctihodnost, aby jí bylo dovoleno přednést svou výpověď."
Když soudce přikývl, tlouštík spustil:
"Ohromující zpráva, že naše známá tanečnice byla hanebně zavražděna, nás přirozeně velice rozrušila. Ale tato událost, byť i sebestrašnější, nás nemůže zbavit smyslu pro realitu.
Už celá léta se účastním slavností právě na tomto květinovém člunu a mohu směle prohlásit, že jej znám jako své boty. Uctivě sděluji Vaší Ctihodnosti, že dole v podpalubí je osmnáct veslařů, z toho dvanáct teď právě u vesel a šest, kteří je v určitých intervalech střídají. Ne že bych chtěl házet bláto po svých spoluobčanech, ale Vaše Ctihodnost tak jako tak dříve nebo později zjistí, že veslaři na tomto člunu jsou většinou pěkná kvítka, že holdují pití a hazardním hrám. A proto je třeba hledat vraha mezi nimi. Nebylo by to poprvé, co pohledný darebák z jejich řad má milostný poměr s kurtizánou, a když s ním chce děvče skoncovat, uchýlí se k násilí."
Tady se cechmistr Wang odmlčel. Pak opět navázal, upíraje nejistý zrak do temných vod jezera.
"Kromě toho je tu ještě jedna věc, k níž je třeba přihlédnout, Vaše Ctihodnosti. Od nepaměti toto jezero obklopuje tajemství. Všichni tu věří, že jezerní vody vyvěrají z podzemních hlubin a že z těchto bezedných hlubin občas vystupují nečistí živlové. Letos se tu utopili už čtyři lidé a jejich těla se nikdy nenašla. Říká se, že později byli tito utopenci spatřeni, jak se potloukají mezi živými.
Považuji za svou povinnost obrátit pozornost Vaší Ctihodnosti na tyto dvě stránky dnešní vraždy, aby se tento hrůzostrašný zločin vyjevil ve správných souvislostech, a také proto, abych ušetřil své přátele nepotřebného příkoří býti vyslýchán jako sprostý zločinec."
Shromáždění muži souhlasně mumlali.
Soudce Ti udeřil do stolu. Chladně pohlédl na Wanga a řekl:
"Jsem vděčen za každou řádně přednesenou radu. Na možnost, že vrah pochází z podpalubí, jsem už také připadl. V příhodné chvíli vyslechnu posádku. Dále chci říct, že nejsem člověkem bezbožným a samozřejmě nevylučuji možnost, že se na této vraždě podílely nečisté síly.
Pokud jde o výraz ‚sprostý zločinec', kterého použil svědek Wang, rád bych zdůraznil, že před touto soudnou stolicí si jsou všichni lidé rovni. Dokud vrah nebude nalezen, jeden každý z vás, jak jste tu shromážděni, je podezřelý stejně jako veslaři v podpalubí a kuchaři v kuchyni.
Přeje si promluvit někdo další?"
Cechmistr Peng vstal a poklekl před stolicí.
"Uráčí se Vaší Ctihodnosti objasnit nám," zeptal se znepokojeně, "jakým způsobem ta nešťastná dívka zemřela?"
"Tyto podrobnosti," opáčil soudce Ti, "nelze v tomto stadiu vyšetřování prozradit. Někdo další?" Když nikdo

nepromluvil, pokračoval: "Protože jste všichni měli dostatek možností předestřít své názory, zachováte od této chvíle klid a necháte na mně, na soudci, abych s případem naložil, jak uznám za vhodné. Budu postupovat takto: svědek Peng se vrátí na své místo a svědek Wang předstoupí a popíše, co v uvedené době dělal."
"Poté, co Vaše Ctihodnost pronesla laskavě přípitek na chan-jüanské tanečnice," řekl Wang, "vyšel jsem z této místnosti dveřmi vlevo a šel do salónu. Protože tam nikdo nebyl, zamířil jsem přes chodbu do umývárny. Když jsem se odtamtud vrátil do jídelny, slyšel jsem, jak se bratři Kangové přou a zamířil jsem k nim právě v tu chvíli, kdy pan Liou Fej-po obnovil mír."
"Potkal jste někoho na chodbě nebo v umývárně?" zeptal se soudce.
Wang zavrtěl hlavou. Soudce Ti čekal, až seržant Chung zaznamená Wangovo svědectví, a pak předvolal Chan Jung-chana.
"Zašel jsem k šéfovi orchestru a řekl mu pár uznalých slov," spustil Chan nevrle, "a pak se mi najednou zatočila hlava. Vyšel jsem na přední palubu a chvilku jsem tam postál, opřený o veřeje. Vychutnával jsem pohled na jezero a pak se mi udělalo trochu líp, sedl jsem si tedy na porcelánový soudek, který tam k tomu účelu stojí. A tam mě našla Sasanka, která mě hledala. Jak to bylo dál, Vaše Ctihodnost už ví."
Soudce předvolal šéfa orchestru, který stál s ostatními hudebníky ve vzdáleném koutě jídelny. Zeptal se ho:
"Můžete potvrdit, že byl pan Chan po celou tu dobu na přední palubě?"
Muž se podíval po hudebnících. Když zavrtěli hlavami, odpověděl celý nešťastný:
"Ne, Vaše Ctihodnosti, byli jsme zaměstnaní laděním nástrojů a ven jsme se podívali teprve když se nás slečna Sasanka zeptala, kde je pan Chan. Vyšel jsem s ní na příď a tam jsme viděli, že pan Chan sedí na porcelánovém sedátku, jak teď sám řekl."
"Můžete jít!" řekl soudce Chanovi. Před svou stolici povolal Liou Fej-poa. Zdálo se, že se Liou teď ovládá lépe než předtím. Soudce si povšiml, že mu to v koutcích úst nervózně škube, ale když promluvil, měl hlas pevný.
"Když kurtizána dotančila, všiml jsem si, že mému sousedovi cechmistru Pengovi není dobře. Hned po Wangově odchodu jsem odvedl Penga na pravobok. Zůstal tam stát a naklonil se přes zábradlí, a já zatím prošel chodbou do umývárny a cestou zpátky jsem se vrátil k Pengovi. Nepotkal jsem nikoho. Peng řekl, že je mu líp, a tak jsme se vrátili dovnitř. Viděl jsem, že se bratři Kangové hádají, a tak jsem navrhl, aby to spláchli pohárem vína. To je všechno."
Soudce Ti pokýval hlavou a předvolal cechmistra Penga. Ten potvrdil Liou Fej-poova slova do poslední podrobnosti. Pak soudce vyzval cechmistra Sua.
Su vrhl na soudce zpod huňatého obočí vzdorný pohled. Vypnul hruď a spustil bezvýrazným hlasem:
"Tato osoba potvrzuje, že viděla, jak nejdříve Wang a potom Liou vyšli z této místnosti. Zůstal jsem u stolu sám, a tak jsem se chvíli bavil s těmi dvěma kurtizánami, co předváděly mečový tanec, až mě jedna z nich upozornila, že jsem si levý rukáv potřísnil rybí omáčkou. Vstal jsem a šel jsem po chodbě do druhé kajuty. Měl jsem tu kajutu vyhrazenou a můj sluha tam přinesl uzel s čistým oděvem a toaletní potřeby. Rychle jsem se převlékl. Když jsem vyšel na chodbu, viděl jsem, že přes salón jde Mandloňový květ. Dohonil jsem ji pod schody a složil jí hold za její tanec. Zdálo se mi, že je dost rozrušená, řekla spěšně, že se za chvíli uvidíme v jídelně. Pak zabočila doleva a vyšla na levý bok. Já se vrátil do jídelny dveřmi z pravého boku. Zjistil jsem, že se Wang, Peng a Liou ještě nevrátili, a tak jsem se znovu dal do hovoru s těmi dvěma kurtizánami."
"Co měla Mandloňový květ na sobě, když jste ji potkal?" zeptal se soudce Ti.
"Měla na sobě pořád ještě ty šaty, ve kterých tančila, Vaše Ctihodnosti, ale přes ně si vzala krátký kabátek ze zeleného brokátu."
Soudce ho poslal zpět na místo a přikázal Ma Žungovi, aby z šatny přivedl gardedámu kurtizán.
Tělnatá dáma oznámila, že její manžel je majitelem domu ve Vrbové čtvrti, k němuž patřila Mandloňový květ a ostatních pět kurtizán. Když se jí soudce zeptal, kdy viděla Mandloňový květ naposled, řekla:
"Když se vrátila po tanci, Excelence, ale že jí to slušelo! Řekla jsem jí: ‚Radši se rychle převlékni, má milá, jsi celá mokrá, ještě se nastydneš!' A služce jsem řekla, aby jí připravila ty hezké modré šaty. Ale najednou Mandloňový květ děvče odstrčila a vyběhla ven. To bylo naposledy, co jsem ji viděla, Excelence, přísahám! Jakpak ta chudák holka přišla o život? Služka vykládá svou divnou historku, že prý -"
"Děkuji vám!" přerušil ji soudce. A Ma Žunga požádal, aby služku předvedl.
Děvče přišlo a srdceryvně plakalo. Ma Žung ji povzbudivě popleskával po zádech, ale bez valného účinku. Nepřestávala kvílet:
"Uchvátil ji strašný netvor z jezera, Vaše Ctihodnosti! Prosím vás, Vaše Ctihodnosti, vraťme se na břeh dřív, než stáhne pod vodu celý člun! Takové strašné zjevení, viděla jsem ho na vlastní oči!"
"Kde jsi to zjevení viděla?" zeptal se soudce udiveně.
"Mávalo na ni oknem, Vaše Ctihodnosti! Právě když mi matka řekla, abych připravila modré šaty, a slečna Mandloňový květ to viděla taky. Kývalo to na ni, Vaše Ctihodnosti. Copak by mohla neposlechnout, když jí to ten duch přikázal?"
Z řady posluchačů bylo slyšet tiché mručení. Soudce Ti udeřil kladívkem a pak položil otázku:
"Jak to zjevení vypadalo?"
"Byl to obrovský černý netvor, Vaše Ctihodnosti. Viděla jsem ho skrze tylovou záclonu úplně jasně. V jedné ruce měl dlouhý nůž a tím strašně mával a druhou rukou... jí kynul."
"Viděla jsi, co měl na sobě a jakou měl čapku?" zeptal se soudce Ti.
"Copak jsem neřekla, že to byl netvor?" odpovědělo děvče dotčeně. "Neměl žádnou určitou podobu, byl to jenom strašidelný odporný černý stín."
Soudce Ti dal Ma Žungovi znamení a ten děvče odvedl.
Potom vyslechl Sasanku a čtyři další kurtizány. Kromě Sasanky, kterou soudce sám poslal, aby se podívala po

tanečnici, žádná z jídelny neodešla. Bavily se se Suem a neviděly, kdy odcházel Wang, ani kdy vyšel ven Liou či Peng; nebyly si moc jisté ani tím, kdy přesně se vrátil Su.
Soudce Ti povstal a oznámil, že hodlá vyslechnout číšníky a posádku na horní palubě.
Vystupoval po příkrém žebříku se seržantem Chungem v patách, zatímco Ma Žung šel s kapitánem člunu pro členy posádky.
Soudce Ti usedl na soudkovité porcelánové sedátko hned u zábradlí. Posunul si čapku z čela a řekl: "Je tu stejně dusno jako uvnitř."
Chung mu hned nabídl vějíř. Řekl sklíčeně:
"Tím výslechem jsme nikterak nepokročili, Vaše Ctihodnosti!"
"Nevím," řekl soudce a energicky se ovíval. "Myslím, že do jisté míry vyjasnil situaci. Nebesa, Wang nelhal, když říkal, že veslaři jsou pěkná cháska. Nedělají právě nejlepší dojem!"
Veslaři, kteří se právě objevili na palubě, hněvivě mezi sebou reptali, ale Ma Žung a kapitán člunu je hromováním přiměli k uctivému chování. Číšníky a kuchaře postavili proti nim. Soudce Ti považoval za zbytečné vyslýchat kormidelníka a služebnictvo hostů, protože ho Chung ujistil, že Ma Žungovy peprné historky poslouchali tak napjatě, že nikoho ani nenapadlo hnout se z místa.
Soudce začal s číšníky, ale ti neměli mnoho co říct. Když kurtizána začala tančit, odešli do kuchyně na něco k snědku. Jenom jeden z nich vyběhl nahoru a nakoukl do jídelny, jestli někdo něco nepotřebuje. Viděl cechmistra Penga, jak se naklání přes zábradlí a hrozně zvrací. Ale Liou u toho právě nebyl.
Důkladný křížový výslech kuchařů a veslařů prokázal, že nikdo z nich neopustil podpalubí. Když kormidelník křikl přes poklop, že si mohou odpočinout, vrhli se veslaři na karban a nikoho ani nenapadlo od hry odejít.
Když se soudce Ti zvedl, řekl mu kapitán, který zkoumal oblohu, s ustaranou tváří:
"Bojím se, že se žene bouřka, Vaše Ctihodnosti. Nejlepší bude vrátit se, tenhle člun je za špatného počasí těžko ovladatelný."
Soudce přisvědčil a slezl po žebříku dolů. Namířil si to rovnou do hlavní kajuty, kde Ťiao Taj držel stráž u mrtvé kurtizány.

Kapitola čtvrtá / SOUDCE TI PROBDÍ NOC KVŮLI MRTVÉ ŽENĚ; HLOUBÁ NAD BÁSNĚMI A VÁŠNIVÝMI DOPISY

Jen soudce usedl na taburet před toaletním stolkem, proťal vzduch ohlušující rachot hromu. Na střechu zabubnoval prudký liják. Člun se začal kymácet.
Ťiao Taj vyběhl ven a zavřel okenice. Soudce hleděl mlčky před sebe a zvolna se probíral licousy. Seržant a Ma Žung stáli a hleděli na nehybné tělo na lehátku.
Když se Ťio Taj vrátil a zavřel dveře na závoru, soudce Ti pohlédl na své tři pomocníky.
"Tak vidíte," řekl se smutným úsměvem, "ještě před pár hodinami jsem si stěžoval, že se tu nic neděje!" Potřásl hlavou a vážně pokračoval: "Teď máme co dělat s vraždou, vylepšenou o všemožné pochybnosti a podezření, dokonce včetně nadpřirozených jevů." A protože mu neušlo, že Ma Žung vrhl na Ťiao Taje pohled plný úzkosti, radši honem pokračoval: "To, že jsem při výsleších nezavrhl domněnku, že do vraždy byla zapletena nadpřirozená bytost, mělo jen ukolébat vrahovu podezíravost. Nezapomínejte, že vrah neví, jak a kde jsme tělo našli. Určitě si velice láme hlavu, jak je možné, že nekleslo na dno jezera. Musím vás totiž ujistit, milí přátelé, že vrah byl člověk z masa a kostí! A dokonce vím i to, proč musel tanečnici zavraždit!"
Pak jim soudce vylíčil, co překvapivého mu Mandloňový květ sdělila. "Chan Jung-chan je pochopitelně nejpodezřelejší," uzavřel své líčení, "protože je jediný, kdo, předstíraje spánek, mohl vyslechnout její slova. I když by v tom případě musel být vynikající herec."
"Chan měl také příležitost," podotkl seržant Chung. "Nenašel se svědek, který by potvrdil, že se opravdu potuloval po přídi. Není vyloučené, že šel na záď a cestou zamával do okna na tanečnici, aby šla za ním."
"Ale co znamená ten nůž, o kterém mluvila služka?" zeptal se Ma Žung.
Soudce Ti pokrčil rameny.
"Tady sehrála velkou roli fantazie," řekl. "Nezapomínejte, že děvče začalo vykládat tu svou příšernou historku, teprve když se dozvědělo, že tanečnici někdo zavraždil. Ve skutečnosti viděla jen stín muže oblečeného do širokého šatu s dlouhými rukávy, jaký nosíme všichni. Pokynul jí a v druhé ruce držel složený vějíř. To byl nejspíš ten nůž, o němž mluvila."
Člun se teď prudce zakymácel. Do boku udeřila s ohlušujícím třeskotem mohutná vlna.
"Naneštěstí," shrnul své úvahy soudce, "Chan zdaleka není naším jediným podezřelým. Je sice pravda, že je jediný, kdo mohl vyslechnout její slova, ale kdokoli z ostatních hostí si mohl všimnout, že mi něco šeptá, a z jejího tajnůstkářského chování - říkal jsem vám přece, že se na mě ani nepodívala - mohl vyvodit, že mi říká něco důležitého. A proto se rozhodl, že nic neponechá náhodě."
"To znamená," řekl Ťiao Taj, "že kromě Chana máme čtyři další podezřelé, a to cechmistry Wanga, Penga a Sua, a dále Liou Fej-poa. Mimo podezření jsou jen bratři Kangové, protože Vaše Ctihodnost říká, že neopustili jídelnu. Všichni ostatní byli delší či kratší dobu venku."
"Správně," potvrdil soudce. "Také Penga můžeme patrně vyloučit, z toho prostého důvodu, že nemá dost síly, aby tanečnici srazil k zemi a odnesl ji k otvoru v zábradlí. Proto jsem vyslýchal posádku, myslel jsem si, že by mezi nimi mohl

mít Peng komplice, ale z podpalubí se nikdo nehnul."
"Chan, Liou a cechmistři Wang a Su by ji klidně mohli zabít," podotkl Ťiao Taj. "A především Su, to je pořádný kus chlapa!"
"Su se mi zdá po Chanovi naším nejlepším kandidátem," řekl soudce. "Je-li vrahem on, musí to být nebezpečný a chladnokrevný zločinec. Protože ten by si byl musel naplánovat vraždu do všech podrobností, ještě když Mandloňový květ tančila. To znamená, že by si byl rukáv namočil do omáčky schválně, aby měl později důvod odejít z jídelny, a zároveň taky důvod k převléknutí pro případ, že by se zmáčel při ukládání těla do vody. To znamená, že by musel jít rovnou k oknu její šatny, zamávat na tanečnici, omráčit ji a hodit ji do vody. Teprve pak by zašel do své kajuty a převlékl se.
Měl bys do té kajuty zajít, Ťiao Taji, a kouknout se, jestli jsou šaty, které Su svlékl, mokré."
"Já tam dojdu, Vaše Ctihodnosti," rychle se nabídl Ma Žung. Všiml si, že Ťiao Taj je pobledlý a věděl, že jeho přítel není na vodě ve své kůži.
Soudce přikývl. Mlčky čekali, až se Ma Žung vrátí.
"Vody je všude plno," bručel Ma Žung, když se vrátil. "Všude, ale na Suových šatech ani kapka! Ty jsou suché jako troud!"
"Dobrá," mínil soudce Ti, "to sice neznamená, že je Su nevinný, ale je to skutečnost, kterou stojí za to mít na paměti. Našimi podezřelými jsou teď Chan, Su, Liou, Wang a Peng - v tomto pořadí."
"Proč řadí Vaše Ctihodnost Lioua před Wanga?" chtěl vědět seržant Chung.
"Protože se domnívám," odpověděl soudce, "že tanečnice musela mít se svým vrahem milostný poměr. Kdyby tomu tak nebylo, určitě by za ním hned neběžela a nešla by s ním samotná do kajuty. Postavení kurtizány je úplně jiné než postavení obyčejné prostitutky, která se musí oddat každému, kdo zaplatí. Přízeň kurtizány si musí muž získat, a když se mu to nepodaří, nedá se s tím nic dělat. Kurtizány, a zejména tak slavné jako Mandloňový květ, vydělávají víc peněz svým zpěvem a tancem než tím, že s hosty spí, a proto je jejich majitelé nikterak nenutí, aby zákazníkům věnovaly svou přízeň. Takže si dovedu docela dobře představit, že Chan nebo Liou, oba zachovalí muži velkého světa, mohli získat lásku tak krásné a talentované tanečnice. A Su také - vnuká představu jakési brutální síly, která některé ženy přitahuje. Těžko si v téhle roli představit obtloustlého Wanga nebo vychrtlého Penga. Hm, myslím, že Penga můžeme ze seznamu rovnou vyškrtnout."
Ma Žung poslední soudcova slova neslyšel, v němé hrůze zíral na mrtvou ženu. Teď vybuchl:
"Ona vrtí hlavou!"
Všichni se podívali na lehátko. Kapesník se z tváře mrtvé svezl, hlava jí padala ze strany na stranu. Mihotavé světlo svíčky ozařovalo její mokré vlasy.
Soudce Ti vyskočil a běžel k lehátku. Hluboce otřesen hleděl do bílé tváře. Oči se zavřely. Z každé strany přiložil k hlavě polštář a rychle tvář znovu zastřel kapesníkem. Sedl si a řekl tiše:
"Naším prvním úkolem je zjistit, který ze tří jmenovaných mužů měl s kurtizánou intimní poměr. Nejlepší by patrně bylo vyptat se ostatních dívek v domě, protože tyhle ženy si obvykle svá malá tajemství svěřují."
"Jiná věc je přimět je, aby o tom mluvily s cizími lidmi," mínil Ma Žung.
Přestalo pršet, člun se už také tolik nekymácel. Ťiao Taj vypadal lépe. Řekl:
"Myslím, Vaše Ctihodnosti, že je před námi ještě naléhavější úkol, totiž prohledat pokoj té tanečnice ve Vrbové čtvrti. Vrah musel zločin improvizovat až na palubě, a jestli schovávala ve svém pokoji jeho dopisy nebo jiné doklady o jejich vztahu, pospíší si hned po přistání, aby ty stopy zničil."
"Máš úplně pravdu, Ťiao Taji," řekl soudce souhlasně. "Hned jak přistaneme, poběží Ma Žung napřed do Vrbové čtvrti a zatkne každého, kdo by chtěl vstoupit do domu. Já se tam dostavím v nosítkách a společně pokoj prohledáme."
Zvenčí k nim dolehlo hlasité volání, důkaz, že se člun blíží k přístavnímu můstku. Soudce vstal a řekl Ťiao Tajovi:
"Počkej tady na strážníky. Pak jim řekni, aby kajutu zapečetili a nech dva přede dveřmi do rána jako stráž. Řeknu majiteli domu, odkud mrtvá pochází, aby zítra poslal obstaravatele pohřbů s rakví."
Když vyšli na palubu, shledali, že už opět svítí měsíc. Svými paprsky ozařoval chmurnou scénu. Bouře odnesla všechny barevné lampióny a na kusy roztrhala bambusové závěsy ve dveřích jídelny. Veselý člun teď vypadal jako hastroš.
Velice zkrotlá společnost očekávala soudce na přístavním můstku. Za bouřky se hosté uchýlili do salónu a těžký vzduch společně s kymácením lodi způsobil, že se všichni cítili ještě hůř než předtím. Sotva jim soudce řekl, že mohou jít domů, vrhli se ke svým nosítkám.
Soudce nastoupil do svého palankýnu. Jakmile se ocitli z doslechu, řekl nosičům, aby ho dopravili do Vrbové čtvrti. Jen soudce a seržant Chung vstoupili na první nádvoří domu, v němž žila Mandloňový květ, dolehl k nim hlasitý smích ze salónu na druhém konci. Přes pokročilou hodinu byl večírek v plném proudu.
Majitel domu pospíšil nečekaným návštěvníkům v ústrety. Když poznal soudce, padl na kolena a třikrát udeřil hlavou o zem. Pak se pokorným hlasem vyptal, co by si náčelník přál.
"Chci si prohlédnout pokoj, v němž bydlí kurtizána Mandloňový květ," řekl soudce věcně. "Zaveď nás tam!"
Majitel je vedl po širokém schodišti z leštěného dřeva. Nahoře se ocitli ve špatně osvětlené chodbě. Muž se zastavil před jedněmi červeně nalakovanými dveřmi a vstoupil jako první, aby rozsvítil svíce. Vykřikl hrůzou, když jeho paži sevřela železná ruka.
"To je majitel domu, pusť ho!" řekl soudce Ti spěšně. "Jak jsi se sem dostal?"
Ma Žung se zazubil:
"Myslel jsem, že bude líp, když nikdo neuvidí, že jdu do pokoje, a tak jsem přelezl zeď do zahrady a vyšplhal se na balkón. V koutě jsem našel spící službu a zeptal jsem se jí, který je to pokoj. Čekal jsem za dveřmi, ale nikdo sem

nepřišel."
"Dobrá práce!" pochválil ho soudce. "Teď sejdi s majitelem domu dolů a hlídej vchod."
Soudce Ti si sedl k toaletnímu stolku z vyřezávaného černého dřeva a začal prohlížet zásuvky. Seržant se pustil do čtyř krabic na oděvy z červeně lakované kůže, naskládaných na sebe vedle širokého lůžka. Otevřel tu vrchní s nápisem ‚Léto' a probíral uložené věci.
V horní zásuvce soudce nenašel nic než obvyklé toaletní potřeby, ale spodní byla plná lístků a dopisů. Rychle je prolétl očima. Několik bylo od matky Mandloňového květu ze Šan-si, poděkování za peníze, které jí dcera poslala, a zprávy o bratříčkovi, který se ve škole dobře učí. Otec, jak se zdálo, byl mrtev. Psala vybraným literárním stylem a soudce opět žasl, jaký krutý osud dohnal dívku z dobré rodiny, aby si zvolila tak pochybné povolání. Všechno ostatní byly básně a dopisy od ctitelů; jak jimi soudce listoval, nacházel podpisy všech hostů, kteří byli na banketu, včetně Chan Jung-chana. Všechny byly psány obvyklým formálním stylem - našel tam pozvánky na bankety, holdy na její taneční umění, ale nic, co by bylo intimnější povahy. Bylo tudíž velice obtížné odhadnout skutečný vztah mezi kurtizánou a těmito pány.
Shrnul všechny papíry na hromádku a celý svazek zasunul do rukávu s úmyslem prohlédnout je později důkladně.
"Tady jsou nějaké další, Vaše Ctihodnosti!" zvolal náhle seržant Chung. Ukázal soudci balíček dopisů, pečlivě zabalených v hedvábném papíře, který našel na dně jedné krabice na oděvy. Soudce Ti viděl na první pohled, že tohle jsou skutečné milostné dopisy, jejichž slova diktovala vášeň. Všechny byly podepsané stejně: ‚Žák z bambusového háje'.
"Tenhle člověk byl určitě jejím milencem!" řekl soudce netrpělivě. "Nebude tak těžké pisatele identifikovat. Styl i rukopis je vynikající, musí patřit k místní hrstce vzdělanců."
Další prohlídka nepřinesla nic nového. Soudce vyšel na balkón, chvíli tam postál a díval se dolů do zahrady, napodobující parkovou krajinu. Měsíční paprsky se zrcadlily mezi květy na hladině malého lotosového jezírka. Kolikrát tu takto stávala tanečnice a hleděla na nostalgickou scenérii! Rázně se obrátil. Zřejmě nebyl ještě náčelníkem dostatečně dlouho, aby se ho nedotkla náhlá smrt krásné ženy.
Soudce sfoukl svíce a sešel opět dolů se seržantem Chungem v patách.
Ma Žung stál ve dveřích a bavil se s majitelem domu. Když muž uviděl soudce, hluboce se uklonil.
Soudce Ti založil ruce do rukávů.
"Jistě si uvědomuješ," řekl přísně majiteli domu, "že když se vyšetřuje vražda, mohl bych nařídit strážníkům, aby obrátili tvůj dům vzhůru nohama a vyslechli všechny hosty. Neudělám to, protože taková opatření zatím nepovažuji za nezbytná a bez důvodu nikdy nikoho neobtěžuji. Ty však okamžitě sepíšeš podrobnou zprávu a uvedeš tam všechno, co víš o mrtvé tanečnici. Její skutečné jméno, kdy a za jakých okolností přišla do tvého domu, s kterými hosty se obvykle stýkala, které hry hrála a tak dále. A postarej se, abych tu zprávu dostal zítra brzy ráno v trojím vyhotovení."
Majitel domu poklekl a dlouhou tirádou vyjadřoval svou vděčnost. Ale soudce ho přerušil a řekl netrpělivě:
"Zítra pošli na květinový člun obstaravatele pohřbů pro mrtvou. A zařiď, aby o jejím skonu byla informována její rodina v Ping-jangu."
Když vykročil ke dveřím, řekl mu Ma Žung: "Prosím Vaši Ctihodnost, abych se tu mohl ještě chvíli zdržet."
Soudce zachytil jeho výmluvný pohled. Přikývl na souhlas a společně se seržantem Chungem nastoupil do nosítek. Strážníci zažehli své pochodně. Průvod se pomalu ubíral pustými ulicemi Chan-jüanu.

Kapitola pátá / MA ŽUNG SE DOPÁTRAL TAJEMSTVÍ TANEČNICE; JEDEN PROFESOR JE OBVINĚN Z OHAVNÉHO ZLOČINU

Druhý den ráno hned na úsvitu, když seržant Chung nastoupil do služby, zastihl soudce Ti už oblečeného v jeho pracovně vzadu za soudní síní.
Soudce roztřídil dopisy, které nalezli v krabici na oděvy, do úhledných hromádek na psacím stole. Když mu seržant nalil čaj, řekl soudce:
"Pročetl jsem pečlivě všechny ty dopisy, Chungu. Její poměr s mužem, který si říká ‚Žák z bambusového háje', musel začít někdy před půl rokem. První dopisy mluví o postupně se vyvíjejícím přátelství, později o vášnivé lásce. Ale před dvěma měsíci jako by vášeň začala chladnout. Tón dopisů se výrazně mění, tu a tam jsem našel pasáže, které lze vykládat jako hrozby. Toho muže musíme najít, Chungu!"
"Vrchní písař našeho soudu je amatérský básník, Vaše Ctihodnosti," řekl seržant Chung horlivě. "Ve volném čase pracuje jako sekretář ve zdejším literárním klubu, možná že by věděl, kdo se pod tím pseudonymem skrývá."
"Výborně!" řekl pochvalně soudce Ti. "Hned zaběhni do úřadovny a zeptej se ho. Ale ze všeho nejdřív ti chci ukázat tohleto." Ze zásuvky psacího stolu vytáhl tenký list papíru a rozložil jej před Chungem. Seržant poznal šachovou úlohu, kterou našli v rukávu mrtvé dívky. Soudce na něj poklepal ukazovákem a řekl:
"Když jsme se včera v noci vrátili z Vrbové čtvrti, dobře jsem si tu úlohu prohlédl. Nejzajímavější je to, že nemá hlavu ani patu! Připouštím, že nejsem velký znalec této hry, ale za studentských dob jsem se jí dost nahrál. Jak vidíš, pole je rozdělené oběma směry sedmnácti svislými a sedmnácti vodorovnými čarami, čímž vzniklo 289 styčných bodů. Jeden hráč má 150 bílých kamenů, jeho protivník stejný počet černých. Kameny jsou malé, kulaté, všechny mají stejnou hodnotu. Začíná se na prázdné šachovnici, oba hráči střídavě kladou vždy jeden kámen na jeden styčný bod. Cílem je vzít druhému hráči co nejvíce kamenů, a to tak, že protihráče úplně obklíčí, ať už po jednom nebo ve skupinách. Kameny takto obklíčené musí protihráč ze šachovnice sundat. Zvítězí ten, kdo obsadí největší počet bodů na

šachovnici."
"To se mi zdá dost jednoduché," podotkl Chung.
Soudce Ti se usmál:
"Pravidla jsou opravdu jednoduchá, ale hra sama je dost složitá, celý život prý nestačí na to, aby člověk zvládl všechny záludnosti. Naši velcí mistři šachu často uveřejňovali příručky, doplněné náčrty zajímavých poloh a také úlohami s podrobným výkladem. Tenhle list musel někdo vytrhnout právě z takové příručky, je to poslední stránka, protože dole v levém rohu je vytištěno slovo finis. Naneštěstí tu není uvedeno, co je to za knihu. Musíš se pokusit sehnat v Chan-jüanu nějakého odborníka na šachy, Chungu. Takový člověk by nám určitě dovedl říct, z jaké knihy je ten list vytržený. Výklad k této zvláštní úloze musí být na předposlední straně."
Vstoupil Ma Žung s Ťiao Tajem a pozdravili soudce. Když se usadili před jeho psacím stolem, soudce řekl:
"Předpokládám, že jsi se tam včera v noci zdržel proto, abys sehnal nějaké informace. Tak povídej, co jsi zjistil!"
Ma Žung uložil mohutné pěsti na kolena. Spustil s úsměvem:
"Včera se Vaše Ctihodnost zmínila, že je tu možnost získat informace o soukromém životě té kurtizány od ostatních obyvatelek domu. Čirou náhodou, když jsme včera večer šli kolem toho domu k jezeru, tak mi padlo do oka jedno děvče, co stálo na balkóně. Když jsme tam pak v noci přišli, popsal jsem ji majiteli domu a ten ochotný člověk ji hned odvolal z večírku, kde obsluhovala hosty. Jmenuje se Broskvový květ, opravdu velice příhodné jméno!"
Ma Žung se odmlčel. Zakroutil si knír a pokračoval s úsměvem ještě širším:
"Je to vážně moc roztomilé děvče a zdá se, že tak nějak - zkrátka, taky jsem jí padl do oka. Aspoň to -"
"Ušetři mě," řekl soudce nevrle, "podrobností o svých milostných úspěších! Považujeme za samozřejmé, že jste si spolu dobře rozuměli. Nás zajímá, co ti řekla o té mrtvé tanečnici."
Ma Žung se zatvářil ublíženě. Povzdechl si a s odevzdanou trpělivostí pokračoval:
"Tak tedy, Vaše Ctihodnosti, to děvče, Broskvový květ, bylo blízkou přítelkyní té mrtvé kurtizány. Tanečnice přišla do Vrbové čtvrti asi před rokem, jedna z hloučku čtyř, které přivezl kuplíř z hlavního města. Řekla Broskvovému květu, že odešla z domova v Šan-si kvůli nějaké nešťastné události a že se tam nikdy nemůže vrátit. Byla velice zvláštní, ačkoli se snažila získat její přízeň řada význačných hostů, všechny je zdvořile odmítala. Cechmistr Su byl ve svých pozornostech zvlášť vytrvalý a dal jí mnoho drahých darů, ale nikdy neměl štěstí."
"Tohle zaznamenáme jako bod proti Suovi," přerušil ho soudce Ti, "vysmívaná láska bývá často mocným motivem!"
"Přesto však," pokračoval Ma Žung, "je Broskvový květ přesvědčená, že Mandloňový květ nebyla nikterak chladná žena; jisté je, že musela mít tajného milence. Alespoň jednou týdně žádala majitele domu, aby směla jít na nákup. A přestože to byla klidná a poslušná dívka, která nikdy nejevila nejmenší sklony k útěku, majitel jí to vždycky dovolil. Chodila sama a její přítelkyně se domnívá, že mívala tajné schůzky. Ale nikdy se nedozvěděla, s kým a kde se schází, ačkoliv bych řekl, že dělala, co mohla!"
"Jak dlouho bývala pryč?" zajímal se soudce.
"Odcházela krátce po obědě," odpověděl Ma Žung, "a vracela se těsně předtím, než se podávala večerní rýže."
"To znamená, že nemohla chodit za město," poznamenal soudce Ti. "Jdi se zeptat písaře na ten pseudonym, seržante!"
Po Chungově odchodu vstoupil do kanceláře písař a podal soudci zapečetěnou obálku. Soudce Ti ji otevřel a na psacím stole rozložil dlouhý dopis. Byly k němu přiložené dvě kopie. Probíral se licousy a pomalu jej pročítal. Zrovna když se zase opřel o opěradlo židle, vrátil se seržant Chung. Potřásaje hlavou řekl:
"Náš vrchní písař si je jistý, Vaše Ctihodnosti, že žádný učenec ani literát v tomto okrese neužívá přezdívku ‚Žák z bambusového háje'."
"To je škoda!" zvolal soudce Ti. Napřímil se, ukázal na dopis před sebou a živě pokračoval: "Tady máme zprávu od majitele domu. Kurtizána se jmenovala slečna Fan Cho-i a byla koupena před sedmi měsíci od kuplíře z hlavního města, přesně tak, jak to řekla Broskvový květ, nebo jak se jmenuje, Ma Žungovi. Cena byla dva zlaté pruty.
Kuplíř řekl, že ji získal za neobyčejných okolností. Vyhledala ho sama a řekla, že se chce prodat za jeden zlatý prut a padesát stříbrňáků, s podmínkou, že ji prodá pouze do Chan-jüanu. Handlíři připadalo zvláštní, že děvče vyjednává ten obchod samo, místo aby za ni jednali rodiče nebo prostředník. Ale protože byla hezká a dobře zpívala a tančila, tušil dobrý výdělek a neobtěžoval ji otázkami. Zaplatil jí a ona s penězi nějak naložila sama. Protože však dům ve Vrbové čtvrti je dobrý zákazník, kuplíř považoval za moudré informovat majitele o tom, jak neobyčejným způsobem k dívce přišel, aby, dojde-li později k nějakým komplikacím, nebyla odpovědnost na něm."
Tady se soudce odmlčel a hněvivě potřásl hlavou. Pak pokračoval:
"Majitel domu jí položil několik věcných otázek, ale ona se vyhnula přímé odpovědi, a tak ji nechal na pokoji. Píše, že se domníval, že ji rodiče vyhnali kvůli tajnému milostnému poměru. Ostatní detaily o jejím životě v domě jsou v souladu s tím, co se Ma Žung dozvěděl od té dívky. Majitel domu tu uvádí jména občanů, kteří o Mandloňový květ jevili mimořádný zájem, což jsou téměř všichni přední občané Chan-jüanu, nikoli však Liou Fej-po a Chan Jung-chan. Tu a tam na dívku naléhal, aby si některého z nich vyvolila za svého milence, ale to vytrvale odmítala. Protože však vydělávala jeho domu hodně peněz už svým tancem, majitel domu nikdy nenaléhal.
Na závěr své zprávy se ten člověk zmiňuje o tom, že měla ráda literární hry, měla pěkný rukopis a jako malířka květin a ptáků byla nadprůměrná. Ale výslovně zdůrazňuje, že neměla ráda šachy."
Soudce Ti se odmlčel. Zahleděl se na své pomocníky a položil otázku:
"Jak si tedy máme vyložit poznámku, kterou udělala o hře v šachy, a to, že v rukávu měla šachovou úlohu?"
Ma Žung se rozpačitě drbal na hlavě. Ťiao Taj se zeptal:
"Mohu se na tu úlohu podívat, Vaše Ctihodnosti? Hrával jsem šachy velice rád."
Soudce mu ji přisunul. Ťiao Taj chvíli úlohu zkoumal, potom řekl:
"To je úplně nesmyslné postavení, Vaše Ctihodnosti! Bílé kameny jsou rozestavené téměř po celé šachovnici. Některé

tahy se dají chápat tak, že mají blokovat postup černého, ale postavení černých kamenů nedává vůbec žádný smysl."
Soudce svraštil obočí. Chvíli setrval ponořen v myšlenkách.
Zvedly ho tři údery na velký bronzový gong, zavěšený na hlavní bráně. Dolehly do soudní budovy a oznámily, že bude zahájeno dopolední zasedání.
Soudce uložil šachovou úlohu zase do zásuvky a s povzdechem vstal. Seržant Chung mu pomohl obléci úřední roucho z temně zeleného brokátu. Když si nasazoval černou soudcovskou čapku s křidélky, řekl třem mužům:
"Nejdříve proberu vraždu na květinovém člunu. Naštěstí nemusíme projednávat žádné další případy, takže se můžeme soustředit na tuhle podivnou vraždu."
Ma Žung shrnul do strany těžký závěs, který odděloval soudcovu pracovnu od soudní síně. Soudce Ti prošel do soudní síně a vstoupil na pódium. Usedl za soudnou stolici potaženou červeným brokátem. Ma Žung a Ťiao Taj se postavili za jeho křeslo a seržant Chung zaujal obvyklé místo po soudcově pravé ruce.
Strážníci stáli ve dvou řadách před pódiem; v rukou třímali biče, palice, řetězy a další nástroje, patřící do jejich výbavy. Vrchní písař a jeho pomocníci seděli u nižších stolků po obou stranách pódia, připraveni zapisovat průběh jednání.
Soudce Ti přehlédl soudní síň. Zjistil, že se shromáždil velký zástup diváků. Zpráva o vraždě na květinovém člunu se rozšířila jako požár a občani Chan-jüanu dychtili po všech podrobnostech. V přední řadě seděl Chan Jung-chan, bratři Kangové a cechmistři Peng a Su. Překvapilo ho, že v sále není Liou Fej-po a cechmistr Wang, neboť velitel strážníků všem oznámil, že jejich přítomnost je žádoucí.
Poklepal kladívkem na stůl a prohlásil zasedání za zahájené. Pak začal zjišťovat prezenci.
Náhle se u vchodu do soudní síně objevil hlouček lidí. V čele stál Liou Fej-po a rozčileně křičel:
"Žádám spravedlnost! Byl spáchán hanebný zločin!"
Soudce Ti pokynul veliteli strážníků. Ten vyšel nově příchozím vstříc a zavedl je před pódium.
Liou Fej-po poklekl na kamenné dlaždice. Vysoký muž středního věku, oblečený v jednoduchém modrém šatu s malou černou kulatou čapkou na hlavě, poklekl vedle něho. Ostatní čtyři muži zůstali stát za řadou strážníků.
V jednom z nich poznal soudce Ti cechmistra Wanga, druhého neznal.
"Vaše Ctihodnosti!" zvolal Liou, "moje dcera byla ukrutně zavražděna o své svatební noci!"
Soudce Ti zvedl obočí. Řekl krátce:
"Žalobce Liou Fej-po nám vše vypoví po pořádku. Včera večer jsem se na hostině dozvěděl, že vaše dcera slavila svatbu předevčírem. Proč přicházíte ze zprávou o její smrti před soudnou stolici teprve dnes, dva dny poté?"
"Za všechno může tenhle prostopášník po mém boku!" zvolal Liou a ukázal na muže klečícího vedle něho.
"Sdělte nám své jméno a povolání!" přikázal soudce muži středních let.
"Tato bezvýznamná osoba," promluvil muž klidně, "se jmenuje Čang Wen-čang a je doktorem literatury. Na můj dům dolehla strašná pohroma, která mě připravila zároveň o mého milovaného jediného syna a o jeho nevěstu. A jako by na tom nebylo dosti, tento muž, Liou Fej-po, obviňuje mne, otce! Uctivě žádám Vaši Ctihodnost, aby uvedla tuto křivdu na správnou míru!"
"Je to nestydatý darebák!" vykřikl Liou Fej-po.
Soudce Ti udeřil kladívkem.
"Žalobce Liou Fej-po," řekl přísně, "se před tímto soudem zdrží jakýchkoli urážek. Oznamte, co se stalo."
Liou Fej-po se ovládl jen s největšími obtížemi. Byl zřejmě zcela bez sebe žalostí a hněvem; byl to úplně jiný člověk než předchozího večera. Po chvíli začal klidněji:
"Nebesa tomu chtěla, že jsem nebyl obdařen mužským potomkem. Mým jediným dítětem byla dcera zvaná Měsíční víla. Ukázalo se, že ta mě měla odškodnit za to, že jsem neměl syna. Byla to půvabná dívka milé povahy. Pozorovat, jak se mění v překrásnou inteligentní ženu, bylo velkou radostí mého života -"
Odmlčel se, neboť se zalykal pláčem. Několikrát polkl a pak chvějícím se hlasem pokračoval:
"Loni mě požádala, abych jí dovolil navštěvovat soukromý kurs klasické literatury, který tento profesor pořádal ve svém domě pro skupinu mladých žen. Souhlasil jsem, protože do té doby se zajímala hlavně o jízdu na koni a lov. Byl jsem rád, že ji začala přitahovat také literatura a umění. Což jsem mohl předvídat, jaká pohroma z toho vzejde? Měsíční víla poznala v doktorově domě jeho syna, kandidáta Čang Chu-piaa a zamilovala se do něho. Chtěl jsem se napřed informovat o Čangově rodině, než se rozhodnu, ale Měsíční víla mě zapřísahala, abych zasnoubení co nejdříve oznámil, a moje První dáma - hloupá ženská! - její žádost podporovala, ačkoli měla mít rozum.
Když jsem dal svůj souhlas, vybrali jsme dohazovače a sepsali svatební smlouvu. Potom mě však můj přítel a obchodní partner Wan I-fan varoval, že doktor Čang je prostopášník, který se snažil nějaký čas předtím marně učinit z Wanovy dcery nástroj svých nízkých choutek. Rozhodl jsem se okamžitě zasnoubení zrušit. Potom se Měsíční víla roznemohla a má První dáma tvrdila, že chřadne a určitě zemře láskou, jestli své rozhodnutí nezměním. Doktor Čang, který nerad viděl, že mu kořist uniká, odmítl svatební smlouvu zrušit." Liou vrhl na profesora zlobný pohled a pokračoval:
"A tak jsem, třebaže s nechutí, dal souhlas k svatbě. Předevčírem jsme v Čangově domě zapálili červené svíce a před tabulkami duší předků byl slavnostně vykonán svatební obřad. Na svatební hostinu přišlo přes třicet předních občanů, včetně těch, které jste poznal na slavnosti na květinovém člunu.
Ale dnes brzy ráno vtrhl velice rozčilený profesor do mého domu a oznámil mi, že včera našli Měsíční vílu mrtvou na svatebním loži. Hned jsem se ho zeptal, proč mě okamžitě neinformoval. Odpověděl mi, že jeho syn, ženich, beze stopy zmizel, a on se napřed pokoušel najít ho. Chtěl jsem vědět, co bylo příčinou její smrti, ale jenom zamumlal cosi nesrozumitelného. Pak jsem chtěl jít s ním a podívat se na tělo mé dcery. A ten člověk mi klidně řekl, že už bylo uloženo do rakve a rakev byla přenesena do buddhistického chrámu."
Soudce Ti se napřímil. Chtěl Lioua přerušit, ale pak si to rozmyslel a rozhodl se vyslechnout ho do konce. "Zmocnilo se mě strašné podezření," pokračoval Liou. "Hned jsem běžel na radu k mému sousedovi cechmistru Wangovi. Souhlasil

se mnou, že má dcera se stala obětí nepředstavitelného zločinu. Oznámil jsem doktoru Čangovi, že podám žalobu k soudu. Cech-mistr Wang šel pro Wan I-fana, aby vystoupil jako svědek. A teď tedy já, Liou Fej-po, klečím před stolicí Vaší Ctihodnosti a naléhavě žádám, abyste se postaral o to, aby byl tento prostopášný zločinec řádně potrestán, jinak duše mé ubohé dcery nemůže spočinout v pokoji."
Když toto pronesl, pobil Liou třikrát po sobě čelem o kamennou podlahu.
Soudce Ti se zvolna probíral svým dlouhým vousem. Po chvíli přemýšlení se zeptal:
"Mám tomu rozumět tak, že podle vašeho mínění kandidát Čang zavraždil svou ženu a potom utekl?"
"Prosím Vaši Ctihodnost za prominutí!" odpověděl Liou spěšně, "jsem velice rozčilený a nevyjadřuji se jasně. Ten slabošský mladík, kandidát Čang, je nevinný. Vinníkem je jeho otec, ten nízký zhýralec! Ten zatoužil po Měsíční víle a rozohněn vínem, vztáhl na ni ruku ještě téže noci, kdy se měla stát manželkou jeho syna. Má ubohá dcera se zabila sama a kandidát Čang, zděšen skandálním chováním svého vlastního otce, v zoufalství uprchl. Druhého dne ráno, když se ten hanebník po svých orgiích vyspal, našel mrtvolu mé dcery. Zhrozil se důsledků svého podlého činu a dal tělo okamžitě uložit do rakve, aby zatajil, že dcera spáchala sebevraždu. A proto obviňuji doktora Čang Wen-čanga, že znásilnil mou dceru Měsíční vílu a zavinil její smrt."
Soudce Ti vyzval vrchního písaře, aby přečetl Liouovo obvinění tak, jak je zaznamenal. Liou konstatoval, že jeho slova jsou správně zapsána, a přitiskl na dokument svůj palec. Pak promluvil soudce:
"Obžalovaný Čang Wen-čang nám teď řekne svou verzi toho, co se stalo."
"Tato osoba," spustil profesor poněkud pedantským hlasem, "snažně prosí Vaši Ctihodnost, aby jí prominula nevhodné chování. Prohlašuji, že jsem si plně vědom bláhovosti svého počínání. Poklidný život mezi knihami je příčinou toho, že jsem nedokázal účinně zvládnout ony strašlivé události, jež tak náhle dolehly na můj ubohý dům. Avšak důrazně popírám, že bych byl někdy byť i jen pomyslel na synovu nevěstu nepatřičným způsobem, natož pak abych na ni vztáhl ruku. Vzápětí vylíčím podle pravdy do poslední podrobnosti, co se ve skutečnosti odehrálo."
Doktor se na okamžik odmlčel, aby si srovnal myšlenky, a pak pokračoval:
"Včera ráno, když jsem snídal v zahradním pavilónu, přišla naše služebná Pivoňka a sdělila mi, že klepala na dveře svatební komnaty a volala, že nese ranní rýži, ale nikdo jí neodpověděl. Řekl jsem, aby novomanžele nerušila a asi za hodinu to zkusila znovu.
Později, když jsem zaléval květiny, přišla Pivoňka znovu a řekla mi, že jí pořád nikdo neodpovídá. Trochu mě to vylekalo. Šel jsem na dvorek, vyhrazený mladému páru, a pořádně jsem zabušil na dveře. Když se nikdo neozýval, několikrát jsem hlasitě zavolal synovo jméno, ale bez výsledku.
Pochopil jsem, že se něco muselo stát. Běžel jsem pro svého souseda a přítele, obchodníka čajem Kunga, a prosil ho o radu. Řekl, že je mou povinností nechat dveře otevřít násilím. Přivolal jsem majordoma, ten vzal sekeru a urazil zámek."
Doktor Čang se odmlčel. Polkl a pak pokračoval bezvýrazným hlasem:
"Na lůžku ležela mrtvá Měsíční víla zalitá krví. Mého syna nebylo nikde vidět. Vběhl jsem dovnitř a přikryl ji prošívanou pokrývkou. Pak jsem chtěl zjistit, jaký má tep. Vůbec jsem jej nenahmatal. Ruku měla studenou jako led. Byla mrtvá.
Kung přivedl učeného lékaře, doktora Chuu, který bydlí nedaleko, a ten provedl posmrtné ohledání. Sdělil, že příčinou smrti bylo silné krvácení způsobené deflorací. Tehdy jsem pochopil, že můj syn, pomatený žalem, uprchl z místa tragického neštěstí. Byl jsem přesvědčený, že se uchýlil někam na osamělé místo, aby si vzal život, a chtěl jsem se okamžitě vydat do města a hledat ho. Doufal jsem, že mu v tom zoufalém kroku zabráním. Když doktor Chua připomněl, že v tomto horkém počasí by bylo lépe mrtvou hned uložit do rakve, přikázal jsem, aby byl povolán obstaravatel pohřbů, který by ji umyl a tělo uložil do prozatímní rakve. Kung navrhl, abychom rakev dopravili do buddhistického chrámu a nechali ji tam, dokud se nerozhodne, kde bude pohřbena. Požádal jsem všechny přítomné, aby tu věc uchovali v tajnosti, dokud nenajdu syna, ať už mrtvého nebo živého. Pak jsem ho šel hledat společně s Kungem a naším majordomem.
Celý den jsme bloudili po městě a po předměstích, všude se vyptávali, ale do setmění jsme nenarazili na sebemenší stopu. Když jsme se vrátili domů, čekal na nás před bránou nějaký rybář. Podal mi hedvábný pás, který se mu zachytil na háček, když lovil v jezeře ryby. Nepotřeboval jsem zkoumat jméno na podšívce, hned jsem viděl, že je to pás mého nebohého syna. Ta rána byla pro mne přespříliš, padl jsem do mdlob. Kung a majordom mě uložili na lůžko. Byl jsem úplně vyčerpaný, a tak jsem spal až do rána.
Jak jsem vstal, uvědomil jsem si svou povinnost vůči nevěstinu otci, a tak jsem pospíchal do Liouova domu, abych mu řekl o té strašlivé tragédii. Místo aby se přidal k mým nářkům nad krutým osudem, který nás oba připravil o děti, ten bezcitný muž navršil na mou hlavu nejdivočejší obvinění a hrozil, že mě požene před soud. Prosím Vaši Ctihodnost, aby zajistila spravedlnost vůči této osobě, která jednoho a téhož dne ztratila svého jediného syna i jeho mladou ženu, a tak stojí před děsivou vyhlídkou na to, že jeho rod vymře."
Potom profesor několikrát pobil čelem o zem. Soudce pokynul písaři. Přečetl zápis výpovědi doktora Čanga a ten na něj otiskl svůj palec. Pak soudce řekl: "Vyslechnu nyní svědky žalobce i obžalovaného. Nechť předstoupí obchodník Wan I-fan!"
Soudce Ti na něho vrhl přísný pohled. Vzpomněl si, že toto jméno padlo v hádce bratří Kangů. Wan I-fan byl muž kolem čtyřicítky s hladkou tváří bez vousu, jejíž bledost ještě zvýrazňoval krátký černý knír.
Wan uvedl, že před dvěma roky zemřela Druhá dáma doktora Čanga. A protože jeho První a Třetí dáma zemřely už předtím, zůstal profesor sám. Obrátil se na Wana a nabídl mu, že si vezme jeho dceru za konkubínu.
Wan tento návrh, který doktor Čang navíc učinil bez dohazovače, rozhořčeně odmítl. Potom doktor Čang, jemuž se nepodařilo ukojit své choutky, rozšiřoval zlomyslné pověsti o tom, že Wan je podvodník, jehož obchody nesnesou denní světlo. Když Wan takto poznal, jak špatný charakter profesor má, považoval za svou povinnost upozornit Liou

Fej-poa, do jaké rodiny chce svěřit svou jedinou dceru.
Jen Wan I-fan skončil, doktor Čang zvolal hněvivě: "Zapřísahám Vaši Ctihodnost, aby nevěřila této absurdní směsici pravdy a lži! Je pravda, že jsem se často nepříznivě vyjadřoval o Wan I-fanovi, a neváhám na tomto místě oficiálně prohlásit, že tento muž je darebák a podvodník. Po smrti mé Druhé dámy to byl on, kdo přišel s návrhem, abych si vzal jeho dceru za konkubínu. Řekl, že od té doby, co jeho žena zemřela, není s to na dceru řádně dohlížet. Bylo jasné, že ze mne chce vynutit peníze a do budoucna zamezit mé další kritice jeho pochybných obchodních metod. To já jsem okamžitě zavrhl ten nestydatý návrh!"
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu. Zvolal: "Se mnou, náčelníkem, nikdo nebude žertovat! Je jasné, že jeden z vás dvou mi tu drze lže. Vezměte na vědomí, že celou záležitost bedlivě prošetřím a běda tomu, kdo se mne pokoušel oklamat!"
Hněvivě potáhl za svůj vous a přikázal, aby předstoupil cechmistr Wang.
Wang svým prohlášením věcně podpořil Liou Fej-poa. Avšak vyjadřoval se velice opatrně k Liouově teorii, podle níž se doktor Čang dopustil zločinu. Řekl, že s tím souhlasil jen proto, aby rozčileného Liou Fej-Poa upokojil a že se hodlá zdržet úsudku o tom, co se skutečně o svatební noci přihodilo.
Potom soudce Ti vyslechl svědky obhajoby. Napřed obchodníka čajem Kunga, který potvrdil doktorův popis událostí a dodal, že profesor je muž střídmých zvyklostí a pevného charakteru. Když na kamenné dlaždice poklekl doktor Chua, soudce Ti přikázal veliteli strážníků, aby došel pro soudního ohledávače mrtvol. Pak soudce přísně oslovil doktora Chuu:
"Jako lékař z povolání jste měl vědět, že v případě náhlého úmrtí nesmí být tělo uloženo do rakve, dokud není tento tribunál zpraven o všech okolnostech a dokud ohledávač mrtvého neprohlédne. Prohřešil jste se proti zákonu a budete přiměřeně potrestán. Nyní v přítomnosti úředního ohledávače popište, v jakém stavu jste tělo našel a jak jste dospěl k názoru na příčinu smrti."
Doktor Chua se bez váhání pustil do podrobného popisu příznaků, které shledal na mrtvé. Když skončil, soudce Ti tázavě pohlédl na úředního ohledávače, který řekl:
"Uctivě sděluji Vaší Ctihodnosti, že třebaže smrt panny za popsaných okolností nastává zřídka, naše lékařské knihy skutečně několik takových případů z minulosti uvádějí. Není pochyb, že občas k úmrtí dojde, třebaže běžnější je delší bezvědomí. Příznaky, tak jak je popsal doktor Chua, odpovídají do všech podrobností těm, které jsou zaznamenány v úředních lékařských pojednáních."
Soudce Ti pokýval hlavou. Nejprve odsoudil doktora Chua k velké pokutě a pak se obrátil k posluchačům:
"Měl jsem v úmyslu probrat na tomto zasedání případ zavražděné kurtizány, ale tento nový případ naléhavě vyžaduje okamžitou prohlídku na místě údajného činu."
Udeřil kladívkem do stolu a zasedání skončil.

Kapitola šestá / SOUDCE TI PROHLÍŽÍ STUDENTOVU KNIHOVNU; V OPUŠTĚNÉM CHRÁMU SE KONÁ OHLEDÁNÍ MRTVÉ

Na chodbě řekl soudce Ti Ma Žungovi:
"Ať strážníci připraví má nosítka, půjdeme do domu doktora Čanga. A čtyři strážníky pošli do buddhistického chrámu, aby přichystali všechno na ohledání mrtvoly. Přijdu tam hned, jak budu hotový u doktora Čanga."
Pak vstoupil do své pracovny.
Seržant Chung šel k čajovému stolku a připravil mu šálek čaje. Ťiao Taj zůstal stát, čekal, až si sedne soudce. Ten ale začal s rukama za zády přecházet sem a tam a velice vraštil čelo. Zastavil se, až když mu Chung podal šálek čaje. Párkrát usrkl a řekl:
"Neumím si představit, co vedlo Liou Fej-poa k tak fantastickému obvinění! Připouštím, že ten spěch, s nímž bylo tělo uloženo do rakve, se zdá podezřelý, ale každý člověk, který má všech pět pohromadě, by ze všeho nejdřív trval na ohledání, místo aby vznesl tak závažné obvinění! Včera večer na mne Liou působil dojmem velice klidného a rozvážného člověka."
"Dnes mi ale v soudní síni připadal jako blázen, Vaše Ctihodnosti," podotkl seržant. "Všiml jsem si, že se mu třásly ruce a u úst měl pěnu."
"Liouovo obvinění je naprosto nesmyslné!" zvolal Ťiao Taj. "Jestli byl Liou opravdu přesvědčený, že profesor je člověk špatného charakteru, tak proč dal souhlas k svatbě? Nevypadá na člověka, který by se dal tyranizovat svou ženou a dcerou! A taky mohl snadno tu svatební smlouvu vypovědět jednostranně."
Soudce Ti v zamyšlení přikývl.
"Za tou svatbou muselo být něco víc, než se zdá na první pohled," řekl. "A musím dodat, že ten doktor Čang, navzdory dojemnému nářku nad pohromami, které dolehly na jeho dům, to podle mého nesl dost klidně."
Vešel Ma Žung a hlásil, že nosítka jsou připravena.
Soudce se odebral na nádvoří následován třemi pomocníky.
Doktor Čang obýval impozantní sídlo na horském svahu západně od soudního dvora.
Majordom otevřel těžká dvoukřídlová vrata a nosiči s palankýnem vešli dovnitř.
Profesor uctivě pomohl soudci vystoupit a pak zavedl jeho a seržanta do přijímací síně. Ma Žung a Ťiao Taj zůstali na prvním nádvoří s velitelem a dvěma strážníky.
Soudce si sedl k čajovému stolku proti profesorovi a dobře si hostitele prohlédl. Doktor Čang byl vysoký urostlý muž s pronikavýma inteligentníma očima. Vypadal tak na padesát, byl tedy poměrně mladý na to, aby byl už na odpočinku.

Mlčky nalil soudci šálek čaje, pak si zase sedl a čekal, až význačný host promluví první. Chung zůstal stát za soudcovou židlí.
Soudce pohlédl na police plné knih a zeptal se, který literární obor je předmětem profesorova zvláštního zájmu. Doktor Čang mu vhodně volenými slovy podal stručný výklad o své badatelské činnosti, jejímž smyslem je kritické zhodnocení některých starověkých textů.
Jeho odpovědi na soudcovy otázky, zabíhající do podrobností, prokázaly, že doktor perfektně zvládl svůj obor. Udělal několik zcela originálních poznámek o pravosti jedné sporné pasáže a nenuceně citoval zpaměti méně známé staré komentáře. Bylo možno pochybovat o profesorově morální bezúhonnosti, ale nebylo nejmenších pochyb, že je to velký učenec.
"Proč jste se ve svém poměrném mládí vzdal profesorské stolice ve škole Konfuciova chrámu?" zeptal se soudce.
"Mnoho lidí si podrží toto čestné místo až do sedmdesáti nebo i déle."
Doktor Čang vrhl na soudce podezíravý pohled. Odpověděl odměřeně: "Považuji za potřebnější věnovat všechen svůj čas na vlastní badatelskou činnost. V posledních třech letech jsem omezil výuku na dva soukromé kursy klasické literatury pro několik pokročilejších studentů tady ve svém domě."
Soudce Ti vstal a řekl, že chce vidět místo, kde se tragédie odehrála.
Profesor mlčky přikývl. Vedl své dva hosty otevřenou chodbou na druhé nádvoří a zastavil se před elegantně klenutým dveřním obloukem. Řekl zvolna:
"Před vámi je nádvoří, které jsem vyhradil svému synovi. Dal jsem přísné pokyny, aby sem od té chvíle, co vynesli rakev, nikdo nevstupoval."
Před nimi se rozkládala malá parková zahrádka. Uprostřed stál prostý kamenný stůl, stíněný z obou stran dvěma trsy bambusu, jejichž šelestící zelené listy dávaly zapomenout na úmorné vedro.
Doktor Čang prošel úzkým portálem, otevřel dveře na levé straně a ukázal jim malou knihovnu. Bylo tam místo právě jen pro psací stůl u okna a staré křeslo. Na polici byly hromady knih a rukopisných svitků. Profesor řekl tiše:
"Můj syn měl svou malou knihovnu velice rád. Vybral si literární pseudonym ‚Žák z bambusového háje', třebaže ty bambusové trsy venku těžko nazývat hájem!"
Soudce vešel dovnitř a prohlížel knihy na polici. Doktor Čang a seržant Chung zůstali venku. Soudce se k nim obrátil a řekl profesorovi mimochodem:
"Podle toho, jak si vybíral knihy, měl váš syn široké zájmy. Škoda, že do nich zahrnul i slečny z Vrbové čtvrti!"
"Kdo, u všech všudy," zvolal doktor Čang hněvivě, "mohl dát Vaší Ctihodnosti tak směšně lživé informace? Můj syn byl mimořádně vážný, v noci nikdy nikam nechodil. Kdo řekl něco tak nehorázného?"
"Mám dojem, že jsem někde něco takového zaslechl," odpověděl soudce neurčitě. "Možná že jsem to špatně pochopil. Protože byl váš syn tak pilný student, předpokládám, že měl také dobře vypsanou ruku?"
Profesor ukázal na hromádku papírů na stole a řekl suše:
"Tohle je rukopis výkladu Konfuciových Analekt, sebraných literárních fragmentů, na nichž můj syn v poslední době pracoval."
Soudce Ti rukopis prolistoval. "Velice výrazný rukopis," ohodnotil jej a vyšel z místnosti.
Doktor je zavedl do protějšího salónu. Zdálo se, že je ještě stále dotčený poznámkou o synově prostopášném životě. S mrzutým výrazem ve tváři řekl:
"Když Vaše Ctihodnost půjde dál touto chodbou, dojde ke dveřím do ložnice. Když Vaše Ctihodnost dovolí, počkám tady."
Soudce Ti kývl hlavou. Následován seržantem Chun-gem, kráčel mdle osvětlenou chodbou. Na konci uviděl dveře viklající se v pantech. Strčil do nich a z prahu přehlédl potemnělý pokoj. Byla to dosti malá místnost, osvětlená pouze slunečním světlem, které propouštěl průsvitný papír nalepený na laťkovém mřížoví v jediném okně.
Seržant Chung zašeptal rozčileně:
"Takže milencem Mandloňového květu byl kandidát Čang!"
"A ten se nám utopil!" opáčil popuzeně soudce. "Našli jsme ‚Žáka z bambusového háje' a hned jsme ho zase ztratili. Ale něco tu nesedí. Má úplně jiný rukopis než ten, kdo psal milostné dopisy." Sklonil se a pokračoval: "Podívej, na podlaze je už tenká vrstva prachu. Profesor zřejmě mluvil pravdu, když řekl, že od té doby, co odnesli tělo Měsíční víly, nikdo do pokoje nevstoupil."
Soudce se zahleděl na široké lůžko u zadní stěny. Na rákosové rohoži, která je přikrývala, bylo pár temně červených skvrn. Po pravé straně stál toaletní stolek, na levé byly navršené krabice s oblečením. Vedle lůžka stál čajový stolek se dvěma taburety. Vzduch v místnosti byl těžký.
Soudce Ti došel k oknu a chtěl je otevřít, ale bylo zavřené na dřevěnou závoru, pokrytou prachem. Dalo mu práci, než ji odsunul. Skrze železné mříže uviděl cíp zeleninové zahrady a za ním vysokou cihlovou zeď. Byla v ní malá vrátka, kterými zřejmě chodil kuchař pro zeleninu.
Soudce udiveně zavrtěl hlavou a řekl:
"Podívej, Chungu, dveře byly zavřené zevnitř, okno má pevné železné mříže a nikdo je přinejmenším několik dní neotevřel. Jak se, u všech všudy, kandidát Čang dostal té osudné noci odtud?"
Seržant se rozpačitě podíval na svého pána.
"To je zvláštní!" řekl. A po chvilce váhavě dodal: "Možná, že má pokoj tajný vchod, Vaše Ctihodnosti."
Soudce Ti hbitě vstal. Odtáhli lůžko od stěny a píď po pídi prozkoumali stěnu i podlahu. Pak ohledali také ostatní stěny a celou podlahu, ale bez výsledku.
Soudce Ti si zase sedl. Oprášil si kolena a řekl:
"Vrať se do salónu, Chungu, a řekni profesorovi, aby mi sepsal seznam všech svých i synových přátel a známých.

Ještě se tu chvíli zdržím a porozhlédnu se."
Když seržant odešel, soudce si založil paže. Měl před sebou novou záhadu, kterou bylo třeba vyřešit. V případu mrtvé tanečnice měl alespoň určitá vodítka. Motiv byl jasný, vrah chtěl předejít tomu, aby soudce varovala před tajným spiknutím. Podezřelí jsou čtyři, a když systematicky prozkoumá jejich vztahy s mrtvou kurtizánou, zjistí, kdo je viník, a vzápětí odhalí plán celého spiknutí. Vyšetřování je v plném proudu a teď se vynořila tahle podivná aféra, případ, v němž vystupují dvě hlavní postavy, a obě jsou mrtvé! A tentokrát, jak se zdá, nemá vůbec žádné vodítko! Profesor je sice podivín, ale nezdá se, že by byl prototypem záletníka. Na druhé straně zdání bývají často klamná a Wan I-fan by se sotva odvážil v záležitosti své dcery lhát před soudem. Ale ani profesor by se neodvážil lhát, když tvrdil, že jeho syn nechodil do Vrbové čtvrti. Doktor Čang je dost chytrý, aby věděl, že takové věci se dají snadno ověřit. A co když měl s tanečnicí poměr doktor sám a v milostných dopisech si vypůjčoval pseudonym svého syna! Není sice už mladý, ale je to silná osobnost, a tak jako tak je vždycky těžké vyznat se v ženách. V každém případě porovnají doktorovo písmo s rukopisem z milostných dopisů; k tomu postačí seznam, který mu dal Chung vypracovat. Ovšem profesor tanečnici zabít nemohl, protože nebyl na palubě. Možná že dívčin milostný poměr přece jen nemá s její vraždou nic společného.
Soudce Ti poposedl. Náhle měl nepříjemný pocit, že ho někdo pozoruje. Obrátil se k otevřenému oknu.
Očima doširoka otevřenýma na něho zírala bledá ztrhaná tvář.
Soudce vyskočil a běžel k oknu, ale zakopl o druhý taburet. Zvedl se, ale když doběhl k oknu, viděl už jen, jak se zahradní branka před jeho očima zavřela.
Vyběhl na první nádvoří a přikázal Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, aby prohledali celou ulici a poohlédli se po muži střední postavy s hlavou vyholenou jako mnich. Veliteli strážníků řekl, aby shromáždil všechny příslušníky domácnosti v přijímací síni a se svými lidmi dům prohledal a zjistil, jestli se tam někdo neskrývá. Pak se se svraštěným obočím odebral i on do přijímací síně.
Seržant Chung a doktor Čang přiběhli, aby zjistili, co se děje. Soudce Ti jejich otázky ignoroval. Stručně se zeptal doktora Čanga:
"Proč jste mi neřekl, že v ložnici jsou tajné dveře?"
Profesor na něho zíral v němém úžasu.
"Tajné dveře?" opáčil. "K čemu bych já, učenec na odpočinku, žijící v klidu a míru, potřeboval takový výmysl? Sám jsem dohlížel na stavbu tohoto domu a mohu Vaši Ctihodnost ujistit, že v celém domě nic takového není."
"V tom případě," dodal soudce suše, "mi tedy vysvětlete, jak se váš syn dostal ze svého pokoje. Jediné okno je zamřížované a dveře byly zamčené zevnitř."
Doktor se udeřil do čela. Řekl mrzutě:
"Když si pomyslím, že jsem si to vůbec neuvědomil!"
"Dám vám příležitost, abyste o té záhadě přemýšlel," řekl soudce krátce. "Až na další nesmíte tento dům opustit. Já se teď odeberu do buddhistického chrámu a dám ohledat tělo Měsíční víly. Tento krok je nezbytný v zájmu spravedlnosti, můžete si tudíž ušetřit protesty."
Doktor Čang zřejmě zuřil, ale ovládl se. Obrátil se a beze slova opustil síň.
Velitel strážníků sehnal do síně asi tucet mužů a žen. "To jsou všichni, které jsem zastihl, Vaše Ctihodnosti!" oznámil.
Soudce Ti si je všechny rychle prohlédl. Nikdo z nich se nepodobal zjevení, které viděl za oknem. Vyslechl služebnou Pivoňku a nechal si vylíčit, jak se snažila vzbudit mladé novomanžele, ale její odpovědi se přesně kryly s profesorovou výpovědí. Soudce je propustil a do síně přišli Ma Žung s Ťiao Tajem. Ma Žung si setřel pot s čela a řekl:
"Prohledali jsme všechno kolem, Vaše Ctihodnosti, ale bezvýsledně, na ulici jsme nezastihli nikoho až na prodavače limonády, který seděl u své kárky a chrápal. V tomhle poledním žáru jsou ulice pusté. Vedle zahradních vrátek jsme našli dvě otepi palivového dřeva, které tam zřejmě nechal podomní obchodník, ale chlap sám nebyl nikde k nalezení."
Soudce Ti jim krátce vylíčil, jak ho oknem pozoroval tajuplný muž. Pak přikázal veliteli strážníků, aby zašel do domu Liou Fej-poa a cechmistra Wanga a vyzval je, aby se dostavili do buddhistického chrámu k ohledání mrtvé. Ma Žung měl jít také do chrámu a dohlédnout na strážníky, kteří měli za úkol vše připravit. Ťiao Ta-jovi soudce řekl: "Ty zůstaneš tady se dvěma strážníky a postaráš se, aby doktor Čang nevyšel z domu. A měj oči na stopkách, kdyby se objevil ten podivný chlapík, který mě pozoroval."
Soudce kráčel k palankýnu tak nazlobeně, že mu široké rukávy jen vlály. Nastoupil se seržantem Chun-gem a nosiči zamířili k chrámu.
Jak soudce stoupal po širokém schodišti k vrátnici, všiml si, že je celé zarostlé plevelem a z vysokých pilířů monumentální brány se loupe červený lak. Vzpomněl si, že slyšel, že před několika lety mniši odešli a o chrám se teď stará jen starý hlídač.
Prošli s Chungem chátrající chodbou do boční chrámové síně. Tam zastihli Ma Žunga, který na ně čekal společně s ohledávačem a se strážníky. Ma Žung uvedl tři další muže, které představil jako obstaravatele pohřbů a jeho dva pomocníky. Vpravo byl vysoký oltář, úplně holý. Před ním stála rakev spočívající na dvou kozlících. Na druhém konci síně strážníci postavili velký stůl pro mimořádné zasedání a vedle stolek pro písaře. Dříve než zasedl za stůl, povolal soudce obstaravatele pohřbů a jeho dva pomocníky. Když poklekli, zeptal se obstaravatele:
"Vzpomněl byste si, jestli bylo, když jste myli tělo, okno v ložnici otevřené nebo zavřené?"
Muž se díval zaraženě na své spolupracovníky. Mladší hned hlásil:
"Bylo zavřené, Vaše Ctihodnosti. Chtěl jsem je otevřít, protože v místnosti bylo dost horko, ale závora byla zastrčená a já ji nemohl odsunout."
Soudce přikývl a ptal se dál:
"Všiml jste si, když jste myl tělo, nějakých stop po násilí? Rány, podlitiny, modřiny?"
Obstaravatel zavrtěl hlavou.

"Byl jsem dost překvapený tím množstvím krve, Vaše Ctihodnosti, a tak jsem tělo prohlížel obzvlášť pozorně. Ale žádnou ránu jsem neviděl, ba ani škrábnutí. Mohu ještě dodat, že děvče bylo statné, na mladou dámu ze své společenské vrstvy musela mít dost velkou sílu."
"Uložili jste tělo do rakve hned, jak jste je umyli a oblékli do rubáše?" zeptal se soudce.
"Ovšem, Vaše Ctihodnosti. Pan Kung přikázal, abychom přinesli prozatímní rakev, protože později rozhodnou rodiče, kdy a kde bude pohřbena. Rakev je ze slabých prken, víko bylo přibité na to tata."
Ohledávač zatím rozestřel na podlaze před rakví silnou rákosovou rohož. Vedle položil měděné umyvadlo s horkou vodou.
Přišel Liou Fej-po a cechmistr Wang. Když soudce pozdravili, odebral se ke stolu a usedl do křesla. Třikrát zaklepal kotníky na stůl a řekl:
"Toto zvláštní zasedání soudního dvora bylo uspořádáno proto, aby byly vyjasněny určité pochybnosti o tom, jakým způsobem zemřela paní Čang Chu-piao, rozená Liou. Rakev bude otevřena a soudní ohledávač provede obdukci. Protože se nejedná o exhumaci, ale pouze o dodatek k běžné úvodní prohlídce, není nutný souhlas rodičů. Přesto jsem požádal Liou Fej-poa, otce zemřelé, aby se zúčastnil jako svědek, stejně jako cechmistra Wanga. Čang Wen-čang se nemůže zúčastnit, protože má domácí vězení."
Na soudcovo znamení jeden strážník zapálil dva svazky vykuřovacích tyčinek. Jeden postavil na roh soudcova stolu, druhý zastrčil do nádoby a postavil na podlahu vedle rakve. Když hustý šedý kouř naplnil síň štiplavým pachem, soudce Ti přikázal obstaravateli pohřbů, aby otevřel rakev.
Ten zasunul dláto pod víko. Jeho pomocníci začali páčit hřebíky.
Když dva muži zvedli víko, obstaravatel pohřbů náhle ustoupil a zalapal po dechu. Jeho vyděšení pomocníci upustili víko na zem.
Obstaravatel pohřbů přistoupil k rakvi a nahlédl dovnitř.
"Stalo se něco strašného!" vykřikl.
Soudce Ti rychle vstal a naklonil se přes okraj rakve. Stačil jediný pohled a také on bezděčně ustoupil.
V rakvi leželo tělo zcela oblečeného muže. Jeho hlava byla jediným chuchvalcem sražené krve.

Kapitola sedmá / HRŮZNÝ OBJEV VYVOLÁVÁ NOVÉ KOMPLIKACE; SOUDCE JDE NAVŠTÍVIT DVĚ VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Stáli mlčky kolem rakve a nevěřícíma očima zírali na příšernou mrtvolu. Uprostřed čela zela strašná rána; pohled na hlavu pokrytou zaschlou krví vyvolával nevolnost.
"Kde je má dcera?" vykřikl náhle Liou Fej-po. "Chci svou dceru!" Cechmistr Wang položil ruku kolem ramen sklíčeného muže a odváděl ho pryč. Liou vzlykal.
Soudce Ti se rázně otočil a vrátil se ke stolu. Hlasitě uhodil do stolu a řekl popuzeně:
"Každý nechť se vrátí na určené místo! Ma Žungu, prohledej chrám! Pomocníci obstaravatele pohřbů nechť vyndají tělo z rakve!"
Dva muži pomalu vyndali ztuhlé tělo z rakve a položili je na rákosovou rohož. Ohledávač k němu přiklekl a opatrně svlékl zakrvácené šaty. Hrubě záplatovaná halena a kalhoty byly z drsné bavlny. Složil je na úhlednou hromádku a pak vyčkávavě pohlédl na soudce.
Soudce Ti vzal rumělkový štětec a napsal do záhlaví úředního formuláře: "Jedna osoba mužského pohlaví neznámé totožnosti." Formulář podal písaři.
Ohledávač namočil ručník do měděného umyvadla a smyl krev z hlavy, čímž obnažil strašnou zející ránu. Pak omyl celé tělo a kousek po kousku je ohledal. Konečně povstal a hlásil:
"Tělo mužského pohlaví, svalstvo dobře vyvinuté, věk přibližně padesát let. Hrubé ruce s olámanými nehty, výrazný mozol na pravém palci. Řídká krátká bradka a šedivý knír, holohlavý. Příčina smrti: rána vprostřed čela, jeden palec široká a dva palce hluboká, způsobená pravděpodobně dvojručním mečem nebo širokou sekerou."
Když písař zanesl všechny tyto podrobnosti do formuláře, ohledávač na něj přitiskl palec a podal papír soudci. Soudce mu přikázal, aby prohledal šaty zemřelého. Ohledávač našel v rukávu haleny dřevěné pravítko a ušmudlaný kousek papíru. Obojí položil na stůl.
O pravítko soudce jen zavadil pohledem, pak přejel rukou papírek, aby jej narovnal. Svraštil obočí. Zastrčil papírek do rukávu a řekl:
"Všichni přítomní teď projdou kolem mrtvého a pokusí se ho identifikovat. Začne Liou Fej-po a cechmistr Wang."
Liou Fej-po letmo pohlédl na znetvořenou tvář, pak zavrtěl hlavou a rychle přešel. Ve tváři byl smrtelně bledý.
Cechmistr Wang chtěl následovat jeho příkladu, ale náhle vykřikl úžasem. Potlačil svůj odpor, sklonil se k mrtvému a potom prohlásil:
"Toho člověka znám! Je to tesař Mao Juan. Minulý týden u mne doma opravoval stůl."
"Kde bydlí?" zeptal se soudce.
"To nevím, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Wang, "ale zeptám se svého majordoma, ten ho objednával."
Soudce Ti se mlčky probíral svými licousy. Pak náhle vypálil na obstaravatele pohřbů:
"Jak je možné, že jste mi vy, odborník na pohřbívání, o němž se předpokládá, že své věci rozumí, okamžitě nehlásil, že s rakví někdo manipuloval? Nebo to snad není ta, do které jste uložil mrtvou ženu? Mluvte a řekněte pravdu!"
Zajíkaje se strachem obstaravatel pohřbů odpověděl:

"Přísahám... přísahám, že je to táž rakev, Vaše Ctihodnosti. Sám jsem ji před dvěma týdny kupoval a vypálil do dřeva svou značku. Ale takovou rakev není těžké otevřít, Vaše Ctihodnosti! Je to jen prozatímní rakev, a proto jsme hřebíky nezatloukali příliš důkladně a-"
Soudce ho netrpělivým gestem přerušil.
"Tento mrtvý," rozhodl, "bude řádně oblečen do rubáše a znovu uložen do rakve. O pohřbu se dohodnu s rodinou zemřelého. Do té doby budou dva strážníci držet v této síni stráž, aby se nám neztratila i tahle mrtvola! Veliteli, předveď strážce tohoto chrámu! A vůbec, co ten chlap dělá, měl se sem dostavit bez vyzvání!"
"Správce je velmi starý muž, Vaše Ctihodnosti," řekl velitel pohotově, "žije o misce rýže, kterou mu zbožní lidé přinášejí dvakrát denně do jeho cely vedle vrátnice. Je hluchý a téměř slepý."
"Hluchý a slepý, jen co je pravda," bručel soudce Ti mrzutě. Pak řekl věcně Liou Fej-poovi:
"Bezodkladně zahájím pátrání po zmizelém těle vaší dcery."
Ma Žung se vrátil do síně.
"Uctivě hlásím," řekl, "že jsem prohledal celý chrám a také zahradu za ním. Nic nenasvědčuje, že by tam někde byla ukrytá nebo zahrabaná mrtvola."
"Jdi teď s cechmistrem Wangem," přikázal mu soudce Ti, "pro tesařovu adresu a hned tam zajdi. Chci vědět, co v posledních dnech dělal. A jestli má mužské příbuzné, předveď je před soud k výslechu."
Když soudce domluvil, udeřil do stolu a prohlásil zasedání za skončené.
Než opustil síň, prošel kolem rakve a důkladně si ji prohlédl vevnitř. Neviděl žádné stopy od krve. Pak prohlédl podlahu i kolem ní, ale mezi množstvím překrývajících se stop v prachu nezjistil žádné čmouhy ani jiné známky toho, že by někdo utíral krev. Tesař byl zřejmě zabit někde jinde a jeho tělo bylo dopraveno do síně a uloženo do rakve, až když už se krev srazila. Rozloučil se se společností a v doprovodu seržanta Chunga vyšel ze síně.
Na zpáteční cestě soudce mlčel. Ale jakmile se ocitl ve své pracovně a za Chungovy pomoci se převlékl do pohodlného domácího šatu, mrzutá nálada ho opustila. Usedl k psacímu stolu a řekl s úsměvem:
"Spousta problémů k řešení, co říkáš, Chungu? Mimochodem, jsem rád, že jsem profesorovi uložil domácí vězení. Podívej, co měl tesař v rukávu!"
Přistrčil Chungovi papírek a ten překvapeně zvolal:
"Je tam napsané jméno a adresa doktora Čanga, Vaše Ctihodnosti!"
"Ovšem," řekl soudce Ti spokojeně, "náš učený doktor to zřejmě přehlédl. Ukaž mi ten seznam, který pro tebe napsal!"
Seržant vytáhl z rukávu složený list papíru. Podávaje jej soudci, řekl sklíčeně:
"Nakolik to mohu posoudit, Vaše Ctihodnosti, má úplně jiný rukopis než autor milostných dopisů."
"Máš pravdu," souhlasil soudce, "a nejsou si vůbec podobné." Odhodil seznam na stůl a pokračoval: "Po polední rýži by ses mohl, Chungu, pokusit najít v úřadovně nějaký vzorek rukopisu Lioua, Chana, Wanga a Sua, všichni jistě někdy poslali soudu nějaký dopis." Vzal ze zásuvky dvě své velké červené úřední navštívenky a podal je seržantovi se slovy:
"Dej doručit tyhle navštívenky Chan Jung-chanovi a radovi Liangovi se vzkazem, že je dnes odpoledne navštívím."
Když soudce vstal, seržant se zeptal:
"Co se, u všech všudy, mohlo stát s mrtvolou paní Čangové?"
"Nemá smyslu, Chungu," odpověděl soudce, "mořit se s hlavolamem, dokud nemáme potřebné díly pohromadě. Já teď pustím celý problém z hlavy a půjdu na polední rýži do mého domu a podívám se, jak se daří mým manželkám a dětem. Onehdy mi Třetí dáma říkala, že oba moji synové už píšou docela hezká pojednání. Ale jinak jsou to pěkní uličníci, to se musí nechat!"
Později odpoledne, když se soudce vrátil do pracovny, zastihl u svého stolu seržanta Chunga a Ma Žunga, skloněné nad několika listy papíru. Chung se narovnal a řekl:
"Tady máme ukázky rukopisů všech čtyř podezřelých, Vaše Ctihodnosti. Ale žádný z nich se nepodobá písmu z milostných dopisů tanečnici.
Soudce se posadil a pečlivě porovnal všechny dopisy. Po chvíli řekl:
"Ne, to není ono! Leda snad Liou Fej-po - jeho tahy štětcem mi tak trochu připomínají ‚Žáka z bambusové-ho háje'. Uměl bych si představit, že když Liou psal milostné dopisy, tak měnil rukopis. Náš psací štětec je velice citlivý nástroj a je opravdu těžké zacházet s ním tak, aby neprozradil pisatele, byť by i rukopis měnil!"
"Liou Fej-po mohl znát literární jméno kandidáta Čanga od své dcery, Vaše Ctihodnosti!" napadlo seržanta Chunga, "a mohl jím podepisovat své dopisy, když ho nic lepšího nenapadlo."
"Ano," řekl soudce Ti zamyšleně, "musím se toho o Liou Fej-poovi dozvědět víc. To je jeden z námětů, které chci prohovořit s Chanem a s radou, ti mi o něm mohou říct více. A co ty, Ma Žungu, co jsi zjistil o tesařovi?"
Ma Žung smutně zavrtěl velkou hlavou.
"Tam toho ke zjišťování moc není, Vaše Ctihodnosti. Mao Juan bydlí v jedné chatrči u jezera poblíž rybího trhu. Našel jsem tam jen jeho starou ženu, tak šerednou čarodějnici jste ještě nikdy v životě neviděl! Vůbec si nedělala starosti s tím, že manžel nepřišel domů, protože když dostal zakázku, často zůstával mimo domov i několik dnů. Já to tomu chlapíkovi ani nemám za zlé, když měl na krku takovouhle ženskou! Takže před třemi dny odcházel ráno s tím, že má v domě doktora Čanga opravit nějaký nábytek před chystanou svatební hostinou. Své ženě řekl, že si najde koutek k přespání v místnostech pro služebnictvo, protože je tam práce na několik dní. Toho dne ho viděla naposled."
Ma Žung se zašklíbil a vyprávěl dál:
"Když jsem sdělil jeho miloučké choti smutnou novinu, řekla jen tolik, že už dávno předpovídala, že špatně skončí, protože chodíval se svým synovcem Mao Luem po vinárnách a hráčských doupatech. A hned si řekla o odškodné za prolitou krev!"
"To je ale bezbožnice!" zvolal soudce Ti rozhněvaně.

"Řekl jsem jí," referoval dále Ma Žung, "že žádné nemůže dostat, dokud nechytíme vraha a neusvědčíme ho. Začala mi nadávat a obvinila mě, že jsem peníze strčil do vlastní kapsy. Vypálil jsem z domu té čarodějnice a obešel sousedy, abych se něco dozvěděl. Lidi říkají, že Mao Juan byl dobrák od kosti a dně, a nikdo mu neměl za zlé, že když měl příležitost, tak si pořádně přihnul, protože když se člověk ožení s takovou satorií, musí se nějak utěšit. Ale hned dodávají, že ten jeho příbuzný, Mao Lu, je skutečný darebák. Povoláním je taky tesař, ale nemá žádné stálé bydliště. Potuluje se po celém okrese, hledá podělky v bohatých domech a krade tam, na co přijde. Všechno, co vydělá, propije a prokarbaní. V poslední době ho tam nikdo neviděl, říká se, že ho vyloučili z tesařského cechu, protože v opilecké rvačce zranil nožem jiného tesaře. Mao Juan žádné další mužské příbuzné nemá."
Soudce Ti se pomalu napil čaje. Pak si utřel knír a řekl:
"Dobrá práce, Ma Žungu! Aspoň víme, co znamená ten kousek papíru, co jsme našli v rukávu zavražděného. Teď bys měl zajít do profesorova domu a společně s Ťiao Tajem, který to tam hlídá, zjistit, kdy Mao Juan přišel do doktorova domu, co za práci tam měl a kdy přesně odešel. Zároveň se porozhlédni po okolí, možná že narazíš na toho tajuplného chlapíka, který se na mne díval oknem." Vstal a obrátil se k seržantovi. "Co budu pryč, zajdi, Chungu, do ulice, kde bydlí Liou Fej-po a porozhlédni se kolem. Pokus se dozvědět se v okolních krámech nějaké klepy o něm a o jeho domácnosti. Je žalobcem ve sporu Liou versus Čang, ale zároveň je jedním z hlavních podezřelých v případu zavražděné tanečnice."
Dopil svůj šálek čaje a vydal se přes nádvoří k vrátnici, kde na něho čekala nosítka.
Na ulici bylo pořád ještě velice horko. Naštěstí Chanovo sídlo nebylo daleko od soudního dvora.
Chan Jung-chan stál v monumentální bráně a čekal na soudce. Když si vyměnili obvyklé zdvořilostní věty, zavedl svého hosta do spoře osvětlené síně, v níž vzduch ochlazovaly dvě okrouhlé měděné nádoby s velkými kusy ledu. Chan usadil soudce do velkého křesla u čajového stolku. Zatímco dával úslužnému majordomovi příkazy týkající se čaje a občerstvení, soudce se rozhlížel kolem sebe. Podle jeho odhadu byl dům postaven před více než sto lety. Dřevo masivních sloupů a vyřezávaných střešních trámů bylo zčernalé stářím a svitkové obrazy zdobící stěny nabyly jemného odstínu staré slonoviny. V síni panovala atmosféra nevtíravé vybranosti.
Když byl podán vonný čaj ve starožitných šálcích ze skořepinového porcelánu, Chan si odkašlal a řekl s upjatou důstojností:
"Pokorně se Vaší Ctihodnosti omlouvám za své nevhodné chování včera večer."
"Byla to velice neobvyklá situace," řekl soudce Ti s úsměvem. "Zapomeňme na to! Povězte mi, kolik máte synů?"
"Mám pouze dceru," odpověděl Chan chladně.
Následovala trapná pauza, jako úvod to opravdu nebylo to nejšťastnější! Ale soudce si pomyslel, že mu to Chan těžko může mít za zlé; dalo se přece čekat, že člověk Chanova postavení s tolika manželkami a konkubínami nějaké syny má. Proto pokračoval klidně:
"Musím vám otevřeně říci, že si nějak nevím rady ani s tou vraždou na květinovém člunu, ani s tím podivným případem Liou Fej-poovy dcery. Doufám, že budete tak laskav a řeknete mi svůj názor na povahu osob spjatých s oběma případy a na jejich minulost."
Chan se zdvořile uklonil a odpověděl:
"Jsem Vaší Ctihodnosti zcela k službám. Spor mezi mými přáteli Liou Fej-poem a doktorem Čangem mnou hluboce otřásl. Oba jsou předními občany našeho malého města. Doufám a věřím, že se Vaší Ctihodnosti podaří najít smírné řešení, které by -"
"Dříve než začneme uvažovat o smíření," přerušil ho soudce Ti, "musím především rozhodnout, jestli nevěsta zemřela přirozenou smrtí a ne-li, tak potrestat jejího vraha. Ale začněme případem mrtvé tanečnice."
Chan zvedl ruce a rozmrzele zvolal:
"Ale tyto dva případy jsou od sebe vzdálené jako Nebesa a Země, Vaše Ctihodnosti! Kurtizána byla překrásná žena, talentovaná žena, ale koneckonců pouhá profesionální tanečnice! Tyto dívky se nejednou zapletou do nejrůznějších nechutných afér a Nebesa vědí, kolik jich zemře násilnou smrtí!" Naklonil se k soudci a pokračoval důvěrně: "Mohu vaši Ctihodnost ujistit, že nikdo, kdo v tomto městě něco znamená, nebude nic namítat, nebude-li se soud s tímto případem nějak zvlášť... ehm... párat. A pochybuji, že vyšší místa projeví velký zájem o smrt lehké holky. Naproti tomu případ Liou versus Čang, Nebesa! Ten se dotýká dobré pověsti našeho města, Vaše Ctihodnosti! Všichni bychom vysoce ocenili, kdyby je Vaše Ctihodnost dokázala přesvědčit, aby se dohodli po dobrém, možná kdyby navrhla -"
"Naše názory na výkon spravedlnosti," přerušil ho soudce Ti chladně, "jsou si zřejmě příliš vzdáleny, než aby naše diskuse mohla být plodná. Omezím se jen na pár otázek. Především, jaký byl váš osobní vztah k tanečnici Mandloňový květ?"
Chan zrudl ve tváři. Hlas se mu chvěl potlačovaným vztekem, když se ptal:
"Očekáváte, že na tuto otázku odpovím?"
"Jistě," řekl soudce vlídně, "jinak bych se neptal."
"Pak tedy odmítám!" vybuchl Chan.
"Tady a teď je to vaše svaté právo," poznamenal soudce chladně. "Stejnou otázku vám položím před soudem a vy budete muset odpovědět, jinak se proviníte pohrdáním soudem, které se trestá padesáti ranami bičem. Chtěl jsem pouze šetřit vaše city, proto se vás ptám teď."
Chan pohlédl na soudce planoucíma očima. S námahou se ovládl a řekl bezvýrazným hlasem:
"Kurtizána Mandloňový květ byla hezká, byla to výborná tanečnice a rozmluvy s ní byly zábavné. Proto jsem se domníval, že má kvalifikaci na to, aby bavila mé hosty. Najímal jsem ji pro tyto příležitosti, ale jinak tato žena pro mne neexistovala a je mi zcela lhostejné, je-li živá nebo ne."
"Neřekl jste mi před chvílí, že máte dceru?" zeptal se ho soudce příkře.

Chan zřejmě považoval tuto otázku za pokus změnit předmět hovoru. Přikázal majordomovi, který stál v diskrétní vzdálenosti, aby přinesl kandované ovoce a bonbóny. Pak řekl přátelsky:
"Ano, Vaše Ctihodnosti, jmenuje se Vrbové chmýří. Člověk sice nemá vychvalovat vlastní dítě, ale přesto si troufám tvrdit, že je to pozoruhodné děvče. Ukazuje se, že má velké nadání pro malbu a kaligrafii, a dokonce -" Přerušil svou řeč a potom rozpačitě dodal: "Ale Vaši Ctihodnost stěží zajímají naše domácí záležitosti."
"Přejdu k druhé otázce," řekl soudce Ti. "Jak hodnotíte vy povahu cechmistrů Wanga a Sua?"
"Před mnoha lety," odpověděl Chan formálně, "byli Wang a Su členy svých cechů jednomyslně vybráni, aby jednali jejich jménem a hájili jejich zájmy. Volba padla na ně vzhledem k jejich šlechetné povaze a bezúhonnosti. Nevím, co bych k tomu dodal."
"Ještě jedna otázka k případu Liou versus Čang," pokračoval soudce. "Proč šel profesor tak brzy do penze?"
Chan se nervózně zavrtěl v křesle. "Musíme tu starou aféru znovu vytahovat na světlo?" zeptal se popuzeně. "Bylo prokázáno nade vší pochybnost, že studentka, která si stěžovala, byla pomatená. Je chvalitebné, že doktor Čang stále trvá na své rezignaci, protože je toho názoru, že profesor Chrámové školy se nemá nikdy dostat do řečí, i když byla prokázána jeho naprostá nevina."
"Prostuduji si tento případ v soudních spisech," řekl soudce Ti.
"Ach, Vaše Ctihodnost o něm ve spisech nic nenajde," opáčil Chan. "Naštěstí se tento případ před soud nikdy nedostal. My, přední občané Chan-jüanu, jsme vyslechli osoby, jichž se případ týkal a uzavřeli jej společně s rektorem školy. Považujeme za svou povinnost, Vaše Ctihodnosti, ušetřit úřadům zbytečnou práci."
"Všiml jsem si," konstatoval soudce suše. Vstal a poděkoval Chanovi za laskavé přijetí. Když ho Chan doprovázel k nosítkám, soudce si pomyslel, že tento rozhovor patrně nepoložil základy trvalého přátelství.

Kapitola osmá / SOUDCE TI ROZMLOUVÁ S PTÁKEM A RYBAMI; REKAPITULUJE SVÉ POZNATKY PRO SVÉ POMOCNÍKY

Když soudce Ti nasedl do palankýnu, dozvěděl se od nosičů, že dům císařského rady je hned za rohem. Doufal, že tento rozhovor bude plodnější než ten, který měl před chvílí s Chan Jung-chanem. Rada Liang, který přišel do Chan-jüanu odjinud podobně jako soudce, nebude snad tak posedlý skrupulemi, když ho požádá o informace o místních občanech.
Dům císařského rady měl velkolepou bránu. Dva mohutné pilíře, do nichž byla zasazena dvoukřídlová vrata, zdobila řezba složitého vzoru mraků a bájných ptáků. Na přední nádvoří, stíněné starými stromy, přišel vzácného hosta uvítat mladík s dlouhou smutnou tváří. Představil se jako Liang Fen, radův synovec, který dělal strýci tajemníka. Začal přesložitě omlouvat radu, že ho nepřichází přivítat osobně. Soudce Ti ho přerušil slovy:
"Vím, že se Jeho Excelence netěší dobrému zdraví a nikdy bych se neodvážil obtěžovat ho, nebýt toho, že s ním potřebuji prohovořit naléhavou úřední záležitost."
Tajemník se hluboce uklonil a zavedl soudce do široké pološeré chodby. Služebnictvo žádné v dohledu nebylo.
Když procházeli malou zahrádkou, Liang Fen se náhle zastavil. Nervózně si mnul ruce a říkal:
"Jsem si vědom toho, že se to nehodí, Vaše Ctihodnosti, a velice se omlouvám, že předkládám svou žádost tak z ničeho nic. Byla by Vaše Ctihodnost tak laskavá a poskytla mi po skončeném jednání s mým pánem příležitost ke krátkému soukromému rozhovoru? Jsem ve velkých nesnázích a opravdu nevím -"
Nepodařilo se mu větu dokončit. Soudce na něho vrhl pátravý pohled a pak přikývl na souhlas. Zdálo se, že mladému muži se velice ulevilo. Vedl soudce přes zahradu ke krytému vchodu a otevřel těžké dveře. "Jeho Excelence přijde hned!" oznámil. Pak ustoupil a nehlučně za sebou zavřel dveře.
Soudce Ti zamrkal. Prostorná místnost byla ponořena do mdlého rozptýleného světla, v první chvíli rozeznal pouze bílý čtverec na tmavé stěně. Ukázalo se, že je to nízké široké okno polepené šedavým papírem.
Opatrně postupoval vpřed po tlustém koberci v obavě, že si sedře kůži na holeni o některý kus nábytku. Ale když jeho oči přivykly šeru, viděl, že jeho obava byla bezdůvodná. V pokoji bylo velice málo nábytku, kromě vysokého stolu před oknem s velkým křeslem za ním sestával veškerý další nábytek ze čtyř židlí s vysokými opěradly podél boční stěny pod řadami polic na knihy. Téměř prázdná místnost budila podivný pocit bezútěšnosti, jako kdyby tam opravdu nikdo nežil.
Soudce si všiml velkého kulovitého akvária z barevného porcelánu se zlatými rybičkami, které stálo na stojanu z vyřezávaného černého dřeva vedle psacího stolu, a přistoupil k němu.
"Sedni si!" zavřeštěl náhle pronikavý hlas.
Soudce Ti ustoupil.
Pak uslyšel vřeštění smíška, které se neslo od okna. Užasle pohlédl oním směrem. Vzápětí se usmál. Teprve teď viděl, že na boční stěně okna je zavěšena klícka ze stříbrného drátu. A v ní rozčileně poskakoval sem a tam špaček a třepal křidélky.
Soudce k němu přistoupil. Zaťukal na stříbrnou klícku a řekl vyčítavě:
"Ale že jsi mi nahnal strachu, ty ošklivý ptáku!"
"Ošklivý ptáku!" vypískl špaček. Zvedl malou hladkou hlavičku a jedním třpytivým očkem mazaně pohlédl na soudce.
"Sedni si!" zavřeštěl znovu.
"Ale ano!" řekl soudce. "Ale nejdřív se podívám na ty zlaté karasy, když dovolíš."
Jen se sklonil nad akváriem, připlulo k hladině asi půl tuctu černých a zlatých rybiček s ocasy a ploutvemi dlouhými

jako vlečka, a slavnostně k němu vzhlížely velkýma vypoulenýma očima.
"Je mi líto, že pro vás nemám něco dobrého!" řekl soudce Ti. Uprostřed mísy uviděl sošku Květinové víly, vznášející se nad vodou na podstavci v podobě skály. Soška byla jemně vymodelovaná z kolorovaného porcelánu, usmívající se tvář bohyně měla vábně červená líčka a slaměný klobouček vypadal jako opravdový. Soudce Ti natáhl ruku, aby si na něj sáhl, ale rybičky daly najevo svou nevoli tím, že ve velkém rozčilení vířily a šplouchaly těsně pod hladinou. Soudce věděl, jak velice citliví jsou tito drahocenní a s největší péčí chovaní tvorečkové, a obával se, že jak o sebe narážejí, mohly by si poškodit dlouhé ploutve.
Proto rychle přešel k policím s knihami.
Pak se otevřely dveře a dovnitř vešel Liang Fen se starým shrbeným mužem, opírajícím se o jeho rámě. Soudce se hluboce uklonil a vestoje uctivě čekal, zatímco tajemník vedl svého pána krok za krokem ke křeslu. Radova levá ruka spočívala na mladíkově paži, pravičkou se sám opíral o dlouhou ohnutou hůl z červeně lakovaného dřeva. Na sobě měl široký šat z tuhého hnědého brokátu a na velké hlavě seděla vysoká čepice z černého tylu se vzorkem vetkaným zlatým vláknem. Na čele měl černé stínítko ve tvaru měsíčního srpku, takže soudce neviděl jeho oči. Velký dojem na něho udělal mohutný šedý knír, dlouhé licousy a úplně bílý plnovous, který ve třech hustých pramenech zakrýval starcovu hruď. Když se starý rada pomalu spouštěl do křesla za psacím stolem, špaček ve stříbrné kleci začal tlouci křídly. "Pět tisíc na ruku!" vykřikl náhle. Stařec pokynul hlavou a tajemník přehodil přes klícku svůj kapesník.
Rada se opřel lokty o stůl a velká hlava mu spadla dopředu. Tuhý brokát odstával na ramenou z obou stran jako dvě křídla, a jak se tak soudce díval na shrbenou postavu rýsující se proti oknu, připadal mu jako obrovský dravec sedící na hradu. Ale když začal mumlat, zněl jeho hlas slabě a nezřetelně.
"Sedněte si, Ti! Předpokládám, že jste synem mého kolegy, nebožtíka státního rady Tia, co?"
"Ovšem, Vaše Excelence!" odpověděl soudce uctivě. Sedl si na okraj jedné ze židlí stojících podél stěny. Liang Fen zůstal stát po boku svého pána.
"Je mi devadesát, Ti!" pokračoval císařský rada. "Špatně vidím, mám revmatismus... ale co člověk v mém věku může očekávat?"
Brada mu klesla hlouběji na prsa.
"Tato osoba," pronesl soudce Ti, "se pokorně omlouvá za to, že se odvážila Vaši Excelenci vyrušit. Vyložím svou záležitost co nejstručněji. Mám před sebou dva záhadné kriminální případy. Vaše Excelence si je nepochybně vědoma toho, že občané Chan-jüanu nejsou příliš sdílní, spíše -"
Viděl, že Liang Fen vehementně vrtí hlavou. Pak k němu přeběhl a zašeptal:
"Císařský rada usnul! V poslední době se mu to stává často, teď bude spát bez přestání celé hodiny. Pojďme raději ke mně do pracovny, upozorním sloužící."
Soudce Ti vrhl soucitný pohled na starce, který teď ležel na stole, hlava spočívala na pažích. Slyšel jeho nepravidelný dech. Pak následoval Liang Fena, který ho zavedl do malé pracovny v zadní části domu. Dveře byly otevřené, vedly do malé, ale pěkně udržované květinové zahrádky, obehnané vysokým plotem.
Tajemník usadil soudce Ti do velkého křesla u psacího stolu, na němž se vršily účetní a četné další knihy. "Zavolám teď staré manžele, kteří o Jeho Excelenci pečují," řekl ve spěchu. "Odnesou ho do jeho ložnice."
Soudce, ponechaný o samotě v tiché pracovně, se zvolna probíral plnovousem. Mrzutě si říkal, že dnes mu štěstí nepřeje.
Liang Fen se vrátil a u čajového stolku připravoval občerstvení. Když nalil soudci šálek vroucího čaje, posadil se na taburet a řekl nešťastně:
"Velice lituji, že Jeho Excelence měla jeden ze svých záchvatů, zrovna když ji přišla navštívit Vaše Ctihodnost! Mohu snad já něčím posloužit?"
"Ani ne," odpověděl soudce. "Odkdy mívá rada takovéto záchvaty?"
"Začalo to asi před půl rokem, Vaše Ctihodnosti," odpověděl s povzdechem Liang Fen. "Teď je to osm měsíců, co mě sem poslal jeho nejstarší syn, který žije v hlavním městě, abych dělal otci osobního tajemníka. Toto místo mi seslala sama Nebesa, neboť abych vám pravdu řekl, patřím ke zchudlé větvi této rodiny. Tady jsem nalezl obživu a střechu nad hlavou a dosti volného času, abych se připravil na druhou literární zkoušku. První dva měsíce šlo všechno dobře, rada mě každé ráno povolal do své knihovny a asi tak hodinu mi diktoval dopisy anebo mi, když měl náladu, vyprávěl nejrůznější zajímavé historky, které zažil během své dlouhé kariéry. Je velice krátkozraký, a tak odtamtud dal odstranit skoro všechen nábytek, aby do něčeho nenarazil. Také si často stěžoval na revmatismus, ale hlavu měl obdivuhodně jasnou. Sám spravoval svůj rozsáhlý pozemkový majetek, a spravoval jej velmi dobře.
Ale asi tak před šesti měsíci ho v noci zřejmě ranila mrtvice. Najednou začal špatně mluvit a někdy se zdálo, že je úplně vyšinutý. K sobě mě povolal jen jednou, asi před týdnem, a tehdy vprostřed našeho rozhovoru usnul. Někdy také zůstává ve své ložnici nepřetržitě několik dní, živí se jen čajem a piniovými semínky a pije bylinkové lektvary, které si sám připravuje. Ti staří manželé si myslí, že se pokouší najít elixír nesmrtelnosti!"
Soudce Ti potřásl hlavou. Pak řekl s povzdechem:
"Dožít se tak pokročilého věku není vždy požehnání!"
"Je to pohroma, Vaše Ctihodnosti!" zvolal mladý muž. "Proto jsem cítil, že musím požádat Vaši Ctihodnost o radu. Své nemoci navzdory trvá rada na tom, že všechny finanční transakce bude provádět sám. Píše dopisy, které mi neukazuje, má dlouhá jednání s Wan I-fanem, to je obchodní podnikatel, s nímž ho před časem seznámil pan Liou Fej-po. Nedovoluje mi, abych se jich účastnil. Ale mou povinností je vést knihy, tak jsem si všiml, že se rada v poslední době pustil do fantastických obchodních operací. Prodává rozsáhlé pozemky dobré orné půdy za směšně nízkou cenu. Vyprodává svůj majetek, Vaše Ctihodnosti, s obrovskou ztrátou! Rodina mě bude činit odpovědným, ale co mohu dělat? Nemohou čekat, že budu dávat Jeho Excelenci rady, o které nestojí!"

Soudce chápavě pokýval hlavou. Byl to skutečně delikátní problém. Po chvíli řekl:
"Nebude to ani snadný, ani příjemný úkol, pane Liangu, ale budete muset syna císařského rady o celé záležitosti zpravit. Navrhněte mu, aby na pár týdnů přijel, sám pak uvidí, že otec je postižen stařeckou pošetilostí."
Zdálo se, že Liang Fena taková představa nepotěšila. Soudci ho bylo líto, byl si dokonale vědom toho, jak nebezpečné je pro chudého příbuzného tak proslulé osobnosti oznámit rodině nevítanou zprávu o hlavě jejich klanu. Řekl:
"Když mi ukážete pár příkladů radova špatného hospodaření z poslední doby, rád vám napíšu potvrzení, že já, náčelník, jsem se osobně přesvědčil, že císařský rada není už s to spravovat své záležitosti." Mladíkova tvář se rozjasnila. Řekl vděčně:
"To by byla veliká pomoc, Vaše Ctihodnosti! Mám tu seznam radových transakcí z poslední doby, který jsem si sepsal pro vlastní orientaci. A tady je hlavní účetní kniha s pokyny Jeho Excelence, které na okraj připsal vlastnoručně. Písmo je drobné vzhledem k jeho krátkozrakosti, ale smysl je docela jasný! Vaše Ctihodnost uvidí, že prodávající žádá za tento kus půdy cenu, která je značně pod jeho skutečnou hodnotou. Pravda, kupující platil hotově ve zlatých prutech, ale -"
Zdálo se, že soudce Ti je pohroužen do seznamu, který mu dal Liang. Nevnímal však obsah, hleděl pouze na rukopis. Velice se podobal rukopisu milostných dopisů, které ‚Žák z bambusového háje' posílal mrtvé tanečnici.
Zvedl oči a pravil:
"Vezmu si ten seznam s sebou, abych si jej mohl důkladněji prostudovat." Když ho svinul a uložil do rukávu, řekl:
"Sebevražda kandidáta Čang Chu-piaoa musela být pro vás velká rána."
"Pro mne?" opáčil Liang Fen udiveně. "Vím, že se o tom mluvilo, samozřejmě, ale nikdy jsem se s tím nešťastníkem nesetkal. Já v tomto městě téměř nikoho neznám, Vaše Ctihodnosti; zřídkakdy si někam vyjdu, prakticky jen do Konfuciova chrámu, když se potřebuji podívat do knih v tamější knihovně. Všechen volný čas věnuji studiu."
"Ale přesto jste si našel chvilku k návštěvě Vrbové čtvrti, že?" zeptal se soudce Ti chladně.
"Kdo šíří takové pomluvy!" zvolal pohoršené Liang Fen. "V noci nikam nechodím, ti staří lidé v domě to mohou dosvědčit. Nemám nejmenší zájem o tyto lehké ženy a... ostatně, kde bych, u všech všudy, vzal peníze na takové výlety?"
Soudce neodpověděl. Vstal, šel ke dveřím vedoucím do zahrady a zeptal se:
"Měl rada ve zvyku procházet se tady, když se ještě těšil dobrému zdraví?"
Liang Fen vrhl na soudce kvapný pohled. Pak odpověděl:
"Ne, Vaše Ctihodnosti, tohle je jen zadní zahrada. Ta vrátka na druhé straně vedou do uličky za domem. Hlavní zahrada je na druhé straně celého areálu. Doufám, že Vaše Ctihodnost nepřikládá víru těm hanebným pověstem o mně. Opravdu si neumím představit, kdo-"
"Na tom nesejde," přerušil ho soudce Ti. "Jak budu mít chvilku, prostuduji váš seznam a dám vám vědět."
Mladý muž mu velice děkoval, doprovodil ho na první nádvoří a pomohl mu nasednout do nosítek.

Když se soudce Ti vrátil do soudní budovy, našel ve své pracovně seržanta Chunga a Ťiao Taje, kteří na něho čekali. Chung řekl vzrušeně:
"Ťiao Taj udělal v domě doktora Čanga důležitý objev, Vaše Ctihodnosti!"
"To je vítaná novina," poznamenal soudce, když si sedal za psací stůl. "Tak povídej, co jsi objevil, Ťiao Taji!"
"Není toho mnoho," řekl Ťiao Taj sebekriticky. "S tím hlavním problémem jsme zatím nehnuli. Znovu jsem všechno prohledal kvůli tomu podivnému chlapíkovi, který špehoval Vaši Ctihodnost ve svatební ložnici, a pomáhal mi i Ma Žung, když se vrátil z buddhistického chrámu, ale jako by se po něm země slehla. Nezjistili jsme nic zajímavého ani o tom tesaři Mao Juanovi. Majordom ho povolal dva dny před svatbou. První den dělal dřevěné pódium pro orchestr a spal ve vrátnici. Druhý den opravil nějaký nábytek a strop svatební ložnice, kam zatékalo. Zase spal u vrátného a další den dopoledne opravil veliký jídelní stůl. Pak trochu pomáhal v kuchyni, a když začala hostina, pomáhal služebnictvu vypít zbylé víno. Když šel spát, byl úplně namol! Druhý den ráno bylo objeveno tělo mrtvé nevěsty a Mao tam zůstal ze zvědavosti, dokud se profesor nevrátil z neúspěšného pátrání po svém synovi. Potom majordom viděl, že Mao stojí na ulici a klábosí s rybářem, který našel pás kandidáta Čanga. Mao si odnášel svou sekeru a bedýnku na nářadí. Po všechny ty dny doktor Čang s Maem neztratil slovo, pokyny mu dával majordom a ten ho také vyplatil."
Ťiao Taj potáhl za svůj krátký knír a pokračoval:
"Dnes odpoledne, když doktor držel siestu, podíval jsem se na jeho sbírku knih. Našel jsem tam krásný starý spis s ilustracemi o lukostřelbě, který mě velice zaujal. Když jsem jej vracel do knihovny, zahlédl jsem starou knížku, která ležela za ním. Byla to šachová příručka. Celou jsem ji prolistoval a na poslední stránce jsem našel tu úlohu, kterou měla mrtvá tanečnice v rukávu."
"Skvělé!" zvolal soudce Ti. "Přinesl jsi tu knihu s sebou?"
"Ne, Vaše Ctihodnosti, myslel jsem, že by profesor začal něco větřit, kdyby zjistil, že zmizela. Nechal jsem dům pod dozorem bratra Maa a šel jsem do knihkupectví proti Konfuciovu chrámu. Když jsem vysvětlil, co za knihu hledám, knihkupec mi řekl, že má ještě jeden exemplář, a hned začal mluvit o té poslední úloze! Řekl, že tu knihu sepsal před sedmdesáti lety pradědeček Chan Jung-chana, starý výstředník, kterému zdejší lidé přezdívali Poustevník Chan. Měl pověst velkého znalce šachů a jeho příručku dodnes lidé studují. Už dvě generace milovníků šachů hloubaly o poslední úloze, ale nikomu se nepodařilo odhalit její smysl. V knize není žádné vysvětlení, a tak se všeobecně předpokládá, že tiskař do ní přidal poslední stránku omylem. Poustevník Chan zemřel náhle, když byla kniha v tisku, takže neviděl obtah. Koupil jsem tu knihu, aby si ji Vaše Ctihodnost mohla prohlédnout sama."
A podal soudci zažloutlý svazek s oslíma ušima.
"To je zajímavá historka!" zvolal soudce, dychtivě knihu otevřel a začetl se do předmluvy.
"Chanův předek byl velice učený," podotkl. "Předmluva je napsána velmi originálním, ale skvělým stylem." Prolistoval

knihu do konce, pak vytáhl ze zásuvky list s šachovou úlohou a položil jej vedle vytištěné stránky. "Ano," pokračoval, Mandloňový květ vytrhla tento list z jednoho výtisku téhle knížky. Ale proč? Co společného mohla mít šachová úloha, vytištěná před sedmdesáti lety, se spiknutím, které se teď chystá v tomhle městě? Je to velice zvláštní!" Zavrtěl hlavou a uložil knihu i volný list do zásuvky. Pak se zeptal seržanta: "Dozvěděl ses něco dalšího o Liou Fej-poovi, Chungu?"
"Nic, co by mělo přímý vztah k našim případům, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Chung. "Samozřejmě, náhlá smrt jeho dcery a zmizení jejího těla, to všechno vyvolalo u sousedů spoustu řečí. Podle nich Liou musel mít předtuchu, že ten sňatek bude nešťastný, a proto se pokoušel zrušit smlouvu. Vypil jsem pohárek vína s nosiči Liouova palankýnu ve vinárně na rohu poblíž Liouova sídla. Jeden mi řekl, že Liou je mezi zaměstnanci dosti oblíbený; je sice přísný ažaž, ale protože je tak často na cestách, mají u něho celkem snadný život. Ale řekl mi jednu moc zvláštní věc. Liou se prý občas cvičí v mizení."
"V mizení?" zeptal se soudce udiveně. "Co tím chtěl ten člověk říct?"
"Inu," řekl Chung, "stalo se prý už několikrát, že když se Liou uchýlil do své knihovny, majordom se ho chtěl na něco zeptat a zašel za ním, ale místnost byla prázdná. Hledal tedy pána po celém domě, ale nikde nebyl k nalezení a nikdo ho neviděl odcházet. A potom v době oběda ho majordom najednou potká na chodbě nebo na zahradě. Když se to stalo poprvé, majordom řekl Liouovi, že ho všude marně hledal, ale Liou se rozzuřil a vynadal mu do starých hlupáků, slepých jako štěně. Řekl, že seděl po celou tu dobu v zahradním pavilónu. Později, když se to opakovalo, si majordom už netroufl se o tom byť i jen zmínit."
"Obávám se," řekl soudce Ti, "že nosič palankýnu krápět přebral. Nu, a pokud jde o mé dvě návštěvy, které jsem vykonal dnes odpoledne, Chan Jung-chan se dal slyšet, že doktor Čang odešel do penze předčasně, protože ho jedna studentka obvinila z přestupku proti mravnosti. Chan ujišťuje, že profesor byl nevinný, ale podle jeho názoru jsou všichni význační občané Chan-jüanu ušlechtilé osobnosti. Takže Liouovo obvinění, že doktor Čang přepadl jeho dceru, nemusí být koneckonců zase tak nepravděpodobné, jak se nám zdálo na první pohled. A za druhé, císařský rada Liang má synovce, který u něho bydlí, a rukopis tohoto synovce se mi zdá velice podobný rukopisu našeho nepolapitelného ‚Žáka z bambusového háje'. Podej mi jeden ten dopis!"-
Soudce Ti vytáhl z rukávu seznam, který mu dal Liang Fen, a porovnával jej s dopisem, který před něho položil Chung. Pak udeřil pěstí do stolu a popuzeně mumlal:
"Ne, narážíme opět na totéž jako vždycky v tomhle zatraceném případě! Zkrátka, není to přesně ono! Podívejte, stejný kaligrafický styl, stejný inkoust a stejný typ štětce! Ale tahy štětcem nejsou stejné, nejsou tak docela stejné!" Vrtě hlavou pokračoval: "A přitom by to všechno tak pěkně do sebe zapadalo. Císařský rada propadl stařecké pošetilosti a kromě starého manželského páru není v tom velikém domě žádné další služebnictvo. A ten chlapík, Liang Fen, může ze své pracovny do malé zadní zahrádky, kde jsou vrátka do uličky za domem. Ideální situace pro tajné milostné schůzky se ženou zvenčí. Možná že mrtvá kurtizána trávila svá volná odpoledne právě tam! Mohl se s ní seznámit třeba někde v obchodě. Trvá na tom, že kandidáta Čanga nezná, ale je si moc dobře vědom toho, že si to nemůžeme ověřit, protože Čang je mrtvý. Figuruje jméno Liang na tom seznamu, který pro tebe profesor sepsal, Chungu?"
Seržant zavrtěl hlavou.
"I kdyby měl Liang Fen poměr s Mandloňovým květem, Vaše Ctihodnosti," poznamenal Ťiao Taj, "nemohl ji zabít, protože nebyl ve člunu. A totéž platí o doktoru Čangovi."
Soudce Ti zkřížil paže na prsou. S bradou na hrudi setrval v hlubokém zamyšlení. Konečně promluvil:
"Otevřeně přiznávám, že tomu nevidím hlavu ani patu. Vy dva se teď můžete jít najíst. Potom se Ťiao Taj vrátí do Čangova domu a převezme službu od Ma Žunga. Ty, seržante, řekni cestou písaři, ať mi přinese večerní rýži sem do pracovny. Dnes večer si znovu přečtu všechny dokumenty týkající se našich dvou případů a podívám se, jestli se dá najít nějaké vodítko. Hněvivě zatahal za svůj knír. Pak dodal: "Prozatím naše teorie nevypadají moc slibně. Za prvé: vražda na květinovém člunu. Tanečnice je zavražděna, aby se jí zabránilo informovat mě o chystaném spiknutí. Příležitost měli čtyři lidé: Chan, Liou, Su a Wang. Spiknutí má nějakou souvislost s nevyřešenou šachovou úlohou, která je stará pouhých sedmdesát let! Tanečnice měla také tajný milostný poměr - který s vraždou nemá možná vůbec nic společného. Jejím milencem mohl být doktor Čang, který zná literární jméno, jímž byly podepisovány milostné dopisy, nebo Liou Fej-po, ze stejného důvodu plus podobnost rukopisů, nebo Liang Fen vzhledem k podobnosti rukopisů a dále proto, že měl skvělou příležitost k milostným schůzkám s ní ve svém bytě.
Za druhé: profesor velké učenosti, ale pochybné morálky, přepadne svou snachu, která spáchá sebevraždu. Ženich rovněž spáchá sebevraždu. Profesor se snaží pohřbít tělo bez ohledání, ale tesař ho podezírá, protože hovořil s rybářem - poznamenej si to, Chungu, že musíme najít toho člověka! - načež je tesař pohotově zavražděn, zřejmě svou vlastní sekerou! A profesor se postará, aby mrtvola nevěsty zmizela beze stopy.
A to je všechno! Ale ne abyste si vy dva začali myslet, že se tu něco chystá, kdepak! Dobrotivá Nebesa, nikoliv, toto je ospalé maloměsto a nikdy se tu nic neděje - říká Chan Jung-chan. Tak dobrou noc!"

Kapitola devátá / SOUDCE NA MRAMOROVÉ TERASE OBDIVUJE MĚSÍC; NA NOČNÍ NÁVŠTĚVĚ VYSLECHNE PODIVNÝ PŘÍBĚH

Když soudce Ti dovečeřel, řekl písaři, aby mu čaj přinesl na terasu.
Soudce pomalu vystoupil po širokém kamenném schodišti a usadil se v pohodlném křesle. Chladný večerní vánek vymetl mraky. Měsíc v úplňku vrhal svou tajemnou záři na rozlehlou jezerní hladinu.
Písař v plstěných střevících zmizel bez nejmenšího hluku. Soudce na prostorné terase zcela osaměl. Spokojeně vydechl

a uvolnil si oděv, opřel se a vzhlédl k měsíci.
Pokusil se zopakovat si události posledních dvou dnů. Ke své nelibosti však shledal, že není s to soustředit své myšlenky, před jeho duchovním zrakem se střídaly nesouvislé obrazy. Tvář mrtvé kurtizány zírající na něho spod vodní hladiny, příšerně znetvořená hlava zavražděného tesaře, ztrhaná tvář muže v okně svatební ložnice, to všechno se střídalo napořád ve zběsilém sledu.
Soudce Ti se netrpělivě zvedl, došel ke kamennému zábradlí a zůstal tam stát. Město pod ním žilo čilým ruchem, k jeho sluchu vzdáleně doléhal hluk z tržiště před Konfuciovým chrámem. Bylo to jeho město a v něm tisíce lidí, svěřených do jeho péče. Avšak kolem obcházejí podlí vrahové a chystají kdovíjaké nové zločiny. A on, náčelník, není schopen je zastavit.
Krajně rozmrzen začal soudce přecházet po terase s rukama za zády.
Náhle se zastavil. Chvíli přemýšlel, pak se obrátil a spěchal z terasy.
V prázdné pracovně otevřel krabici s různými odloženými kusy šatstva. Vybral si staré potrhané šaty z vybledlé modré bavlny. Oblékl se do tohoto pochybného roucha a na ně si navlékl starou záplatovanou kazajku, kterou přitáhl k tělu provazem obtočeným kolem pasu. Odložil tylovou čapku, uvolnil si vlasy svázané na temeni do uzlu a ovázal je kusem špinavého hadru. Do rukávu si uložil dvě šňůrky drobných mincí. Vyšel ven a po špičkách přešel temné nádvoří. Soudní areál opustil boční brankou.
V úzké uličce sebral hrst prachu a zašpinil si vous i licousy. Pak přešel ulici a pustil se po schodech dolů do města.
Na tržišti se záhy ocitl uprostřed rušného davu. Lokty se propracoval k pouličnímu stánku a koupil si olejový koláč upečený na žluklém tuku. Přiměl se k tomu, aby si kus ukousl, a tuk rozmazal po kníru a po tvářích.
Bezcílně přecházel sem a tam a snažil se navázat známost s některým z tuláků, kteří tu obcházeli, ale zdálo se, že tady se každý zajímá jen o to svoje. Pokusil se navázat hovor s prodavačem masových kuliček. Ale dřív než otevřel ústa, muž mu vtiskl do ruky měďák a pospíchal dál a čile vyvolával: "Nejlepší kuličky, jen kus za pět měďáků!"
Soudce Ti si řekl, že větší příležitost navázat kontakt s podsvětím může poskytnout levná jídelna. Zašel do úzké boční ulice, kde viděl červenou lucernu, zvoucí na teplé nudle. Stáhl k jedné straně špinavý závěs ve dveřích.
Přivítal ho pach rozpáleného tuku a levné kořalky. U dřevěných stolů sedělo asi tucet kuliů a hlučně a hltavě polykali své nudle. Soudce Ti se posadil na lavici za rohový stůl.
Přistoupil k němu umolousaný číšník a soudce si objednal misku nudlí. Znal způsoby podsvětí, takže žargonem mluvil plynně, ale přesto na něho číšník podezíravě pohlédl.
"Odkud tak můžeš bejt, cizinče!" zeptal se nevrle.
Soudce si zaraženě uvědomil, že nepočítal s tím, že v takovém malém uzavřeném společenství je každý cizí člověk nápadný. Pospíšil si s odpovědí:
"Zrovna dnes odpoledne jsem přišel z Ťiang-pej. Ale co je ti vlastně po tom? Dej sem moje nudle a já ti dám moje měďáky. Padej a pohni kostrou!"
Muž pokrčil rameny a křikl objednávku dozadu do kuchyně.
Náhle čísi ruka hrubě odhrnula závěs ve dveřích a dovnitř vstoupili dva muži. První byl hřmotný chlapík v pytlovitých kalhotách; hruď mu zakrývala kazajka bez rukávů, takže dlouhé svalnaté paže byly nahé. Měl téměř trojúhelníkovou tvář s tuhou krátkou bradkou a štětinatý knír. Druhý byl hubený chlapík v záplatovaném šatu. Přes levé oko měl černou náplast. Šťouchl do svého společníka a ukázal na soudce.
Hned se hnali k jeho stolu a posadili se každý z jedné strany vedle něho.
"Kdo vás zval k tomuhle stolu, vy syčáci?" zavrčel soudce.
"Drž hubu, mizero! Co nám lezeš do rajónu?" zasyčel ten vysoký. Soudce cítil, jak ho špička nože bodá do boku. Jak se k němu jednooký přitiskl, šířil vtíravý pach česneku a zaschlého potu. Řekl záštiplně:
"Na vlastní voči jsem tě viděl, jak jsi na tržišti shrábnul měďák. To si myslíš, že my žebráci dovolíme, abys žebral načerno a baštil rejži z naší misky?"
V okamžiku si soudce uvědomil plný rozsah svého bláznovství. Tím, že provozoval živnost žebráka, aniž se přihlásil k jejich cechu, se vážně provinil proti staletým nepsaným pravidlům.
Špička nože dotírala ještě naléhavěji. Dlouhán ho drsně vyzval: "Pojď ven! Tady mají vzadu klidnej dvorek, voni to nože rozhodnou, jestli máš právo zůstat tady nebo ne!"
Soudce Ti rychle uvažoval. Byl dobrý rohovník a výborný šermíř, ale neměl nejmenší ponětí o tom, jak se v podsvětí bojuje na nože. Odhalit svou totožnost bylo samozřejmě vyloučeno: raději by zemřel, než by se stal terčem posměchu v celé provincii. Nejlepší by bylo dohnat ty lotry k boji zde a hned. Kuliové se možná do pranice zapojí, a tím by se zlepšily jeho vyhlídky. Prudkou ranou poslal jednookého muže k zemi. Zároveň mu vyrazil nůž úderem, který zasadil pohybem pravého lokte dozadu. Ucítil prudkou bolest v boku. Ale teď už mohl vyskočit a zasáhnout muže s nožem pěstí do obličeje. Odkopl lavici a oběhl stůl. Popadl stoličku, ulomil jednu nohu a zvedl ji jako štít. S hlasitými kletbami se oba lotři zvedli a hnali se na soudce, teď už otevřeně mávajíce dlouhými noži. Kuliové se obrátili. Ani je nenapadlo zasáhnout do bitky, spokojeně se usadili a zdarma přihlíželi obratnému boji.
Dlouhán s nožem v ruce vyrazil. Soudce ránu odrazil stoličkou a pak vzal dlouhého muže improvizovanou palicí po hlavě. Muž hbitě uhnul, když vtom ode dveří někdo hlasitě zvolal sveřepým hlasem:
"Kdo se to tady rve?"
Příšerně vychrtlý muž s nevelkým hrbem kráčel k nim. Oba darebáci rychle odhodili nože a uklonili se. Starý muž, opírající se oběma rukama o sukovici, stál a zkoumavě na ně hleděl lstivýma očima zpod šedivého chundelatého obočí. Přestože byl oblečen do starého hnědého šatu s promaštěnou kulatou čepičkou, měl nepochybně autoritativní vzezření. Hledě na muže s chraplavým hlasem, řekl kousavě:
"Co to má znamenat, Mao Lu? Nevíš, že nesnáším, když se ve městě zabíjí?"

"Zásada je, že kdo žebrá načerno, má bejt zabitej!" zamumlal Mao Lu."
"O tom rozhoduju já!" řekl stařec nevrle. "Jako hlava cechu žebráků mám svou odpovědnost a neodsoudím chlapa, dokud ho nevyslechnu. Hej, ty, co mi povíš?"
"Chtěl jsem akorát něco zakousnout, než za vámi půjdu," odpověděl soudce Ti zachmuřeně. "Přišel jsem do tohodle zatracenýho města před několika hodinama, ale jestli tu člověk nemůže sníst svý nudle v klidu, radši se vrátím, vodkud jsem přišel."
"To je pravda, šéfe!" zasáhl teď do hovoru číšník. "Zrovna před chvilkou, když jsem s ním mluvil, mi řekl, že přišel z Ťiang-pej."
Šedovousý stařec přemítavě hleděl na soudce a zeptal se:
"Máš nějaký peníze?"
Soudce vytáhl z rukávu šňůrku drobných. Druhý po ní chňapl s překvapivou rychlostí a pak řekl klidně:
"Vstupní poplatek je půl šňůrky, ale přijímám od tebe celou jako doklad tvý dobrý vůle. Každej večír přijdeš do hostince U červenýho kapra a odevzdáš mi deset procent ze svýho vejdělku." Pak hodil na stůl špinavý kousek dřeva s číslem a jakýmisi kabalistickými znameními a dodal: "Tohle je tvůj členský doklad. Mnoho štěstí!"
Dlouhý lotr na něho vrhl ošklivý pohled.
"Kdybyste se mě zeptal -" spustil.
"Nezeptal!" utrhl se na něho představený žebráků. "Nezapomínej, že jsem to byl já, kdo tě k nám vzal, když tě tesařskej cech vyhodil. A vůbec, co tu vlastně děláš? Bylo mi řečeno, žes odešel na Ostrov tří dubů!"
Mao Lu zabručel cosi o tom, že se nejdřív musel setkat s jedním přítelem. Jednooký muž řekl poťouchle:
"S přítelem v sukních! Přišel za svou holkou, ale ta dělala, že je nemocná. Proto má tak bídnou náladu."
Mao Lu zaklel.
"Pojď, ty blázne!" houkl na něho. Oba muži se uklonili svému pánovi a odešli.
Soudce Ti chtěl vtáhnout šedobradého do dalšího hovoru, ale tento výtečník o něho ztratil zájem. Obrátil se a číšník ho uctivě vyprovodil až ke dveřím.
Soudce zaujal své původní místo. Číšník před něho postavil misku nudlí a pohár a řekl nikoli nelaskavě:
"Hloupé nedorozumění, bratře! Tady ti šéf posílá sklenici vína, jen tak, zadarmo. Přijď častějc!
Soudce Ti pokojně spořádal porci nudlí a shledal, že jsou překvapivě chutné. Pomyslel si, že dostal dobrou lekci. Jestli zase někdy půjde do ulic v přestrojení, vybere si roli potulného lékaře nebo věštce. Protože ti se zdrží na jednom místě zpravidla jen několik dní a nejsou organizovaní v ceších. Když dojedl, všiml si, že rána v boku krvácí. Zaplatil hrstkou měďáků a odešel.
Došel do lékárny na tržišti. Pomocník mu vymyl ránu a podotkl:
"Měls štěstí, člověče! Protentokrát je to jen na povrchu. Doufám, že ses do toho druhého strefil lépe!"
Přelepil ranku olejovou náplastí, soudce zaplatil pět měďáků a vyšel opět do ulic. Když pomalu stoupal po schodech vedoucích do té ulice, v níž byl soud, obchodníci už nasazovali dřevěné okenice. Ulehčeně si oddechl, když došel na rovnou cestu před soudní budovou. Nejprve se ujistil, že nikdo ze stráží není poblíž, rychle ulici přeběhl a vklouzl do úzké uličky, kde byl postranní vchod. Náhle se zastavil a přitiskl se ke zdi. Před sebou u postranních dveří uviděl postavu celou v černém. Muž se sehnul, zřejmě zkoumal zámek.
Soudce zaostřil zrak, aby lépe viděl, co ten člověk dělá. Náhle se muž napřímil a rozhlížel se po uličce. Soudce mu neviděl do tváře, neboť měl hlavu ovázanou černým šátkem. Uviděl soudce a dal se na útěk. Soudce ho třemi skoky dostihl a popadl ho za paži.
"Pusťte mě!" vykřikla černá postava. "Budu křičet, jestli mě nepustíte."
Soudce ji udiveně pustil. Byla to žena.
"Nebojte se," řekl hned, "já jsem od soudu. Kdo jste vy?"
Žena váhala. Pak řekla chvějícím se hlasem:
"Vypadáte jako lapka!"
"Byl jsem v přestrojení za zvláštním posláním," řekl soudce popuzeně. "Tak řekněte konečně, co tu děláte."
Žena odhrnula šátek. Byla to mladá dívka s inteligentní a velice přitažlivou tváří. Řekla:
"Musím mluvit v naléhavé záležitosti s náčelníkem."
"Tak proč jste se neohlásila u hlavního vchodu?" zeptal se soudce Ti.
"Nikdo ze zaměstnanců se nesmí dozvědět, že jsem byla za náčelníkem," namítlo děvče. "Doufala jsem, že upoutám pozornost služebné a že mě odvede do soudcovy soukromé rezidence." Pátravě na něho pohlédla a zeptala se: "Jak mám poznat, že jste od soudu?"
Soudce vytáhl z rukávu klíč a odemkl. Řekl stručně:
"Já jsem náčelník. Pojďte se mnou!"
Dívka zalapala po dechu. Přistoupila těsně k němu a naléhavě mu šeptala:
"Já jsem Vrbové chmýří, dcera Chan Jung-chana, Vaše Ctihodnosti. Posílá mě můj otec. Byl přepaden a je raněn, prosí vás, abyste k němu co nejrychleji přišel. Řekl mi, že o tom smí vědět jen Vaše Ctihodnost a že je to nesmírně důležité!"
"Kdo přepadl vašeho otce?" zeptal se soudce Ti užasle.
"Byl to vrah Mandloňového květu, té kurtizány. Prosím, pojďte se mnou k nám, Vaše Ctihodnosti, není to daleko odtud."
Soudce zašel dovnitř. Utrhl dvě červené růže z keře, který rostl u zahradní zdi. Pak vyšel zase do uličky, zamkl dveře a podal děvčeti růže. "Dejte si je do vlasů," přikázal, "a veďte mne!"
Děvče udělalo, co řekl, a šlo uličkou následováno soudcem, který kráčel několik kroků za ní. Kdyby potkali noční hlídku nebo nějakého pozdního chodce, myslel by si, že si prostitutka vede domů zákazníka.

Zakrátko došli k honosné bráně Chanova sídla. Spěšně obešla dům a zastavila se u dveří do kuchyně. Otevřela je malým klíčem, který vytáhla ze záňadří, a vešla dovnitř, těsně následována soudcem. Prošli zahrádkou k postranní budově. Vrbové chmýří otevřela dveře a naznačila soudci, aby vešel.
Téměř celou zadní stěnu malé, avšak luxusně zařízené místnosti zabíralo široké a vysoké lůžko z vyřezávaného santalového dřeva. Na lůžku spočíval mezi mnoha velkými hedvábnými polštáři Chan a světlo stříbrné svíce na čajovém stolku u okna ozařovalo jeho bledou ztrhanou tvář. Když uviděl soudce v nezvyklém oděvu, zděšeně vykřikl a chtěl vstát. Soudce Ti mu rychle řekl:
"Nebojte se, to jsem já, náčelník. Kde jste raněn?"
"Srazila ho rána do spánku, Vaše Ctihodnosti," řekla Vrbové chmýří. Když si soudce sedl na taburet vedle lůžka, šla k čajovému stolku a vzala z mísy s horkou vodou ručník. Otřela jím otci tvář a pak ukázala na pravý spánek. Soudce Ti se naklonil a viděl, že je tam skutečně ošklivá temně modrá podlitina. Vrbové chmýří k ní znovu opatrně přiložila horký ručník. Teď, když odložila černý plášť, soudce viděl, že je to opravdu velice elegantní a přitažlivá dívka. Úzkostlivý pohled, který vrhla na otce, svědčil o tom, že ho má velice ráda.
Chan hleděl na soudce doširoka otevřenýma ustrašenýma očima. Byl to úplně jiný člověk než ten, s nímž soudce mluvil odpoledne; veškerá nadutost byla tatam. Pod kalnýma očima měl váčky a kolem úst rýhy svědčící o prožitém vypětí. Šeptal chraplavě:
"Jsem Vaší Ctihodnosti velice vděčný, že přišla. Dnes večer mě někdo unesl, Vaše Ctihodnosti!" Pln úzkosti se zahleděl na okno a na dveře a pak dodal tiše: "Byl to Bílý lotos."
Soudce Ti se na taburetu napřímil.
"Bílý lotos!" zvolal nevěřícně. "Naprostý nesmysl! Tato sekta byla vymýcena před dobrými dvaceti lety."
Chan zvolna zavrtěl hlavou. Vrbové chmýří šla ke stolu připravit čaj.
Soudce vrhl na svého hostitele tvrdý a obezřelý pohled. Bílý lotos bylo celostátní spiknutí, jehož cílem bylo svrhnout císařskou rodinu. V jeho čele stálo několik nespokojených vysokých úředníků, kteří tvrdili, že je Nebesa obdařila nadpřirozenými schopnostmi a pomocí určitých znamení jim zjevila, že je na čase odejmout císařské rodině mandát a že by měli založit novou dynastii. Do této tajné společnosti tehdy vstoupilo mnoho přespříliš ctižádostivých a špatných úředníků, vůdců lupičských band, vojenských zběhů a bývalých trestanců, takže měla pobočky po celé říši. Ale její proradné plány vyšly najevo a úřady energickými opatřeními udusily spiknutí v zárodku. Vůdcové byli popraveni a s nimi celé jejich rodiny, všichni členové byli nemilosrdně souzeni a zabiti. Ačkoli se to všechno odehrálo za předešlé vlády, pokus o vzpouru otřásl celým císařstvím do základů a dosud se málokdo odváží vyslovit toto nebezpečné, děsivé jméno. Ale soudce nikdy neslyšel, že by se někdo toto protidynastické hnutí pokoušel oživit. Pokrčil rameny a řekl:
"Tak mi povězte, co se stalo."
Vrbové chmýří podala soudci šálek čaje a další přinesla otci. Chan se dychtivě napil a začal vyprávět.
"Po večeři jsem si vyšel na malou procházku před buddhistický chrám, abych se osvěžil večerním vánkem. Sluhu s sebou nikdy neberu. Dnes večer tam bylo pár lidí jako obvykle. Když jsem šel kolem chrámové brány, potkal jsem jen zavřená nosítka se šesti nosiči. Pak mi náhle někdo zezadu hodil přes hlavu silnou látku. Než jsem si uvědomil, co se děje, svázali mi ruce za zády, zvedli mě a hodili do nosítek. Pak mi kusem provazu svázali nohy a nosiči rychlým krokem palankýn odnášeli.
Pod silnou látkou jsem se téměř dusil a neslyšel jsem vůbec nic. Svázanýma nohama jsem začal kopat do stěny nosítek, a tak mi někdo trochu uvolnil ten hadr a já mohl zase trochu dýchat. Nevím, jak dlouho ta cesta trvala, řekl bych, že nejméně hodinu. Pak nosítka položili. Dva muži mě z nich hrubě vytáhli a nesli mě po schodech. Slyšel jsem, jak se otvírají dveře. Položili mě, přeřízli provaz kolem kotníků a přinutili mě, abych vešel dovnitř. Tam mě hodili do křesla a sundali tu látku z hlavy."
Chan se zhluboka nadechl a pokračoval:
"Zjistil jsem, že sedím v malé místnosti u čtvercového stolu z černého dřeva. Proti mně seděl muž v zeleném šatu. Hlavu a ramena úplně zakrývala bílá kápě, v níž byly jen dvě štěrbiny pro oči. Ještě pořád napůl oslepený jsem zajíkavě začal protestovat. Ale ten člověk hněvivě udeřil pěstí do stolu a -"
"Jak vypadala jeho ruka?" přerušil ho soudce Ti.
Chan zaváhal. Chvilku přemýšlel, pak odpověděl:
"To opravdu nevím, Vaše Ctihodnosti. Měl tlusté lovecké rukavice. Neviděl jsem dočista nic, podle čeho bych ho mohl identifikovat; zelený šat na něm volně visel, takže tělo bylo beztvaré a kápě tlumila jeho hlas. Kde jsem to přestal? Aha, už vím; zarazil mé protesty a řekl: ‚Tohle je varování, Chan Jung-chane! Tuhle v noci ti tanečnice řekla něco, co neměla. Víš, jak skončila. Bylo od tebe velice moudré, žes to neřekl náčelníkovi, Chane, velice moudré! Bílý lotos je mocný, čehož důkazem je poprava tvé metresy Mandloňového květu.'"
Chan ohmatával konečky prstů podlitinu na spánku. Vrbové chmýří k němu přispěchala, ale on zavrtěl hlavou a naříkavě pokračoval:
"Neměl jsem nejmenší představu, o čem ten člověk mluví, Vaše Ctihodnosti. Tanečnice moje milenka! Ještě to tak! A vy sám víte, že při banketu se mnou téměř nepromluvila. Řekl jsem mu dopáleně, že vykládá nesmysly. Zasmál se a mohu vám říct, že zpoza té masky to znělo hrůzostrašně. Řekl mi: ‚Nelži, Chane, nemá to cenu. Mám opakovat doslova, co ti řekla? Poslouchej!' Řekla: ‚Musím se s vámi později sejít, v tomto městě se chystá nebezpečné spiknutí!' Když jsem na něho zíral z toho nesmyslu úplně tumpachový, dodal výsměšně: ‚Nevíš, co bys na to řekl, co, Chane? Bílý lotos ví všechno! A také je všemocný, jak jsi zjistil dnes večer. Buď poslušen mého příkazu, Chane, a zapomeň, co ti řekla, všechno, a navždy!' Pak dal znamení někomu, kdo musel po celou dobu stát za mým křeslem, a pokračoval: ‚Pomoz tomu smilníkovi zapomenout, a nemazli se s ním!' Dostal jsem strašnou ránu a ztratil jsem vědomí."

Chan si hluboce povzdechl a pokračoval:
"Když jsem přišel k sobě, ležel jsem před zadním vchodem mého domu. Naštěstí mě nikdo neviděl. Nějak jsem se postavil na nohy a podařilo se mi dojít sem, do mé malé pracovny. Zavolal jsem dceru a řekl jí, aby hned šla za Vaší Ctihodností. Ale nikdo nesmí vědět, že jsem vám to oznámil, Vaše Ctihodnosti. Můj život je v sázce! A já jsem přesvědčený, že Bílý lotos má své špehy všude, dokonce i u soudu!"
Znovu se zabořil do polštáře a zavřel oči.
Soudce Ti se zamyšleně probíral svými licousy. Pak se zeptal:
"Jak vypadala ta místnost?"
Chan otevřel oči. Svraštil obočí a zřejmě usilovně přemýšlel. Po chvíli odpověděl:
„Viděl jsem jenom ten kus místnosti, který byl přede mnou. Mám dojem, že to byl malý šestiúhelníkový pokoj. Byl bych řekl, že je to zahradní pavilón, ale na to tam bylo příliš dusno. Jediný další kus nábytku kromě hranatého stolu byla černá lakovaná skříňka u zdi, za židlí toho muže v kápi. A taky se mi vybavuje, že na stěnách byly vybledlé zelené závěsy."
"Máte nějakou představu," ptal se dál soudce, "kterým směrem vás únosci odnášeli?"
"Jen velice neurčitou," řekl Chan. "Zpočátku jsem byl tím přepadením tak vyvedený z míry, že jsem tomu nevěnoval pozornost, ale jsem přesvědčený, že v zásadě jsme šli směrem východním. Myslím, že jsme nejdříve sestupovali ze svahu a potom další tři čtvrtiny cesty jsme šli po rovině."
Soudce Ti vstal. V ráně na boku to škubalo, toužil po domově.
"Oceňuji, že jste mne o té záležitosti zpravil tak rychle," řekl. "Skoro bych věřil tomu, že si z vás někdo vystřelil. Máte nějakého nepřítele, který by si dovolil takovýto nevhodný a zcela nezodpovědný žertík?"
"Nemám žádné nepřátele!" zvolal Chan pohoršené. "Říkáte žertík? Dovolte, abych vás ujistil, že ten chlap to myslel smrtelně vážně!"
"Mluvím o bezohledném vtipkování," řekl soudce Ti pokojně, "protože jsem došel k závěru, že nakonec tu kurtizánu přece jen patrně zabil jeden veslař. Všiml jsem si mezi nimi jednoho darebáka, který mi připadal velice nesvůj, když jsem ho vyslýchal. Myslím, že bych ho měl vyslechnout před soudem právem útrpným."
Chanova líc se rozzářila.
"Neříkal jsem vám to hned, Vaše Ctihodnosti?" zvolal vítězoslavně. "Od první chvíle, co jsme se dozvěděli o vraždě, jsme byli já i moji přátelé přesvědčeni, že zločinec bude nalezen mezi veslaři. Ano, také si začínám myslet, že můj únos bylo jen nějaké uličnictví. Zapřemýšlím, kdo mi mohl takový kousek vyvést."
"Také trochu zapátrám," řekl soudce. "Diskrétně, samozřejmě. A budu vás informovat."
Zdálo se, že je Chan potěšený. Řekl s úsměvem dceři:
"Vrátný bude už spát, zaveď Jeho Excelenci k hlavní bráně, holčičko! Nehodí se, aby náš náčelník odcházel z domu zadním vchodem jako zloděj."
Zkřížil své buclaté ručky a s hlubokým povzdechem se znovu uložil do polštářů.

Kapitola desátá / PŮVABNÁ PRŮVODKYNĚ PŘEDVÁDÍ PAMÁTKY Z DOBY MINULÉ; DŮVĚRNÁ ROZMLUVA PŘED OČIMA BUDDHY

Vrbové chmýří kývla na soudce, aby ji následoval do chodby, kde byla tma jako v pytli.
"Neodvažuji se rozsvítit svíčku," zašeptala. "Kousek odtud spí otcovy ženy. Ale povedu vás."
Cítil, jak drobná ruka sahá po jeho. Jak ho vedla za sebou, její hedvábné šaty se svistivě třely o kabátek a on si povšiml, že používá jemný orchideový parfém. Pomyslel si, že je to velice neobvyklá situace.
Když vyšli na rozlehlé dlážděné nádvoří, Vrbové chmýří jeho ruku pustila. Měsíc svítil tak, že bylo dobře vidět. Soudce si všiml, že napravo jsou pootevřené dveře. Jimi pronikal paprsek světla a vzduchem se nesla těžká vůně indického kadidla. Zastavil se a zašeptal:
"Můžeme projít kolem, aniž by nás někdo zpozoroval?"
"Ovšem," odpovědělo děvče. "To je naše buddhistická kaple, kterou postavil můj pradědeček. Byl oddaným buddhistou a zanechal přísné pokyny, že na oltáři musí ve dne v noci hořet lampa a dveře nesmějí být nikdy zamčené. Nikdo tam není, chcete se podívat dovnitř?"
Soudce Ti s radostí souhlasil, třebaže byl velice unavený. Věděl, že nesmí promeškat žádnou příležitost, aby se dozvěděl více o autorovi záhadné šachové úlohy.
Větší polovinu prostoru v kapličce zaujímal vysoký obdélníkový oltář postavený z cihel u zadní stěny. Na čelné stěně oltáře byla přes metr vysoká deska ze zeleného jadeitu s vyrytým nápisem. Na oltáři stála nádherná pozlacená socha Buddhy sedícího se zkříženýma nohama na lotosovém trůně. Jeho klidnou usměvavou tvář soudce zahlédl v pološeru až vysoko nahoře pod stropem. Na stěnách kaple byly vymalované scény z Buddhova života, na podlaze před oltářem ležel kulatý modlící polštářek. Olejová lampa spočívala na podstavci z tepaného železa.
"Tahle kaple," řekla Vrbové chmýří se zjevnou hrdostí, "byla postavena pod osobním dohledem mého pradědečka. Byl to takový moudrý a hodný člověk, Vaše Ctihodnosti. Stal se tak trochu legendou naší rodiny. Nestál o to, složit literární zkoušky, dával přednost životu tady v ústraní a věnoval se svým mnohostranným zájmům. Zdejší lidé mu říkali Poustevník Chan."
Soudce Ti s potěšením sledoval její nadšení. Mladých žen s porozuměním pro rodinné tradice je dnes tak málo. Řekl:
"Tuším, že Poustevník Chan byl také velkým hráčem šachů. Máte vy nebo váš otec také zájem o tuto hru?"

"Ne, vaše Ctihodnosti," odpověděla dívka, "my hrajeme rádi karty nebo domino. Šachy zabírají příliš mnoho času, a pak, najednou je mohou hrát jenom dvě osoby. Všimla si Vaše Ctihodnost toho nápisu? Poustevník Chan byl velice zručný, skutečný mistr rytec, a tenhle nápis vyryl vlastnoručně!"
Soudce přistoupil blíže k oltáři. Četl text nahlas:
"Takto promluvil Osvícený: chceš-li mě následovat, musíš hlásat Nejvyšší Pravdu všem bytostem, aby pochopily Mé Poselství, že totiž veškerá bolest i žal, které nás sužují, v podstatě neexistují. Neboť tato slova vyjadřují Nejvyšší Pravdu. Tak vejdete i vy sami, skrze spasení druhých, do oné brány zvané Nirvána a najdete věčný mír."
Pokýval hlavou a řekl:
"Poustevník Chan provedl tu práci překrásně a text, který vybral, vyjadřuje vznešenou myšlenku. Já sám jsem věrný následovník našeho velkého Mistra, Konfucia, ale s radostí uznávám, že i buddhistická víra má mnoho obdivuhodných stránek."
Vrbové chmýří se s úctou zahleděla na jadeitovou desku. Řekla:
"Přirozeně bylo vyloučeno najít takhle veliký kus jadeitu v celku. Proto Poustevník Chan vyřezal každé slovo zvlášť na malý čtvereček jadeitu a potom je sesadil dohromady jako takovou mozaiku. Byl to skutečně neobyčejný člověk, Vaše Ctihodnosti! Měl obrovské bohatství, ale po jeho náhlé smrti se ukázalo, že pokladnice, kam ukládal své zlaté pruty, byla prázdná. Předpokládá se, že za svého života tajně zlato rozdával různým dobročinným organizacím. Naše rodina nic nepotřebovala, protože měla a pořád ještě má mnoho cenných pozemků. Máme z nich pro naši potřebu víc než dost."
Soudce Ti na ni hleděl se zájmem. Byla to skutečně velice přitažlivá mladá žena, její jemně modelovaná citlivá tvář byla přirozeně distingovaná. Řekl:
"Když se tak zajímáte o historii, předpokládám, že jste znala Měsíční vílu, dceru pana Liou Fej-poa? Její otec mi řekl, že byla také studijní typ."
"Ano," odpověděla Vrbové chmýří tiše, "znala jsem ji skutečně dobře. Často mě navštěvovala v ženských pokojích našeho domu. Cítila se osamělá, protože její otec byl tak často na cestách. Byla to taková silná, podnikavá dívka, Vaše Ctihodnosti. Dobře jezdila na koni a byla dobrá lovkyně, ta měla být chlapcem! A její otec ji stále povzbuzoval, byl do ní přímo zamilovaný. Pořád nemohu pochopit, co bylo příčinou její smrti, byla tak mladá!"
"Dělám, co je v mých silách, abych to zjistil," odpověděl soudce Ti. "A vy mi můžete pomoci, když mi o ní povíte něco bližšího. Říkáte, že ráda sportovala, ale také chodila do kursu doktora Čanga, ne?"
Dívka se maličko usmála.
"Tedy," odpověděla, "myslím, že na tom není nic zlého, když vám povím, co kdekdo v ženských pokojích stejně ví. Zájem Měsíční víly o literaturu se datuje od té chvíle, kdy se seznámila s kandidátem Čangem. Udělal na ni velký dojem, chápete, a proto přesvědčila svého otce, aby jí dovolil navštěvovat ten kurs, aby se mohla s kandidátem Čangem vidět častěji. Ti dva se opravdu měli velice rádi a teď jsou oba -"
Smutně zavrtěla hlavou. Soudce chvíli vyčkal a pak navázal:
"Jak Měsíční víla opravdu vypadala? Brzy se dozvíte, že se její tělo ztratilo."
"Ach, ta byla hezká!" zvolala Vrbové chmýří. "Ne tak tenká jako já, byla to statná dívka. Podobala se trochu chudáčkovi té tanečnici, Mandloňovému květu."
"Vy jste tu kurtizánu znala?" zeptal se soudce Ti udiveně.
"Ne," odpověděla Vrbové chmýří, "nikdy jsem s ní nemluvila. Ale otec ji často zvával do domu, aby bavila jeho hosty ve velké síni, a já, jak jsem mohla, tak jsem tam nakukovala oknem, protože tak krásně tančila. Mandloňový květ měla oválnou tvář s dlouhými řasami jako Měsíční víla a stejně krásnou postavu, vypadaly jako sestry. Jenom oči měla ta tanečnice jiné, někdy mi trochu nahánělý strach, Vaše Ctihodnosti! Obyčejně jsem stávala venku v tmavé chodbě, určitě mě nemohla vidět. A přesto se mi často, když tančila u okna, dívala přímo do očí, a byl to zlověstný, pronikavý pohled. Chudák děvče, jaký ta měla život! Muset se ukazovat všem těm mužům... A teď přišla o život tak hrozným způsobem. Myslí si Vaše Ctihodnost, že to jezero... že s tím mělo něco společného?"
"Nemyslím," řekl soudce. "Zdá se mi, že její smrt byla velkou ranou pro cechmistra Sua, zřejmě ji velice miloval."
"Su ji pouze zpovzdálí zbožňoval, Vaše Ctihodnosti," řeklo děvče s úsměvem. "Chodí do našeho domu co pamatuji, je velice nesmělý a jeho obrovská síla ho strašně uvádí do rozpaků. Jednou z nepozornosti rozmáčkl otcův křehký starožitný šálek na čaj v hrsti. Ještě se neoženil, má z žen smrtelný strach. To cechmistr Wang je úplně jiný člověk. Říká se o něm, že je velice rád v ženské společnosti. Ale měla bych už raději zmlknout. Vaše Ctihodnost si o mně pomyslí, že jsem pěkná klevetnice! Nesmím už Vaši Ctihodnost déle zdržovat."
"Naopak," ohradil se rychle soudce Ti. "Tento rozhovor je velice poučný, vždycky se snažím dozvědět co nejvíce o pozadí všech lidí zapletených do případu. Ještě jsme nehovořili o panu Liou Fej-poovi. Myslíte, že by mi mohl o mrtvé kurtizáně říct více?"
"Pochybuji, Vaše Ctihodnosti. Znát ji pochopitelně musel, protože pravidelně tančila na banketech. Ale pan Liou je takový vážný zamlklý pán, ten nemá nejmenší zájem o frivolní zábavy. Než si pan Liou začal stavět tady v Chan-jüanu letní vilu, bydlel asi týden v našem domě. Všimla jsem si, že když se pořádal večírek, prostě jen seděl a tvářil se spíš znuděně. Kromě svého obchodu se zajímá jen o staré knihy a rukopisy, prý má nádhernou sbírku ve svém domě v hlavním městě. A o svou dceru, samozřejmě! Když se na ni můj otec zeptal, celý se rozjasnil, byla poutem mezi nimi, protože otec má taky jenom mne. Smrt Měsíční víly byla pro chudáka pana Liou otřesná rána, otec říká, že je to teď úplně jiný člověk..."
Přistoupila k železnému stojanu a z hliněného džbánu, stojícího pod ním, dolila do lampy olej. Soudce Ti zamyšleně sledoval její jemný profil a ladné pohyby štíhlých paží. Zřejmě si byli s otcem velice blízcí, ale Chan si dal záležet, aby před ní utajil své černé myšlenky. Po tom, co mu Chan vypověděl svůj příběh, ho soudce podezíral z vraždy a lstivého

pokusu o zastrašování. Potlačil lítostivý povzdech a položil další otázku:
"Abychom ten seznam uzavřeli, setkala jste se někdy se starým radou Liangem nebo s jeho synovcem?"
Vrbové chmýří celá náhle zrůžověla.
"Ne," odpověděla rychle, "otec vykonal u císařského rady zdvořilostní návštěvu, ale on u nás nikdy nebyl. Proč také, když vezmeme v úvahu, jak vysoký je to činitel..."
"Dozvěděl jsem se," prohodil soudce Ti, "že jeho synovec je prý pěkný prostopášník."
"To je hanebná pomluva!" zvolala hněvivě Vrbové chmýří, "Liang Fen je velice vážný mladý muž, pracuje pravidelně v knihovně Konfuciova chrámu."
Soudce Ti na ni pátravě pohlédl.
"Jak to víte?" opáčil.
"Och, někdy chodím s matkou na procházku do chrámové zahrady a tam jsem pana Lianga viděla."
Soudce Ti pokývl hlavou.
"Musím říci, slečno Chanová, že jsem vám velice vděčný za všechny nesmírně důležité informace."
Obrátil se ke dveřím, ale Vrbové chmýří k němu rychle přikročila a řekla mírně:
"Doufám, že Vaše Ctihodnost najde ty strašné lidi, kteří otce týrali. Nevěřím, že to byl žert. Otec je trochu upjatý a formální, Vaše Ctihodnosti, ale ve skutečnosti je to dobrák a nikdy si o nikom nemyslí nic špatného. Mám o něho takový strach! Zřejmě má nějakého nepřítele, o kterém neví. Jsou odhodláni ublížit mu, Vaše Ctihodnosti!"
"Můžete být ujištěna, že tomuto problému věnuji plnou pozornost," řekl soudce Ti.
Vrbové chmýří na něho vděčně pohlédla a řekla:
"Chtěla bych dát Vaší Ctihodnosti něco jako malou upomínku na návštěvu v kapli poustevníka Chana. Ale nesmíte to říct otci, protože je to určeno vlastně jen pro členy rodiny."
Rozběhla se k oltáři a z výklenku za ním vyndala papírový svitek. Odloupla jeden list a s hlubokou úklonou jej podala soudci. Byla to pečlivá kopie oltářního nápisu.
Soudce Ti list složil a zasunul do rukávu. Řekl vážně:
"Jsem tímto darem velice poctěn."
S potěšením konstatoval, že má ve vlasech pořád ještě ty dvě růže, které jí velice slušely. Dívka ho vedla dlouhou točitou chodbou k vrátnici. Odemkla těžká vrata, soudce se mlčky uklonil a vyšel na liduprázdnou ulici.

Kapitola jedenáctá/MA ŽUNGOVO OČEKÁVÁNÍ JE ZKLAMÁNO HNED NĚKOLIKRÁT; SOUDCE TI VYRAZÍ Z MĚSTA NA INSPEKCI SVÉHO OKRESU

Příštího rána hned na úsvitu, když dva sloužící vešli do soudcovy pracovny, aby zametli podlahu, zastihli soudce spícího na lehátku. Rychle se dali na ústup a varovali písaře, který přišel uvařit ranní čaj.
Za hodinu nato se soudce Ti probudil sám. Sedl si na okraj lůžka, nadzvedl růžek náplasti a prozkoumal stav svého boku. Shledal, že rána se hojí dobře. Pohnul ztuhlým tělem a odbyl ranní toaletu, pak si sedl za psací stůl a zatleskal. Když se objevil písař, řekl mu, aby přinesl snídani a zavolal jeho tři pomocníky.
Seržant, Ma Žung a Ťiao Taj usedli na taburety. Zatímco soudce jedl rýži, Chung mu sdělil, že se právě vrátil od obchodníka čajem. Kung mu řekl, že on i doktor Čang byli tak rozrušeni nálezem opasku kandidáta Čanga, že je vůbec nenapadlo zeptat se rybáře, který jej našel, na jméno. Najít toho člověka nebude snadné.
Potom oznámil Ma Žung, že během noci se v Čangově domě nestalo nic, co by stálo za zmínku. Ráno tamodtud odešli s Ťiao Tajem oba a nechali tam na stráži dva strážníky.
Soudce Ti odložil hůlky. Upíjel čaj a vylíčil jim, jaké dobrodružství prožil v restauraci, kde se podávají nudle. Když skončil, zvolal Ma Žung, na jehož tváři bylo patrno zklamání:
"Proč mne Vaše Ctihodnost nevzala na takovou cestu s sebou?"
"Protože já sám jsem už tak upoutával přílišnou pozornost," řekl soudce. "A ty se s Mao Luem stejně seznámíš, protože chci, abys ho sem přivedl. Musím si prověřit, jestli se setkal se svým strýcem té noci, co byl strýc zavražděn, a jestli ví něco o smrti Měsíční víly. Dojdi teď do toho hostince U červeného kapra, Ma Žungu, a zeptej se šéfa žebráků, kde najdeš Mao Lua. Zatkni ho a přiveď ho sem. Při té příležitosti můžeš dát tomu bradáčovi dva stříbrňáky, včera mi prokázal dobrou službu. Řekni mu, že ty peníze dostává od tribunálu jako prémii, protože se mi doneslo, že udržuje mezi žebráky přísnou kázeň."
Ma Žung se chystal k odchodu, ale soudce zvedl ruku.
"Ještě chvilku," řekl. "Ještě nejsem se svou historkou u konce. Včerejší noc byla po čertech dlouhá!"
Pak jim řekl o svém rozhovoru s Chan Jung-chanem. O společnosti Bílého lotosu se nezmínil, to děsivé jméno není radno jen tak lehce vypustit z úst. Řekl pouze, že Chanův únosce se označil za vůdce mocné lupičské bandy. Jak domluvil, Ťiao Taj vybuchl:
"Nikdy jsem neslyšel nepravděpodobnější historku! Doufám, že Vaše Ctihodnost nevěří tomu darebákovi ani slovo."
Soudce Ti řekl klidně:
"Chan Jung-chan je chladnokrevný lstivý zločinec. Samozřejmě že vyslechl, co mi tanečnice tehdy večer na květinovém člunu řekla, on spánek pouze předstíral. Věděl tedy, že mi chtěla říct o zločinném spiknutí, které chystá. Když jsem ho včera odpoledne navštívil, snažil se mě umluvit, abych vraždu kurtizány ututlal. A když uviděl, že se nedám přesvědčit, rozhodl se, že se pokusí zastrašit mě. V noci na dnešek to udělal, a udělal to opravdu chytře! Záměrně mi vykládal velice nepravděpodobnou historku, ne proto, abych mu na ni naletěl, o to nešlo, chtěl svou

hrozbu zamaskovat tak, abych ho nikdy nemohl obvinit z pokusu o zastrašování. Dovedete si představit, co by si o mně na vyšších místech pomysleli, kdybych Chana obvinil na základě jeho fantastické historky! Namítli by, že kdyby mě Chan opravdu chtěl oklamat, byl by určitě vymyslel lepší příběh. Celé to bylo chytře zinscenované, vyprávěl, co prožil, v přítomnosti své dcery, jí i mně ukázal tu pohmožděninu - kterou si přirozeně způsobil sám. Jak vidíte, je tenhle chlapík opravdu nebezpečný brach."
"Co takhle natáhnout toho tlustého lumpa na skřipec!" navrhl rozhněvaný Ma Žung.
"Naneštěstí nemáme ani za nehet přímých důkazů," odmítl jeho návrh soudce Ti. "Nemůžeš vyslýchat člověka právem útrpným bez přesvědčivého důkazu o jeho vině. A než takový důkaz najdeme, čeká nás spousta nelehké práce. Dal jsem Chanovi na srozuměnou, že jsem se dovtípil, a řekl jsem, že podezírám jednoho veslaře. Doufám, že si Chan teď myslí, že se mu podařilo zastrašit mě, bude bezstarostný a udělá chybný krok."
Seržant Chung, který pozorně poslouchal, se teď zeptal:
"Je si Vaše Ctihodnost úplně jistá, že nikdo nestál za vaším stolem, když vás Mandloňový květ oslovila? Co třeba číšník nebo jiná kurtizána?"
Soudce Ti na něho rozvážně pohlédl. Pak zvolna odpověděl:
"Ne, Chungu, nemohu říct, že jsem si tím jistý. Alespoň pokud jde o číšníky. Vím jenom, že to nemohla být žádná kurtizána, protože všech pět bylo v mém zorném poli, přímo přede mnou. Ale pokud jde o číšníky. .. Člověk bere jejich přítomnost jako samozřejmost ..."
Zamyšleně potahoval svůj knír.
"V tom případě, Vaše Ctihodnosti," navázal Chung, "myslím, že musíme počítat i s možností, že Chanova historka je pravdivá. Některý číšník mohl vyslechnout, co tanečnice řekla, ale chybně se domníval, že to řekla Chanovi. Mandloňový květ stála mezi vámi dvěma a zezadu ten člověk nemohl vidět, že Chan podřimuje. Ten číšník byl možná komplicem muže, který je zapleten do zločinného plánu, o němž tanečnice mluvila, varoval svého šéfa, a ten ji zabil. Potom vrah musel zajistit, aby Chan o tom varování neinformoval Vaši Ctihodnost, a tak ho unesl a vyhrožoval mu."
"Máš úplně pravdu, Chungu," řekl soudce Ti, ale vzápětí dodal: "Ne, počkej! Ten číšník se nemohl mýlit, jasně si vzpomínám, že mě Mandloňový květ oslovila ‚Vaše Ctihodnosti'."
"Ten člověk to nemusel slyšet celé," mínil Chung. "Nejspíš hned jak vyslechl první poznámku, honem utíkal za svým šéfem a neslyšel to, co řekla o hře v šachy. Aspoň Chanův únosce se o ničem takovém nezmiňoval."
Soudce Ti neodpovídal. Náhle se ho zmocnil obrovský nepokoj. Je-li Chanova historka pravdivá, pak je také pravda, že Bílý lotos vstal z mrtvých. Ani ten nejlehkomyslnější zločinec by se neodvážil užít toto strašné jméno nadarmo. A v tom případě kurtizána odhalila zločinný komplot proti císařskému domu. Nebesa, jde o víc než o jeden případ vraždy, tohle je celonárodní spiknutí, které se dotýká bezpečnosti státu! S velkým úsilím se ovládl a řekl rozvážně:
"Jediný člověk, který může objasnit problém, zda za mnou někdo stál, je Sasanka. Až zatkneš Mao Lua, Ma Žungu, můžeš za odměnu zajít do Vrbové čtvrti a pohovořit se Sasankou. Vyžádej si od ní přesný popis toho, jak to bylo, když Chan usnul, jak mu šla pro pohár vína, prostě všeho. A mezitím se můžeš zeptat jen tak mimochodem, kdo tehdy stál za námi. Ukaž, co umíš!"
"Úplně všechno, Vaše Ctihodnosti!" zvolal potěšený Ma Žung. "Raději bych šel rovnou, než Mao Lu opustí své doupě!"
Ve dveřích se málem srazil se starším písařem, který nesl plnou náruč spisů. Když je položil na psací stůl, seržant Chung a Ťiao Taj si přitáhli židle a začali papíry třídit. Pak pomohli soudci s jejich probírkou. Soudce musel vyřídit řadu správních záležitostí, a když konečně odložil poslední spis, dopoledne už značně pokročilo.
Opřel se ve svém křesle a počkal, až mu Chung naleje šálek čaje. Potom řekl:
"Pořád mi ta historka o únosu nejde z hlavy. Nezávisle na tom, co se Ma Žung může dozvědět od Sasanky, máme další prostředky, jak Chanův zážitek ověřit. Jdi do úřadovny, Chungu, a přines dobrou mapu našeho okresu!"
Seržant se vrátil se silným svitkem v podpaží. Ťiao Taj mu pomohl rozvinout jej na stole. Byla to podrobná obrázková mapa okresu Chan-jüan, provedená v barvách. Soudce Ti ji pozorně prostudoval a pak na ni položil ukazovák se slovy:
"Podívejte, tohle je buddhistický chrám, kde byl Chan údajně unesen. Řekl, že se pak vydali východním směrem. To by mohlo odpovídat, tady máme nejprve rovný úsek cesty vilovou čtvrtí nad městem, pak cesta klesá po horském svahu do nížiny. Jestli Chan mluvil pravdu, je tohle jediná cesta, kudy mohli jít. Protože kdyby byli šli do středu města, určitě by si byl musel všimnout, že sestupují po těch příkrých schodech, a kdyby se vydali na sever nebo na západ, museli by postupovat stále hlouběji do hor. Ale on říká, že když sestoupili ze svahu, šli poslední tři čtvrtiny cesty po rovině. To by odpovídalo téhle silnici, která protíná rýžoviště ve východní půlce našeho okresu a táhne se přes ně až k vojenské stanici u mostu přes řeku; ta tvoří hranici mezi Chan-jüanem a sousedním okresem Ťiang-pej. Kdyby tohle bylo normální město obehnané hradbami, náš problém by byl rychle vyřešen. Stačilo by zeptat se strážných u východní brány. V každém případě se i tak můžeme dostat o kousek dál. Chanův únos v prostoru mezi městem a oním tajemným domem zabral celý večer, přičemž ten rozhovor nemohl trvat dlouho; takže nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že cesta sama trvala asi hodinu. Jak daleko se může palankýn na téhle silnici dostat za hodinu, co myslíš, Ťiao Taji?"
Ťiao Taj se sklonil k mapě. Řekl:
"V noci je chladněji, nosiči mohou držet dobré tempo. Řekl bych asi tak semhle, Vaše Ctihodnosti."
Prstem opsal kruh kolem jedné vesnice v rovině.
"To není špatné," řekl soudce Ti. "Jestli Chan nelhal, musíme někde v těchto končinách najít venkovský dům postavený na nějaké výšině, protože Chan řekl, že k brance vedlo několik schodů."
Otevřely se dveře a dovnitř vpadl Ma Žung. Pozdravil soudce se sklíčenou tváří. Těžce dopadl na taburet a zabručel:
"Dneska jde všechno šejdrem, co vám mám vykládat."

"Je to na tobě vidět," poznamenal soudce Ti. "Co se stalo?"
"Tak nejdřív ze všeho jsem šel na rybí trh," spustil Ma Žung. "Stokrát jsem se musel ptát na cestu, než jsem v tom bludišti smrdutých uliček objevil hostinec U červeného kapra. Hostinec, hahaha! Je to tak akorát díra ve zdi. Ten starý podvodník tam sedí v koutě a chrápe. Dal jsem mu ty dva stříbrňáky s vysvětlením podle pokynu. Je potěšen? Nikoli. Ten starý paprika si myslí, že si z něho dělám šprťouchlata. Musím mu ukázat svůj glejt a stejně se pak ještě málem zakousne do toho stříbrňáku, aby se přesvědčil, že není falešný. Nakonec si teda ty peníze vzal. Pak mi řekl, že Mao Lu bydlí se svou ženskou v bordelu hned vedle. Když jsem odcházel, byl dědek pořád ještě přesvědčený, že jsem ho napálil!
Tak jsem tedy šel do toho bordelu. Nebesa! Špinavá díra, vyhrazená výlučně a natrvalo kuliům a nosičům. Od té čarodějnice, která tohle doupě vlastní, jsem se dozvěděl akorát to, že dnes časně ráno Mao Lu, ta jeho ženská a jeho jednooký kamarád odešli do Ťiang-pej. Tak to bychom měli.
Pak jsem zašel do Vrbové čtvrti, a jaký jsem prosťáček, doufal jsem, že mě ta návštěva trochu rozveselí. Ale kdepak, ta holka, Sasanka, měla kocovinu jak hrom a náladu pod psa. No, dostal jsem z ní, že za Vaší Ctihodností možná někdo stál. Ale jestli to byl číšník nebo první ministr našeho císařství, to mi ta nána pitomá říct nedokázala! No, a to je všechno."
"Myslel jsem," podotkl soudce Ti, "že si o mrtvé tanečnici pohovoříš taky s tou svou přítelkyní."
Ma Žung na něho vrhl vyčítavý pohled.
"Ta měla kocovinu ještě větší než Sasanka," zabručel mrzutě.
"Inu," mínil soudce s pobaveným zábleskem v očích, "nemůže každý den svítit sluníčko, Ma Žungu! Teď se pojď podívat, chceme se vypravit na inspekční cestu po východní části okresu a poohlédnout se po tom domě, o kterém mluvil Chan. Jestli jej nenajdeme, budeme vědět, že Chan lhal, ale zároveň budeme mít příležitost podívat se do těch končin; je to sýpka našeho okresu a já jsem dosud neměl čas ji navštívit. Dojedeme až na východní hranici a strávíme tam noc ve vesnici. Aspoň získáme nějakou představu o krajině a vymeteme si pavučiny z mozku! Jdi vybrat tři dobré koně, Ma Žungu, a odvolej dnešní zasedání soudního dvora. Stejně nemohu občanům oznámit pokrok v žádném z obou našich případů."
Ma Žung vyšel z místnosti s Ťiao Tajem a byl už trochu veselejší. Soudce řekl seržantu Chungovi:
"Ta dlouhá jízda v horku po pláni by byla pro tebe příliš únavná, Chungu, radši zůstaň doma a dohlédni na úřadovnu. Můžeš vybrat z archívu všechny doklady, které se týkají cechmistrů Wanga a Sua. Rád bych, abys po obědě zašel do čtvrti, kde bydlí Wan I-fan. Patří jak do případu Liou versus Čang, tak do případu marnotratného císařského rady. Připadá mi divné, že tak bohatá a známá osoba, jako je Liou Fej-po, drží ruku nad obskurním spekulantem. A hlavně ověř to, co nám vykládal o své dceři, Chungu!"
Soudce Ti probral prsty svůj vous a pokračoval:
"Rada Liang mi dělá starosti, Chungu. Protože mě synovec informoval o jeho stavu, bude jeho rodina od nynějška činit odpovědným i mne a bude očekávat, že učiním vhodná opatření, která by starému pánovi zabránila promrhat celé jmění. Ale já s tím nemohu nic dělat do té doby, dokud nezjistím, jestli ty peníze svému pánovi nekrade synovec a jestli není zapletený do vraždy tanečnice."
"Mohu tam dnes odpoledne zajít a navštívit toho mladého muže, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se seržant. "Mohu s ním projít všechny účty a pokusím se přitom zjistit, jakou roli v té záležitosti hraje Wan I-fan."
"To je skvělý návrh!" řekl soudce Ti. Vzal štětec a napsal Liang Fenovi krátký dopis, jímž seržanta uváděl. Pak vzal list úředního dopisního papíru, napsal pár řádek a přitiskl na něj velkou červenou pečeť soudního dvora. Řekl:
"To je žádost, kterou posílám svému kolegovi, náčelníkovi Ping-jangu v provincii Šan-si, aby mi obratem poslal všechny údaje o Panově rodině, zejména pak o slečně Fan Cho-i, tady zvané Mandloňový květ. Je velice zvláštní, že trvala na tom, aby byla prodána do tak odlehlého města, jako je Chan-jüan. Možná že klíč k její vraždě leží v jejím rodišti! Vyprav s tím dopisem zvláštního posla."
Pak vstal a dodal:
"Připrav můj lehký lovecký oblek, Chungu, a jezdecké boty. Bude líp, když na chvíli vypadnu. Cítím, že potřebuju změnit vzduch!"

Kapitola dvanáctá /MAŽUNGA ŤIAOTAJ ROZPTÝLÍ ROZVÁŠNĚNÝ DAV; PODVODNÍK ODHALUJE TAJEMSTVÍ ÚNOSCŮ

Ma Žung a Ťiao Taj čekali na nádvoří se třemi koňmi. Od sedel visely ploché klobouky z pletené slámy se širokým okrajem proti slunci.
Soudce prohlédl koně a pak se tři muži vyšvihli do sedel, stráže otevřely těžkou bránu a kavalkáda opustila soudní tribunál.
Zamířili k východu, vyjeli z města a brzy se ocitli v jakémsi předhoří. Dole pod nimi, kam až oko dohlédlo, se prostírala úrodná rovina.
Rychle sjeli dolů. Když se ocitli na rovině, rozpálené poledním žárem, soudce vyměnil svou černou čapku za široký slamák a pomocníci následovali jeho příkladu. Soudce se zájmem hleděl na vlnící se moře zelené rýže po obou stranách cesty.
"Vypadá slibně!" poznamenal spokojeně. "Letos na podzim bude bohatá sklizeň. Ale nikde tu nevidím žádné venkovské stavení."

Zastavili v malé vesničce a prostě poobědvali v místním hostinci. Když přišel správce vesnice složit poklonu, soudce se ho zeptal na venkovský dům. Ale starý muž zavrtěl hlavou a řekl:
"Široko daleko tu není žádný cihlový dům. Statkáři žijí v horách, je tam chladněji."
"Neříkal jsem, že Chan je darebák?" bručel Ma Žung.
"Možná že o kus dál budeme mít větší štěstí," řekl soudce.
Po půlhodině dojeli do další vesnice. Když projížděli úzkou uličkou lemovanou chatrčemi, zaslechl soudce Ti kdesi před sebou hlasitý křik. A když dorazil na tržiště, uviděl hlouček rolníků, kteří pod starým stromem uprostřed mávali holemi a palicemi a zplna hrdla křičeli a nadávali. Z výšky svého koně mohl soudce vidět, že bijí a kopají do muže ležícího pod stromem. Byl zalitý krví.
"Okamžitě přestaňte!" zaburácel soudce Ti. Ale nikdo mu nevěnoval nejmenší pozornost. Obrátil se v sedle a rozhněvaně přikázal svým pomocníkům: "Rozežente ty křupany!"
Ma Žung seskočil s koně a vrhl se do davu s Ťiao Tajem v patách. Ma Žung hrábl po prvním muži, popadl ho za krk a za zadek kalhot, zvedl si ho nad hlavu a hodil ho do davu. Pak skočil za ním, razil si cestu a rozdával rány a štulce napravo nalevo, zatímco Ťiao Taj zajišťoval týl. Za chvilku se probili ke stromu a odtrhli útočníky od sténající oběti.
Ma Žung křikl:
"Nechtě toho, vy mamlasové! Nevidíte, že přijela Jeho Excelence náčelník?" A ukázal dozadu.
Všechny hlavy se obrátily. Když uviděli velitelskou postavu na koni, ruce s klacky i palicemi jim klesly. Předstoupil starší muž a poklekl vedle soudcova koně.
"Tato osoba," řekl uctivě, "je správcem této vesnice."
"Vysvětli, co se tu děje!" přikázal soudce. "Je-li ten člověk, kterého jste málem ubili k smrti, zločinec, měl jsi ho odvést k soudu do Chan-jüanu. Jako hlava vesnice bys měl vědět, že brát právo do svých rukou je hanebný přečin!"
"Prosím Vaši Excelenci o prominutí," řekl správce. "Jednali jsme ukvapeně, ale pobouření bylo veliké. My v téhle vesnici od rána do večera dřeme, abychom dali dohromady pár měďáků na každodenní misku rýže, a potom přijde tenhle podvodník a okrade nás! Tamhleten mladík přišel na to, že zloděj hraje s poznámenanými kostkami. Snažně prosím Vaši Excelenci, aby k tomu přihlédla."
"Ať předstoupí ten, kdo na podvádění přišel!" přikázal soudce Ti. A na Ma Žungovu adresu dodal: "Přiveď sem toho potlučeného!"
Za okamžik klečeli na cestě oba, statný rolník a podivná rozcuchaná postarší osoba.
"Můžeš dokázat, že ten člověk švindloval?" zeptal se soudce.
"Důkaz je tady, pane!" odpověděl rolník a vytáhl ze svého rukávu dvě kostky. Jak vstával, aby je soudci podal, zbitý muž také vyskočil a s překvapivou rychlostí kostky rolníkovi vytrhl z ruky. Mával sevřenou dlaní sem a tam a rozčileně křičel:
"Prokletí Nebes i Země padněte na tohoto ubožáka, jestli jsou kostky poznamenané!"
A s hlubokou úklonou je podal soudci.
Soudce Ti převaloval kostky na dlani, pak je bedlivě prohlédl. Na obviněného vrhl ostrý pohled. Byl to vyzáblý muž kolem padesátky. Místy prošedivělé vlasy mu padaly přes protáhlou tvář s hlubokými vráskami, znetvořenou krvácející ranou na čele. Na levé tváři měl černé mateřské znaménko velikosti měďáku, z něhož vyrůstaly tři dlouhé vlasy. Soudce Ti řekl chladně rolníkovi:
"Tyhle kostky nejsou označené ani jinak zfalšované." Hodil je správci vesnice. Ten je chytil a začal je spolu s ostatními zkoumat a všichni užasle mumlali.
Soudce oslovil hlouček přísně:
"Nechť je vám to ponaučením! Když vám budou ubližovat lupiči nebo když k vám budou nespravedliví vaši statkáři, můžete vždycky přijít k soudu a já pečlivě prošetřím vaše stížnosti. Ale už nikdy se neopovažujte brát zákon do svých rukou, nebo budete přísně potrestáni. Teď se vraťte ke své práci a nemařte čas a peníze hazardní hrou!"
Správce poklekl a udeřil čelem o zem, aby vyjádřil svou vděčnost za takovou shovívavost.
Soudce Ti přikázal Ma Žungovi, aby zbitého muže posadil za sebe na koně a kavalkáda se znovu vydala na cestu.
V další vesnici zastavili, aby se muž mohl umýt u studny a očistit si šaty. Soudce Ti si dal zavolat správce a zeptal se ho, ví-li v okolí o venkovském domě, postaveném na malé vyvýšenině. Muž odpověděl, že o žádném takovém neví. Zeptal se, jak vypadá a kdo je jeho majitelem, možná, že by takový dům mohl být při cestě o kus dál. Soudce řekl, že se nejedná o nic důležitého.
Potlučený muž se soudci hluboce uklonil a'chtěl se rozloučit. Ale soudce si všiml, že kulhá a v tváři je smrtelně bledý, a řekl věcně:
"Pojeď s námi k hraniční posádce, člověče, potřebuješ doktora. Nedržím sice s profesionálními karbaníky, ale v tomhle stavu tě tu nemohu nechat."
Pozdě odpoledne dorazili do pohraniční vesnice. Soudce Ti přikázal Ma Žungovi, aby zraněného odvedl k místnímu lékaři. On sám odjel s Ťiao Tajem na inspekci strážní stanice na předmostí.
Velící desátník nechal nastoupit svých dvanáct vojáků, soudce viděl, že muži v železných přilbách a naleštěných drátěných košilích vypadají čistě a schopně. Při prohlídce zbrojnice desátník soudci řekl, že na řece je velký provoz, i když je to pouhé rameno Velké řeky, protékající sousedním okresem Ťiang-pej. Řekl, že na jeho břehu řeky je naprostý klid, ale v Ťiang-pej došlo k několika ozbrojeným loupežím. Nedávno tam museli posílit posádku.
Desátník je doprovodil do malého útulku pro hosty. Úslužný správce jim vyšel vstříc. Zatímco podomek odváděl koně, správce sám pomáhal soudci zout těžké jezdecké boty. Pak mu nabídl pohodlné slaměné sandály a zavedl ho nahoru do skrovně zařízeného, ale úzkostlivě čistého pokoje. Správce otevřel okno a soudce viděl přes špičaté střechy širokou hladinu řeky, v níž se odrážely červené paprsky zapadajícího slunce.

Sloužící přinesl zapálené svíce a umyvadlo s horkými ručníky. Soudce se právě omýval, když vešel Ma Žung a Ťiao Taj. Ma Žung nalil soudci šálek čaje a řekl:
"Ten karbaník je ale zvláštní chlapík, Vaše Ctihodnosti! Vyprávěl mi, že v mládí byl dole na jihu příručím v obchodě hedvábím. Majitel našel zalíbení v jeho ženě, a proto ho křivě obvinil z krádeže. Strážníci ho zbili, ale podařilo se mu utéct. Za jeho nepřítomnosti si vzal majitel obchodu jeho ženu za konkubínu. Když pokřik utichl, tajně se vrátil a zapřísahal svou ženu, aby odešla s ním, ale ta se jen smála a řekla mu, že se jí více líbí tam, kde je teď. Řekl mi, že v následujících letech se potuloval po celé říši. Mluví jako doktor literatury a říká o sobě, že je komisionář, ale podle mého je to prachobyčejný ‚host řek a jezer' - aneb v méně poetickém jazyce potulný podvodník!"
"Takovíhle chlapíci mají vždycky po ruce nějakou sentimentální historku," poznamenal soudce Ti. "Stejně ho už nikdy neuvidíme."
Ozvalo se klepání na dveře. Vešli dva kuliové se čtyřmi velkými koši. V prvním byly tři velké jemné ryby dušené v zázvorové omáčce, v druhém velká mísa s rýží a solenými vejci. Červená navštívenka hlásala, že je to dar od desátníka. V dalších dvou koších našli pečená kuřata, tři misky s dušeným vepřovým a zeleninou a džbán s polévkou. Ukázalo se, že to je dárek na uvítanou od správce a vesnických starších. Číšník přinesl tři džbány vína, pozornost správce domu. Když byly mísy vyrovnány na stole, soudce Ti dal kuliům nějaké stříbro zabalené do kusu červeného papíru na revanš a pak řekl svým dvěma pomocníkům:
"Protože cestujeme společně, nebudu trvat na formalitách. Posaďte se, povečeříme spolu!"
Ma Žung a Ťiao Taj důrazně protestovali, ale soudce trval na svém, a tak nakonec usedli proti němu. Dlouhá jízda na koni jim dodala chuti k jídlu, takže večeři spořádali s velkým potěšením. Soudce Ti měl dobrou náladu. Ukázalo se, že Chanova historka je vylhaná a on teď věděl, že Chan je zločinec a že dříve či později najde způsob, jak se mu dostat na kobylku. Napříště si nemusí dělat starosti se vzkříšením Bílého lotosu, všechno to byly pouhé smyšlenky.
Když po večeři s chutí popíjeli čaj, přinesl číšník velkou obálku adresovanou soudci Ti. Bylo v ní elegantně stylizované a úhledně psané sdělení, že jistý Tao Kan snažně prosí, aby směl navštívit Jeho Excelenci náčelníka.
"To bude některý z vesnických starších," řekl soudce Ti. "Uveďte toho pána."
K jejich údivu se v otevřených dveřích objevila hubená postava hazardního hráče. Po návštěvě u lékaře se zřejmě stal zákazníkem vesnických obchodů. Čelo měl sice ovázané, ale teď se jevil jako muž spořádaného zevnějšku; měl na sobě jednoduchý modrý šat přepásaný černou hedvábnou šerpou a na hlavě mu drze seděla vysoká čapka z černého tylu, jakou s oblibou nosí starší pánové na odpočinku. Hluboce se uklonil a řekl kultivovaným hlasem:
"Tato bezvýznamná osoba jménem Tao Kan uctivě zdraví Vaši Ctihodnost. Slovy nelze vyjádřit -"
"Tak dost, milý muži," řekl soudce Ti chladně. "Neděkuj mně, poděkuj Prozřetelnosti, která tě zachránila! Nemysli si, že k tobě chovám sympatie, výprask, který jsi dostal, nebyl možná větší než sis zasloužil. Jsem přesvědčený, že tak či onak jsi skutečně ty rolníky napálil, ale já v mém okrese nezákonnost trpět nebudu. To byl také jediný důvod, proč jsem se tě zastal."
"I v tom případě," řekl ten hubeňour, nijak nevyveden z míry soudcovou drsností, "doufám, že mi bude dovoleno nabídnout Vaší Ctihodnosti skrovnou pomoc jako nepatrný důkaz mé hluboké vděčnosti. Neboť předpokládám, že Vaše Ctihodnost se zabývá vyšetřováním únosu."
Soudce jen stěží skrýval svůj údiv.
"O čem to mluvíš, člověče?" zeptal se věcně.
"Moje řemeslo," řekl Tao Kan s omluvným úsměvem, "nutně povzbuzuje schopnost dedukovat. Náhodou jsem vyslechl, že se Vaše Ctihodnost vyptává na venkovské stavení. Ale všiml jsem si také, že Vaše Ctihodnost nechce mluvit o tom, jak ten dům vypadá a kdo je jeho vlastníkem."
Zvolna natočil dlouhé vousy, rostoucí mu na tváři, na ukazovák a pak nerušené pokračoval:
"Únosci zavážou své oběti oči a dopraví ji na vzdálené místo, kde ji hrůzostrašnými hrozbami přimějou, aby napsala své rodině a požádala ji o zaslání velkého výkupného. Když peníze dojdou, oběť zabijí, anebo ji zase dopraví domů, opět se zavázanýma očima. V druhém případě ten nešťastník může získat matný dojem, kterým směrem ho nesli. Ale přirozeně neví nic o tom, jak ten dům vypadal ani jak se jmenoval jeho majitel. Z toho všeho jsem odvodil, že se k soudu Vaší Ctihodnosti odvolala oběť takovéhoto hanebného zločinu, a odvážil jsem se nabídnout svou radu."
Hubeňour se opět hluboce poklonil.
Soudce Ti si v duchu řekl, že je to pozoruhodně prohnaný chlapík.
"Dejme tomu, jen tak, aby řeč nestála," řekl, "že tvá dedukce byla správná. Co mi v tom případě dáš za radu?"
"Tak především," odpověděl Tao Kan, "prošel jsem celý tento okres a vím, že v této rovině žádný takový dům není. Na druhé straně znám několik takových vil v horách na sever a na západ od města."
"Dejme tomu, že oběť si zřetelně pamatuje, že větší část cesty vedla po rovině," prohodil soudce.
Na Tao Kanově ironické tváři se objevil potutelný úsměv.
"V tom případě, Vaše Ctihodnosti," odpověděl, "je tento dům přímo ve městě."
"Co je to za hloupost?" zvolal soudce hněvivě.
"Žádná hloupost, Vaše Ctihodnosti," řekl Tao Kan klidně. "Jediné, co ti darebáci potřebují, je dům s dostatečně velkou zahradou a vyvýšenou terasou. Oběť přinesou v nosítkách do areálu a pak ji pomalu nosí asi tak hodinu kolem dokola. Jsou velice šikovní, vzbudí dojem, že jdou hornatým krajem, a to tak, že vystupují na terasu a zase sestupují, a přitom čas od času zamumlají třeba: ‚Podívej se na tu rokli!' nebo něco na ten způsob. Tihle darebáci, Vaše Ctihodnosti, tuto techniku perfektně ovládají a uplatňují ji velice přesvědčivě."
Soudce hleděl zamyšleně na hubeného muže a pomalu se probíral svými licousy. Po chvíli řekl:
"Zajímavá teorie! Budu si ji pamatovat propříště. Než odejdeš, vyslechni mou radu. Změň svůj způsob života, příteli, jsi dost chytrý na to, aby sis vydělával na živobytí slušným způsobem!"

Už ho chtěl propustit, ale náhle ho napadlo: "Mimochodem, jak jsi napálil ty sedláky? Ptám se jen ze zvědavosti, nic ti neudělám."
Hubeňour se lehce usmál. Zavolal číšníka a přikázal mu:
"Jdi dolů a přines pravou jezdeckou botu Jeho Excelence."
Když se číšník vrátil s botou, Tao Kan hbitými prsty vytáhl dvě kostky z přehrnutého okraje a podal je soudci. Řekl:
"Když jsem vytrhl označené kostky tomu buranovi, který je chtěl předat Vaší Excelenci, předložil jsem vám pár normálních kostek, které jsem schovával v dlani. A když všichni soustředěně hleděli na Vaši Ctihodnost prohlížející tyto kostky, dovolil jsem si uložit ty falešné do jedné boty Vaší Ctihodnosti, dočasně, jak jsem doufal."
Soudce Ti se musel zasmát.
"Nechci se chlubit," pokračoval Tao Kan vážně, "ale mohu říct, že ve znalosti všech triků a lstí podsvětí se mi vyrovná málokdo v celé říši. Jsem důkladně obeznámen s tím, jak padělat dokumenty a pečeti, jak sepisovat dvojznačné smlouvy a falešná prohlášení, jak otevírat obyčejné i tajné zámky všeho druhu na dveřích, oknech i pokladnách; jsem rovněž odborníkem na tajné průchody, padací dveře a podobné vynálezy. Navíc poznám na dálku, co lidé říkají, tím, že pozoruji jejich rty a také -"
"Zadrž!" zvolal soudce Ti. "Chceš říct, že poslední položka ve tvém pozoruhodném katalogu skutečně platí?"
"Jistě, Vaše Ctihodnosti! Mohu pouze dodat, že je snazší odečítat řeč ze rtů žen a dětí, nežli dejme tomu starců s mohutným vousem a knírem."
Soudce na to nic neřekl. Tímto způsobem mohli slova kurtizány zachytit i jiní lidé v místnosti, nejen Chan Jung-chan.
Když opět zvedl oči, Tao Kan řekl tiše:
"Vyprávěl jsem už vašemu pomocníkovi o nešťastných událostech, po nichž jsem zahořkl. Po této trýznivé zkušenosti jsem úplně ztratil důvěru v lidi. Téměř třicet let se potuluji po celé říši a s potěšením šidím a napaluji koho mohu. Ale přísahám, že jsem nikdy nezpůsobil nikomu velkou újmu na zdraví ani nezapříčinil nenapravitelné ztráty. Dnes Vaše Ctihodnost svou laskavostí způsobila, že hledím na svět jinak, chci skoncovat s kariérou hosta řek a jezer. Předpokládám, že mé různé schopnosti, nezbytné k výkonu mého povolání, se stejně tak dají využít při vyšetřování zločinu a zatýkání zločinců. Proto předkládám Vaší Ctihodnosti pokornou žádost, aby mi bylo dovoleno sloužit tribunálu Vaší Ctihodnosti. Rodinu žádnou nemám - rozešel jsem se s nimi už dávno, když se postavili na stranu mé ženy. Kromě toho jsem si ušetřil nějaké peníze. Proto jediná odměna, v niž doufám, je příležitost být užitečný a dostávat pokyny od Vaší Ctihodnosti."
Soudce Ti hleděl přísně na tuto zvláštní osobu. Měl pocit, že v cynické tváři lze zahlédnout známky nefalšovaného dojetí. Navíc mu tento muž dodal už dvě důležité informace a měl bohatou zásobu zvláštních znalostí a zkušeností, kterou nikdo z jeho ostatních pomocníků neměl. Pod přiměřeným dohledem by skutečně mohl užitečně doplnit jeho dosavadní personál. Konečně řekl:
"Jistě chápeš, Tao Kane, že ti teď a tady nemohu dát konečnou odpověď. Avšak protože skutečně věřím, že to myslíš vážně, dovoluji ti pracovat pár týdnů jako dobrovolník u mého soudního dvora. Pak teprve rozhodnu, jestli mohu či nemohu přijmout tvůj návrh."
Tao Kan poklekl a třikrát se dotkl čelem podlahy na znamení vděčnosti.
"Tito muži," pokračoval soudce, "jsou moji dva pomocníci. Budeš jim pomáhat, jak nejlépe umíš, a oni tě zase zasvětí do soudních záležitostí."
Tao Kan se každému z nich uklonil. Ťiao Taj si hubeňoura nezávazně prohlížel od hlavy k patě, ale Ma Žung ho poplácal po kostnatém rameni a potěšené zvolal:
"Pojď s námi dolů, bratře! Naučíš mě pár těch svých karbanických triků."
Ťiao Taj uštípl ohořelý knot, pak popřál soudci dobrou noc a následoval druhé dva dolů.
Po jeho odchodu zůstal soudce Ti sedět u stolu.
Dlouho nečinně pozoroval roj komárů s bzukotem létajících kolem plamene svíčky, ponořen hluboko do svých myšlenek.
Teď, když Tao Kan prokázal, že Chanova historka může být pravdivá i přesto, že nedokážou identifikovat dům, kam byl unesen, musí znovu uvážit možnost, že Společnost bílého lotosu opravdu tká po celém císařství svou zločinnou síť zrady a korupce. Chan-jüan je malé zapadlé město, ale zaujímá strategickou polohu v těsné blízkosti centra říše, císařského hlavního města. Je tudíž nejvhodnějším místem pro hlavní stan spiklenců proti trůnu. Tím se ovšem vysvětluje ona tísnivá atmosféra skrytého zla, kterou intuitivně vycítil už brzy po svém příjezdu.
A protože, jak teď už soudce ví, mohl odečíst slova ze rtů tanečnice kterýkoli z hostů, kdokoli z nich mohl být členem Bílého lotosu a mohl se rozhodnout zavraždit ji. Chan Jung-chan může být nevinen, ale také může být jejich vůdcem! A totéž platí o Liou Fej-poovi! Liouovo velké bohatství, jeho časté cesty, jeho zášť vůči vládě - to vše jako by z něho dělalo pravděpodobného podezřelého. Nebesa, na vraždě kurtizány se mohla tajně domluvit celá ta společnost, která se sešla na banketu! Hněvivě potřásl hlavou, strašlivá hrozba Bílého lotosu už na něho působí, brání mu myslet logicky.
Musí ještě jednou znovu uvážit všechna fakta a začít od začátku...
Svíčka začala prskat. Soudce se s povzdechem zvedl. Odložil svrchní šat a čapku a natáhl se na dřevěné lůžko.

Kapitola třináctá / SERŽANT CHUNG JE PODEZÍRÁN Z NESLUŠNÝCH ÚMYSLŮ; NEPRAVÝ KNĚZ JE ZADRŽEN I SE SVÝM POMOCNÍKEM

Druhého dne ráno na úsvitu opustil soudce Ti se svými třemi pomocníky pohraniční vesnici. Jeli rychle, takže do města dorazili před polednem.
Soudce šel rovnou do svých pokojů, dal si horkou koupel a oblékl si letní šat z tenké modré bavlny. Pak zašel do své pracovny a představil Tao Kana seržantu Chungovi. Vzápětí tam přišli i Ma Žung a Ťiao Taj. Všichni se usadili na stoličky před soudcovým psacím stolem. Soudce si všiml, že Tao Kan se chová skromně, jak se očekává od nováčka, ale bez nemístné pokory. Ten zvláštní člověk se zřejmě umí přizpůsobit každé situaci.
Soudce Ti řekl Chungovi, že žádný dům nenašli, ale že Tao Kanova teorie otvírá nové možnosti. Pak vyzval seržanta, aby podal zprávu on.
Chung vytáhl z rukávu papír s poznámkami a spustil:
"V archívu máme jen několik běžných dokumentů, týkajících se cechmistra Wanga, jako je registrace jeho dětí, daňové přiznání a tak dále. Ale náš vrchní písař ho dosti dobře zná; řekl mi, že Wang je velice bohatý, patří mu dva největší obchody se zlatem a šperky ve městě. Ačkoli se o něm říká, že má rád víno a ženy, je považován za korektního obchodníka a všichni k němu mají důvěru. Zdá se, že v poslední době se zhoršila jeho finanční situace, musel odložit platby určitých dosti značných obnosů svým dodavatelům zlata, ale ti vědí, že brzy své ztráty nahradí, a nemají nejmenší obavy.
Su má také dobrou pověst. Lidé ho však litují, že se tak hluboce zamiloval do kurtizány Mandloňový květ, která o něho vůbec nestála. Su se pro ni velice trápil. Říká se, že koneckonců je dobře, že zemřela, až ho přejde zármutek, tak se snad ožení s hodnou a řádnou ženou."
Seržant nahlédl do svých poznámek a pokračoval:
"Pak jsem zašel do ulice, kde bydlí Wan I-fan. Není příliš oblíbený, říká se o něm, že je to lstivý člověk, který rád bezohledně prosazuje své zájmy. Dělá poskoka Liou Fej-poovi a příležitostně pro něho inkasuje malé dlužky. Přirozeně jsem se nechtěl vyptávat na Wanovu dceru v obchodech, abych ji nekompromitoval. Ale když jsem uviděl na rohu ulice stařenu, která prodává hřebeny, líčidla a pudr, zapředl jsem s ní hovor. Tyhle báby navštěvují ženské pokoje a vždycky vědí všechno, co se tam děje. Zeptal jsem se jí, jestli zná Wanovu dceru."
Seržant vrhl na soudce rozpačitý pohled a potom ostýchavě pokračoval:
"Ta stařena mi řekla hned: ‚Na svůj věk jste pořád ještě hodně podnikavý, že, pane? No tak dobrá, žádá dvě šňůry měďáků za večer a čtyři šňůrky za celou noc, ale pánové jsou vždy velice spokojení.' Vysvětlil jsem jí, že jsem dohazovač, že jednám jménem jednoho obchodníka ze západní čtvrti a že se mu tamější lidé zmiňovali o slečně Wanové. ‚Lidi ze západní čtvrti nikdy nevědí, o čem mluví!' řekla kuplířka opovržlivě. ‚Tady každý ví, že se po matčině smrti slečna Wanová spustila. Wan se pokoušel udat ji nějakému profesorovi, ale ten věděl svoje! Teď si peníze vydělává sama a její otec dělá, že to nevidí, je tak lakomý, že by si pro měďák nechal vrtat koleno, a je ohromně rád, že se o ni nemusí starat!'"
"To znamená, že ten nestydatý darebák obelhával soud!" zvolal soudce Ti hněvivě, "to si s ním tedy vyřídím! A ještě řekni, jak jsi pochodil v domě císařského rady Lianga?"
"Zdá se mi, že Liang Fen je inteligentní mladík," odpověděl Chung. "Pracoval jsem s ním přes dvě hodiny, probírali jsme účty. Skutečně všechno ukazuje na to, že rada rozprodává svůj majetek se značnými ztrátami, aby rychle získal velké množství zlata. Ale nepodařilo se nám zjistit, co se všemi těmi penězi dělá. Naprosto chápu, že si jeho tajemník dělá starosti."
Tao Kan, který pozorně naslouchal, nyní podotkl:
"Říká se, že čísla nelžou, Vaše Ctihodnosti, ale nic není dále od pravdy. Všechno záleží na tom, jak se s nimi zachází. Možná že synovec knihy zfalšoval, aby zakryl vlastní zpronevěry!"
"Tahle možnost nás už taky napadla," poznamenal soudce. "Je to mrzutá situace!"
"Když jsme se dnes dopoledne vraceli do města," navázal Tao Kan, "Ma Žung mi vyprávěl o případu Liou kontra Čang. Je naprosto jisté, že v buddhistickém chrámu kromě starého správce nežije žádný jiný mnich?"
Soudce Ti pohlédl tázavě na Ma Žunga, který odpověděl bez váhání:
"Naprosto jisté! Prohledal jsem celý chrám včetně zahrady!"
"To je zvláštní," řekl Tao Kan. "Když jsem byl onehdy ve městě, šel jsem náhodou kolem. A viděl jsem, jak nějaký mnich stojí u brány za pilířem a natahuje krk, aby dohlédl dovnitř. Protože jsem člověk zvídavý, šel jsem k němu, abych mu pomohl koukat. Vyplašeně se na mě podíval a rychle odešel."
"Neměl ten mnich bledou ztrhanou tvář?" zeptal se naléhavě soudce Ti.
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Tao Kan, "byl to statný chlap, spíš otylý. Vlastně mi nepřipadal jako opravdový mnich."
"Tak to nemohl být ten chlapík, kterého jsem viděl v okně svatebního pokoje," řekl soudce. "Mám tu pro tebe práci, Tao Kane. Víme, že když tesař Mao Juan odcházel z domu doktora Čanga, dostal zaplaceno, a víme také, že rád pil a karbanil. Je možné, že byl zavražděn pro peníze, protože u mrtvého jsme nenašli ani měďák. Víš, že podezírám doktora Čanga, že měl na jeho smrti zájem, ale musíme prověřit všechny možnosti. Seber se teď a obejdi hráčská doupata v tomhle městě a sežeň informace o Mao Juanovi. Doufám, že víš, jak tahle místa najít. Ma Žungu, zajdi ještě jednou do hostince U červeného kapra a zeptej se šéfa žebráků, kam přesně měl Mao Lu v Ťiang-pej namířeno. V nudlové restauraci se o tom zmínil, ale zapomněl jsem, jak se to místo jmenuje. Máme na programu poledního zasedání něco nutného, Chungu?"
Seržant Chung a Ťiao Taj začali rozkládat po psacím stole různé spisy a Ma Žung s Tao Kanem vyšli společně z pracovny.
Na nádvoří řekl Tao Kan Ma Žungovi:
"Jsem rád, že se mohu pustit do případu toho tesaře hned teď. V podsvětí se zprávy šíří rychle a brzy se roznese, že teď

pracuji pro soudní dvůr. Mimochodem, kde je ten hostinec U červeného kapra? Myslel jsem, že tohle město znám už dokonale, ale o tomhle podniku nevím."
"O nic jsi nepřišel," mínil Ma Žung. "Je to špinavá putyka kdesi za rybím trhem. Mnoho zdaru!"
Tao Kan zamířil do centra a vkročil do západní čtvrti. Procházel uličkami úzkými jako králičí nory, až se zastavil před malým zelinářstvím. Opatrně si razil cestu mezi káděmi nakládaného zelí, zabručel cosi na pozdrav majiteli a zamířil k zadnímu schodišti.
V patře byla tma jak v pytli. Tao Kan hmatal po omítce ověšené pavučinami, až narazil na dveře. Otevřel je a zůstal stát, rozhlížeje se po slabě osvětlené místnosti s nízkým stropem. Dva muži seděli u kulatého stolu s jamkou na házení kostek uprostřed. Jeden z nich byl tlouštík s mohutnou čelistí, bezvýraznou tváří a vyholenou hlavou. To byl majitel hráčského doupěte. Druhý, hubený chlapík, nápadně šilhal. Po mužích s touto vadou je velká poptávka, hodí se na místa dohlížitelů při hazardních hrách, protože hráči, kteří švindlují, nikdy nevědí, jestli se na ně dohlížítel právě dívá, nebo ne.
"To je bratr Tao," řekl tlouštík bez velkého nadšení. "Nepostávej u dveří a pojď dovnitř! Na hru je ještě brzy, ale lidi se sejdou co nevidět."
"Kdepak," řekl Tao Kan, "já mám dnes naspěch. Zašel jsem sem, jenom abych se podíval, je-li tu tesař Mao Juan. Potřebuju od něho vytáhnout prachy, který je mi dlužen."
Oba muži se srdečně zasmáli.
"V tom případě," chichotal se tlustý majitel, "máš před sebou dalekou cestu, bratře! Až ke Králi podsvětí! Ty nevíš, že starej Mao je po smrti?"
Tao Kan šťavnatě zaklel a dosedl na vratkou bambu-sovou židli.
"To mi byl čert dlužnej!" zvolal dopáleně. "Zrovna když potřebuju peníze. Co se tomu starýmu darebákovi stalo?"
"Je toho plné město," řekl šilhavec. "Našli ho v buddhistickém chrámu s takovou dírou v hlavě, že by se do ní vešla tvá pěst."
"Kdo mu to udělal?" zeptal se Tao Kan. "Mohl bych toho chlapíka zmáčknout a vydírat ho, aby mi zaplatil ten dluh a něco navrch pro štěstí."
Tlouštík šťouchl svého souseda a oba se zase rozesmáli.
"Co je na tom k smíchu?" zeptal se Tao Kan mrzutě.
"K smíchu je to, milý příteli," vysvětloval majitel, "že v ty vraždě má nejspíš prsty Mao Lu. Pusť se za ním na Ostrov tří dubů, bratře Tao, a tam ho můžeš vydírat."
Šilhavec řval smíchy.
"Teď jste mu to dal, šéfe!" chechtal se.
"To je nesmysl!" zvolal Tao Kan. "Mao Lu je tesařův vlastní synovec!"
Tlouštík si odplivl na podlahu.
"Poslouchej, bratře Tao," řekl, "poslouchej pozorně, snad to pak pochopíš i ty. Mao Juan sem přišel takhle před třemi dny kvečeru. Dokončil dílo a v rukávu měl prachy. Zastihl tu dobrou společnost, měl kliku a vyhrál spoustu peněz. Potom přišel, inu, kdo jiný než jeho synovec. Mao Juan v poslední době o toho svýho synovce dvakrát nestál, ale víno v břiše a peníze v rukávu vykonaly svoje, a tak ho přivítal jako ztraceného syna. Vypili spolu čtyři džbány toho nejlepšího a potom Mao Lu pozval svýho strýce nadlábnout se někam jinam. Tehdy jsme je viděli naposled. Dávej bacha, proti Mao Luovi jsem neřekl ani slovo. Prostě jsem řekl, jak to bylo."
Tao Kan chápavě pokyvoval hlavou.
"Halt mám smůlu," řekl zklamaně. "Tak abych zase šel po svejch."
Právě se zvedal, když se otevřely dveře a vešel statný chlap v potrhané mnišské kutně. Tao Kan si zase honem sedl.
"Vítej, mnichu!" zvolal majitel.
Muž, jehož takto oslovil, cosi zabručel a sedl si. Majitel mu přistrčil šálek čaje. Mnich si odplivl.
"To nemáš nic lepšího než tyhle patoky?" zeptal se nevrle.
Tlouštík zvedl pravičku, přičemž spojil palec s ukazovákem do kroužku.
Mnich zavrtěl hlavou.
"Co se dá dělat," řekl znechuceně. "Počkej, až se dostanu tomu vycmrdlýmu mladíčkovi na kobylku, pak uvidíš vopravdovský peníze!"
Majitel pokrčil rameny a lhostejně řekl:
"Do tý doby se musíš spokojit s čajem, mnichu!"
"Mám dojem, že jsme se už někde viděli," vmísil se do hovoru Tao Kan. "Neviděl jsem tě před buddhistickým chrámem?"
Mnich na něho vrhl podezíravý pohled.
"Kdo je ten strašák?" zeptal se majitele.
"Ale, to je bratr Tao," odpověděl majitel. "Hodnej člověk, ale moc mu to nepálí. Cos dělal v chrámu? Snad se vážně nechystáš na život duchovní, mnichu?"
Šilhavec se hlasitě rozesmál. Mnich na něho vyštěkl: "Přestaň se tak blbě chechtat!" Ale protože se majitel zatvářil kysele, dodal klidněji: "Prostě mám mizernou náladu a kašlu na to, na koho to padne. Předevčírem jsem potkal Mao Lua... kde to jen bylo? Jo, někde u rybího trhu. A viděl jsem, jak mu měďáky zrovna táhnou rukáv dolů! Přátelsky se ho ptám: ‚Kde roste Strom hojnosti, bratře?' ‚Tam, vodkud je tohle, je toho ještě spousta,' povídá on. ‚Stačí se kouknout na buddhistickej chrám.' Tak jsem tam šel."
Mnich se teď napil čaje. Ušklíbl se a pokračoval:
"A co si myslíte, že jsem tam našel? Starýho třasořitku, který toho má ještě míň než já, a nějakou rakev!"

Tlustý majitel propukl v hlučný smích. Mnichovy oči plály vztekem, ale netroufl si obořit se na něho.
"Tak to tedy uděláš nejlíp," řekl majitel, "když půjdeš tady s bratrem Taoem na Ostrov tří dubů. Ten by taky rád mluvil s Mao Luem!"
"Taky tě doběhl, co?" zeptal se mnich o poznání veseleji.
Tao Kan souhlasně zabručel.
"Mně připadá lepší vyždímat toho mladíka, jak jsi povídal," řekl suše. "Asi by to bylo lehčí, než se utkat s Mao Luem."
"To si myslíš ty, bratře," řekl mnich otráveně. "Natrefil jsem na toho kluka vprostřed noci, uháněl, jako by mu byl v patách sám Kníže pekelnej. Popadl jsem ho za krk a zeptal se, kam tak letí. Povídá: ‚Dej mi pokoj!' Koukám, že je to bohatej mladík, slabošskej typ, co jídá stříbrnýma hůlkama. Je mi jasný, že kluk udělal něco, co neměl. Tak jsem ho klepl po hlavě, hodil si ho přes rameno a táh jsem se s ním celou cestu až domů."
Mnich si hlučně odkašlal a odplivl si do kouta. Sáhl po čajové konvici, ale pak si to rozmyslel a vyprávěl dál:
"A teď si představte, že mi ten kluk nechce říct ani půl slova! Po vší ty námaze, kterou jsem kvůli němu vynaložil. Takovou náramnou příležitost mám na dosah ruky, a kluk mlčí jako pařez. A ne že bych ho pádně nepřesvědčoval!" dodal s krutým úšklebkem.
Tao Kan vstal.
"Inu," řekl s odevzdaným povzdechem, "takhle to dopadne s našincem vždycky, mnichu! Smůla a nic než smůla! Kdybych byl taková vazba jako ty, mohl bych si dnes večer vydělat třicet stříbrňáků. No nic, mnoho štěstí!"
Zamířil ke dveřím.
"Hej!" křikl mnich, "nač ten spěch? Říkáš třicet stříbrňáků?"
"To se tě netejká," odbyl ho Tao Kan a otevřel dveře.
Mnich vyskočil, popadl ho za límec a táhl ho zpátky. "Dej ty pracky pryč, mnichu!" okřikl ho majitel ostře. A Tao Kanovi řekl: "Buď rozumnej, bratře Tao! Když tu práci nemůžeš udělat sám, proč ji nepřenechat mnichovi a pak shrábnout provizi?"
"To mě samozřejmě taky napadlo," řekl Tao Kan nedůtklivě. "Ale jak víš, jsem tu novej a nepochytil jsem pořádně jméno tý hospody, kde se scházejí. Jelikož říkali, že potřebujou silnýho chlapa, kterej si to umí rozdat, neptal jsem se dál."
"Jsi ty ale kus hlupáka!" rozkřikl se mnich. "Třicet stříbrňáků! Přemejšlej, mizero!"
Tao Kan zamrkal. Pak pokrčil rameny. "Je to marný. Vzpomínám si akorát, že to mělo něco společnýho s kaprem nebo tak."
"Hostinec U červenýho kapra!" zvolal majitel a mnich jednohlasně.
"A máme to!" řekl Tao Kan. "Ale stejně nevím, kde to je."
Mnich vstal a popadl ho za ruku.
"Pojď, bratře," řekl, "vím, kde to je."
Tao Kan se vysmekl. Zvedl ruku dlaní obrácenou nahoru.
"Pět procent mýho podílu!" řekl mnich nevrle.
Tao Kan vykročil ke dveřím.
"Patnáct nebo nic!" oznámil přes rameno.
"Sedm pro tebe a tři pro mě!" vložil se do toho majitel. "A jsme dohodnutý. Ty tam mnicha odveď, bratře Tao, a řekni jim, že osobně ručím za to, že mnich zná řemeslo. Tak do toho!"
Tao Kan s mnichem odešli společně.
Šli do chudé čtvrti východně od rybího trhu. Když mnich dovedl Tao Kana do páchnoucí úzké boční uličky, ukázal na dveře zchátralé dřevěné kůlny.
"Jdi první," šeptl chraplavým hlasem.
Tao Kan otevřel dveře a ulehčeně si oddechl. Ma Žung tam ještě byl, seděl v rohu s představeným žebráků. Ve skrovně zařízené místnosti kromě nich nebyla ani noha.
"Buď zdráv, bratře!" řekl Tao Kan srdečně Ma Žungovi. "Tohle je přesně ten člověk, jakého tvůj pán hledá."
Mnich se uklonil a podlézavě se šklíbil.
Ma Žung vstal a šel k němu. Prohlédl si ho od hlavy k patě a zeptal se:
"K čemu by byla mému pánovi tahle šeredná huba dobrá?"
"Ví toho až moc o vraždě v buddhistickém chrámu," řekl Tao Kan rychle.
Mnich uskočil, ne však dost hbitě. Než stačil zvednout ruce, Ma Žung mu zasadil úder přímo do srdeční krajiny, kterým ho poslal přes malý stolek dozadu.
Ale mnich nebyl v takovéto situaci poprvé. Nepokoušel se vstát. Rychlostí blesku vytáhl nůž a vyslal jej směrem na Ma Žungovo hrdlo. Ma Žung uhnul, a jen to hvízdlo, jak se nůž zabodl do zárubně. Ma Žung popadl stolek a rozbil jej o mnichovu zpola zvednutou hlavu. Dopadla na zem. Mnich zůstal ležet bez hnutí.
Ma Žung odvázal tenký řetěz, který nosil kolem pasu. Obrátil mnicha tváří k zemi a pevně mu svázal ruce za zády. Tao Kan řekl vzrušeně: "O Mao Juanovi a jeho synovci toho ví víc, než připouští, a krom toho je členem bandy únosců."
Ma Žung se zazubil.
"Dobrá práce!" řekl pochvalně. "Ale jak jsi sem toho darebáka dostal? Myslel jsem, že tenhle hostinec neznáš?"
"Ale," řekl Tao Kan ležérně, "něco jsem mu namluvil a on mě sem dovedl sám."
Ma Žung na něho vrhl postranní pohled.
"Vypadáš, jako bys neuměl do pěti počítat," řekl zamyšleně, "ale mám pocit, žes ve svém oboru pěkně vykutálený ptáček!"
Tao Kan jeho poznámku přešel a pokračoval:

"Nedávno unesl nějakého mladíka z dobré rodiny. Možná že ten mizera patří k stejnému gangu, o kterém mluvil Chan Jung-chan. Přimějeme ho, aby nás dovedl do jejich skrýše, aby naše hlášení už stálo za to!"
Ma Žung souhlasil. Postavil bezvládného muže na nohy a dotáhl ho k židli u stěny. Pak křikl na starce, aby přinesl vykuřovací tyčinky. Stařec spěšně odkvačil dozadu a vrátil se se dvěma vykuřovacími tyčinkami, které vydávaly štiplavý zápach.
Ma Žung trhnutím zvedl mnichovu hlavu a přidržel mu dýmající tyčinky těsně pod nosem. Brzy nato začal muž úporně kašlat a kýchat. Krví podlitýma očima pohlédl na Ma Žunga.
"Zajdeme se podívat k tobě domů, žebráku," řekl Ma Žung. "Tak to vyklop, kudy se tam jde?"
"Jen počkejte, jak s vámi šéf zatočí, až se to dozví!" řekl mnich mátožně. "Vyrazí vám duši z těla!"
"Já už se ohlídám," řekl vesele Ma Žung. "Tak dělej, odpověz na mou otázku!"
Přidržel tyčinky těsně u mnichovy tváře. Ten se po nich koukl a puzen zlým tušením udal mumlavě směr. Mají vyjít z města po pěšině, která začíná kdesi za buddhistickým chrámem.
"To stačí!" přerušil ho Ma Žung. "Další cestu nám ukážeš sám."
Požádal starce, aby přinesl starou přikrývku a zavolal dva kulie s nosítky.
Ma Žung s Tao Kanem zavinuli mnicha do přikrývky od hlavy až k patě. Mnich protestoval, že je mu horko. Ale Tao Kan ho dloubl do žebra a řekl: "Copak nevíš, že máš horečku, ty mizero?"
Naložili mnicha na nosítka a vydali se na cestu. "Opatrně!" nabádal Ma Žung kulie. "Můj přítel je velice nemocný."
Když dorazili do borového lesa za buddhistickým chrámem, řekl Ma Žung kuliům, aby nosítka položili, a zaplatil jim. Jakmile byli z dohledu, vysvobodil mnicha z přikrývky. Tao Kan vytáhl z rukávu olejovou náplast a přelepil mnichovi ústa.
"Až budeme blízko, zastavíš a ukážeš nám to místo!" přikázal mnichovi, který těžce klopýtal. "Ti darebáci se dorozumívají zvláštním hvízdáním nebo jinými varovnými signály," vysvětlil Tao Kan Ma Žungovi. Ma Žung pokýval hlavou. Přesně umístěným kopancem pobídl mnicha k rychlejší chůzi.
Mnich je vedl po pěšině šplhající se vzhůru. Pak z ní sešel a razil si cestu hustým lesem. Zastavil se a hlavou ukázal na útes, který se v jisté vzdálenosti před nimi rýsoval mezi stromy. Tao Kan mu odtrhl náplast z úst. Řekl výhružně:
"My nejsme milovníci přírody! Hledáme dům."
"Žádný dům nemám," řekl mnich mrzutě. "Bydlím tamhle v jedné jeskyni."
"V jeskyni?" rozkřikl se dopálený Ma Žung. "Myslíš, že si z nás můžeš dělat blázny? Zaveď nás k hlavnímu stanu vašeho gangu, nebo tě uškrtím!" A hned sevřel mnichovo hrdlo.
"Přísahám!" sípal mnich. "Jedinej gang, ke kterýmu patřím, jsou karbaníci. Bydlím v tyhle jeskyni sám od ty doby, co jsem přišel do tohodle zatracenýho města."
Ma Žung ho pustil. Vytáhl nůž, který po něm mnich hodil. Vrhl na Tao Kana významný pohled a zeptal se:
"Nenačechráme mu trochu peří?"
Tao Kan pokrčil rameny.
"V každém případě se napřed podíváme do té jeskyně," řekl.
Mnich je vedl k útesu a nohy se pod ním třásly. Špičkou rozhrnul podrost. Uviděli temný otvor ve výši dospělého muže.
Tao Kan vlezl dovnitř po břiše a plazil se dál s hrozivě vyhlížejícím tenkým nožem v zubech.
Po chvíli se vrátil, tentokrát po dvou.
"Není tam nikdo kromě nějakého fňukajícího mladíka," oznámil zklamaně.
Ma Žung šel za ním dovnitř a mnicha táhl za sebou.
Po několika krocích, které ušli v temném tunelu, se ocitli v prostorné jeskyni, kam světlo pronikalo puklinou ve stropě. Vpravo stálo hrubě sbité lehátko a ošuntělá kožená krabice. Na druhé straně ležel na zemi mladík, který měl na sobě pouze bederní zástěrku. Ruce a nohy měl svázané provazem.
"Pusťte mě! Prosím vás, pusťte mě!" úpěl.
Tao Kan mu přeřízl provazy. Mladík se s velkou námahou posadil. Viděli, že měl záda rozšvihaná do živého masa.
"Kdo vás takhle zbil?" zeptal se Ma Žung drsně.
Mladík mlčky ukázal na mnicha. Když se k němu Ma Žung pomalu otočil, mnich padl na kolena.
"Já ne, Vaše Excelence, prosím!" křičel. "Ten mizera lže!"
Ma Žung na něho opovržlivě pohlédl a řekl chladně:
"Ponechám tě veliteli strážníků, ten má tuhle práci rád."
Tao Kan pomohl mladíkovi usednout na postel. Vypadal asi na dvacet let. Hlavu měl surově oholenou a tvář ztrhanou bolestí. Ale nebylo těžké poznat, že je to vzdělaný muž z dobré rodiny.
"Kdo jste a jak jste se dostal do této situace?" zeptal se Tao Kan zvědavě.
"Tenhle člověk mě unesl. Prosím vás, pomozte mi odtud!"
"Uděláme něco lepšího," řekl Ma Žung. "Odvedeme vás k Jeho Excelenci náčelníkovi."
"Ne!" křičel mladík. "Nechtě mě odejít!"
Pokusil se vstát.
"Ale no tak!" řekl Ma Žung pokojně. "Věc se má tak, že s námi půjdete k soudu, mladý příteli." Vyštěkl na mnicha: "Hej ty tam! Jelikož dokonce ani nepatříš ke gangu únosců, je mi jedno, kdo nás uvidí. Tentokrát se s tebou nikdo mazlit nebude a nikdo tě neponese!"
Zvedl mdle protestujícího mládence z lůžka a posadil ho mnichovi na ramena jako na koně. Přes mladíka hodil starou přikrývku. Pak sebral v koutě vrbovou větev, celou od krve, a šlehl mnicha přes lýtka.
"Tak, a šlapej, mizero!" utrhl se na něho.

Kapitola čtrnáctá /MLADÝ UČENEC VYPRÁVÍ NEUVĚŘITELNÝ PŘÍBĚH; SOUDCE TI VYSLÝCHÁ MAJITELKU NEVĚSTINCE

Později dopoledne, krátce před polednímjídlem, zahájil soudce Ti zasedání soudního dvora. Soudní síň byla přeplněna, občané Chan-jüanu si řekli, že zasedání konané v tak neobvyklou hodinu nemůže znamenat nic jiného, než že na denní světlo vyšla nová důležitá fakta týkající se dvou senzačních případů, jež se udály v jejich městě.
K jejich zklamání soudce začal projednávat záležitosti, které dopoledne probíral se seržantem Chungem a Ťiao Tajem, a to hádku mezi rybáři a správou rybího trhu o určování cen. Soudce vyzval obě strany, aby vysvětlily svá stanoviska, a pak navrhl kompromis, který byl po krátké diskusi přijat.
Právě se chystal začít projednávat daňový systém, když zvenčí dolehl do sálu hlasitý křik.
Vešel Ma Žung a Tao Kan a každý vlekl zajatce. Za nimi se valil dav lidí, kteří se k nim přidali cestou. Diváci je zahrnovali vzrušenými otázkami, soudní síň tonula ve zmatku.
Soudce třikrát udeřil kladívkem.
"Ticho a pořádek!" zaburácel. "Jestli uslyším ještě jediné slovo, dám vyklidit soudní síň!"
Nastalo ticho. Nikdo nechtěl přijít o výslech nerovného páru, který nyní poklekl před pódiem.
Soudcova tvář zůstala při pohledu na zajatce lhostejná. Uvnitř však měl ke klidu daleko, neboť mladíka okamžitě poznal.
Ma Žung podal hlášení o tom, jak s Tao Kanem zatkli dva muže. Soudce Ti poslouchal a zvolna se probíral dlouhým vousem. Pak se obrátil na mladíka.
"Sdělte své jméno a povolání!"
"Tato bezvýznamná osoba," odpověděl tiše, "uctivě sděluje, že se jmenuje Čang Chu-piao a je kandidátem literatury."
Soudní síní se nesl užaslý šepot. Soudce hněvivě zvedl zrak a udeřil kladívkem. "Toto je mé poslední varování!" křikl. Pak se obrátil na mladíka. "Soudu bylo oznámeno, že kandidát Čang se před čtyřmi dny utopil v jezeře."
"Vaše Ctihodnosti," řekl mladík zajíkavě, "rmoutí mě víc, než dovedu vyjádřit, že jsem ve své pošetilosti vyvolal tuto falešnou představu. Jsem si plně vědom, že jsem jednal velice ukvapeně a prokázal trestuhodný nedostatek rozhodnosti. Mohu pouze doufat, že Vaše Ctihodnost s přihlédnutím k mimořádným okolnostem bude tak laskavá a posoudí můj případ shovívavě."
Odmlčel se a v soudní síni zavládlo hrobové ticho. Po chvíli pokračoval:
"Kéž by nikdy žádný jiný muž nemusel projít tak otřesný přechod od nejvyššího štěstí k nejhlubšímu zoufalství, jak se to stalo mně o svatební noci! Poté, co jsem se krátce spojil s mou milovanou, poznal jsem, že ji má veliká láska zabila."
Těžce polkl a pokračoval:
"Žalem a hrůzou bez sebe jsem hleděl na její nehybné tělo. Zmocnila se mě panika. Jak jsem měl pohlédnout do tváře otci, který o mne, svého jediného syna, pečoval vždy s největší láskou a starostlivostí? Já, který jsem ho připravil o naději, že náš rod bude pokračovat? To jediné, co jsem mohl udělat, bylo skoncovat se svým bídným životem.
Ve spěchu jsem si oblékl lehký šat a běžel ke dveřím. Pak jsem si ale uvědomil, že hostina ještě pokračuje a že dům je plný lidí. Bylo vyloučeno projít nepozorovaně. Najednou mě napadlo, že starý tesař, který předtím opravoval zatékající střechu mého pokoje, nechal dvě prkna ve stropě volná. Řekl mi tehdy: ‚Šikovné místo, kam můžete ukládat cenné věci!'
Stoupl jsem si na stoličku, vytáhl se na trám a vylezl na půdu. Vrátil jsem prkna na místo a vylezl na střechu. Pak jsem seskočil na ulici.
Protože byla hluboká noc a nikde nebylo živáčka, dostal jsem se na břeh jezera nikým nepozorován. Stál jsem na velikém balvanu nad vodou a sundal jsem si hedvábný pás. Chtěl jsem se svléknout, protože jsem se obával, že mne šaty budou držet na hladině a prodlužovat můj smrtelný zápas. Potom ale, když jsem pohlédl dolů na temnou hladinu, dostal jsem já, ubohý zbabělec, strach. Vzpomněl jsem si na strašidelné historky o odporných stvořeních, která žijí v jezeře, a najednou se mi zdálo, že vidím ty tvory neurčitých tvarů, jak kolem mne krouží a upírají na mne potměšilá očka. Přestože bylo horko, začal jsem se třást zimou a zuby mi jektaly. Pochopil jsem, že nedokážu udělat to, co jsem si předsevzal.
Můj pás spadl do vody, přitáhl jsem si tedy šat k tělu a utíkal od jezera. Nevím, kam mě nohy nesly, přišel jsem k sobě, teprve když jsem před sebou uviděl bránu buddhistického chrámu. V té chvíli náhle vystoupil ze stínu tenhle člověk a popadl mě za rameno. Myslel jsem, že je to zloděj, a snažil jsem se mu vytrhnout, ale udeřil mě do hlavy a já ztratil vědomí. Když jsem se probral, ležel jsem v té hrozné sluji. Hned ráno se mě ten člověk začal vyptávat, jak se jmenuji, kde bydlím a jakého zločinu jsem se dopustil. Uvědomil jsem si, že chce vydírat mne nebo mého ubohého otce, a odmítl jsem. Jenom se ušklíbl a řekl, že mě do jeho jeskyně přivedla sama štěstěna, neboť tam mě strážníci nikdy nenajdou. Přes mé protesty mi oholil hlavu a řekl, že takto budu považován za jeho pomocníka a nikdo mě nepozná. Nakázal mi, abych přinesl dříví a uvařil rýžovou kaši, pak odešel.
Strávil jsem celý den úvahami o tom, co si mám počít. Jednou jsem se rozhodl, že uteču někam daleko, pak zase jsem si řekl, že bych se měl vrátit domů a vystavit se otcovu hněvu. V noci se ten člověk vrátil opilý a znovu se mě začal vyptávat. Když jsem odmítl odpovídat, svázal mě a nemilosrdně mě zbil březovým prutem. Pak mě polomrtvého hodil na podlahu. Strávil jsem hrůznou noc. Ráno mi mnich rozvázal provazy, dal mi napít vody, a když jsem se trochu vzpamatoval, poslal mě na dříví. Rozhodl jsem se, že od toho ukrutného člověka uteču. Když jsem sebral dvě otepi, vydal jsem se do města. Protože jsem měl oholenou hlavu a roztrhané šaty, cestou mě nikdo nepoznal. Byl jsem téměř na konci sil, nohy a záda mě velice bolely. Ale pomyšlení na to, že se opět shledám s otcem, mi dodávalo síly, a tak

jsem došel do naší ulice."
Kandidát Čang se odmlčel, aby si setřel pot s čela. Na soudcovo znamení mu velitel strážníků podal šálek hořkého čaje. Napil se a pokračoval:
"Kdo popíše tu hrůzu, když jsem před našimi dveřmi uviděl strážníky od soudu! To mohlo znamenat pouze tolik, že jsem přišel pozdě, že můj otec nedokázal čelit hanbě, kterou jsem uvalil na náš dům, a sám si vzal život. Chtěl jsem mít jistotu, proto jsem vklouzl dovnitř zahradními vrátky. Otep s dřevem jsem nechal před vrátky na ulici. Podíval jsem se oknem do své ložnice. Tam jsem však spatřil strašlivé zjevení! Planoucíma očima na mne zíral sám Král podsvětí! Mne, otcovraha, pronásledují duchové Pekel! Ztratil jsem úplně hlavu, vyběhl jsem znovu na liduprázdnou ulici a prchal do lesa. Po dlouhém bloudění lesem jsem konečně našel jeskyni.
Ten člověk na mě čekal. Když mě uviděl, začal šíleně zuřit. Znovu mě svlékl a ukrutně mě zbil a celou tu dobu řval, že se musím přiznat ke svému zločinu. Nedokázal jsem už snášet to mučení a nakonec jsem ztratil vědomí.
To, co se dělo potom, byla nepopsatelná hrůza. Dostal jsem horečku a ztratil jsem představu o místě a čase. Mnich mě probouzel, jen aby mi dal napít vody, a pak mě znovu bil. Provazy už vůbec nerozvazoval. Kromě tělesného utrpení týralo můj horečnatý mozek strašné pomyšlení, že jsem zabil dva lidi, které jsem nejvíce miloval, svého otce a svou nevěstu..."
Jeho hlas slábl. Zapotácel se a pak klesl v bezvědomí na zem, zcela vyčerpán.
Soudce Ti pokynul seržantu Chungovi, aby ho nechal přenést do jeho pracovny. "Řekni ohledávači," dodal, "ať toho nešťastného mladíka přivede k vědomí a ošetří mu rány. Pak mu dej něco na uklidnění a také slušný šat a čapku. Řekni mi, až se vzpamatuje, než ho pošleme domů, chci se ho ještě na něco zeptat."
Soudce se předklonil a zeptal se chladně mnicha:
"Co nám můžeš říct na svou obhajobu?"
Až dosud se tomuto mnichovi během jeho pestré životní dráhy vždycky dařilo nějak se vyhnout úřadům. Neznal tudíž přísná pravidla platná u soudu a nic nevěděl o drastických metodách, jimiž jsou vynucována. Ke konci líčení kandidáta Čanga cosi hněvivě mumlal, ale velitel ho umlčel nelítostnými kopanci. Teď spustil drze:
"Já, mnich, chci protestovat proti -"
Soudce Ti pokynul veliteli. Ten udeřil mnicha do tváře těžkou rukojetí biče a sykl:
"Koukej mluvit s Jeho Excelencí, jak se patří!"
Sinalý vztekem mnich vstal a chtěl se na velitele vrhnout. Ale strážníci byli na podobné situace plně připraveni. V tu ránu se do něho pustili svými palicemi.
"Oznam mi, až se ten člověk naučí mluvit, jak se patří!" řekl soudce Ti veliteli a začal pořádat papíry před sebou.
Po chvíli bylo šplouchání vody na kamenné dlaždice znamením, že strážníci vylévají na mnicha vědra vody, aby ho přivedli k vědomí. Vzápětí velitel oznámil, že mnich může být vyslechnut.
Soudce Ti na něho pohlédl přes okraj stolu. Na hlavě krvácel z několika ran a levé oko měl zavřené. Druhým hleděl užasle na soudce.
"Slyšel jsem," řekl soudce, "že jsi vyprávěl několika karbaníkům o svých obchodech s mužem jménem Mao Lu. Teď chci slyšet pravdu, úplnou pravdu. Mluv!"
Mnich vyplivl chuchvalec krve na podlahu. Pak spustil ztěžklým jazykem:
"Tuhle jsem se rozhod po první noční hlídce, že si vyjdu do města. A jak tak jdu po cestě za buddhistickým chrámem, koukám, že někdo kope pod stromem jámu. Vychází měsíc, tak vidím, že je to Mao Lu. Má zatraceně naspěch a místo motyky kope sekerou. Povídám si, bratr Mao tady určitě dělá něco nekalýho. Já jsem sice připravenej postavit se mu kdykoli s holýma rukama nebo s nožem, ale ta sekera se mi nezamlouvá. A tak zůstávám tam, kde jsem.
No, udělal si svou jámu, koukám, jak do ní hází sekeru a dřevěnou truhličku. Když to všechno zahrabává rukama, jdu blíž a povídám jakoby žertem: ‚Bratře Mao, můžu ti pomoct?' Povídá na to jenom: ‚Pozdě, mnichu!' A já zas: ‚Co tam zahrabáváš?' Povídá: ‚Nic než pár starých cajků. Ale támhle v chrámu je něco lepšího!' Potřásl rukávem a já slyším, jak tam cinkají dobré peníze. ‚Co takhle rozdělit se s chudákem?' já na to. Změří si mě od hlavy k patě a povídá: ‚Tohle je tvá šťastná noc, mnichu. Lidi mě viděli, jak utíkám s částí lupu a honili mě, ale utekl jsem jim do lesa. Teď zůstal v chrámu jen jeden chlapík. Rychle tam běž a pober, kolik uneseš, než se ostatní vrátí. Já víc neunesu!' To řekl a odešel."
Mnich si olízl opuchlé rty. Na soudcův pokyn mu velitel podal šálek hořkého čaje. Vyprázdnil jej jedním douškem, odplivl si a mluvil dál:
"Nejdřív jsem začal kopat, abych měl jistotu, že tam není nic, co by mi zapomněl říct. Ale chlap protentokrát nelhal. Našel jsem tam jenom truhlici s nářadím starýho tesaře. Tak jsem šel do chrámu. Měl jsem bejt chytřejší! Našel jsem tam akorát starýho plešouna, který chrápal v holé cele, a rakev v prázdný síni. Ten mizera mi něco navykládal, jen aby se mě zbavil. To je všechno, soudce. Jestli chceš vědět víc, chyť si toho mizeru Mao Lua a zeptej se jeho!"
Soudce se probíral svými licousy. Pak se stručně zeptal:
"Přiznáváš, žes unesl a týral toho mladého muže?"
"Nemohl jsem přece dopustit, aby uniknul vám strážníkům, no ne?" opáčil mnich nerudně. "A nemůžete čekat, že budu někoho krmit a nechám ho nocovat zadarmo. Nechtěl pracovat, tak jsem ho přirozeně musel trochu povzbudit."
"Nevykrucuj se!" houkl na něho soudce. "Přiznáváš, žes ho násilím unesl do své sluje a opakované ho bil vrbovým prutem?"
Mnich pohlédl úkosem na velitele strážníků, který si pohrával s bičem. Pokrčil rameny a zabručel: "No tak jo, přiznávám."
Na soudcovo znamení písař přečetl záznam mnichovy výpovědi. Část týkající se kandidáta Čanga byla formulována přesněji, než se vyjádřil mnich sám, ale připustil, že to tak bylo, a otiskl na dokument svůj palec. Pak soudce řekl:
"Mohu tě dát přísně potrestat z více než jednoho důvodu. Avšak odložím rozsudek do té doby, než ověřím tvou

výpověď o setkání s Mao Luem. Vsadím tě teď do vězení, kde můžeš přemýšlet, co se ti stane, zjistím-li, žes lhal."
Když mnicha odvedli, přišel seržant Chung a sdělil soudci, že kandidát Čang poněkud pookřál. Dva strážníci ho přivedli před soudnou stolici. Měl teď na sobě čistý modrý šat a černou čapku, která zakryla jeho oholenou hlavu. Navzdory jeho ztrhaným rysům bylo patrno, že je to pohledný mladý muž.
Pozorně naslouchal písaři, který předčítal záznam jeho výpovědi, a pak na něj otiskl svůj palec. Soudce Ti se na něho vážně zahleděl. Pak takto promluvil:
"Jak jste sám uvedl, kandidáte Čangu, choval jste se velice nerozumně a tím jste vážně ohrozil výkon spravedlnosti. Považuji však vaše trýznivé zážitky z několika posledních dnů za dostatečný trest. Dále mám pro vás dobrou zprávu. Váš otec žije a z ničeho vás neobviňuje. Naopak, byl velice zdrcen při pomyšlení, že jste mrtev. Strážníky jste před vaším domem viděl proto, že váš otec byl před tímto soudem obviněn, že zavinil smrt vaší nevěsty. Oním zjevením, které jste viděl v ložnici, jsem byl já. Jak jste byl rozrušen, zdálo se vám, že vidíte hrůzostrašné zjevení.
S politováním vám sděluji, že tělo vaší nevěsty záhadně zmizelo. Soud dělá vše, co je v jeho silách, aby bylo nalezeno a mohlo být řádně pohřbeno."
Kandidát Čang si rukama zakryl tvář a tiše se rozplakal. Soudce Ti chvíli počkal, pak pokračoval:
"Dříve než vám dovolím vrátit se domů, chci vám položit ještě jednu otázku. Ví ještě někdo další kromě vašeho otce, že používáte literární pseudonym ‚Žák z bambusového háje'?"
Čang odpověděl bezbarvým hlasem:
"Pouze má nevěsta, Vaše Ctihodnosti. Začal jsem tento pseudonym užívat teprve poté, co jsem se s ní seznámil, a od té doby jsem tak podepisoval básně, které jsem jí posílal."
Soudce Ti se napřímil.
"To je vše!" řekl. "Váš mučitel byl uvržen do vězení, ve vhodné době bude přiměřeně potrestán. Teď můžete odejít, kandidáte Čangu."
Soudce přikázal Ma Žungovi, aby mladíka dopravil domů v krytých nosítkách, aby odvolal strážníky od domu jeho otce a řekl jim, že domácí vězení je u konce.
Pak udeřil kladívkem a zasedání ukončil.
Když soudce už zase seděl ve své pracovně, nevesele se usmál a řekl Tao Kanovi, který seděl proti němu společně se seržantem Chungem a Ťiao Tajem:
"Odvedl jsi výbornou práci, Tao Kane! Případ Liu versus Čang je vyřešený, až na zmizelou mrtvolu ovšem."
"Mao Lu nám to všechno vysvětlí, Vaše Ctihodnosti," řekl seržant. "Je jasné, že Mao Lu zabil svého strýce pro peníze. Až ho zatkneme, poví nám, co udělal s mrtvolou paní Čangové."
Nezdálo se, že by soudce Ti sdílel jeho názor. Řekl zvolna:
"Proč by Mao Lu vyndával mrtvé tělo? Dovedu si představit, že po tom, co někde nedaleko chrámu zabil svého strýce, zašel do chrámu podívat se, kam by se dala ukrýt jeho mrtvola, a našel v boční síni rakev. Otevřít ji nebylo těžké, měl přece strýcovu truhličku s nářadím. Ale proč potom nepoložil tesařovu mrtvolu prostě na mrtvolu té ženy? Proč vyndával to tělo - to ho přece postavilo před úplně stejný problém, před jakým stál dosud, totiž jak se zbavit mrtvoly."
Tao Kan, který mlčky poslouchal a pohrával si se třemi dlouhými chlupy, rostoucími mu na tváři, náhle zasáhl:
"Možná že tělo nevěsty vyndal z rakve někdo třetí, o němž dosud nevíme, dřív než rakev našel Mao Lu. Musel to být někdo, kdo z takového či onakého důvodu chtěl za každou cenu zabránit ohledání mrtvé. Mrtvá nemohla přece dost dobře odkráčet sama!"
Soudce Ti na něho vrhl pronikavý pohled. Založil ruce do rukávů a schoulený v křesle seděl dlouho ponořen do svých myšlenek.
Náhle se napřímil. Udeřil pěstí do stolu a zvolal:
"Jenže to je přesně to, co udělala, Tao Kane! Protože ta žena nebyla mrtvá!"
Jeho pomocníci na něho hleděli v nezměrném úžasu.
"Jak by to bylo možné, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se seržant Chung. "Kvalifikovaný lékař ji prohlásil za mrtvou, tělo omyl zkušený obstaravatel pohřbů. A potom ležela dobrého půl dne v uzavřené rakvi!"
"Ne!" řekl soudce vzrušeně. "Poslouchejte! Vzpomínáte, že ohledávač řekl, že v podobných případech dívka často omdlí, ale úmrtí jsou vzácná? Dobrá, dejme tomu, že omdlela a nervový šok způsobil, že upadla do bezvědomí. V našich lékařských knihách jsou zaznamenané případy osob, které se do takového stavu dostaly. Znamenalo to naprostou zástavu dýchání, nebylo možno nahmatat puls, oči ztratily lesk a někdy se ve tváři objevily i mrtvolné příznaky. Je známo, že takovýto stav trval několik hodin.
My víme, že byla uložena do rakve ve velkém spěchu a rakev byla ihned dopravena do buddhistického chrámu. Naštěstí to byla pouze prozatímní rakev, stlučená ze slabých prken, sám jsem si všiml štěrbin mezi nimi. Jinak by byla zemřela zadušením. Později, když byla rakev uložena v chrámu a všichni odešli, zřejmě přišla k vědomí. Křičela a bušila do stěn svého dřevěného vězení, ale byla v boční síni opuštěného chrámu a správce je hluchý.
To, co vám teď řeknu, je pouhá teorie. Mao Lu zabil svého strýce a ukradl jeho peníze. Do chrámu přišel hledat úkryt pro mrtvého a uslyšel zvuky z rakve."
"To ho muselo pořádně vyděsit," podotkl Tao Kan. "Copak by tamodtud neutekl jako zajíc?"
"Musíme předpokládat, že neutekl," řekl soudce Ti. "Vzal strýcovo nářadí a otevřel rakev. Žena mu zřejmě řekla, co se stalo a-" Odmlčel se. Svraštil obočí a rozmrzele pokračoval: "Ne, tady jsme narazili! Cožpak by si Mao Lu, až by vyslechl její příběh, ihned neuvědomil, že by se mu doktor Čang za záchranu nevěsty bohatě odměnil? Proč ji hned k němu neodvedl?"
"Myslím, že viděla tesařovu mrtvolu, Vaše Ctihodnosti," řekl Tao Kan. "Stala se svědkem Mao Luova zločinu a on se bál, že ho prozradí."

Soudce souhlasně pokyvoval hlavou.
"Takhle to muselo být," řekl. "Mao se zřejmě rozhodl odvést ji s sebou kamsi daleko a držet ji tam, dokud se nedozví, že rakev byla spálena. Pak by jí mohl dát na vybranou: buď by ji prodal jako prostitutku, anebo by ji vrátil domů pod podmínkou, že řekne doktoru Čangovi nějakou smyšlenku o Mao Luovi jako svém zachránci. Takto by Mao Lu v každém případě přišel ke dvěma zlatým prutům!"
"Ale kde byla paní Čangová v době, kdy Mao Lu zahrabával truhličku s nářadím?" zeptal se Chung. "Mnich prohledal chrám pečlivě, na to můžete vzít jed, a nenašel ji."
"To všechno se dozvíme, až dopadneme Mao Lua," řekl soudce. "Ale víme už, kde Mao Lu tu nebohou ženu v posledních dnech schovával - v nevěstinci za rybím trhem. ‚Mao Luova holka', jak se o ní vyjádřil jednooký, nebyl nikdo jiný než paní Čangová."
Vstoupil písař s podnosem, na němž nesl soudcovo polední jídlo. Rozkládal misky po psacím stole, zatímco soudce Ti pokračoval:
"Tuto teorii o paní Čangové můžeme snadno ověřit. Vy tři si teď také sněžte polední jídlo a Ťiao Taj pak zajde do nevěstince a předvede majitele. Ten nám ženu, kterou tam Mao Lu přivedl, popíše."
Chopil se jídelních hůlek a jeho tři pomocníci odešli.
Soudce Ti pojedl, aniž pořádně věděl, co jí. Snažil se promyslet nové skutečnosti, které vyšly na světlo. Prakticky nebylo pochyb, že případ Liu versus Čang je nyní vyřešen, zbývá jen doplnit některé podrobnosti. Skutečným problémem je najít spojení mezi tímto případem a vraždou kurtizány. Teď bylo možno s jistotou soudit, že profesor je nevinný, ale celá záležitost vrhala podivné světlo na Liou Fej-poa.
Když písař sklidil ze stolu a nalil šálek čaje, soudce vytáhl ze zásuvky dokumenty týkající se vraždy na květinovém člunu a probírajíce se svými licousy, jal se je znovu pročítat.
Tak ho zastihli jeho čtyři pomocníci, když přišli do pracovny. Ma Žung řekl:
"Teď jsem byl svědkem profesorova skutečného dojetí. To štěstí, že zase vidí svého syna!"
"Ostatní ti už jistě vylíčili," řekl mu soudce Ti, "že máme pádné důvody k domněnce, že nevěsta kandidáta Čanga je rovněž naživu. Přivedl jsi majitele nevěstince, Ťiao Taji?"
"Přivedl," odpověděl Ma Žung místo něho. "Viděl jsem tu krásku, čeká venku na chodbě."
"Tak ji přiveď," přikázal soudce Ti.
Ťiao Taj se vrátil s vysokou vyzáblou ženou s plochým hrubým obličejem. Hluboce se uklonila a hned Ufňukané spustila:
"Nedal mi čas, ani abych se převlíkla, Vaše Excelence! Jak se můžu objevit před Vaší Excelencí v těchhle strašných šatech! Povídám mu -"
"Mlč a poslouchej svého náčelníka!" přetrhl příval její řeči soudce Ti. "Víš moc dobře, že mohu zavřít tvůj podnik, kdy se mi zlíbí, takže si dávej pozor, abys mluvila čistou pravdu. Kdo byla ta žena, kterou do tvého podniku přivedl Mao Lu?"
Žena padla na kolena.
"Já to věděla, že mě ten mizera přivede do neštěstí," zakvflela." Ale co zmůže slabá žena, Vaše Excelence! Byl by mě zaříznul jako kuře, Excelence! Odpusťte mi, Excelence!"
Křičela a hlavou tloukla o podlahu.
"Přestaň vyvádět!" okřikl ji soudce dopáleně. "Tak spusť, kdo byla ta žena?"
"Jak bych mohla tu holku znát!" zvolala žena. "Mao Lu ji přivedl do mého domu vprostřed noci, přísahám, že jsem ji nikdy předtím neviděla! Měla na sobě takové zvláštní šaty z jediného kusu a vypadala dost vyjeveně. Bratr Mao povídá: ‚Kočička neví, co je pro ni dobrý. Umíš si představit, že odmítá tak skvělýho manžela, jako jsem já? Ale já ji naučím!' Viděla jsem, že té holce je opravdu špatně, a tak jsem řekla Mao Luovi, aby jí tu noc dal už pokoj. Já už jsem taková, Excelence, vždycky věřím, že se vyplatí jednat s nima laskavě. Uložila jsem ji do pěkného pokoje, dala jí dobrou rýžovou kaši a konvici čaje. Přesně si pamatuju, co jsem jí řekla, Excelence. ‚Jdi na kutě, kočičko,' povídám, ‚a ničeho se neboj! Uvidíš, že zítra bude všechno v pořádku.'"
Žena si hluboce povzdechla.
"Jenomže to neznáte tyhle holky, Excelence. Člověk by řekl, že mi druhý den aspoň poděkuje. Ale kdepak! Zburcovala celý dům, kopala do dveří a křičela, jak když ji na nože bere. A když jsem šla za ní, nadávala mně i bratru Maovi a vykládala nějaké nesmysly, jako že byla unesená a že je z dobré rodiny - takové povídačky slýchám ode všech. Jo, když je má člověk přivést k rozumu, nedá se dělat nic jiného, než jim půjčit pár provazem. Pak zavřela klapačku, a když přišel bratr Mao, šla s ním jako ovečka. A to je všechno, přísahám, Excelence!"
Soudce na ni hleděl s opovržením. Chvíli uvažoval, že by ji měl zatknout pro týrání děvčete, ale pak vzal v potaz, že jednala podle své inteligence. Tyhle nevěstince pro spodinu jsou nevyhnutelným zlem a úřady je mohou kontrolovat, jen aby předešly výstřelkům, nikdy ale nemohou zcela zabránit krutému zacházení s jejich nešťastnými obyvatelkami.
Řekl stroze:
"Víš moc dobře, že nesmíš poskytovat útulek zbloudilým dívkám. Prozatím tě nechám jít. Ale tvé povídání si ověřím, a jestli jsi nemluvila pravdu, dostaneš co proto!"
Žena opět začala bít hlavou o zem na znamení své vděčnosti. Na soudcův pokyn ji Tao Kan odvedl.
Soudce Ti řekl vážně:
"Ano, naše teorie je správná. Žena kandidáta Čanga je naživu, ale možná že by pro ni bylo lépe zemřít, než padnout do rukou Mao Lua! Musíme ho co nejrychleji zatknout a dostat ji z rukou toho lotra. Nacházejí se na místě zvaném Ostrov tří dubů v okrese Ťiang-pej. Ví někdo, kde to je?"
"Nikdy jsem tam nebyl, Vaše Ctihodnosti, ale slyšel jsem toho o něm spoustu. Je to skupina ostrovů, vlastně spíš

bažina uprostřed Velké řeky. Kryje ji hustý porost, který je po většinu roku zčásti pod vodou. Výše položená místa jsou porostlá hustým lesem starých stromů. Jenom lidé prchající před zákonem, kteří se tam shromažďují, vědí, jak se tam dostat, a znají splavné toky mezi jednotlivými ostrůvky. Od všech lodí, které plují kolem, vybírají poplatek a často podnikají nájezdy na vesnice na břehu řeky. Říká se, že lupičská banda čítá přes čtyři stovky lidí."
"Proč vláda to hnízdo banditů nevyčistí?" podivil se soudce Ti.
Špule ústa, Tao Kan odpověděl:
"To není tak jednoduché, Vaše Ctihodnosti. To by si vyžádalo námořní operaci, která by stála mnoho životů. K močálu by se bylo možno přiblížit jen na malých lodích, válečné džunky jsou v těchto mělkých vodách k nepotřebě. A vojáci ve člunech by byli snadným terčem pro šípy zločinců. Slyšel jsem, že armáda zřídila podél řeky řetěz strážných stanic, a vojáci hlídkují v celé oblasti. Smyslem je močál zablokovat, a tak přimět zločince, aby se vzdali. Ale ti jsou tam usazeni už tolik let, že mají mnoho tajných známostí mezi obyvateli a není snadné je vystopovat."
"To vypadá skutečně špatně," řekl soudce Ti. Pohlédl na Ma Žunga a Ťiao Taje a zeptal se:
"Myslíte si, že byste odtamtud Mao Lua a tu ženu dostali?"
"My si s bratrem Ťiaem už nějak poradíme, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ma Žung vesele. "To je přesně prácička pro nás!"
"A měli bychom vyrazit hned, abychom obhlédli situaci."
"Dobrá," řekl soudce Ti. "Napíšu vám dopis pro mého kolegu náčelníka v Ťiang-pej a požádám ho, aby vám poskytl veškerou pomoc."
Vzal do ruky štětec a rychle napsal pár řádků na list úředního papíru. Přitiskl na něj velkou čtvercovou pečeť soudního dvora a podal jej Ma Žungovi se slovy:
"Mnoho štěstí!"

Kapitola patnáctá / SERŽANT S TAO KANEM NAVŠTÍVÍ VÝZNAMNOU OSOBNOST; OBCHODNÍ PODNIKATEL UZAVÍRÁ SVŮJ ZCELA POSLEDNÍ OBCHOD

Po odchodu Ma Žunga a Ťio Taje řekl soudce Chungovi a Tao Kanovi:
"Než se naši dva borci vrátí z Ťiang-pej, taky tu nebudeme zahálet. Když jsem jedl polední rýži, celou tu dobu jsem přemýšlel o Liou Fej-poovi a Chan Jung-chanovi, dvou nejpodezřelejších z vraždy kurtizány. Musím vám sdělit, že nemám chuť tu sedět se založenýma rukama a čekat, jaký další krok ti dva pánové udělají. Rozhodl jsem se, že dnes Liou Fej-poa zatknu."
"To v žádném případě nemůžeme udělat, Vaše Ctihodnosti!" zvolal Chung zděšeně. "Máme jen nejasné podezření, jak bychom -"
"Jistěže mohu zatknout Lioua, a taky to udělám," přerušil ho soudce. "Liou před tímto soudem nařkl doktora Čanga z velice závažného zločinu a nyní se ukázalo, že to bylo křivé obvinění. Připouštím, že mi nikdo nebude mít za zlé, když to nechám běžet, zejména proto, že Liou byl zjevně zármutkem bez sebe, když ono obvinění pronášel, a také proto, že profesor na něho nepodal stížnost pro pomluvu. Avšak zákon říká, že ten, kdo křivě obviní druhého z hrdelního zločinu, bude potrestán tak, jako kdyby onen zločin spáchal sám. Zákon dává soudci při použití tohoto článku značnou volnost, ale v tomto případě jsem se rozhodl řídit se jím do slova a do písmene."
Seržant Chung se tvářil ustaraně, ale soudce Ti vzal štětec a napsal zatykač na Liou Fej-poa. Pak vzal druhý formulář a vyplňoval jej se slovy:
"A zároveň dám zatknout Wan I-fana pro křivé svědectví v záležitosti jeho dcery a doktora Čanga. Jděte teď oba se čtyřmi strážníky do Liouova domu a zatkněte ho. Chungu, cestou řekni veliteli strážníků, aby si vzal dva muže a zatkl Wan I-fana. Oba zatčené sem dopravte v uzavřených nosítkách a dejte je do cely každého zvlášť, nemusí vědět, že se pohostinnosti našeho vězení těší oba dva! Vyslechnu je při odpoledním zasedání, myslím, že se od nich dozvíme leccos zajímavého."
Seržant se pořád ještě tvářil pochybovačně, ale Tao Kan se usmál a mínil:
"To máš jako v hazardu, když kostky šikovně zamícháš, vyjde ti někdy náramná kombinace!"
Když Chung s Tao Kanem odešli, vytáhl soudce Ti ze zásuvky list se šachovou úlohou. Nebyl si sebou zdaleka tak jistý, jak se tvářil před svými pomocníky. Ale cítil, že musí zahájit útok, převzít iniciativu. A to dvojí zatčení byl jediný způsob, který ho napadl, jak tohoto cíle dosáhnout. Otočil se a z police za zády si vzal šachovnici. Rozmístil černé a bílé kameny přesně podle zadání. Byl přesvědčený, že právě v této šachové úloze je klíč ke spiknutí, jemuž přišla na stopu mrtvá tanečnice. Úloha byla zadána před více než sedmdesáti lety a nejlepší šachisté se marně pokoušeli vyřešit ji. Mandloňový květ, která sama šachy nehrála, zaujala zřejmě nikoli jako šachová úloha, ale proto, že do ní mohl být zašifrován druhý význam, který s šachy nemá nic společného. Že by nějaký rébus? Vraště obočí, začal soudce kameny posunovat ve snaze přečíst skryté poselství.
Zatím dal seržant Chung veliteli strážníků pokyny k zatčení Wan I-fena a sám se s Tao Kanem odebral do domu Liou Fej-poa. Čtyři strážníci s uzavřenými nosítky kráčeli za nimi v diskrétní vzdálenosti.
Chung zaklepal na vysokou červeně nalakovanou bránu. Když vrátný otevřel kukátko, ukázal svůj průkaz a řekl:
"Jeho Excelence náčelník nám přikázal, abychom pohovořili s panem Liou."
Vrátný otevřel a zavedl oba muže do malé čekárny v bráně. Zanedlouho se objevil starší muž a představil se jako majordom pana Liou Fej-poa.
"Doufám," řekl, "že vám budu moci být k službám sám. Můj pán právě tráví siestu v zahradě a nepřeje si být rušen."

"Mám výslovný příkaz promluvit s panem Liou osobně," řekl seržant. "Uděláš lépe, když ho půjdeš vzbudit."
"Vyloučeno!" zvolal majordom zděšeně. "To by mě stálo zaměstnání."
"Stačí, když nás k němu zavedeš," zasáhl Tao Kan věcně, "my už ho vzbudíme sami. Tak pojď, příteli, nebraň nám v plnění úředních povinností!"
Majordom se obrátil, šedivá bradka se mu chvěla zlostí. Přešel rozlehlé nádvoří vyložené barevnými dlaždicemi s Chungem a Ťiao Tajem v patách. Čtyřmi točitými chodbami došli do velké obestavěné zahrady. Mramorovou terasu lemovaly porcelánové nádoby se vzácnými květinami; za nimi byla zahrada upravená jako replika přírodní krajiny s lotosovým jezírkem uprostřed. Majordom obešel jezírko k umělému alpínu v zadní části zahrady, které tvořily velké kameny zajímavých tvarů a barev, spojené maltou. Vedle byl zahradní altánek, bambusová kostra porostlá hustým břečťanem. Majordom ukázal na altánek a řekl nervózně:
"Pána najdete uvnitř. Já tu počkám."
Seržant Chung rozhrnul zelené listí. Uvnitř bylo chladno; stálo tam pouze rákosové lehátko a čajový stolek. Nebyl tam nikdo.
Oba muži se obratem vrátili k majordomovi. Chung na něho vyjel:
"Nepokoušej se dělat si z nás blázny! Liou tam není."
Majordom na ně hleděl ustrašeně, chvíli uvažoval a pak řekl:
"Asi odešel do své knihovny."
"Tak budeme následovat jeho příkladu," řekl Tao Kan. "Zaveď nás tam!"
Majordom je znovu vedl dlouhou chodbou. Zastavil se před černými ebenovými dveřmi zdobenými složitým květinovým vzorem z tepaného kovu. Několikrát zaklepal, ale nikdo neodpověděl. Pak zatlačil, ale dveře byly zamčené.
"Ustup stranou!" houkl na něho Tao Kan. Ze svého objemného rukávu vytáhl nevelký balíček s kovovými nástroji a pustil se do zámku. Za okamžik se ozvalo cvaknutí a dveře se otevřely. Ocitli se v prostorné přepychově zařízené knihovně. Těžké židle a stoly, právě tak jako vysoké police na knihy, byly vesměs z pracně vyřezávaného ebenu. Ale nebylo tam živé duše.
Tao Kan zamířil rovnou k psacímu stolu. Všechny zásuvky byly vytažené, na tlustém modrém koberci bylo jako nastláno různými papíry a dopisy.
"Tady byl zloděj!" zvolal majordom.
"Čerta zloděj!" utrhl se na něho Tao Kan. "Tyhle zásuvky nebyly otevřené násilím, ty byly řádně odemknuté. Kde je jeho trezor?"
Majordom ukázal chvějící se rukou na starý svitkový obraz mezi dvěma knihovnami. Tao Kan přiskočil a obraz odsunul. Čtvercová kovová dvířka za ním nebyla zamčena. Ale trezor byl zcela prázdný.
"Tenhle zámek taky nebyl otevřený násilím," prohodil Tao Kan k seržantovi. "Prohledáme dům, ale obávám se, že ptáček uletěl."
Chung poslal čtyři strážníky a ti prohledali celý dům, včetně ženských pokojů.
Ale po Liou Fej-poovi jako by se zem slehla a po poledním jídle ho nikdo neviděl.
Oba muži se vraceli k soudu v mrzuté náladě. Na nádvoří potkali velitele strážníků a od něho se dozvěděli, že Wan I-fan byl bez obtíží zatčen. V té chvíli byl už pod zámkem.
Soudce Ti zastihli v pracovně, pořád ještě ponořeného do studia šachové úlohy.
"Wan I-fan je bezpečně pod zámkem, Vaše Ctihodnosti," hlásil seržant Chung, "ale Liou Fej-po zmizel beze stopy!"
"Zmizel?" opáčil překvapeně soudce.
"A vzal si s sebou všechny peníze a důležité papíry!" dodal Tao Kan. "Musel vyklouznout zahradní brankou, aniž komu co řekl."
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu.
"Přišel jsem pozdě!" zvolal zklamaně. Vyskočil a rázoval po místnosti. Po chvíli se zastavil a řekl hněvivě:
"Za všechno může ten hloupý packal, kandidát Čang! Kdybych byl věděl dřív, že profesor je nevinný -" Hněvivě poškubával vousem. Najednou řekl: "Tao Kane, hned dojdi pro tajemníka rady Lianga! Ještě je čas vyslechnout ho před začátkem zasedání."
Tao Kan odkvačil a soudce dodal:
"Liouův útěk, to je naše velká prohra, Chungu! Vražda je sice důležitá věc, ale jsou věci ještě důležitější."
Chung se hodlal zeptat, co tím soudce myslí, ale když viděl sevřené rty v soudcově tváři, rozmyslel si to. Soudce začal znovu přecházet, pak se s rukama za zády zastavil u okna.
V překvapivě krátkém čase se Tao Kan vrátil s Liangovým tajemníkem.
Mladý muž připadal soudci ještě nervóznější, než když se s ním setkal posledně. Soudce Liang Fena nevybídl, aby se posadil. Opřen o psací stůl, zkřížil ruce na prsou a velice váže svá slova, pravil:
"Tentokrát budu mluvit naprosto otevřeně, pane Liangu. Řeknu vám to rovnou. Podezírám vás, že jste zapleten do ohavného zločinu. Jen proto, že chci šetřit city starého rady, vyslýchám vás tady, místo abych vás vyslechl přímo před soudem."
Liang zbledl jak stěna; chtěl něco říct, ale soudce zvedl ruku.
"Především," pokračoval, "vaše dojemné líčení toho, jak rada bezstarostně rozhazuje peníze, může být chápáno také jako pokus zastřít skutečnost, že těžíte z jeho stavu, abyste se zmocnil jeho peněz. A za druhé, v pokoji mrtvé tanečnice Mandloňový květ jsem našel milostné dopisy psané vaší rukou. Poslední dopisy svědčí o tom, že jste chtěl tento vztah ukončit, pravděpodobně proto, že jste se zamiloval do Vrbového chmýří, dcery Chan Jung-chana."
"Jak jste na to přišel?" vybuchl Liang Fen. "My přece -"
Ale soudce Ti jeho slova opět uťal a řekl:

"Tanečnici jste zavraždit nemohl, protože jste nebyl na palubě květinového člunu. Ale měl jste s ní poměr a potají jste se s ní scházel ve svém pokoji. Snadno jste ji mohl pouštět dovnitř zadními vrátky ve vaší malé zahrádce. Ne, ještě jsem neskončil! Mohu vás ujistit, že jsem se v nejmenším nezajímal o vaše soukromí, co mne se týče, mohl jste se scházet se všemi dámičkami z Vrbové čtvrti. Ale povězte mi všechno o vašich stycích s mrtvou tanečnicí. Už jeden pošetilý mladík mi znemožnil vyšetřování a já nedovolím, aby další jeho kousek zopakoval. Mluvte, a povězte mi pravdu!"
"Není to pravda, přísahám, Vaše Ctihodnosti!" za-kvílel a v zoufalství zalomil rukama Liang Fen. "Tu kurtizánu neznám a z majetku mého pána jsem si nikdy nepřivlastnil ani měďák! Přiznávám však, a není mi to proti mysli, že miluji Vrbové chmýří a mám všechny důvody předpokládat, že mé city jsou opětované. Nikdy jsem s ní nepromluvil, ale vídám ji často v chrámové zahradě. - Jelikož to Vaše Ctihodnost ví a zná mé nejniternější tajemství, musí vědět i to, že všechno ostatní není pravda!"
Soudce Ti mu podal jeden dopis určený mrtvé tanečnici a zeptal se:
"Psal jste to, nebo ne?"
Liang Fen si jej pořádně prohlédl. Pak ho podal zpět soudci a řekl klidně:
"Rukopis se podobá mému, pisatel dokonce napodobuje některé mé osobní zvláštnosti. Ale já ten dopis nepsal. Člověk, který jej psal, musel mít mnoho mých rukopisů jako předlohu. Víc k tomu nemohu říct."
Soudce na něho vrhl zlověstný pohled. Řekl suše:
"Wan I-fan byl zatčen, budu ho teď vyslýchat. Budete přítomen na zasedání. Teď můžete jít do soudní síně."
Když mladý muž odešel, poznamenal seržant Chung:
"Myslím, že Liang mluví pravdu, Vaše Ctihodnosti."
Soudce Ti neodpověděl. Pohybem ruky naznačil seržantovi, aby mu pomohl navléknout úřední šat.
Tři údery gongu oznámily začátek odpoledního zasedání. Soudce Ti vyšel ze své pracovny následován Chungem a Tao Kanem. Když usedal za stůl, shledal, že v síni je jen asi tucet diváků. Občané Chan-jüanu se zřejmě pro tuto chvíli vzdali naděje, že uslyší senzační zprávy. Všiml si však, že v první řadě stojí Chan Jung-chan a Liang Fen a za nimi cechmistr Su.
Hned jak soudce zjistil, kdo je přítomen, vyplnil formulář pro správce vězení. Podal jej veliteli a přikázal mu, aby předvedl Wan I-fana.
Zdálo se, že Wan I-fana zatčení vůbec nevyvedlo z míry. Vrhl na soudce drzý pohled, pak poklekl a pevným hlasem zodpověděl formální otázky týkající se jména a povolání. Soudce řekl:
"Získal jsem důkaz, že jste tomuto soudu lhal. To vy jste se snažil přemluvit doktora Čanga, aby si koupil vaši dceru. Chcete slyšet podrobnosti, nebo se přiznáte?"
"Tato osoba," odpověděl Wan I-fan uctivě, "uznává, že svedla Vaši Ctihodnost k mylnému závěru. Sama se nechala unést horlivostí ve snaze pomoci svému příteli a ochránci, panu Liou Fej-poovi v jeho při proti profesoru Čangovi. Jelikož podle zákona mohu být za tento přestupek až do zaplacení pokuty propuštěn na kauci, prosím Vaši Ctihodnost, aby stanovila požadovanou částku. Nepochybuji o tom, že pan Liou Fej-po bude ochoten kauci nabídnout a požadovanou částku zaplatit."
"Za druhé," řekl soudce Ti, "má tento soud rovněž důkaz, že jste využíval toho, že císařský rada upadl do druhého dětství, a přemluvil jste ho k riskantním finančním operacím, z nichž jste měl sám prospěch."
Ani toto druhé obvinění neučinilo na Wana valný dojem. Řekl pokojně:
"Důrazně popírám, že bych kdy radu Lianga finančně poškodil. Jeho Excelenci mi představil pan Liou Fej-po a na jeho radu jsem Jeho Excelenci doporučil prodat některé pozemky, jejichž cena měla podle odborného dobrozdání pana Liou v brzké době značně klesnout. Prosím Vaši Ctihodnost, aby si vyžádala svědectví pana Lioua."
"To nemohu udělat," řekl soudce stručně, "protože pan Liou Fej-po zmizel, aniž to předem někomu sdělil, a vzal s sebou veškerý volný kapitál a důležité písemnosti."
Wan I-fan vyskočil. Smrtelně zbledl a zaječel:
"Kam odjel? Do hlavního města?"
Velitel chtěl Wana opět zatlačit na kolena, ale soudce rychle zavrtěl hlavou. Řekl:
"Pan Liou zmizel a v jeho domácnosti nikdo neví kam."
Wan I-fan rychle ztrácel rovnováhu. Na čele se mu perlil pot. Mumlal zpola pro sebe: "Liou utekl..." Pak zvedl zrak k soudci a pomalu odříkával: "V tom případě budu muset znovu uvážit některé své předchozí výpovědi." Zaváhal, ale pak pokračoval: "Prosím Vaši Ctihodnost, aby mi poskytla čas na rozmyšlenou."
"Vaší žádosti se vyhovuje," odpověděl soudce bez váhání. Ve Wanových očích četl naléhavou prosbu.
Když byl Wan opět odveden do vězení, zvedl soudce kladívko, aby ukončil zasedání. Ale právě v tu chvíli předstoupil cechmistr Su se dvěma příslušníky svého cechu. Ukázalo se, že jeden vyrábí šperky z jadeitu a druhý jadeitem obchoduje v drobném. Obchodník prodal řemeslníkovi kus jadeitu, který však, jak se ukázalo, když jej řemeslník rozřízl na menší kousky, měl uvnitř kaz, a proto jej odmítl zaplatit. Protože však zjistil kaz až poté, co blok rozřízl, nemohl jej obchodníkovi vrátit. Su se snažil přimět je ke kompromisu, ale oba muži jeho návrhy zavrhli.
Soudce Ti trpělivě vyslechl rozvláčný výklad obou stran. Těkal očima po soudní síni a všiml si, že Chan Jung-chan odešel. Když Su opětně shrnul situaci, promluvil soudce k obchodníkovi a řemeslníkovi takto:
"Tento soud shledává, že vinni jste oba. Obchodník si měl jako odborník všimnout kazu v bloku, když jej kupoval, řemeslník pak jako zkušený profesionál měl kaz objevit dříve, než blok rozřízl. Obchodník koupil blok za deset stříbrňáků a řemeslníkovi jej prodal za patnáct. Tento soud rozhodl, aby obchodník zaplatil řemeslníkovi deset stříbrných. Kousky, na něž byl blok rozřezán, budou mezi ně rozděleny stejným dílem. Takto každý zaplatí pět stříbrných jako pokutu za nedostatečnou řemeslnou kvalifikaci."
Udeřil kladívkem a skončil zasedání.

Když byli opět v pracovně, řekl soudce seržantovi a Tao Kanovi spokojeně:
"Wan I-fan mi chce říct něco, co se neodvážil odhalit při veřejném zasedání. Je proti pravidlům vyslýchat vězně v soukromí, ale v tomto případě se cítím oprávněn učinit výjimku. Dám ho sem předvést hned teď. Jistě vám neušlo, že řekl ‚Liou Fej-po uprchl!' Teď se konečně dozvíme víc o -"
Vtom se rozletěly dveře a dovnitř vpadl velitel a v patách za ním správce vězení. Velitel ze sebe vyrazil:
"Wan I-fan se zabil, Vaše Ctihodnosti!"
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu. Rozkřikl se na správce vězení:
"Copak jsi vězně neprohledal, ty hlupáku?"
Správce klesl na kolena.
"Přísahám, že když jsem ho zamykal, tak u sebe žádné pečivo neměl, Vaše Ctihodnosti! Někdo mu zřejmě ten otrávený koláček propašoval do cely."
"To znamená, žes pustil do vězení někoho cizího!" burácel soudce.
"Nikdo zvenčí do vězení nepřišel, Vaše Ctihodnosti!" naříkal správce. "Pro mne je to naprostá záhada."
Soudce Ti vyskočil a běžel ke dveřím. S Chungem a Tao Kanem v patách přešel nádvoří, prošel chodbou za úřadovnou a vkročil do vězení. Správce šel v čele s rozsvícenou lucernou.
Wan I-fan ležel na podlaze před dřevěnou lavicí, která sloužila jako lůžko. Světlo lucerny dopadlo na jeho ztrhanou tvář, na rtech měl pěnu a krev.
Správce mlčky ukázal na malý kulatý koláček na zemi hned vedle Wanovy pravé ruky. Kousek chyběl. Wan zřejmě snědl jediné sousto. Soudce Ti se sehnul. Byl to kulatý koláček plněný cukrovanými fazolemi, jaký je ke koupi u každého pekaře ve městě. Ale místo pekařovy značky, která obvykle bývá nahoře, byl do středu zapíchnut miniaturní lotosový květ.
Soudce zabalil koláč do kapesníku a uložil jej do rukávu. Obrátil se a mlčky se vracel do své kanceláře.
Sedl si za psací stůl a seržant Chung s Tao Kanem hleděli ustaraně do jeho sklíčené tváře. Soudce pochopil, že znamení lotosu nebylo určeno Wanovi, protože když mu posel přinesl smrtící dar, byla v cele tma. Znamení lotosu bylo adresováno jemu, náčelníkovi. Bílý lotos ho varoval. Unaveně řekl:
"Wan byl zavražděn, aby nemohl promluvit. Otrávený koláč mu přinesl někdo z našich zaměstnanců. To znamená, že zrada hnízdí přímo tady u mého tribunálu!"

Kapitola šestnáctá / V OKRESE ŤIANG-PEJ ŘÁDÍ DVA POBUDOVÉ; ZBABĚLÝ ÚTOK NA POKOJNÝ ŘÍČNÍ ČLUN

Ma Žung a Ťiao Taj prostudovali v úřadovně mapu provincie a dohodli se na předběžném plánu výpravy.
Vybrali si dva dobré koně a vyjeli z města východním směrem. Když sestoupili do nížiny, pokračovali ještě asi půl hodiny po silnici. Pak Mu Žung zastavil koně a řekl:
"Nemyslíš, že kdybychom to vzali takhle vpravo přes rýžoviště, dostali bychom se brzy k pohraniční řece? Takových patnáct mil po proudu od naší vojenské posádky na mostě?"
"To by tak asi odpovídalo," souhlasil Ťiao Taj.
Oba muži vedli své koně po úzké stezce mezi poli. Bylo tam velice horko a dusno, a tak se zaradovali, když uviděli malé hospodářství. Zhluboka se napili ze džberu studniční vody, kterou jim rolník nabídl. Dohodli se s ním, že za hrst měďáků se postará o jejich koně. Jakmile muž odvedl koně do stáje, oba přátelé si rozcuchali vlasy a ovázali je kusem hadru. Pak si místo jezdeckých bot obuli slaměné sandály, které si přivezli v sedlových vacích. Když si Ťiao Taj vysoukal rukávy, zvolal:
"Hej, bratře! Dnes se cítím jako za starých časů, když jsme ještě spolu byli v zelených lesích."
Ma Žung ho popleskal po rameni, pak každý vytáhl z plotu tlustou bambusovou hůl a vyrazili pěšinou k řece.
Starý rybář tam sušil sítě. Za dva měďáky je převezl na druhou stranu. Při placení se ho Ma Žung zeptal:
"Nejsou tu v okolí žádní vojáci?"
Stařec na ně vrhl vyplašený pohled. Zavrtěl hlavou a pospíšil si do člunu.
Oba muži kráčeli vysokým rákosím, až narazili na klikatící se venkovskou cestu. Ťiao Taj řekl:
"To odpovídá. Podle mapy vede tahle cesta do vesnice."
Bambusové hole přes rameno, pustili se po ní a do kroku si v bujarém dvojhlase prozpěvovali košilatou písničku. Za půl hodiny uviděli vesnici.
Ma Žung šel napřed a na malém tržišti vešel do hostince. Těžce dosedl na dřevěnou lavici a hlučně se dožadoval vína.
Pak vstoupil Ťiao Taj. Sedl si proti příteli a řekl:
"Porozhlédl jsem se kolem, bratře. Všechno je v suchu!"
Čtyři staří rolníci, kteří seděli u vedlejšího stolu, se po nově příchozích ustrašeně podívali. Jeden z nich zvedl ruku s ohnutým ukazovákem a malíčkem a naznačil tak, že jde o lapky. Jeho druhové moudře přikyvovali.
Hostinský přiběhl se dvěma džbánky vína. Ťiao Taj ho chytl za rukáv a obořil se na něho:
"Co to má znamenat, ty mizero? Koukej si posbírat tyhle hrníčky a přines plnej džbán!"
Hostinský se odšoural. Vrátil se se synem a mezi sebou nesli bezmála metrový džbán a dvě bambusové naběračky s dlouhou rukojetí.
"To už je lepší!" zvolal Ma Žung. "Proč se zdržovat s poháry a džbánky?" Ponořili naběračky do džbánu a lačně pili víno dlouhými doušky, neboť cestou jim vyschlo v hrdle. Hostinský přinesl velkou mísu nasolené zeleniny. Ťiao Taj si jí nabral do hrsti. Zjistil, že je promíchaná s pořádnou dávkou česneku a červeného pepře. Mlaskl si a spokojeně řekl:

"Bratře, tohle je něco jinýho než ty blafy, co člověk dostane ve městě!"
Ma Žung přisvědčil s plnými ústy. Když byl džbán z poloviny prázdný, snědli velkou mísu nudlí a vypláchli si ústa příjemně nahořklým venkovským čajem. Vstali a sáhli do opasků pro peníze. Hostinský spěšně odmítl a ujistil je, že je velice poctěn jejich návštěvou. Ale Ma Žung trval na svém a ještě přidal štědré spropitné.
Oba přátelé vyšli ven. Klesli pod vysokou jedli a za chvíli hlasitě chrápali.
Ma Žunga probudil kopanec do nohy. Posadil se a kouká, pak rýpne Ťiao Taje do žeber. Nad nimi stojí pět mužů ozbrojených palicemi a za nimi houfec vesnických čumilů. Zvedli se.
"Jsme strážníci soudního dvora v Ťiang-pej!" vyštěkl na ně ouřezek v čele. "Kdo jste vy a odkud přicházíte?"
"Jsi slepý?" odbyl ho Ma Žung pěkně zvysoka. "Copak nevidíš, že jsem guvernér tyhle provincie a cestuju inkognito?"
Dav propukl v hlasitý smích. Velitel strážníků hrozivě zvedl hůl. Ma Žung ho popadl za výložky jeho kabátku, zvedl ho dobrého půl metru nad zem a zatřásl jím, až mu zuby cvakaly. Strážníci chtěli svému veliteli pomoci, ale tomu nejvyššímu strčil Ťiao Taj svou bambusovou hůl mezi nohy, a ten se přes ni převalil. Pak roztočil bambus tak, že svištěl kolem hlav ostatních strážníků a mílel je v nejtěsnější blízkosti. Strážníci utekli provázeni posměchem davu. Ťiao Taj je s hlasitými kletbami pronásledoval.
Velitel nebyl žádný zbabělec. Tvrdě bojoval, aby se uvolnil z Ma Žungova sevření a párkrát ho ošklivě kopl do nohou. Ma Žung ho spustil na zem až to žuchlo, a rychle zvedl bambusovou hůl. Vzápětí odrazil ránu palicí, kterou velitel mířil na jeho hlavu, a prudce ho zasáhl do ruky. Muž odhodil palici s úmyslem pustit se s Ma Žungem do křížku, ale ten ho odrazil několika ranami bambusovou holí, která jen taktak minula mužovu hlavu. Velitel viděl, že v tomto nerovném boji nemůže obstát. Rychle se obrátil a uháněl pryč.
Po chvíli se vrátil Ťiao Taj.
"Mizerové mi utekli," řekl, sotva dechu popadaje.
"Dali jste jim co proto!" mínil spokojeně starý rolník.
Hostinský sledoval dění z bezpečné vzdálenosti. Teď přistoupil k Ťiao Tajovi a naléhavě mu šeptal do ucha:
"Teď ale musíte hodně rychle zmizet! Náčelník tu má vojáky, co nevidět vás přijdou zatknout!"
Ťiao Taj se podrbal na hlavě.
"To jsem nevěděl," řekl smutně.
"Neboj se," šeptal hostinský. "Můj syn vás zavede přes pole k Velký řece. Je tam člun. Za hodinu za dvě budete na Ostrově tří dubů. Tamější lidi vám pomůžou, stačí říct, že vás posílá starej Šao."
Spěšně mu poděkovali. Brzy nato se kradli rýžovištěm v chlapcových stopách. Po dlouhé cestě blátivými poli se mládenec zastavil. Ukázal na řadu stromů před nimi a řekl: "Tamhle najdete člun, je schovanej na potoce. Nebojte se, proud vás tam zanese sám, jen dávejte pozor na vodní víry!"
Ma Žung s Ťiao Tajem člun hravě našli v křoví. Nasedli a Ma Žung jej bidlem odstrkal zpod nízkých větví. Náhle se před nimi objevila řeka.
Ma Žung odložil bidlo a chopil se pádla. Blátivě hnědý proud je unášel a brzy se zdálo, že břeh je velice daleko.
"Není ten člun příliš malý na tak velkou řeku?" vyptával se pln úzkosti Ťiao Taj a svíral oběma rukama zábradlí.
"Neboj se, bratře," řekl Ma Žung se smíchem. Nezapomeň, že jsem z Ťiang-su, vyrostl jsem na člunu!"
Usilovně pádloval, aby se vyhnul vodním vírům. Pluli teď prostředkem řeky, rákosem porostlé břehy byly v dálce patrné jen jako tenká linka. Pak zmizely úplně a kolem nich byla jen obrovská plocha hnědé vody.
"Když vidím tolik vody, jde na mě spaní!" prohlásil Ťiao Taj nevrle a lehl si na záda. Potom nejméně hodinu nepadlo ani slovo. Ťiao Taj spal a Ma Žung musel soustředit pozornost na kormidlo. Náhle zvolal:
"Podívej, tamhle se něco zelená!"
Ťiao Taj se posadil. Před sebou uviděl ani ne půl metru nad hladinou vody spoustu zelených výstupků, porostlých bujnou vegetací. Po půl hodině se octli mezi většími ostrůvky, kde se dařilo i křovinám. Začínalo se stmívat a ze všech stran k nim doléhalo tajemné cvrlikání vodního ptactva. Ťiao Taj pozorně poslouchal a náhle řekl:
"To nejsou jen tak obyčejné hlasy ptáků. To jsou tajné signály, takové užívají armádní průzkumníci."
Ma Žung cosi zabručel. Měl plné ruce práce, aby provedl člun zákruty potoka. Náhle mu někdo vytrhl pádlo z ruky. Člun se prudce zakymácel. Za zádí vykoukla z vody mokrá hlava a za ní se vynořily dvě další.
"Nehýbejte se, nebo člun převrhneme!" zavrčel muž. "Co jste zač?"
Položil ruce na zábradlí. Crčela z něho bahnitá voda, takže vypadal jako podivný říční skřítek.
"Starý Šao z vesnice u řeky nám řekl, abysme šli k vám," řekl Ma Žung. "Dostali jsme se do maléru s místními strážníky."
"To vyložíš kapitánovi," řekl ten člověk. A vraceje mu pádlo, dodal: "Vesluj přímo tamhle k tomu světlu!"
Na hrubě sbitém přístavním můstku na ně čekalo šest ozbrojených mužů. Ve světle lucerny, kterou držel jejich velitel, viděl Ťiao Taj, že na sobě mají vojenské uniformy, ale bez označení hodnosti. Provedli návštěvníky hustým lesem. Brzy spatřili světla probleskující mezi stromy. Vyšli z lesa na rozlehlou mýtinu. Kolem táborových ohňů sedělo asi sto mužů a v železných hrncích vařili rýžovou kaši. Všichni byli po zuby ozbrojení. Odvedli je na druhý konec mýtiny, kde pod třemi velice starými duby seděli na nízkých stoličkách čtyři muži.
"Tohle jsou ti dva chlapi, co je ohlásily naše hlídky, kapitáne!" oznámil velitel jejich doprovodu uctivě.
Muž, jehož oslovil jako kapitána, byl ramenatý chlapík v těsně padnoucí drátěné košili a baňatých kalhotách z černé kůže. Vlasy měl ovázané červeným šátkem. Malýma krutýma očkama si prohlédl oba příchozí od hlavy až k patě a pak vyštěkl:
"Tak spusťte, mizerové! Jak se jmenujete? Odkud přicházíte a proč? Vyklopte celou historku!"
Polykal hlásky, jak je zvykem armádních důstojníků, Ťiao Taj si pomyslel, že je to nejspíš dezertér.

"Jmenuju se Jung Pao, kapitáne," řekl Ma Žung a vlichocoval se podlézavým úsměvem. "Já a tady můj kamarád jsme dva bratři zelenejch lesů." Pak vylíčil, jak se dostali do pranice se strážníky a jak je hospodský poslal na Ostrov tří dubů. Dodal, že by považovali za velkou čest, kdyby je kapitán vzal do svých služeb.
"Nejdřív si vaši historku ověříme," řekl kapitán. K jejich strážným dodal: "Zaveďte je do ohrady k ostatním!"
Každý dostal dřevěnou misku s rýžovou kaší a pak je odvedli přes les na jinou, mnohem menší mýtinu. Ve světle pochodně uviděli chatu sroubenou z klád. Před ní seděl na bobku v trávě nějaký muž a jedl svou rýži. V koutě ohrady klečela pod stromem dívka v modrém kabátku a kalhotech vesničanky a také se zaměstnávala jídelními hůlkami.
"Ať se odtud ani nehnete!" varoval je strážný a odkráčel.
Ma Žung a Ťiao Taj se posadili se zkříženýma nohama proti přičaplému chlapíkovi, který jim věnoval nerudný pohled.
"Já se jmenuju Jung Pao," sdělil mu Ma Žung přátelsky. "A jak říkají tobě?"
"Mao Lu," odpověděl druhý nevrle. Hodil prázdnou misku od rýže děvčeti a zabručel: "Umyj ji!"
Beze slova vstala a sebrala misku. Počkala, až dojí Ma Žung a Ťiao Taj, a vzala i jejich prázdné misky. Ma Žung si ji zálibně prohlížel. Vypadala smutně a chůze jí dělala trochu potíže, ale bylo zřejmé, že je to velice hezké děvče. Mao Lu sledoval jeho pohled a hněvivě svraštil čelo. Řekl hrubě:
"To nejni nic pro tebe. Je to moje žena!"
"Hezká holka," podotkl Ma Žung lhostejně. "Poslyš, proč nás tu držej stranou od ostatních? Jako bysme byli nějaký zločinci!"
Mao Lu si odplivl. Kvapně se rozhlédl po stínech kolem a pak řekl tiše:
"O přátelství tady nemůže bejt řeč, bratře! Přijel jsem sem onehdy s kámošem, byl to dobrej chlap. Řekli jsme, že se k nim chceme přidat. Kapitán se nás vyptával na všechno možný. Mýho kamaráda to otrávilo a řekl mu přímo, co si o tom myslí. A víš, co se stalo?"
Ma Žung a Ťiao Taj zavrtěli hlavou. Mao Lu si přejel ukazovákem po hrdle.
"Přesně tohle!" řekl roztrpčeně. "A mě sem šoupli jako do vězení! Včera v noci se sem připlížili dva chlapi a chtěli odvlíct mou ženu, musel jsem se s nima prát tak dlouho, až přišla stráž a popadla je za krk. Disciplína tady je, to se musí nechat, ale jinak je to vodporná banda, lituju, že jsem sem lezl."
"Co jsou vůbec zač?" zeptal se Ťiao Taj. "Myslel jsem, že jsou to slušný zloději, který uvítají lidi, jako jsme my."
"Jdi se jich zeptat!" odsekl mu výsměšně Mao Lu.
Dívka se vrátila a položila misky na rýži pod strom. Mao Lu na ni houkl:
"Nemůžeš se mnou promluvit?"
"Bav se sám!" odpovědělo děvče klidně a zašlo do chaty. Mao Lu zrudl vzteky, ale nepokoušel se jít za ní. Zaklel a řekl:
"Týhle holce jsem zachránil život. A co z toho mám? Nic, jenom ty kyselý ksichty. Pořádně jsem jí napráskal provazem, ale nepomohlo to ani za mák."
"Ženská potřebuje na zadek mnoha provazy, než přijde k rozumu," podotkl Ma Žung filozoficky.
Mao Lu vstal a zamířil k velkému stromu. Nohou shrnul listí na hromadu a lehl si pod strom. Ma Žung a Ťiao Taj si našli místo v suchém listí na druhém konci ohrady. Za chvíli spali jako dudci.
Ťiao Taje probudilo to, že mu někdo dýchá do tváře. Ma Žung mu šeptal do ucha:
"Byl jsem na výzvědách, bratře, na hlavním potoce jsou připoutané dvě velké džunky, všechno je nachystané, aby mohly zítra ráno vyplout. Nikdo je tam nehlídá. Mohli bychom klepnout našeho přítele Mao Lua po hlavě a naložit jeho a to děvče na jednu z těch džunek. Jenomže my dva v žádném případě těžkou džunku z toho potoka na řeku nedostaneme. Nemluvě o tom, že člověk musí vědět, kde je ten potok splavny."
"Schováme se v podpalubí," šeptem navrhl Ťiao Taj. "Zítra, až ti darebáci dopraví džunku na řeku, tak vyrazíme a znenadání je zaskočíme."
"Báječný nápad!" řekl Ma Žung spokojeně. "Buď dostaneme my je nebo oni nás. Takovéhle jednoduché nápady jsou podle mého gusta. V zásadě se nevyplouvá před úsvitem, takže máme ještě čas se trochu prospat."
A za chvíli oba chrápali.
Hodinu před úsvitem Ma Žung vstal. Popadl Mao Lua za rameno a zatřásl jím. Když se posadil, zasadil mu tvrdou ránu do spánku, a Mao Lu upadl do bezvědomí. Pak mu pevně svázal ruce a nohy tenkým provazem, který měl obtočený kolem pasu, a ústa mu zacpal kusem látky, utrženým z kazajky. Probudil Ťiao Taje a spolu zašli do chaty.
Ťiao Taj vytáhl svou krabičku s troudem a rozsvítil, zatímco Ma Žung budil dívku.
"Já a tady můj kolega jsme od soudního dvora v Chan-júanu, paní Čangová," řekl. "Máme za úkol dopravit vás zpátky do města."
Měsíční víla si je v bledém světle podezíravě prohlédla od hlavy až k patě a řekla věcně:
"Namluvit mi můžete, co chcete. Jestli na mne jenom sáhnete, budu křičet."
Ma Žung si povzdechl a vytáhl dopis soudce Ti, který měl schovaný v záhybu hadru, jímž si ovázal vlasy. Přečetla jej, přikývla a zeptala se:
"Jak se odtud dostaneme?"
Když jí Ma Žung vysvětlil svůj plán, poznamenala:
"Stráže přivážejí ranní rýži hned, jak se rozední. Když zjistí, že tu nejsme, strhnou poplach."
"Strávil jsem dnes v noci hodinu tím, že jsem vyráběl falešnou stopu lesem, a to opačným směrem," odpověděl Ma Žung. "Spolehněte se, my své práci rozumíme, drahoušku!"
"Dávej si pozor, co říkáš!" vyjela na něho.
"Ta se nedá!" ušklíbl se Ma Žung na Ťiao Taje. Vyšli ven. Ma Žung si hodil Mao Lua přes rameno. V lese se vyznal jako málokdo, neomylně vedl Ťiao Taje a děvče temným lesem k potoku. Před nimi se rýsovaly černé trupy dvou velkých džunek.

Když se dostali na palubu první džunky, Ma Žung zamířil přímo k padacím dveřím a spustil Mao Lua po příkrém žebříku dolů. Pak tam seskočil za ním, načež ho následoval Ťiao Taj a Měsíční víla. Octli se v malé kuchyňce; skladiště v předním podpalubí bylo až ke stropu naloženo velkými dřevěnými bednami převázanými tlustým slaměným provazem.
"Vylez nahoru, Ťiao Taji," řekl Ma Žung, "a pokus se ty horní bedny v druhé řadě trochu odstrčit stranou. Bude to dobrý úkryt. Hned jsem zpátky."
Popadl krabici s nářadím, která ležela v koutě, a šplhal po žebříku nahoru. Dívka prohlížela kuchyň a Ťiao Taj se mezitím vytáhl na nejhořejší z hromady beden a vsoukal se do úzkého prostoru mezi nimi a stropem. Pustil se do práce, přesouval horní bedny a přitom bručel:
"Jsou strašně těžké, ti chlapi do nich museli nasypat kamení."
Právě uvolnil dostatečný prostor pro všechny čtyři, když zaslechl, že se Ma Žung vrací.
"Navrtal jsem do druhé džunky pěkných pár děr," oznámil spokojeně. "Až zjistí, že mají zatopené podpalubí, nebude tak jednoduché ty díry najít." Pomohl Ťiao Tajovi vytáhnout Mao Lua nahoru na bedny. Přišel už k sobě a divoce koulel očima. "Ne aby ses mi tu udusil, prosím tě," řekl Ťiao Taj. "Pamatuj, že tě náš soudce chce ještě vyslechnout."
Když uložili Mao Lua mezi dvě bedny, Ma Žung se naklonil přes první řadu beden a rozpřáhl ruce.
"Polezte nahoru!" řekl Měsíční víle. "Pomohu vám."
Ale dívka neodpovídala, přemýšlela a kousala si přitom rty. Náhle se zeptala:
"Z kolika mužů se skládá posádka takovéhle džunky?"
"Ze šesti sedmi," odpověděl Ma Žung netrpělivě. "Tak polezte!"
"Zůstanu, kde jsem!" oznámila dívka. Pokrčila nosík a dodala: "Ani mě nenapadne plazit se po těch špinavých bednách."
Ma Žung šťavnatě zaklel.
"Jestli nepůjdete -" spustil.
Náhle sem z paluby dolehly těžké kroky a hlasité povely. Měsíční víla otevřela průvlak na záď a vyhlédla ven. Přiběhla k hromadě beden a šeptla:
"Na tu džunku za námi se naloďuje asi čtyřicet ozbrojených mužů."
"Povídám, hned pojďte nahoru!" sykl Ma Žung.
Výsměšně se zasmála. Pak odložila kabátek. S obnaženou hrudí se pustila do mytí nádobí.
"Nádherná postava!" šeptl Ma Žung Ťiao Tajovi. "Ale ve jménu Nebes, co tam ta sukně vyvádí?"
Těžké provazy dopadaly na palubu, džunka se dala do pohybu. Lodníci, kteří ji tyčemi postrkávali, spustili monotónní píseň.
Náhle zaskřípěl žebřík. Statný chlap zůstal stát v půli cesty dolů a s otevřenou hubou zíral na polonahou ženu. Ta na něho vrhla vyzývavý pohled a zeptala se jen tak mimochodem:
"Jdeš mi pomoct?"
"Já - musím prohlídnout náklad," vypravil ze sebe muž. Oči měl přilepené na dívčiných kulatých ňadrech.
"Jak myslíš," ohrnula nos Měsíční víla, "když dáváš přednost společnosti těch špinavých beden, tak si poslu! Já se bez tebe docela dobře obejdu."
"Za nic na světě!" zvolal muž. Rychle seběhl dolů a hnal se k děvčeti. "Ale že jsi krasavice!" řekl s úsměvem od ucha k uchu.
"Taky se mi nezdáš nejhorší," řekla Měsíční víla. Dovolila mu, aby ji chvilku laskal, pak ho odstrčila a řekla: "Napřed práce, potom zábava. Podej mi vědro vody!"
"Kde jsi, Liou?" volal kdosi hrubým hlasem přes padací dveře dolů.
"Prohlížím náklad!" zavolal muž v odpověď. "Co nevidět jsem nahoře. Podívej se, je-li připravená plachta!"
"Pro kolik mužů mám vařit rýži?" zeptala se dívka. "Máme na palubě vojáky?"
"Ne, vojáci jsou na té džunce za námi," odpověděl muž zvaný Liou a podal jí vědro. "Stačí, když uvaříš něco dobrýho pro mě, zlatíčko. Já jsem tu hlavní důstojník a pán, chápeš. Kormidelník a ty čtyři námořníci dostanou, co zbyde."
Z paluby dolehlo chřestění zbraní.
"Vždyť jsi říkal, že na palubě žádní vojáci nejsou?" podivila se Měsíční víla.
"Tohle jsou strážní z našeho posledního předsunutýho stanoviště," odpověděl Liou. Musí prohledat loď, než vypluje na řeku."
"Vojáky mám moc ráda," řeklo děvče. "Pozvi je dolů!"
Muž se hbitě vyšplhal po žebříku nahoru, strčil hlavu do padacích dveří a křikl:
"Teď zrovna jsem prohledal celý podpalubí, chlapi! Je tam horko jako v pekle." Chvíli se s nimi dohadoval, pak se vrátil dolů a spokojeně se culil. "Už jsem se jich zbavil," oznámil jí. "Taky jsem byl voják, zlatíčko, a dám si záležet." Ovinul jí paži kolem pasu a začal si hrát se šňůrkou jejích kalhot.
"Tady ne!" řekla Měsíční víla. "Jsem slušná ženská. Jdi se podívat tamhle nahoru na ty bedny, snad tam pro nás najdeš útulný koutek."
Liou pospíšil ke stohu beden a soukal se nahoru. Ma Žung ho popadl za krk, táhl ho nahoru a tiskl mu krk tak dlouho, dokud muž neztratil vědomí. Pak seskočil do kuchyně. Měsíční víla rychle zavřela poklop a oblékla si znovu kabátek.
"To byla čistá práce, děvenko!" zašeptal Ma Žung vzrušeně. Pak zalezl pod žebřík. Padacími dveřmi sestupovaly dolů dvě těžké boty. "Tak co je s tebou Liou, u všech čertů?" ozval se hněvivý hlas.
Ma Žung chytl muže za nohy a trhl jimi dozadu. Ten spadl dolů a udeřil hlavou o podlahu, až to zadunělo. Ani se nehnul. Ťiao Taj shora vystrčil ruce a společně vysadili muže v bezvědomí nahoru na bedny.
"Svaž ho a přijď dolů, bratře Ťiao!" zašeptal Ma Žung. "Vylezu poklopem na palubu. Připrav se, pošlu ti dolů ostatní darebáky."

Prolezl padacími dveřmi, vytáhl se po vnější straně lodního trupu po kotevním laně nahoru a nehlučně přistál na palubě. Když se ujistil, že ho nikdo nezpozoroval, vydal se volným krokem ke kormidelníkovi, který držel oběma rukama těžké kormidlo, a prohodil:
"Na mě je v podpalubí už moc velký horko." Viděl, že jsou uprostřed řeky. Druhá džunka plula za nimi. Lehl si na palubě na záda.
Kormidelník na něho užasle zíral, pak hvízdl. Tři statní lodníci přiběhli na záď.
"Kdo jsi, u všech čertů?" zeptal se první.
Ma Žung si složil ruce pod hlavu. Bohatýrsky zívl a řekl:
"Jsem strážný a mám hlídat náklad. Právě jsme já a šéf Liou zkontrolovali bedny."
"Jak to, že nám o tom hlavní důstojník neřekl ani slovo?" bručel znechuceně lodník. "Myslí si o sobě bůhvíco, tak je to! A já se teď seberu a půjdu se ho zeptat, kolik chce rozvinout plachet." Zamířil k padacím dveřím. Ma Žung se zvedl a spolu se dvěma ostatními šel za ním.
Když muž stanul nad otvorem, Ma Žung ho náhle nakopl a poslal ho po žebříku dolů hlavou napřed. Rychlostí blesku se otočil a dal lodníkovi, který po něm šel, takovou jednu do zubů, že muž vrávoravě dopadl na zábradlí. Vzápětí mu Ma Žung zasadil ránu do srdeční krajiny, která ho poslala přes zábradlí do řeky. Třetí lodník se vrhl na Ma Žunga s dlouhým nožem. Ma Žung uskočil a nůž ho přeletěl, protože se sklonil a vrazil hlavou útočníkovi do bránice. Muž stěží popadal dech a překulil se přes Ma Žungova záda. Ma Žung se napřímil, chytil majitele nože a hodil ho přes zábradlí.
"Samé dobré krmivo pro ryby," zavolal na kormidelníka. "Drž se kormidla, kamaráde, jinak poletíš za nima!"
Zadíval se na druhou džunku, která se teď už značně opožďovala. Silně se nakláněla na pravý bok a lidé zmateně pobíhali po šikmé palubě.
"Na těchhle lidech sotva zůstane nitka suchá!" prohodil vesele. Pak šel upravit velkou plachtu z rákosového pletiva.
Ťiao Taj vystrčil hlavu z padacích dveří.
"Poslal jsi mi jen jednoho," řekl, "kde jsou ostatní?"
Ma Žung ukázal na vodu, neboť byl zabraný do úpravy plachty. Ťiao Taj vyšel na palubu a řekl: "Paní Čangová vaří polední rýži."
Vanul silný větřík, džunka plula poměrně rychle. Ťiao Taj pátravě obhlížel oba vzdálené břehy. Zeptal se kormidelníka:
"Kdy doplujeme k vojenské stanici?"
"Za pár hodin," odpověděl muž se zachmuřenou tváří.
"Kam jste měli namířeno, ty mizero?" vyptával se dál Ťiao Taj.
"Do Liou-ťiangu, čtyři hodiny po proudu. Kamarádi se tam chystají si trochu zabojovat."
"Ty máš ale kliku, chlape!" poznamenal Ťiao Taj. "Teď se do ty pranice nemusíš míchat!"
Když seděli ve stínu plachty a jedli polední rýži, Ma Žung vylíčil paní Čangové dobrodružství jejího manžela. Když domluvil, měla oči plné slz. "Chudáček!" řekla jemně.
Ma Žung a Ťiao Taj si vyměnili pohledy. Ma Žung zašeptal:
"Můžeš pochopit, co vidí tahle prima holka v tom slabošském podělánkovi?"
Ale Ťiao Taj ho neslyšel, soustředěně zíral do dálky před sebou. Zvolal:
"Vidíš ty vlajky? To bude vojenská stanice, bratře!"
Ma Žung vyskočil a křikl rozkaz na kormidelníka. Pak šel zkrátit plachtu. O půl hodiny později stála už džunka v přístavišti.
Ma Žung předal desátníkovi, který stanici velel, dopis soudce Ti. Oznámil, že s sebou přiváží čtyři lupiče z Ostrova tří dubů a jednu z jejich džunek. "Nevím, čím je naložená," dodal, "ale je to zatraceně těžký náklad." Pak se šli ještě se čtyřmi vojáky na ten náklad podívat. Stejně jako desátník i jeho vojáci měli přílby pevně přivázané řemínkem; na drátěných košilích měli na ramenou a na pažích železné pancíře a na opasku se vedle meče houpaly i těžké bojové sekerky.
"Proč tvoji lidé s sebou vláčejí všechno to železo?" zeptal se Ma Žung udiveně.
Desátník na něho pohlédl pln starostí. Odpověděl stručně:
"Dole na řece prý dochází k šarvátkám s ozbrojenými bandami. Zůstali tu se mnou všeho všudy tihle čtyři muži, zbytek odešel s mým kapitánem do Liou-ťiangu."
Mezitím vojáci vypáčili jednu bednu. Byla plná železných přílbic, kožených kabátců, mečů, luků, šípů a dalšího vojenského materiálu. Přílby byly vpředu označeny malým bílým lotosovým květem a byl tu dokonce celý pytel těchto odznáčků, provedených ve stříbře. Ťiao Taj si jich hrst dal do rukávu. Řekl desátníkovi:
"Tahle džunka měla také namířeno do Liou-ťiangu, a ještě další se čtyřiceti ozbrojenými lupiči na palubě. Ale ta ztroskotala tamhle, kus proti proudu."
"To je dobrá zpráva!" zvolal desátník. "Jinak by se byl dostal můj kapitán v Liou-ťiangu do velkých nesnází, protože má s sebou pouhých třicet mužů. Tak co pro vás mohu udělat? Na protějším břehu je vojenská stanice, která stráží jižní cíp vašeho okresu Chan-jüyan."
"Tak nás tam co nejrychleji přeprav," řekl Ma Žung.
Jen co se vrátili na domácí půdu, Ma Žung si vyžádal čtyři koně. Seržant pověřený velením jim řekl, že když objedou jezero, budou během dvou tří hodin ve městě.
Ťiao Taj vyndal Mao Luovi roubík z úst. Ten chtěl začít klít, ale jazyk měl opuchlý a vyrazil jen pár divokých skřeků.
Když Ma Žung přivazoval Mao Lua za nohy k podpěnce, zeptal se paní Čangové:
"Vydržíte jízdu na koni?"
"Nějak to zvládnu," řekla. "Ale ještě jsem celá bolavá, půjčte mi vaši kazajku."
Kazajku složila na sedlo a pak se sama vyhoupla na koně.

Kavalkáda se vydala na zpáteční cestu do města.

Kapitola sedmnáctá / OČITÁ SVĚDKYNĚ VYPOVÍDÁ O VRAŽDĚ V CHRÁMU; SOUDCE TI NACHÁZÍ ŘEŠENÍ STARÉ HÁDANKY

V době, kdy se Ma Žung a Ťiao Taj spolu s paní Čangovou a svým zajatcem vraceli do Chan-jüanu, soudce Ti předsedal odpolednímu zasedání soudního dvora.
Bylo velké vedro a soudce ve svém těžkém brokátovém rouchu cítil, že mu na těle stojí studený pot. Byl unavený a popudlivý, protože celou noc a následné dopoledne strávil se seržantem Chungem a Tao Kanem tím, že prošetřovali minulost a způsob života jednoho každého pracovníka u soudu, aniž narazili na sebemenší stopu. Nikdo ze strážníků ani písařů nevydával víc peněz, než by si mohl dovolit, nikdo z nich nebyl často nepřítomen a nezdál se ani ničím jiným podezřelý. Soudce musel vraždu Wan I-fana oficiálně oznámit jako sebevraždu. Tělo bylo uloženo do prozatímní rakve a ta schována do vězeňské cely v očekávání pitvy.
Zasedání se vleklo, na pořadu bylo mnoho běžných záležitostí. Žádná z nich nebyla obzvlášť důležitá, ale kdyby se hned nevyřídila, vázla by správa okresu. Soudci byl k ruce pouze seržant Chung. Tao Kanovi přikázal, aby se odpoledne vydal do centra a udělal si představu, jaká je situace ve městě.
Soudce Ti si oddechl, když mohl zasedání ukončit. Když mu Chung v pracovně pomáhal s převlékáním, vrátil se Tao Kan. Řekl ustaraně:
"Ve městě se děje něco nekalého, Vaše Ctihodnosti. Obcházel jsem čajovny, lidé očekávají, že se něco semele, ale nikdo tomu neví hlavu ani patu. Vedou se řeči o tom, že se v sousedním okrese Ťiang-pej usadily lupičské bandy, někteří lidé šeptají, že se ozbrojení lupiči chystají přeplout řeku a vtrhnout k nám do Chan-jüanu. Když jsem se sem vracel, obchodníci už nasazovali okenice. Jak se krámy zavírají takhle brzy, je to vždycky špatné znamení."
Soudce si pohrával se svým knírem. Zvolna řekl oběma pomocníkům:
"Začalo to před několika týdny. Cítil jsem to hned po svém příjezdu sem, ale teď to nabývá konkrétnější podoby."
"Všiml jsem si, že mě někdo sleduje," pokračoval Tao Kan. "To se dalo čekat, znám ve městě mnoho lidí a o tom, že jsem měl podíl na zatčení mnicha, se přirozeně mluvilo."
"Znáš toho člověka, co tě sledoval?" zeptal se soudce Ti.
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti, byl to statný vysoký člověk s červenou tváří a kulatou bradkou."
"Dal jsi strážím příkaz, aby ho zatkli, když jsi přišel k bráně?" zeptal se soudce dychtivě.
"Ne, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Tao Kan smutně. "Nepodařilo se mi to. Když jsem šel jednou takovou odlehlou uličkou nedaleko chrámu, přidal se k němu druhý chlapík a chtěli mne obklíčit. Zastavil jsem se před krámem s olejem vedle velké kádě, která stála na chodníku. Když ten halama přišel až ke mně, podrazil jsem mu nohu, takže padl na káď s olejem a ta se převrhla. Olej se valil po ulici a z krámu vyběhli čtyři statní dělníci. Ten darebák řekl, že všechno je moje vina, protože jsem ho napadl, ale stačil jediný pohled na nás oba a mleči oleje usoudili, že si z nich dělá blázny, a vrhli se na něho. To poslední, co jsem viděl," uzavřel Tao Kan spokojeně, "bylo, že o hlavu toho halamy na kusy rozbili kamenný džbán, zatímco ten druhý darebák uháněl pryč jako zajíc."
Soudce Ti na hubeného muže pátravě pohlédl. Vzpomněl si na Ma Žungovo vyprávění o tom, jak Tao Kan vlákal mnicha do hostince. A pomyslel si, že tenhle nevinně vyhlížející strašák může být zřejmě velice tvrdým protivníkem.
Náhle se otevřely dveře a vešel Ma Žung a Ťiao Taj s paní Čangovou uprostřed.
"Mao Lu je už ve vězení, Vaše Ctihodnosti!" hlásil Ma Žung vítězoslavně. "A tohle děvče je ta ztracená nevěsta."
"Dobrá práce!" řekl soudce Ti a zeširoka se usmál. Pokynul dívce, aby si sedla, a řekl jí laskavě: "Jistě toužíte jít domů, paní. Ve vhodné době podáte svědectví před tribunálem. Teď bych chtěl pouze, abyste mi vypověděla, co se dělo poté, co vás uložili do buddhistického chrámu, abych mohl vyšetřit vraždu, která tam byla spáchána. O nešťastné události, která vás do rakve přivedla, jsem už informován."
Měsíční víle zrudly tváře. Po chvíli se ovládla a začala mluvit:
"V jednom strašném okamžiku jsem se domnívala, že rakev je už pohřbená. Pak jsem ucítila slabý závan vzduchu, který proudil štěrbinami mezi prkny. Ze všech sil jsem se snažila odtlačit víko, ale ani se nehnulo. Volala jsem o pomoc, kopala jsem a bušila do prken, až jsem měla ruce i nohy do krve otlučené. Vzduch houstl a já se bála, že se zadusím. Nevím, jak dlouho jsem byla v tomhle hrozném stavu.
Najednou jsem uslyšela smích. Začala jsem ze všech sil volat o pomoc a znovu jsem kopala do prken. Smích náhle utichl. ‚Někdo je vevnitř,' zvolal kdosi hrubým hlasem, ‚to je duch, utíkejme!' Křičela jsem jako šílená: ‚Já nejsem duch! Pohřbili mě do rakve zaživa, pomozte mi!' Brzy jsem slyšela, jak do rakve někdo buší. Víko se nadzvedlo a já se konečně mohla znovu nadýchnout čerstvého vzduchu.
Viděla jsem dva muže, kteří vypadali jako dělníci. Ten starší měl laskavou vrásčitou tvář, ten druhý se mračil. Ve tváři byli rudí, bylo mi jasné, že toho oba hodně vypili. Ale tím nečekaným objevem vystřízlivěli. S jejich pomocí jsem vylezla z rakve a pak mě odvedli do chrámové zahrady a usadili mě na kamennou lavičku vedle lotosového jezírka. Starý nabral v jezírku vodu, abych si mohla otřít tvář, mladší mi dal napít nějaké silné lihoviny z kalebaše, který měl u sebe. Když jsem se cítila trochu lépe, řekla jsem jim, kdo jsem a co se stalo. Ten starší řekl, že je tesař Mao Juan a že právě toho odpoledne pracoval v domě doktora Čanga. Ve městě se potkal se svým synovcem, společně povečeřeli, a protože se už hodně připozdilo, rozhodli se, že stráví noc v opuštěném chrámu. ‚Teď vás odvedeme domů,' řekl tesař, ‚doktor Čang vám pak všechno poví.'"
Měsíční víla chvíli váhala. Pak pevným hlasem pokračovala.

"Jeho synovec na mě po celou tu dobu mlčky zíral. Teď řekl: ‚Jenom se neukvapujme, strýčku. Osud tomu chtěl, že tahle ženská je považovaná za mrtvou. Kdo jsme my, abychom zasahovali do úradku Nebes?' Pochopila jsem, že mě ten člověk chce, a slzy mi znovu vhrkly do očí. Zapřísahala jsem starého, aby mě vzal pod svou ochranu a odvedl mě domů. Tesař synovce přísně vyplísnil. Ten se rozzuřil a vypukla strašná hádka. Najednou synovec zvedl sekeru a na starcovu hlavu dopadla strašná rána."
Měsíční víla zbledla. Soudce Ti pokynul seržantovi, který jí hned podal šálek horkého Čaje. Napila se a zvolala:
"Ten strašný pohled byl na mne už příliš! Klesla jsem v mdlobách k zemi. Když jsem přišla k sobě, uviděla jsem nad sebou Mao Luovu krutou tvář a jeho zlé žádostivé oči. ‚Půjdeš se mnou!' zaburácel, ‚a koukej bejt zticha! Jestli cekneš, zabiju tě!' Vyšli jsme ze zahrady zadní brankou. V lese za chrámem mě přivázal k borovici. Když se vrátil, neměl už ani truhličku s nářadím, ani sekeru. Tmavými ulicemi mě zavlekl někam, kde to vypadalo jako v hostinci pro nejnižší vrstvy. Přivítala nás strašná žena a zavedla nás do malého špinavého pokojíku v patře. ‚Tady strávíme svatební noc,' řekl Mao Lu. Obrátila jsem se na ženu a zapřísahala ji, aby mě tu nenechávala samotnou. Zdálo se, že mě trochu chápe. ‚Nech tu holubičku na pokoji,' řekla mu hrubě, ‚postarám se, aby ti byla zítra po vůli.' Mao Lu odešel beze slova. Žena mi dala staré šaty, takže jsem mohla svléknout ten hrozný rubáš. Přinesla mi misku kaše a já spala až do oběda druhého dne. Cítila jsem se mnohem lépe a chtěla jsem z toho domu co nejdříve odejít. Ale dveře byly zamčené. Kopala jsem do nich a křičela, dokud ta žena nepřišla. Řekla jsem jí, kdo jsem, že mě Mao Lu unesl a že mě musí pustit. Ale ona se jenom smála a volala: ‚Tohle říkají všechny! Dnes večer budeš Mao Luovou nevěstou.' Rozzlobila jsem se a vyhubovala jsem jí, řekla jsem, že na ni i na Mao Lua podám oznámení u soudu. Začala mi sprostě nadávat. Roztrhla mi šaty a vysvlékla mne do naha. Mám dost velkou sílu, a když jsem viděla, že vytahuje z rukávu provaz a chce mě přivázat, strčila jsem do ní a snažila se proklouznout kolem ní ke dveřím. Ale na ni jsem byla krátká, nečekaně mi zasadila prudkou ránu do žaludku. Když jsem se svíjela bolestí a sotva popadala dech, zkroutila mi ruce za zády a v mžiku je svázala. Popadla mě za vlasy, srazila na kolena hlavou na podlahu."
Měsíční víla polkla a na tvářích se jí objevil ruměnec hněvu. Vyprávěla dál:
"Volným koncem provazu mě zuřivě šlehala přes boky. Křičela jsem bolestí a hněvem a chtěla jsem se odplazit, ale ta strašná žena mi zaryla své kostnaté koleno do zad, levou rukou mi zvedla hlavu, druhou roztočila provaz a začala mě krutě bít. Jako šílená jsem volala o milost, ale ten ponižující trest jsem musela snášet tak dlouho, až mi krev tekla crčkem po stehnech.
Pak teprve toho nechala. Sotva dechu popadajíc mě zvedla a postavila ke sloupku postele. Přivázala mě k němu a potom to odporné stvoření odešlo a zamklo za sebou dveře. Stála jsem tam, sténala v mukách a zdálo se mi, že čas se nekonečně vleče. Konečně přišel Mao Lu a v patách za ním žena. Zdálo se, že je mu mne líto, cosi si tiše mumlal a přeřízl provaz. Napuchlé nohy mě neunesly, musel mi pomoci do postele. Podal mi mokrý ručník a hodil přese mne šaty. ‚Spi,' řekl, ‚zítra se vydáme na cestu.' Brzy po jejich odchodu jsem z naprostého vyčerpání usnula.
Když jsem se příštího dne ráno probudila, zjistila jsem, že mi každý pohyb působí palčivou bolest. K mé hrůze ta žena přišla znovu. Ale tentokrát byla naladěna přátelsky. ‚Na to, že je zločinec, mi Mao Lu zaplatil královsky,' prohlásila, ‚to se musí nechat!' Dala mi šálek čaje a ošetřila mé rány mastí. Potom přišel Mao Lu a přikázal, abych si oblékla kalhoty a kabátek. Dole na nás čekal nějaký jednooký muž. Když mě vyvedli ven, každý krok mi působil bolest, ale ti dva mi šeptali do ucha strašné hrozby a nutili mě k chůzi. Neodvážila jsem se oslovit lidi na ulici. Cesta nížinou na rolnické káře byla úděsná. Pak jsme se v člunu přeplavili na ostrov. Mao Lu se mě chtěl té první noci zmocnit, ale řekla jsem, že jsem nemocná. Pak si pro mne přišli dva z těch lupičů na ostrově, ale Mao Lu se s nimi pral, dokud nezasáhly stráže a neodvedly je. A následujícího dne se objevili tito dva důstojníci a -"
"To stačí, paní!" řekl soudce Ti. "Jak to bylo dál, mi povědí moji dva pomocníci." Pokynul Chungovi, aby jí nalil ještě šálek čaje, a potom s vážnou tváří pokračoval: "Za krušných okolností jste prokázala, že jste žena pevného charakteru, paní Čangová. Vy i váš manžel, oba dva jste během několika dní prožili strašná duševní i fyzická muka. Ale oba jste ukázali, že se jen tak nedáte. Teď už máte všechny strasti za sebou. Protože jste zdárně prošli tvrdou zkouškou, pevně věřím, že máte před sebou dlouhý a šťastný život.
Musím vám sdělit, že váš otec, Liou Fej-po, náhle odjel za podezřelých okolností. Máte nějakou představu, jaký mohl mít důvod k tak náhlému odjezdu?"
Měsíční víla vypadala znepokojeně. Zvolna řekla:
"Otec se mnou o svých záležitostech nikdy nemluvil, Vaše Ctihodnosti. Vždycky jsem se domnívala, že se mu obchody daří, nikdy jsme neměli žádné finanční starosti. Je to velmi hrdý a tvrdohlavý muž, Vaše Ctihodnosti, a není snadné s ním vycházet. Vím, že moje matka ani ostatní manželky mého otce nejsou příliš šťastné, zdá se, že... Ale ke mně byl vždycky velice laskavý. Opravdu si nedovedu představit..."
"Nevadí," přerušil ji soudce, "však to zjistíme." Seržantu Chungovi řekl: "Odveď paní Čangovou do vrátnice a objednej uzavřená nosítka. A pošli velitele na koni, aby profesora a kandidáta Čanga předem informoval, že je na cestě domů."
Měsíční víla poklekla a poděkovala soudci; pak ji seržant Chung odvedl.
Soudce Ti se opřel a vyzval Ma Žunga a Ťiao Taje, aby mu podali zprávu.
Ma Žung podrobně vylíčil jejich dobrodružství a zdůraznil odvahu a vynalézavost paní Čangové. Když mluvil o druhé džunce s ozbrojenci a nákladem vojenského materiálu, soudce se napřímil. Ma Žung s odvoláním na desátníka referoval o nepokojích v Liou-ťiangu. O odznaku s lotosem na přílbách se nezmínil z toho prostého důvodu, že o jeho významu nevěděl. Ale když domluvil, položil Ťiao Taj pár stříbrných odznaků Bílého lotosu na stůl a řekl starostlivě:
"Na přílbách, které jsme našli, byl stejný znak, Vaše Ctihodnosti. Slyšel jsem, že před mnoha lety došlo k nebezpečnému povstání tajné politické společnosti, která se nazývala Bílý lotos. Zdálo by se, že lupiči v Ťiang-pej teď ten starý obávaný symbol použili, aby zastrašili obyvatelstvo."
Soudce vrhl na stříbrné symboly jediný pohled, vyskočil a s hněvivým mumláním začal rázovat po pracovně. Jeho

pomocníci si vyměnili ustarané pohledy; v takovémto stavu soudce snad nikdy neviděli.
Náhle se vzchopil. Klidně se u nich zastavil a řekl s mdlým úsměvem:
"Mám problém, který musím v klidu promyslet. A vy si dopřejte trochu zábavy, všichni si zasloužíte odpočinek!"
Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan zamířili mlčky ke dveřím. Chung ještě okamžik nerozhodně postál, ale když viděl ztrhanou tvář svého pána, vyšel ven za ostatními. Příjemné vzrušení z úspěšné mise do Ťiang-pej bylo totam; věděli, že větší a velice nebezpečné události mají teprve před sebou.
Když všichni odešli, soudce si pomalu opět sedl. Zkřížil paže a bradu opřel o hruď. Jeho největší obavy se tedy potvrdily. Společnost Bílého lotosu ožila a připravuje se k akci. A jedno z jejích středisek je v Chan-júanu, v jeho vlastním okrese, kam ho císař jmenoval do funkce, a on, jak se ukazuje, není schopen je odhalit. Co chvíli vypukne krvavá občanská válka, nevinní lidé budou zabíjeni, kvetoucí města ničena. Samozřejmě že není v jeho moci zabránit celostátní pohromě, společnost je rozvětvena po celé říši a Chan-jüan je pouze jedním z mnoha center. Ale Chan-jüan je v blízkosti hlavního města a každý důležitý opěrný bod, který buřiči ztratí, má k dobru císařská armáda. On ale vládu dokonce ani neupozornil, že se v Chan-jüanu něco děje. Selhal, selhal tváří v tvář nejvýznamnějšímu úkolu, před nímž stál za celou dobu své kariéry. V nejvyšším zoufalství si dlaněmi zakryl tvář.
Avšak brzy se ovládl. Možná že je ještě čas. Boj v Liou-ťiangu je pravděpodobně první pokus vzbouřenců, aby se prověřila reakce císařských sil. Díky skvělé práci Ma Žunga a Ťiao Taje posily rebelům do Liou-ťiangu nedorazily a bude den dva trvat, než spiklenci zorganizují průzkumný útok někde jinde. Místní velitel v Liou-ťiangu bude informovat vyšší místa a ta zahájí vyšetřování. Ale to všechno si žádá příliš mnoho času! Je jeho povinností, povinností náčelníka Chan-jüanu, varovat vládu, že povstání v Liou-ťiangu je více než místní záležitost, že je to součást širší akce, celostátního spiknutí, které zorganizoval obnovený Bílý lotos. Jeho povinností je sdělit to vyšším úřadům, sdělit to ještě této noci, a opřít to o nevyvratitelné důkazy. Jenže on ty důkazy nemá!
Liou Fej-po zmizel, ale Chan Jung-chan je pořád ještě k mání. Zatkne okamžitě Chana a vyslechne ho na mučidlech. Má pro tak krajní opatření nedostatečný důkaz, ale v tomto případě je v sázce bezpečnost státu. A šachová úloha ukazuje přímo na Chana. Jeho předek, Poustevník Chan, udělal kdysi nepochybně nějaký důležitý objev, objevil něco geniálního, a klíč k tomu ukryl v šachové úloze. Objev, který nyní zneužívá Poustevníkův zkažený potomek pro své vlastní neblahé cíle. Ale co to mohlo být za objev? Kromě toho, že byl filosofem a znalcem hry v šachy, byl Poustevník Chan také dobrým architektem, vždyť buddhistická kaple byla postavena pod jeho osobním dohledem. Navíc byl neobyčejně zručný: nápis na jadeitovou desku na oltáři vyryl přece vlastnoručně.
Náhle se soudce napřímil. Oběma rukama pevně sevřel hranu stolu. Zavřel oči a vybavil si noční rozhovor v buddhistické kapli. Vyvolal si před svým duševním zrakem obraz té krásné dívky, jak stála proti němu a štíhlou rukou ukazovala nápis na oltáři. Nápis tvořil dokonalý čtverec, to si pamatuje naprosto jasně. A Vrbové chmýří řekla, že každé slovo bylo vyryto na zvláštní jadeitovou destičku. Celkový nápis tvoří tedy čtverec rozdělený na menší čtverečky. A druhý předmět z pozůstalosti starého Poustevníka, šachová úloha, sestává rovněž ze čtverce rozděleného na čtverečky...
Vytáhl zásuvku. Papíry z ní vyhodil na podlahu a s horečným spěchem hledal kopii nápisu, kterou mu darovala Vrbové chmýří.
Našel ji svinutou vzadu v zásuvce. Hned ji na psacím stole rozvinul a na oba konce položil těžítka. Pak vzal stránku s otištěnou šachovou úlohou a položil ji vedle. Obojí pozorně porovnával.
Buddhistický text sestával přesně ze čtyřiašedesáti slov, seřazených do osmi sloupců, každý po osmi slovech. Byl to skutečně dokonalý čtverec. Soudce Ti svraštil huňaté obočí. Šachová úloha také tvořila čtverec, ale ten byl rozdělen do osmnácti sloupců, každý po osmnácti čtverečcích. Ale i kdyby podobnost vzoru měla nějaký význam, jaká může být spojitost mezi buddhistickým textem a šachovou úlohou?
Soudce se nutil ke klidnému přemýšlení. Text byl převzatý doslova ze známé staré buddhistické knihy. Těžko do něho zašifrovat skrytý smysl bez podstatných změn ve stylizaci. Klíč ke vzájemnému vztahu, jestliže nějaký vztah existuje, musí být tudíž zřejmě v šachové úloze.
Zvolna poškubával licousy. Prokázalo se nade vší pochybnost, že šachová úloha ve skutečnosti není vůbec žádná úloha. Ťiao Taj si všiml, že bílé a černé kameny byly rozmístěny na šachovnici nazdařbůh a že zejména postavení černých nedává vůbec žádný smysl. Soudce Ti přivřel oči. A co když je klíč obsažen v postavení černých, a bílé kameny byly přidány dodatečně, jen aby svedly ze stopy?
Hbitě spočítal políčka obsazená černými kameny. Byly rozložené na šachovnici do čtverce osmkrát osm. Čtyřiašedesát slov buddhistického textu bylo uspořádáno přesně stejným způsobem!
Soudce se chopil psacího štětce. Díval se na šachovou úlohu a podle ní zakroužkovával sedmnáct slov v buddhistickém textu, nacházejících se na místech vyznačených v úloze černými kameny. Zhluboka vydechl. Sedmnáct slov přečtených za sebou tvořilo větu, která mohla mít jediný smysl. Záhada byla vyřešena!
Odhodil štětec a utřel si zpocené čelo. Teď věděl, kde je hlavní stan sekty Bílého lotosu.
Vstal a rázně šel ke dveřím. Jeho čtyři pomocníci stáli v jednom chumlu v koutě na chodbě a celí nešťastní šeptem probírali možné příčiny soudcova zoufalství. Mávnutím ruky je pozval dovnitř.
Jen vešli do pracovny, hned poznali, že je krize překonána. Soudce Ti stál zpříma před psacím stolem s rukama založenýma v širokých rukávech. Upřel na ně planoucí zrak a pravil:
"Dnes večer objasním případ mrtvé kurtizány. Konečně jsem porozuměl jejímu poslednímu poselství!"

Kapitola osmnáctá / PODIVNÁ NEHODA ZNIČÍ ČÁST PANSKÉHO SÍDLA; SOUDCE KONEČNĚ OBJEVUJE DLOUHO HLEDANOU KOMNATU

Soudce Ti shromáždil kolem sebe své čtyři pomocníky a spěšně jim šeptem odhalil svůj plán. "Buďte velice opatrní," uzavřel svou řeč, "i tady u soudního dvora je zrádce, stěny mají uši!"
Když Ma Žung a Ťiao Taj vyběhli z pracovny, řekl soudce seržantu Chungovi:
"Ty jdi do strážnice, Chungu, a dohlédni na strážné a na strážníky. Kdybys viděl, že se k někomu přiblížil někdo zvenčí, dej je hned oba zatknout!"
Pak soudce odešel z pracovny a společně s Tao Kanem vystoupil po schodišti do druhého patra soudní budovy. Vyšli ven na mramorovou terasu.
Soudce Ti vzhlížel k obloze pln úzkosti. Zářil měsíc, bylo horko a klidno. Zvedl ruku. Větřík ani nezafoukal. Ulehčené si oddechl a sedl si přímo u balustrády.
Opřel si bradu o dlaně a hleděl na temné město. Bylo po první noční hlídce, lidé zhášeli světla. Tao Kan zůstal stát za soudcovou židlí. Pohrával si s dlouhými chlupy, které mu rostly na tváři, a upřeně hleděl do dáli.
Čekali tak mlčky velice dlouho. Z ulice pod nimi k nim dolehl zvuk řehtačky. Noční hlídka byla na obchůzce.
Náhle soudce Ti vstal.
"Připozdívá se," prohodil.
"To není snadný úkol, Vaše Ctihodnosti," řekl Tao Kan povzbudivě. "Možná že to vyžaduje více času, než jsme mysleli."
Soudce ho popadl za rukáv.
"Podívej!" zvolal. "Už to začalo!"
Na východní straně města vystoupil nad vrcholky střech sloupec šedého kouře. Vyšlehl tenký plamínek.
"Jde se!" zvolal soudce Ti a seběhl se schodů.
Když přišli dolů na nádvoří, rozezněl svůj bronzový hlas velký gong u hlavní brány. Dva statní strážci do něho bili těžkými dřevěnými palicemi. Požár byl zpozorován.
Strážníci a strážní vybíhali ze svých baráků a cestou si zapínali řemínky helmic.
"Všichni běžte k ohni!" zavelel soudce Ti. "Dva strážní zůstanou tady u brány."
Pak vyběhl na ulici s Tao Kanem v patách.
Bránu Chanova sídla našli otevřenou dokořán. Vybíhali poslední sloužící a ve chvatně svázaných rancích vynášeli svůj majetek. Plameny olizovaly střechy skladiště v zadní části areálu. Před ním se na ulici seběhl zástup občanů. Pod velením správce čtvrti utvořili řetěz a strážníkům stojícím na zahradní zdi podávali vědra s vodou.
Soudce Ti sám zůstal stát před branou. Silným hlasem volal:
"Dva strážníci k bráně! Nepusťte dovnitř zloděje a záškodníky! Půjdu se podívat, jestli tam někdo nezůstal."
A vyrazil s Tao Kanem do opuštěného areálu. Zamířili přímo k buddhistické kapli.
Před oltářem vytáhl soudce Ti z rukávu kopii buddhistického textu a ukázal na sedmnáct slov, která poznačil štětcem.
"Podívej," řekl, "tahle věta je klíčem k písmenkovému zámku téhle jadeitové desky. ‚Porozumíš-li mému poselství a stiskneš tato slova, můžeš vstoupit do této brány a nalézt klid.' To nemůže znamenat nic jiného, než že jadeitová deska jsou dveře, jimiž se vstupuje do tajné komnaty. Podrž ten papír!"
Soudce nejprve stiskl ukazovákem jadeitovou destičku se slovem "porozumíš". Čtvereček lehce zapadl. Přitlačil více, opřel do ní oba palce. Čtvereček zapadl trochu hlouběji, ale dále to nešlo. Soudce pokračovat slůvkem "li" v další řádce. I tento čtvereček pod tlakem prstu povolil. Když pak stiskl slovo "klid" v poslední řádce, zaslechl náhle slabé cvaknutí. Zatlačil a deska se pomalu otočila dovnitř a odhalila temný otvor o velikosti přesahující čtvereční metr.
Soudce Ti si vzal od Tao Kana lucernu a vkradl se dovnitř.
Když Tao Kan následoval jeho příkladu, všiml si, že se dveře zase pomalu zavřely. Rychle uchopil knoflík na vnitřní straně a otočil jím. Ulevilo se mu, když zjistil, že jím lze dveře opět otevřít.
Soudce postupoval vpřed nízkým tunelem. Asi po deseti krocích se strop zvýšil tak, že se soudce mohl napřímit. Ve světle lucerny spatřil příkré schody, vedoucí dolů do tmy. Jak po nich sestupoval, napočítal jich dvacet. Ocitl se v kryptě velké asi půlpáta čtverečního metru, vytesané v pevné skále. Podél zdi po jeho pravé ruce stál tucet velkých hliněných džbánů s hrdly pevně uzavřenými silným pergamenem. Jeden obal byl roztržený. Soudce Ti sáhl dovnitř a vytáhl plnou hrst sušené rýže. Nalevo teď viděli železné dveře; před nimi byl tmavý klenutý průchod, jímž se vstupovalo do dalšího tunelu. Soudce Ti otočil knoflíkem na dveřích. Otevřely se dovnitř zcela bezhlučně; závěsy byly dobře naolejované. Zůstal stát jako přimrazený
Viděl malou šestiúhelníkovou místnost, kterou osvětlovala jediná svíce na zdi. U čtvercového stolu uprostřed seděl muž a četl jakýsi úřední svitek. Viděl jen jeho široká záda a shrbená ramena.
Když soudce po špičkách vešel dovnitř s Tao Kanem v patách, muž se náhle rozhlédl. Byl to cechmistr Wang.
Wang vyskočil a hodil obrácenou židli soudci pod nohy. Než se soudce postavil, Wang oběhl stůl a vytáhl dlouhý meč. Soudce hleděl do jeho vztekem zkřivené tváře, když mu náhle něco zasvištělo kolem ramene. Wang se uhnul s rychlostí u tak těžkopádného člověka překvapující. Nůž mlaskavě přistál ve dvířkách skříně stojící u zadní stěny.
Soudce Ti popadl těžké mramorové těžítko, jež leželo na stole. Zpola se otočil, aby se vyhnul ráně mečem, kterým Wang mířil na jeho hruď, mocně se rozmáchl a převrhl stůl. Wang rychle o krok uskočil, avšak hrana stolu ho udeřila do kolen. Padal dopředu, ale ještě stačil učinit výpad mečem. Když ostří prořízlo soudci rukáv, udeřil Wanga těžítkem do týla. Wang padl na překocený stůl a z rozbité lebky mu tekla krev.
"Můj nůž se minul cílem," řekl Tao Kan zarmouceně.
"Pst!" sykl soudce Ti, "mohou tu někde být ostatní!"
Sklonil se a ohledal Wangovu hlavu. "To těžítko bylo těžší, než jsem si myslel," poznamenal, "ten člověk je mrtvý."

Když se napřímil, padl jeho zrak na dva vysoké stohy černých kožených krabic vyrovnaných u zdi po obou stranách dveří. Bylo jich přes dva tucty a každá byla vybavena měděným visacím zámkem a řemenem.
"Do takovýchto krabic naši předkové kdysi ukládali zlaté pruty," podotkl soudce udiveně. "Ale tyhle jsou, jak se zdá, všechny prázdné." Rychle přehlédl místnost a pokračoval: "Chan Jung-chan ví, že člověk lže nejlíp, když do své lži přimíchá co nejvíc pravdy. Když mi vykládal povídačku o údajném únosu, popisoval tenhle tajný hlavní stan Bílého lotosu pod svým vlastním domem! Chan musí být vůdce a Liou Fej-poa poslal pryč s posledními pokyny pro místní šéfy spiklenců. Také Wang musel mít ve spolku vysoké postavení. Ta hlava mu ošklivě krvácí, Tao Kane. Utři krev svým šátkem a pak mu ho pevně oviň kolem hlavy. Teď musíme tělo někam schovat, nesmějí tu zůstat žádné stopy po naší návštěvě!"
Zvedl svitek, do něhož byl před chvíli Wang zabraný. Podíval se na něj ve svitu svíce; byl pokryt drobným úhledným rukopisem.
Tao Kan utřel krev na stole a na těžítku, pak šátek ovinul mrtvému kolem hlavy a položil tělo na zem. Když stavěl na nohy převržený stůl, soudce Ti vzrušeně vykřikl:
"Tohle je úplný plán vzpoury Bílého lotosu! Naneštěstí jsou ale jména osob a míst zakódovaná. Musí existovat nějaký klíč. Podívej se tamhle do té skříňky u zadní stěny!"
Tao Kan vytáhl svůj nůž ze dveří a podíval se do skříňky. Na spodní polici stála řada velkých pečetních kamenů a na všech byla vyryta hesla Bílého lotosu. Z horní police vzal malou krabičku na dokumenty z vyřezávaného santálového dřeva a podal ji soudci. Bylo v ní místo pro dva malé svitky, ale teď byla prázdná. Soudce Ti svinul dokument, který sebral z podlahy. Vnější strana ochranné chlopně byla z rudého brokátu. Svitek přesně zapadl do krabičky a vedle bylo místo na druhý svitek stejné velikosti.
"Musíme najít ten druhý svitek," řekl soudce vzrušeně, "v tom bude určitě klíč! Podívej se, jestli tu není někde ve zdi skrytý trezor!"
Zatímco sám zvedl koberec a pátravě se díval po podlaze, Tao Kan stáhl ke straně zpola rozpadlé nástěnné závěsy a zkoumal zdi.
"Nic než pevná skála!" ohlásil. "Nahoře je několik otvorů, cítím, že sem jimi proudí vzduch."
"To jsou větrací šachty," řekl soudce netrpělivě, "ty budou ústit někde na střeše domu. Pojďme se podívat do těch kožených krabic!"
Každou zatřásli, ale všechny byly prázdné.
"Teď se podíváme do toho druhého tunelu," řekl soudce. Tao Kan vzal lucernu a vyšli do krypty. Tao Kan ukázal na čtvercovou díru v podlaze vedle tmavého klenutého oblouku a poznamenal:
"Tohle bude studna!"
Soudce na ni letmo pohlédl. Přikývl a řekl:
"Ano, Poustevník Chan myslel na všechno! Krypta byla zřejmě míněna jako úkryt pro jeho rodinu v neklidných dobách. Tady měli celý zlatý poklad, sušenou rýži k jídlu a vodu na pití. Posviť mi!"
Tao Kan zvedl lucernu do výše, aby její světlo proniklo za klenutý oblouk.
"Ten druhý tunel musel být vybudován mnohem později, Vaše Ctihodnosti!" poznamenal. "Skála tady končí, tunel má hliněné stěny, a dřevěné podpěry se zdají poměrně nové."
Soudce Ti vzal Tao Kanovi lucernu z ruky a posvítil si na podlouhlou úzkou krabici ležící na podlaze tunelu u stěny.
"Otevři tu krabici!" přikázal.
Tao Kan přičapl a zasunul svůj nůž pod víko. Když je nadzvihl, okamžitě odvrátil tvář. Z krabice vycházel odporný zápach. Soudce Ti si přetáhl šátek přes ústa a nos. Viděl, že v krabici leží rozkládající se mrtvola muže. Z hlavy zůstala jen lebka s vyceněnými zuby, vyplašený hmyz lezl po potrhaném šatu, který lnul k rozkládající se mrtvole.
"Přiraz to víko!" křikl soudce. "Až bude čas, zjistíme, kdo to je. Na to teď není kdy."
Sešel po deseti schodech dolů. O necelých dvacet metrů dál zjistil, že se mu do cesty postavily vysoké a úzké železné dveře. Otočil knoflíkem a otevřel je. Vykoukl ven do zahrady ozářené měsícem. Přímo před sebou uviděl besídku porostlou břečťanem.
"To je zahrada Liou Fej-poa," šeptl Tao Kan za jeho zády. Vystrčil hlavu za roh a pokračoval: "Venku před těmihle dveřmi jsou naaranžované úlomky skály, spojené zeminou. Dveře jsou součástí velké umělé skály. Tak tedy v téhle besídce měl Liou ve zvyku trávit siestu!"
"A tajný vchod vysvětluje, kudy Liou mizel jako kouzelník," dodal soudce Ti. "Musíme se vrátit."
Zdálo se, že se Tao Kanovi nechce. Prohlížel si dveře s netajeným obdivem. Zdáli k nim doléhaly hlasy mužů, kteří se snažili uhasit oheň v Chanově domě.
"Zavři ty dveře!" sykl soudce Ti.
"Nádherná práce!" řekl Tao Kan s lítostí, když zavíral dveře. Jak kráčel tunelem za soudcovými zády, dopadlo světlo jeho lucerny na výklenek ve zdi. Zatahal soudce za rukáv a mlčky ukázal na suché kosti ve výklenku. Ležely tam čtyři lebky a soudce si je prohlédl. Řekl:
"Bílý lotos v kryptě zřejmě zabíjel své oběti. Tyhle kosti tu už nějakou dobu leží, kdežto tělo v krabici je jejich poslední oběť."

Kvapně vyběhl po schodech, vešel do šestiúhelníkové místnosti a řekl:
"Wangovo tělo hodíme do studny, pomoz mi!"
Odnesli bezvládnou mrtvolu do krypty a hodili ji do temného otvoru. Slyšeli, jak to hluboko dole šplouchlo.
Soudce Ti ještě jednou vstoupil do pokoje, zhasl svíci a zavřel za sebou dveře. Prošli kryptou a vystoupili po schodech k oltářovému tunelu. Když se opět ocitli v kapli, jadeitová deska se za nimi nehlučně zavřela.

Tao Kan stál před ní a náhodně stiskl několik slov v nápise. Ale jakmile zmáčkl jeden čtvereček a dotkl se druhého, první vyskočil a zaujal opět své místo v rovině celé plochy.
"Jak znamenitým řemeslníkem byl Poustevník Chan!" povzdechl si Tao Kan. "Kdyby člověk neznal klíčovou větu, mohl by ty destičky mačkat až do skonání světa!"
"Později," zašeptal soudce Ti a táhl Tao Kana za rukáv ke dveřím kaple.
Na nádvoří narazili na skupinu sloužících, kteří se vraceli z města.
"Oheň je uhašený!" volali.
Na ulici potkali Chan Jung-chana v domácím šatu. Řekl vděčně soudci Ti:
"Díky rychlému zásahu vašich lidí nenadělal oheň mnoho škody, Vaše Ctihodnosti! Z velké části shořela střecha skladiště a všechny žoky rýže poškodila voda, ale to je všechno. Myslím, že se vznítilo seno pod střechou a způsobilo požár. Dva vaši důstojníci se dostali na střechu v obdivuhodně krátké době, a tak zabránili tomu, aby se oheň rozšířil. Naštěstí vůbec nefoukal vítr, toho jsem se nejvíc bál."
"Já také!" řekl soudce upřímně.
Vyměnili si pár zdvořilých vět a soudce s Tao Kanem se vrátili do soudní budovy.
V pracovně na soudce čekaly dvě podivné postavy. Šat měly potrhaný a po tvářích rozmazané saze.
"Nejhorší je," řekl Ma Žung zachmuřeně, "že mě ten zatracený kouř pálí pořád ještě v nose a v hrdle. Zjistili jsme, že založit oheň je mnohem snazší, než ho uhasit."
Soudce se smutně usmál. Usadil se za psacím stolem a řekl svým dvěma mužům:
"Zase jste odvedli skvělou práci! Lituji, že vám nemohu dát volno a popřát vám odpočinek, jak si to zasluhujete. To nejtěžší máme pořád ještě před sebou!"
"Aspoň se nebudeme nudit!" řekl Ma Žung vesele.
"Ty a Ťiao Taj se teď jděte umýt," pokračoval soudce, "a něco zakousněte. Pak si vezměte drátěné košile a přilby a vraťte se sem." A Tao Kana požádal: "Zavolej seržanta Chunga."
Když soudce Ti osaměl, navlhčil štětec a vybral si dlouhý svitek čistého papíru. Pak vytáhl z rukávu svitkový dokument, který našel v kryptě, a začetl se do něho.
Když vešel Tao Kan a seržant Chung, soudce zvedl zrak a řekl:
"Sneste všechny dokumenty týkající se případu mrtvé tanečnice semhle na stůl, abyste mi z nich mohli přečíst vždycky tu část, o kterou požádám."
Ti dva se dali do práce a soudce se mezitím pustil do psaní. Pokrýval svitek rychlým ležatým písmem, na něž byl odborník, až se zdálo, že jeho štětec poletuje nad papírem jako motýl. Jen tu a tam přerušil psaní a požádal své pomocníky, aby mu nahlas přečetli úryvky ze záznamů, které chtěl ve své zprávě citovat doslova.
Konečně s hlubokým povzdechem štětec odložil. Pevně svinul svou zprávu zároveň s dokumentem, který našel v kryptě, zabalil jej do olejového papíru a řekl Chungovi, aby jej zapečetil velkou pečetí soudního dvora.
Přišel Ma Žung a Ťiao Taj. V těžkých drátěných košilích s železnými chrániči ramen a ve špičatých přilbách se zdáli ještě vyšší než obvykle.
Soudce Ti podal každému třicet stříbrňáků. Pak se na ně upřeně zahleděl a řekl:
"Vydáte se teď hned do hlavního města. Často měňte koně, a kdyby ve stanicích žádné neměli, najímejte je, tohle stříbro na to stačí. Když nedojde k žádné nehodě, budete v hlavním městě ještě před úsvitem.
Jděte přímo do paláce prezidenta metropolitního soudu. Na bráně tam visí stříbrný gong.
Každý občan naší říše má právo v první hodině po úsvitu udeřit na tento gong a předložit prezidentovi soudu svou stížnost. Udeříte na gong. Palácovému komořímu řekněte, že přicházíte zdaleka a chcete oznámit bezpráví, jež bylo na vás spácháno. Až pokleknete před prezidentem, podáte mu tento svitek. Jakékoli další vysvětlování je zbytečné."
Když soudce podal Ma Žungovi zapečetěný svitek, řekl důstojník s úsměvem:
"Jak snadné! Nebylo by lépe jet v lehkém loveckém šatu? Všechno tohle železo koně velice zatěžuje."
Soudce Ti vážně pohlédl na své pomocníky. Pak řekl zvolna:
"Možná že to bude snadné, ale může to být také velice obtížné. Není vyloučeno, že si na vás lidé počínají na silnici. Proto chci, abyste jeli raději v tomhle oblečení. Nežádejte pomoc od žádných úřadů, spoléhejte jen na sebe. Kdyby se vás někdo pokoušel zastavit, srazte ho! Kdyby jeden z vás byl zabit nebo raněn, druhý pojede dál a doveze svitek do hlavního města. Odevzdejte jej prezidentovi, a nikomu jinému."
Ťiao Taj si přitáhl opasek, na němž měl zavěšený meč. Řekl klidně:
"To musí být velice důležitý dokument, Vaše Ctihodnosti!"
Soudce Ti založil ruce do širokých rukávů. Odpověděl obřadně:
"Týká se mandátu Nebes!"
Ťiao Taj pochopil. Vypjal hruď a zvolal: "Deset tisíc let císařské rodině!" Ma Žung se po svém druhovi udiveně podíval, ale automaticky dokončil starodávnou formuli: "Ať dlouho žije náš císař!"

Kapitola devatenáctá / SOUDCE TI NAVŠTÍVÍ OBÁVANÁ OSOBA; NEBEZPEČNÝ ZLOČINEC JE KONEČNĚ ODHALEN

Následující jitro dodrželo příslib výjimečně pěkného letního dne. Z hor sestoupila chladná noční mlha a svěžest se udržela i v prosluněném ranním vzduchu.
Seržant Chung předpokládal, že nalezne soudce Ti venku na terase. Už se chystal vyjít do druhého patra, když potkal

písaře, který mu řekl, že soudce je ve své pracovně.
Chung se až lekl, když ho uviděl. Seděl shrbený u svého psacího stolu, hleděl přímo před sebe a oči měl zarudlé. Těžký vzduch v místnosti a soudcův pomačkaný šat svědčily o tom že si soudce vůbec nešel lehnout a celou noc strávil u psacího stolu. Všiml si seržantova rozpačitého pohledu a řekl mu s mdlým úsměvem:
"Včera v noci, když jsem vyslal naše dva hrdiny do hlavního města, tak jsem zjistil, že se mi vůbec nechce spát. A tak jsem zůstal sedět u stolu a znovu jsem vážil celou situaci u nás. Tím, že jsme objevili Chan Jung-chanův tajný hlavní stan a jeho podzemní spojení s Liou Fej-poovou zahradou, jsme prokázali, že oba, Chan i Liou, hrají ve zločinném spiknutí významnou úlohu. Teď ti mohu říct, Chungu, že je to spiknutí namířené proti naší císařské rodině a že má pobočky po celé říši. Situace je vážná, ale mám všechny důvody doufat, že není beznadějná. Předpokládám, že má zpráva je teď už v rukách prezidenta metropolitního soudu, a vláda nepochybně učiní okamžitě všechna nezbytná opatření."
Soudce usrkl ze svého šálku čaje a pokračoval:
"Včera v noci mi pořád ještě chyběl jeden článek řetězu. Nejasně jsem si vybavil, že jsem v posledních několika dnech zaznamenal nějakou drobnou nesrovnalost. Tehdy mě přímo udeřila do očí, ale později jsem na ni dočista zapomněl. Byla to drobnůstka, ale dnes v noci jsem najednou cítil, že je to něco velice důležitého a že kdybych si na to dokázal vzpomenout, získal bych tu část skládačky, která mi dosud chybí."
"A vzpomněl jste si, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se seržant dychtivě.
"Ano," odpověděl soudce, "vzpomněl! Dnes ráno těsně před úsvitem mi to vytanulo na mysli - ale až když kohouti začali kokrhat. Napadlo tě někdy, Chungu, že kohouti kokrhají ještě dřív, než se objeví první paprsky, než začne svítat? Zvířata mají pronikavé smysly, Chungu! Tak jdi otevřít okno a řekni písaři, aby mi přinesl misku rýže s nakládanou paprikou a nasolenou rybou, mám chuť na něco dobrého. A udělej mi velkou konvici silného čaje!"
"Bude dnes dopoledne zasedat soud, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se Chung.
"Ne," odpověděl soudce. "Jakmile se vrátí Ma Žung a Ťiao Taj, půjdeme navštívit Chan Jung-chana a císařského radu Lianga. Rád bych to udělal už teď, neboť čas kvapí. Ale protože se ukázalo, že vražda kurtizány je záležitostí celostátního významu, nejsem já, pouhý okresní náčelník, nadále oprávněn postupovat, jak mne napadne. Nemohu udělat další kroky bez pokynů z hlavního města. Musíme doufat, že se Ma Žung a Ťiao Taj brzy vrátí!"
Když se soudce Ti nasnídal, poslal seržanta Chunga do úřadovny, aby tam společně s Tao Kanem dohlédl na běžný provoz. Sám vyšel nahoru na terasu.
Chvíli postál u mramorové balustrády a pozoroval poklidný život dole. V přístavišti se tísnil bezpočet malých rybářských lodí a na silnici podél ocelově šedého jezera byl čilý provoz - rolníci vozili do města maso a zeleninu. Jako obvykle, pracovití venkované se pokojně věnovali svým záležitostem a ani hrozící povstání nemohlo přerušit jejich neustálou honbu za každodenní miskou rýže.
Soudce si přitáhl židli do stinného kouta terasy a posadil se. Nevyspalost brzy vykonala své a za chvíli začal klímat. Probudil ho teprve příchod seržanta Chunga, který mu na podnose přinesl polední jídlo. Soudce Ti vstal, došel k balustrádě a zahleděl se do dáli, stíně si oči vějířem. Ale po Ma Žungovi a Ťiao Tajovi nikde ani vidu. Řekl zklamaně:
"Už by měli být zpátky, Chungu!"
"Třeba je u soudu chtěli vyslechnout, Vaše Ctihodnosti," řekl seržant povzbudivě.
Soudce Ti zavrtěl hlavou a tvářil se ustaraně. Rychle snědl svou rýži a sešel dolů do pracovny. Chung a Tao Kan usedli proti němu a společně začali probírat listiny, které přišly toho rána.
Asi po půl hodině zazněly na chodbě těžké kroky. Vstoupili Ma Žung a Ťiao Taj, celí rozpálení a unavení.
"Nebesům díky za to, že jste zpět!" zvolal soudce. "Mluvili jste s prezidentem?"
"Mluvili, Vaše Ctihodnosti," řekl Ma Žung chraptivým hlasem. "Předali jsme mu svitek a on jej v naší přítomnosti zběžně prohlédl."
"A co řekl?" zeptal se soudce napjatě.
Ma Žung pokrčil rameny. Odpověděl:
"Zase ty dokumenty svinul, uložil je do rukávu a přikázal, abychom Vaší Ctihodnosti vyřídili, že si je v příhodné chvíli prostuduje."
Soudce strnul. Tohle byla špatná zpráva. Přirozeně nečekal, že prezident bude tu záležitost projednávat s jeho pomocníky, ale nečekal ani takový nezájem. Po chvíli přemýšlení řekl:
"Nu dobrá, jsem rád, že se vám dvěma nepřihodilo nic zlého."
Ma Žung posunul těžkou železnou přilbu ze zpoceného čela a řekl sklíčeně:
"Opravdu se nic nestalo, ale přesto si myslím, že situace není dobrá, Vaše Ctihodnosti! Dnes ráno, když jsme vyjížděli západní bránou z hlavního města, dohonili nás dva postarší muži na koních. Řekli, že jsou obchodníci čajem, že cestují do západních provincií, a zeptali se, jesti by s námi mohli jet až do Chan-jüanu. Mluvili celkem zdvořile a nebyli ozbrojeni, tak co jsme mohli říct jiného než ano? Ale tomu staršímu hleděla z očí taková zarputilost, že mě pokaždé, když jsem zachytil jeho pohled, až zamrazilo. Ale žádné potíže nám cestou nedělali, třebaže byli nápadně mlčenliví."
"Byli jste unaveni," podotkl soudce Ti. "A tak jste byli možná trochu příliš podezíraví."
"Ale to není všechno, Vaše Ctihodnosti," vložil se do hovoru Ťiao Taj. "Asi za půl hodiny na to se z boční silnice vynořila skupina asi třiceti jezdců. Jejich vůdce řekl, že jsou taky obchodníci a taky jsou na cestě do západních provincií. Tedy, jestli tohle byli obchodníci, tak já jsem nevinné batole. Zřídkakdy jsem viděl tak pěknou sbírku vybraných darebáků a jsem si jistý, že pod šatem měli schované meče. Ale jelikož se ujali vedení a jeli před námi, nevypadalo to tak zle. Ovšem když asi tak po půlhodině přijelo dalších třicet taky obchodníků, přidalo se k nám a uzavřelo průvod, bratr Má i já jsme si mysleli, že teď v tom lítáme až po krk.
Soudce se napřímil a hleděl upřeně na Ťiao Taje, který vyprávěl dále:

"Protože dokument už byl odevzdaný, nedělali jsme si starosti. Mysleli jsme, že až ten tanec začne, aspoň jeden z nás si dokáže probojovat cestu k okraji silnice, hupnout na pole a přivést pomoc z vojenské stanice. Ale nejhorší na tom je, že na nás ti chlapi vůbec nezaútočili, byli naprosto sebejistí a měli za lubem důležitější věci, než zabít dva posly! Jejich jediným cílem zřejmě bylo znemožnit nám, abychom udělali poplach. Ale my bychom byli těžko mohli strhnout poplach, protože všechny strážnice, kolem nichž jsme jeli, byly prázdné! Celou cestu jsme nezahlédli jediného vojáka. Když jsme jeli kolem jezera, muži se začali ve skupinkách po pěti šesti vytrácet, a když jsme vjeli do města, byli s námi už jen ti dva starší chlapíci. Řekli jsme jim, že je zatýkáme, a přivedli jsme je sem k soudu. Ale zřejmě si z toho vůbec nic nedělali. Ti nestoudní darebáci řekli, že by chtěli mluvit s Vaší Ctihodností!"
"Těch šedesát lumpů, kteří s námi jeli, je jenom jeden oddíl vzbouřenců, Vaše Ctihodnosti," dodal Ma Žung. "Když jsme se blížili k městu, viděl jsem v dáli dvě dlouhé řady jezdců, kteří přes hory mířili do města. Možná si myslí, že nás zaskočí nečekaným útokem! Ale soudní budova je bytelná a na strategicky výhodném místě, dá se dobře bránit!"
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu.
"Nebesa vědí, proč vláda na mou zprávu nijak nereagovala!" zvolal rozhněvaně. "Ale ať se stane cokoli, ti bídní buřiči nedostanou mé město tak snadno! Beranidla nemají, a my tu máme aspoň třicet zdatných mužů. Jak jsme na tom se zásobami zbraní, Ťiao Taji?"
"Ve zbrojnici je spousta šípů, Vaše Ctihodnosti!" hlásil Ťiao Taj s nadšením. "Myslím, že jim alespoň jeden dva dny dokážeme čelit a že jim dáme zabrat."
"Přiveď sem ty dva podlé zrádce!" přikázal soudce Ti Ma Žungovi. "Myslí si, že se se mnou dohodnou! Mají v Chan-jüanu svůj hlavní stan a doufají, že jim město vydám bez boje. Ukážeme jim, jak moc se přepočítali! Ale nejdříve ty dva mizery přimějeme, aby nám řekli, kolik mužů vzbouřenci mají a kde jsou shromážděni. Přiveďje!"
Ma Žung se vesele zazubil a vyšel z místnosti.
Vrátil se se dvěma pány v dlouhém modrém šatu s malými černými čapkami na hlavě. Starší byl vysoký, měl chladnou bezvýraznou tvář, lemovanou řídkou rozcuchanou kulatou bradkou. Oči pod těžkými víčky měl přivřené. Druhý byl podsaditý muž s ostře řezanou ironickou tváří. Knír měl černý jako uhel a tuhou krátkou bradku. Hleděl na soudce a jeho čtyři pomocníky ostražitým, bystrým zrakem.
Soudce však zíral jen na staršího muže, oněmělý úžasem. Před několika lety, když sloužil ve vládním archívu v hlavním městě, uviděl tohoto obávaného muže jednou z dálky. Jeho jméno mu potom kdosi řekl, či spíše ustrašeně pošeptal.
Vysoký muž zvedl hlavu a na okamžik spočinul svýma záhadnýma očima břidlicové barvy na soudci Ti. Pak lehce ukázal hlavou tím směrem, kde stáli jeho pomocníci. Soudce přikázal strohým pokynem ruky čtyřem mužům, aby je nechali o samotě.
Ma Žung a Ťiao Taj ohromeně zírali na soudce, ale když netrpělivě pokývl, šourali se ke dveřím, následováni seržantem Chungem a Tao Kanem.
Oba nově příchozí usedli na židle s vysokým opěradlem stojící u boční stěny a vyhrazené pro významné návštěvníky.
Soudce Ti před nimi poklekl a třikrát se čelem dotkl podlahy.
Starší muž vytáhl z rukávu vějíř. Nedbale se jím ovíval a zvláštním monotónním hlasem pravil svému společníkovi:
"Tohle je náčelník Ti. Trvalo mu dva měsíce, než objevil, že tady v Chan-jüanu, v jeho vlastním okrese, v jeho městě, je hlavní stan zrádcovských spiklenců. Zřejmě neví, že je povinností náčelníka vědět, co se děje v jeho okrese."
"Neví dokonce ani co se děje u jeho soudu, pane!" řekl ten druhý. "Ve svém hlášení bezstarostně konstatuje, že spiklenci mají svého špeha mezi jeho personálem. Trestuhodná nedbalost, pane!"
Starší muž si rezignovaně povzdechl.
"Jakmile jsou tito mladí úředníci jmenováni mimo hlavní město," řekl suše, "hned začnou brát věci na lehkou váhu. Řekl bych, že příčinou je nedostatečná kontrola jejich bezprostředních nadřízených. Připomeňte mi, že musíme předvolat prefekta této oblasti, budu s ním muset o této ostudné záležitosti promluvit."
Nastalo ticho. Soudce Ti zachoval mlčení. Takto vysoce postavenou osobu smí člověk oslovit, pouze je-li tázán. A povinností tohoto muže bylo vytýkat chyby a kritizovat. Neboť onen starší muž, přestože oficiálně měl hodnost císařského cenzora, byl ve skutečnosti Velký inkvizitor, obávaný šéf Císařské tajné služby. Jmenoval se Meng Ti a při pouhém zvuku tohoto jména cítili nejvyšší metropolitní úředníci ve zlatem vyšívaném šatu mrazení v zádech. Tomuto muži, hluboce oddanému, naprosto nepodplatitelnému, nelidsky nestranně ukrutnému, byla svěřena prakticky neomezená moc. Byl ztělesněním nejvyššího dohledu, konečné kontroly obrovského aparátu císařské civilní a vojenské správy.
"Naštěstí jste byl, pane, jako vždy bdělý," řekl muž s bradkou. "Když nás před deseti dny naši agenti zpravili o kolujících pověstech, že v provinciích ožil Bílý lotos, byl generalisimus informován a okamžitě učinil všechna potřebná opatření. A když se tento náčelník Ti konečně probudil ze sladké dřímoty a oznámil, že hlavní stan se nachází v Chan-jüanu, císařské gardy zaujaly postavení v horách a kolem jezera. Vás dosud nikdy nikdo nezastihl spícího, pane!"
"Děláme, co je v našich silách!" řekl cenzor. "Avšak nejslabším článkem státní správy jsou právě místní úředníci. Vzpoura bude potlačena, ale za cenu značného krveprolití. Kdyby si byl tento muž Ti více hleděl svých povinností, byli bychom mohli okamžitě zatknout vůdce a rozdrtit povstání v zárodku." Když se obrátil přímo na soudce, zazněl jeho hlas jasně jako zvon: "Udělal jste přinejmenším čtyři neomluvitelné chyby, Ti! Za prvé jste nechal utéct Liou Fej-poa, ačkoli sám přiznáváte, že jste ho podezíral. Za druhé jste připustil, aby jeden z povstaleckých agentů byl zavražděn ve vašem vězení dříve, než jste z něho vynutil informace. Za třetí jste zabil Wanga, místo abyste ho zajal živého a vyslýchal ho. A za čtvrté jste poslal do hlavního města neúplnou zprávu, chybí klíč. Mluvte, Ti, kde je ten klíčový dokument?"
"Tato osoba přiznává svou vinu," řekl soudce Ti. "Nemá ten dokument, ale domnívá se, že -"
"Ušetřete mě svých teorií, Ti!" přerušil ho cenzor. "Opakuji, kde je ten dokument?"

"V domě císařského rady Lianga, Excelence," odpověděl soudce Ti.
Cenzor vyskočil.
"Přišel jste o rozum, Ti?" zvolal hněvivě. "Nebudete uvádět v pochybnost poctivost rady Lianga!"
"Tato osoba přiznává svou vinu," odpověděl soudce konvenční větou, kterou si žádala etiketa. "Rada nevěděl o tom, co se v jeho domě děje."
"Snaží se získat čas, pane," řekl znechuceně muž s bradkou. "Zatkněme ho a uvrhněme ho do jeho vlastního vězení!"
Velký inkvizitor neodpovídal. Začal přecházet sem a tam a hněvivě potřásal svými dlouhými rukávy. Pak se zastavil před klečícím soudcem. Zeptal se věcně:
"Jak by se byl takový dokument dostal do radova domu?"
"Uložil jej tam vůdce Bílého lotosu, Excelence, pro větší bezpečnost," odpověděl soudce Ti. "Tato osoba uctivě navrhuje, aby lidé Vaší Excelence obsadili dům císařského rady a zatkli každého, koho tam najdou, aniž by se o tom císařský rada sám nebo kdokoli mimo dům dozvěděl. Potom bych poslal vzkaz Chan Jung-chanovi a Kang Čungovi; posel by předstíral, že přichází od císařského rady a oznámil by, že rada s nimi chce okamžitě projednat naléhavou záležitost. Navrhuji, aby se tam potom dostavila i Vaše Excelence a dovolila, abych jednal jako služebník Vaší Ctihodnosti."
"K čemu taková komedie, Ti?" zeptal se cenzor. "Město mají v rukou moji lidé, dám Chan Jung-chana i Kang Čunga zatknout rovnou. A pak půjdeme všichni společně do radova domu, vše radovi vysvětlím a vy nám ukážete, kde je ten dokument."
"Tato osoba chce mít jistotu," řekl soudce, "že vůdce Bílého lotosu neunikne. Podezírám Chan Jung Chana, Liou Fej-poa a Kang Čunga, ale nevím, jakou ve spiknutí hrají roli. Možná, že je vůdcem někdo úplně jiný, koho dosud neznáme. Zatčení ostatních by ho varovalo a mohl by utéct."
Cenzor chvíli uvažoval a zvolna si pohrával s řídkou bradkou. Pak řekl druhému:
"Zařiďte, aby naši lidé přepravili Chana a Kanga do radova domu. A dohlédněte, aby to proběhlo v naprosté tajnosti!"
Bradatý muž se zamračil, zdálo se, že je proti. Ale když cenzor udělal netrpělivé gesto, rychle vstal a beze slova vyšel z místnosti.
"Můžete vstát, Ti," řekl cenzor. Sám se znovu posadil, z rukávu vytáhl svitky dokumentů a pustil se do čtení.
Soudce Ti ukázal na čajový stolek a řekl ostýchavě:
"Může mít tato osoba čest nabídnout Vaší Excelenci šálek čaje?"
Cenzor rozmrzele zvedl oči od papírů a řekl nadutě: "Nemůže. Jím a piju pouze to, co mi připraví moji lidé."
A pustil se znovu do čtení. Soudce zůstal stát s rukama podél těla, jak je předepsáno v pravidlech císařského dvora. Nikdy neodhadl, jak dlouho tam stál. Prvotní pocit úlevy, když se dozvěděl, že císařská vláda učinila okamžitě odpovídající opatření k potlačení vzpoury, nyní vystřídaly rostoucí pochybnosti o správnosti jeho teorie. S horečným spěchem se znovu pokoušel promyslit všechny možnosti, uvažoval, zda nepřehlédl nějakou stopu či nedošel k závěru, který by nebyl zcela odůvodnitelný.
Z myšlenek ho vytrhl suchý kašel. Cenzor uložil dokumenty opět do rukávu, vstal a řekl:
"Je čas jít, Ti. Jak daleko je odtud do Liangova domu?"
"Jen pár kroků, Vaše Excelence."
"V tom případě půjdeme pěšky, abychom nebudili pozornost," rozhodl cenzor.
Na chodbě vyprovázeli Ma Žung a Ťiao Taj soudce nešťastným pohledem. Soudce se na ně povzbudivě usmál a řekl:
"Odcházím, vy dva ohlídáte přední bránu a Chung s Tao Kanem dohlédnou na zadní branku. Dokud se nevrátím, nepouštějte nikoho dovnitř ani ven."
Na ulici bylo jako obvykle rušno a každý si hleděl svého. To soudce Ti nepřekvapovalo. Věděl, jak perfektně pracuje tajná služba, nikdo nemá tušení, že město je v jejích nikách. Kráčel rychle, cenzor šel těsně za ním. Nikdo nevěnoval dvěma mužům v jednoduchém modrém šatu sebemenší pozornost.
Dveře Liangova domu otevřel hubený muž s bezvýraznou tváří. Soudce ho nikdy předtím neviděl, dům zřejmě převzali Inkvizitorovi lidé. Muž řekl cenzorovi uctivě:
"Příslušníci této domácnosti byli zatčeni. Přišli dva hosté, jsou s císařským radou v jeho knihovně."
Pak je mlčky provedl pološerými chodbami.
Když soudce vstoupil do temné knihovny, viděl, že starý rada sedí na obvyklém místě v křesle za červeně lakovaným psacím stolem u okna. V křeslech u protější stěny seděli Chan Jung-chan a Kang Čung a drželi se velice zpříma.
Starý rada zvedl těžkou hlavu. Nadzdvihl si trochu stínítko a podíval se tím směrem, kde byly dveře.
"Další hosté!" zamumlal.
Soudce Ti přistoupil k psacímu stolu a hluboce se uklonil. Cenzor zůstal stát u dveří.
"Jsem okresní náčelník, Excelence," řekl soudce. "Promiňte mi, prosím, ten náhlý vpád. S dovolením Vaší Excelence bych chtěl pouze -"
"Buďte stručný, Ti!" řekl starý muž unaveně. "Je na čase, abych šel do své ložnice a vzal si léky." Těžká hlava mu spadla na prsa.
Soudce sáhl do akvária se zlatými rybičkami. Pod vodou rychle nahmátl podstavec, na němž stála soška. Zlatí karasi se začali rozčileně mrskat, jejich studená kluzká tělíčka rejdila kolem jeho ruky. Zjistil, že horní část podstavce je otočná. Bylo to víčko a soška Květinové víly sloužila jako ouško. Když víčko nadzvedl, objevil se měděný válec, jehož okraj jen o maličko přečníval vodní hladinu. Sáhl dovnitř a vytáhl malý svitek s ochrannou chlopní z rudého brokátu.
Rada, Chan i Kang Čung seděli bez pohnutí. "Sedni si!" zaskřehotal náhle špaček ve stříbrné kleci.
Soudce Ti šel ke dveřím a podal svitek cenzorovi. Zašeptal:
"Toto je klíčový dokument!"

Velký inkvizitor jej rozvinul a rychle prolétl očima prvních pár řádek. Soudce Ti se obrátil a rozhlédl se po místnosti. Starý rada seděl nehybně jako modla a hleděl na akvárium. Chan a Kang Čung zírali na vysokého muže u dveří. Cenzor pokynul rukou a v mžiku byla chodba plná císařských gardistů v zářivě zlatém brnění. Ukázal na Chan Jung-chana a Kang Čunga a řekl:
"Chopte se těch mužů!" Když se vojáci hrnuli dovnitř, dodal na adresu soudce Ti: "Jméno Chan Jung-chana na tomto seznamu není, ale pro jistotu ho také zatkneme. Pojdte se mnou, omluvím se Jeho Excelenci."
Soudce ho zadržel. Sám přiskočil k psacímu stolu, sklonil se a strhl radovi stínítko s čela. Pak řekl stroze:
"Vstaňte, Liou Fej-po! Obviňuji vás, že jste hanebně zavraždil císařského radu Liang Meng-kuanga!"
Muž za psacím stolem se pomalu zvedl. Napřímil se a vypjal hruď. Navzdory falešnému vousu, licousům a líčidlu nebylo těžké poznat velitelskou tvář Liou Fej-poa. O žalobce ani nezavadil pohledem, planoucí oči upíral na Chan Jung-chana, kterého právě vojáci svazovali řetězem.
"To já jsem ti zabil milenku, Chane!" zvolal na něho Liou záštiplně. Levou rukou si výsměšným gestem strhl vous.
"Zatkněte toho člověka!" houkl cenzor na vojáky.
Soudce ustoupil stranou. Čtyři muži přikročili ke stolu a první točil provazem. Liou jim vyšel vstříc s rukama založenýma do rukávů.
Náhle jeho pravička vystřelila z rukávu, zaleskl se nůž a z Liouva hrdla vytryskla krev. Zapotácel se a pak se jeho vysoká postava sesula na podlahu. Vůdce Bílého lotosu, uchazeč o Dračí trůn, vlastnoručně ukončil svůj život.

Kapitola dvacátá /SOUDCE SI JDE SE SVÝMI POMOCNÍKY ZARYBAŘIT; ODHALUJE TAJEMSTVÍ CHAN-JÜANSKÉHO JEZERA

V následujících dnech na společnost Bílého lotosu těžce dopadla císařská pěst.
V hlavním městě i v provinciích byli zatčeni, vyslýcháni a hromadně popravováni četní vyšší i nižší úředníci a několik bohatých občanů. Náhlým zatčením ústředních a místních vůdců byla zlomena páteř vzpoury a nikde nedošlo v širším měřítku k organizovanému pokusu o revoltu. Vypuklo několik menších povstání v odlehlých okresech, ale ta byla s malými ztrátami potlačena místními jednotkami.
V Chan-jüanu převzali lidé Velkého inkvizitora od soudce Ti dočasně veškerou správu. Cenzor sám se hned po Liou Fej-poově sebevraždě spěšně vrátil do hlavního města; zastoupil ho ironický muž s černým vousem, který zaměstnával soudce Ti jako muže pro všechno a hlavního poradce. Okres byl důkladně očištěn od podvratných živlů. Kan Čung se přiznal a prozradil jméno písaře, který dělal Bílému lotosu agenta v soudní budově. Kromě toho měl pár nohsledů cechmistr Wang a další darebáky na hrubou práci zaměstnával Liou Fej-po. Všichni tito zločinci byli dopraveni do hlavního města.
Protože soudce Ti byl dočasně zbaven svých povinností, ke své úlevě nemusel být přítomen popravě Mao Lua. Vyšší instance původně rozhodly, že bude umrskán k smrti. Ale soudci se podařilo rozsudek změnit na prostou popravu, když poukázal na to, že Mao Lu paní Čangovou neznásilnil a naopak ji bránil, když se jí chtěli zmocnit dva lupiči na Ostrově tří dubů. Mnich byl odsouzen k deseti letům těžké práce na severní hranici.
Onoho rána, kdy kat srazil Mao Luovi hlavu, se spustil prudký liják. Občané Chan-jüanu říkali, že jejich patron, městské božstvo, si přálo smýt krev, která byla prolita na jeho území. Déšť ustal tak náhle jako začal a odpoledne bylo chladné a slunné.
Toho večera měla být soudci Ti oficiálně vrácena veškerá výkonná moc. Měl tedy poslední volné odpoledne. Rozhodl se, že si půjde zarybařit na jezero.
Ma Žung a Ťiao Taj zašli do přístaviště a najali malý člun s plochým dnem. Dopravili jej k přístavnímu můstku, kam dorazil pěšky soudce Ti, na hlavě veliký kulatý klobouk proti slunci. Provázel ho seržant Chung a Tao Kan, který nesl rybářské náčiní.
Všichni nastoupili, Ma Žung se postavil na záď a chopil se vesla. Člun se zvolna pohyboval na perlících se vlnách. Všichni chvíli vychutnávali svěží vánek nad hladinou.
Potom soudce Ti přerušil ticho:
"Minulý týden bylo pro mne velice zajímavé pozorovat, jak operují muži z naší tajné služby. Ten chlapík s krátkým vousem - dodnes nevím, kdo to vlastně je - byl zpočátku velice rezervovaný, ale později trochu roztál a dovolil mi, abych nahlédl do nejdůležitějších dokumentů. Je to vynikající vyšetřovatel, pečlivý a systematický, mnoho jsem se od něho naučil. Ale zaměstnával mě tak, že teprve dnes mám poprvé čas klidné si s vámi popovídat."
Soudce ponořil ruku do chladivé vody. Pak mluvil dál.
"Včera jsem byl navštívit Chan Jung-chana. Je pořád ještě vyvedený z míry tím přísným výslechem, jemuž ho podrobili, ale ještě více tím, že Chan-jüan, jeho město, bylo střediskem zrádného spiknutí. Vůbec prý nevěděl o kryptě, kterou jeho předek vybudoval pod domem, ale tomu náš bradatý vyšetřovatel odmítal věřit. Vyslýchal Chana po dva dny za sebou a velice na něho dotíral. Nakonec ho však přece jen osvobodil, protože jsem poukázal na to, že mě okamžitě informoval o svém únosu, ačkoli mu to Bílý lotos výslovně zakázal. Chan mi je velice vděčný, a tak jsem využil příležitosti a informoval jsem ho o tom, že se Liang Fen a jeho dcera mají rádi. Nejdřív řekl Chan pohoršeně, že Liang Fen není pro jeho dceru dost dobrý, ale pak to vzdal a slíbil, že nebude proti jejich zasnoubení nic namítat. Liang Fen je počestný a seriózní mladý muž a Vrbové chmýří roztomilé děvče, myslím, že to bude šťastné manželství."
"Neměl Chan přece jen poměr s kurtizánou Mandloňový květ?" zeptal se seržant Chung.
Soudce se nevesele usmál.

"Musím upřímně doznat," řekl, "že jsem Chana odhadl úplně špatně. Je to velice staromódní, trochu bigotní a dosti omezený člověk, dobrák od kosti, ale nepříliš chytrý. Rozhodně to není žádná osobnost. Ne, s mrtvou tanečnicí nikdy poměr neměl. Tanečnice ovšem byla výrazná osobnost! Veliká ve své lásce - i ve své nenávisti. Podívejte se, zrovna odtud můžete v dálce mezi zelenými stromy Vilové čtvrti zahlédnout pilíře pamětního oblouku z bílého mramoru, který se staví na vznešený rozkaz Jeho Veličenstva. Bude na něm napsáno: "Příklad oddanosti státu a rodině."
Byli už dosti daleko od břehu. Soudce hodil udici do vody, ale vzápětí ji vytáhl. Ma Žung zaklel. I on zahlédl velký tmavý stín, který proplul zelenou vodou přímo pod člun. Zablýskla se dvě malá planoucí očka.
"Tady nic nechytíme," konstatoval soudce mrzutě. "Tyhle bestie odtud vyženou všechny ryby. Podívejte, tamhle plave další!" Všiml si polekaného pohledu svých čtyř společníků, a tak dodal: "Tušil jsem hned od začátku, že tu žijí tyhle obří želvy. Tím se vysvětluje, proč zmizela těla těch nešťastníků, kteří se v jezeře utopili. Jak tahle zvířata jednou přijdou na chuť lidskému masu... Ale nebojte se, na živé lidi nikdy neútočí. Odvez nás odtud, Ma Žungu, o kus dál budeme mít lepší vyhlídky."
Ma Žung začal energicky veslovat. Soudce založil paže do rukávů a zamyšleně hleděl na město, rozkládající se na vzdáleném břehu.
"Kdy Vaše Ctihodnost zjistila, že Liou Fej-po zavraždil starého radu a zaujal jeho místo?" zeptal se seržant Chung.
"Až na poslední chvíli," odpověděl soudce Ti. "Tu noc, co jsem probděl u psacího stolu, když jsem vyslal Ma Žunga a Tiao Taje do hlavního města. Případ marnotratného rady byla pouze vedlejší otázka, hlavním problémem byla vražda tanečnice. A tento případ se ve skutečnosti zrodil už před mnoha léty, kdy Liou Fej-po propadl své zpupné ctižádostivosti. Ale v poslední etapě, kterou jsme zažili tady v Chan-jüanu i my, odsunul citový vztah k dvěma ženám, a to k dceři Měsíční víle a k milence Mandloňovému květu, jeho politické plány do pozadí. Tento vztah je jádrem celého případu: když jsem pochopil toto, bylo všechno ostatní okamžité nad slunce jasné.
Liou Fej-po byl muž mimořádně talentovaný, odvážný, vynalézavý, energický, rozený vůdce. To, že propadl u literární zkoušky, zranilo jeho hrdost, a velký úspěch, který měl potom v obchodním podnikání, nikdy tuto ránu nevyhojil. Neustále hnisala a z ní se zrodila krutá zášť vůči naší vládě.
Náhodná událost mu vnukla ctižádostivý plán - obnovit někdejší organizaci Bílého lotosu, s její pomocí svrhnout naši císařskou rodinu a založit novou vlastní dynastii. Kdysi náhodou koupil v jednom starožitnictví v hlavním městě starý rukopis, dílo Poustevníka Chana, v němž byl plán tajné krypty. Velký inkvizitor objevil tento rukopis mezi Liouovými papíry v jeho rezidenci v hlavním městě. Poustevník Chan tam píše, že se rozhodl vybudovat tuto kryptu jako útočiště pro své potomky v bouřlivých časech. Píše, že tam hodlal ukrýt celý svůj poklad - dvacet krabic se zlatými pruty, vykopat tam studnu a uskladnit sušené potraviny. Rukopis končí nákresem písmenkového zámku na dveřích u krypty v oltáři budhistické kaple. Poustevník dodal něco v tom smyslu, že tajemství se má v Chanově rodině přenášet z otce na nejstaršího syna.
Když si to Liou přečetl, zpočátku se patrně domníval, že je to výplod stařecké mysli. Ale nakonec si řekl, že by stálo za to Chan-jüan navštívit a ověřit, zda Poustevník Chan svůj nápad opravdu uskutečnil. Liou to zařídil tak, aby ho Chan Jung-chan na pár dnů pozval do svého domu na návštěvu. Přitom Liou zjistil, že Chan o plánech svého předka nic neví. Chan věděl jenom tolik, že na Poustevníkovo přání má být budhistická kaple vždy otevřena a že v ní neustále musí hořet lampa. Chan se domníval, že je to důkaz předkovi zbožnosti, ale Poustevníkovým skutečným záměrem samozřejmě bylo zajistit, aby jeho potomci měli v případě náhlého nebezpečí přístup k tajnému vchodu kdykoli, ve dne i v noci. Jednou v noci musel Liou kapli tajně navštívit. A tehdy zjistil, že krypta a všechno ostatní skutečně existuje přesně tak, jak to Poustevník popsal. Liou si zřejmě uvědomil, že náhlá smrt starému Poustevníkovi patrně zabránila prozradit tajemství nejstaršímu synovi, Chan Jung-chanovu dědovi. Avšak tiskař šachové příručky uveřejnil rukopis přesně podle Poustevníkova konceptu, včetně poslední stránky se záhadnou šachovou úlohou. Nikdo kromě Liou Fej-poa a patrně také kromě mrtvé tanečnice neměl tušení, že úloha je vlastně klíčem k písmenkovému zámku v budhistické kapli."
"Ten Poustevník byl mimořádně chytrý člověk!" zvolal Tao Kan. "Tím, že tu šachovou úlohu uveřejnil, si zajistil, že se klíč nikdy neztratí, ale nikdo nezasvěcený nepřijde na jeho skutečný význam!"
"Poustevník Chan byl opravdu moudrý a velice učený člověk, muž, s jakým bych se byl rád setkal. Ale abych vám řekl, jak to bylo dál. Teď měl Liou Fej-po v Chanově pokladu obrovský kapitál, který potřeboval, aby mohl zorganizovat celostátní spiknutí, a zároveň získal ideální prostor pro tajný hlavní stan a poradní síň hnutí. Postavil si vilu na prázdném pozemku mezi Chanovým sídlem a rezidencí rady Lianga; pak najal čtyři dělníky, aby vykopali podzemní chodbu, spojující kryptu s jeho zahradou. Předpokládám, že ty čtyři nešťastníky potom vlastnoručně zabil, v tajné chodbě jsme přece našli kosti čtyř mužů.
Avšak jak se spiknutí šířilo, Liouovy výdaje vzrůstaly. Musel posílat podstatné sumy úplatným úředníkům platit vůdce banditů a zásobovat je a jejich muže zbraněmi. Liouův vlastní kapitál i Poustevníkův poklad se rozplynul, musel se poohlédnout po dalším zdroji příjmů. Tehdy vymyslel plán, jak se zmocnit majetku rady Lianga. Liou se často procházel se starým pánem v jeho zahradě, a tak se snadno obeznámil s radovými zvyklostmi i s chodem jeho malé domácnosti. Asi po půl roce zřejmě vylákal starého pána do tajné chodby a tam ho zavraždil. Tělo uložil na chodbě do rakve, kde jsme je s Tao Kanem našli. Od té doby byl ‚rada' chorý, zhoršil se mu zrak, stal se zapomnětlivým a začal trávit větší část dne ve své ložnici. Tato kamufláž Liouovi umožňovala hrát dvojí roli. V kryptě se převlékl a pak se kradl přes vlastní zahradu k radově domu. Pokoj, kde bydlel tajemník Liang Fen, byl na druhém konci areálu a staří manželé, kteří radu obsluhovali, jsou senilní, takže okolnosti této komedii přály. Někdy ho však nepředvídaná situace nutila hrát svou roli déle, než předpokládal. To, a také jeho účast na schůzkách rady Bílého lotosu v kryptě, vysvětluje jeho kouzelnické ‚umění zmizet', které začalo poutat pozornost příslušníků jeho domácnosti - jak vyprávěl nosič palankýnu seržantu Chungovi.

Spolu se svým nohsledem Wan I-fanem si Liou udělal zevrubný přehled o radově majetku a pak začal prodávat jeho pozemky. Tak získal peníze, které potřeboval k dokončení příprav povstání. Všechno se dařilo. Začal se radit s ostatními spiklenci o době vhodné k zahájení akce. Avšak právě v té chvíli nastaly potíže. Došlo k nim v Liouově soukromém životě. Tím se dostáváme ke kurtizáně Mandloňový květ, vlastním jménem slečně Fan Cho-i."
Člun teď klidně stál na vodě. Ma Žung seděl se zkříženýma nohama na zádi. On i další tři pomocníci dychtivě naslouchali soudcovu vyprávění. Soudce si postrčil slamák do týla a pokračoval:
"Spiknutí se rozšířilo také do provincie Šan-si. Přidal se k němu i statkář z Ping-jangu jménem Fan. Ale později toho litoval a rozhodl se spiknutí oznámit úřadům. Bílý lotos mu však na jeho záměry přišel. Přinutili ho spáchat sebevraždu, ale nejprve ho přiměli, aby podepsal padělaný dokument, v němž doznává, že se dopustil zločinu proti státu. Všechen jeho majetek padl do rukou Bílého lotosu, jeho vdova, jeho dcera Cho-i a jeho synáček byli úplně ožebračeni. Nato dcera prodala sebe samu jako kurtizánu. Za peníze, které tím získala, mohla její matka koupit v Ping-jangu malé hospodářství a později jí Mandloňový květ posílala pravidelně větší část toho, co vydělala, na výchovu malého bratříčka. Tyto údaje jsem našel ve zprávě, kterou tajní agenti poslali včera z Ping-jangu po zatčení a výslechu místních vůdců Bílého lotosu.
To, co zbývá, není těžké si domyslet. Před svou smrtí jí otec zřejmě o spiknutí něco řekl, včetně toho, že hlavní stan je v Chan-jünu a že v čele stojí Liou Fej-po. Statečná a oddaná dcera se rozhodla otce pomstít a odhalit spiknutí. Zřejmě proto trvala na tom, že chce být prodána do Chan-jüanu, a proto také přijala Liou Fej-poa za milence. Jejím záměrem bylo vytáhnout z něho tajemství Bílého lotosu a pak odhalit jeho a ostatní spiklence úřadům.
Byla to žena zvláštní znepokojivé krásy a výjimečně silná osobnost. Myslím, že její rodina byla jednou z těch, které Ping-jang proslavily; v těchto rodinách přecházejí z matky na dceru hluboká tajemství, díky nimž tyto ženy vládnou okultními silami. Přesto však pochybuji, že by se jí bylo podařilo připoutat tak krajně sobeckého a ctižádostivého muže, jakým byl Liou Fej-po, kdyby se tak nápadně nepodobala jeho vlastní dceři, Měsíční víle.
Nepředstírám přátelé, že dokážu pochopit a analyzovat všechny rozmary lidské vášně. Omezím se na tvrzení, že Liouova láska k dceři se střetávala s vědomím, že podle našeho posvátného společenského řádu smí muž chovat milostný cit pouze k ženě, s níž ho neváže pouto krve. Liouova vášnivá láska k dceři byla jediným zranitelným místem v jeho kruté studené duši. Musel se svou hříšnou láskou bojovat ze všech sil a jeho dcera se to nikdy nedozvěděla. Nevím, do jaké míry tato vášeň ovlivnila vztah k jeho manželkám, ale nepřekvapilo by mne, kdyby jeho rodinný život byl nešťastný a plný napětí. Je docela dobře možné, že milostný poměr s kurtizánou byl Liouovi určitým východiskem z konfliktu, v němž se zmítala jeho duše, a to že dodávalo jejich vztahu hlubinné vášně, jakou Liou možná předtím s žádnou jinou ženou neprožil.
Během tajných schůzek - teď vyšlo najevo, že se konaly v zahradním pavilónu cechmistra Wanga - se Mandloňový květ od svého milence dozvěděla různá fakta o Bílém lotosu, včetně tajného významu šachové úlohy. Liou jí psal milostné dopisy, musel dávat průchod vášním jimiž byl posedlý, i touto cestou. Byl ale dost chytrý na to, aby je nepsal vlastní rukou. Proto napodoboval rukopis Liang Fena, radova tajemníka, s nímž se dobře obeznámil při studiu radových účetních knih. Jen Nebesa vědí, jaká zvrácenost ho vedla k tomu, že tyto milostné dopisy podepisoval literárním jménem kandidáta Čanga, milého své dcery. Jak říkám, tato temná hnutí mysli jsou nad moje chápání.
Liou neměl nikdy v úmyslu svou dceru provdat. Nesnesl pomyšlení, že by od něho někdy odešla a že by patřila jinému muži. Když se zamilovala do kandidáta Čanga, Liou tomuto sňatku všemožně bránil a přikázal svému komplicovi Wan I-fanovi, aby doktora Čanga pomluvil a poskytl mu tak hodnověrnou záminku ke zrušení slibu. Ale Měsíční víla se zhroutila. Liou se na její trápení nemohl dívat, a tak nakonec vynaložil obrovské úsilí, aby překonal sám sebe, a dal svůj souhlas. Můžeme s jistotou předpokládat, že nadcházející odloučení od Měsíční víly Lioua ohromně rozrušilo. A co víc, z jeho milostných dopisů tanečnici lze vyčíst, že zároveň začínal tušit, jaké jsou její skutečné záměry, neboť se na Bílý lotos vyptávala příliš dychtivě. Rozhodl se, že s ní přeruší poměr. Protože měl zakrátko ztratit obě ženy, které miloval, umíme si představit zoufalý stav jeho mysli. A k dovršení všeho byly finanční problémy den ode dne větší. Ve své roli císařského rady rozprodal větší část Liangových pozemků a den stanovený k zahájení povstání se blížil. Potřeboval peníze, mnoho peněz, a potřeboval je rychle. Proto sáhl na kapitál svého společníka, cechovního mistra Wanga, a přikázal Kang Čungovi, aby přesvědčil svého staršího bratra, že má ještě rozšířit už tak velkou půjčku Wan I-fanovi. Myslím, že takhle vypadala situace před dvěma měsíci, brzy po našem příjezdu do Chan-jüanu."
Soudce Ti se na okamžik odmlčel. Tao Kan se zeptal:
"Jak přišla Vaše Ctihodnost na to, že Kang Čung je členem Bílého lotosu?"
"Jenom díky tomu, že vynaložil tolik námahy, aby tu půjčku zajistil," odpověděl soudce. "Hned mi bylo nápadné, že tak zkušený obchodník jako Kang Čung radí bratrovi, aby půjčil tolik peněz tak pochybnému podnikateli, jako byl Wan I-fan. Jakmile jsem pochopil, že Wan I-fan musí být zapleten do spiknutí, věděl jsem, že Kang Čung je tam také. Liouovo zoufalé úsilí o získání peněz v hotovosti mě přivedlo na důležitou stopu, která mi zároveň s Liouovým častým ‚mizením' a náhlým onemocněním rady Lianga pomohla pochopit, že se Liou vydává za radu Lianga. Dal jsem si dohromady podivnou radovu touhu po zlatě s tím, jak nutně potřebuje peníze člen společenství Bílého lotosu Wang. A protože rada, i pro svůj pokročilý věk, byl mimo podezření, bylo tu jediné možné vysvětlení."
Tao Kan přikývl. Zvolna si pohrával se třemi vlasy, které mu rostly na levé tváři. A soudce Ti mluvil dál:
"Teď se dostávám k vraždě kurtizány. Byla to velice složitá záležitost, kterou jsem si ujasnil až v poslední chvíli. Měsíční víla se provdala za kandidáta Čanga a následujícího dne se konal banket na květinovém člunu. Protože Liou tanečnici podezíral, celou noc ji pozoroval. Když mi říkala o spiknutí, stála mezi mnou a Chanem. Liou jí odečetl slova se rtů, ale mylně se domníval, že byla určena Chanovi."
"Ale shodli jsme se přece, že tento omyl je vyloučený," přerušil ho seržant Chung. "Oslovila vás přece ‚Vaše Ctihodnosti'!"

"Měl jsem to prokouknout dříve," řekl soudce s lehkým úsměvem. Nezapomeň, že když mě oslovila, nedívala se na mne, a že mluvila rychle. Proto Liou Fej-po mylně slyšel místo mého titulu ‚Jung-chan', což je Chanovo osobní jméno. To muselo Lioua rozpálit do ruda: nejenže ho jeho milenka hodlá zradit, ale chce tak učinit s jeho tajným sokem v lásce, Chan Jung-chanem! Co jiného si měl Liou myslet, když Chana oslovuje osobním jménem, než že s ním má milostný poměr? To také vysvětluje drsný způsob, který Liou zvolil následujícího dne, aby Chanovi zavřel ústa, totiž únos a výhrůžky. A konečně to vysvětluje i proč Liuova poslední slova předtím, než si podřízl hrdlo, byl výsměch na adresu domnělého soka v lásce. Naštěstí Liouovi ušla její poznámka o hře v šachy, neboť v té chvíli se ke stolu vrátila Sasanka a zaclonila mu výhled. Kdyby byl Liou tuhle poznámku zaslechl, byl by určitě bez váhání svůj tajný hlavní stan z krypty vystěhoval.
Protože ho tanečnice chtěla zradit, musel ji Liou zabít okamžitě. Mohl jsem vyčíst pravdu z jeho očí, když ji pozoroval při tanci. Musel ji zabít a věděl, že teď vidí její oslnivou, úžasnou krásu naposledy. V jeho očích byla nenávist, nenávist zrazeného milence, ale zároveň hluboké zoufalství muže, ztrácejícího milovanou ženu.
Nevolnost cechmistra Penga dala Liouovi příhodnou záminku k odchodu z jídelny. Doprovodil Penga na pravobok. Zatímco Peng stál u zábradlí a zvracel, Liou přešel na levobok, oknem pokynul Mandloňovému květu, aby vyšla ven, a odvedl ji do kajuty. Tam ji udeřil tak, že upadla do bezvědomí, do rukávu jí vložil bronzové vykuřovadlo a spustil ji do vody. Vrátil se k Pengovi, jemuž se zatím udělalo lépe, a společně šli do jídelny. Dovedete si představit, co Liou prožíval, když slyšel, že tělo nekleslo ke dnu jezera a vražda byla odhalena.
Ale to horší měl Liou teprve před sebou. Druhý den ráno se dozvídá, že jeho milovaná dcera Měsíční víla byla nalezena na svatebním loži mrtvá. Ztratil dvě ženy, které opanovaly jeho citový život. Jeho maniakální nenávist se neobrátila proti kandidátu Čangovi, ale proti jeho otci. Protože Liou sám trpí zakázanou vášní, hned usoudí, že profesor má na svědomí stejný hřích. Tedy, alespoň pokud do toho vidím, je to jediný způsob, jak vysvětlit, proč Liou vznesl tu fantastickou žalobu proti doktoru Čangovi. Smrt Měsíční víly byla pro Lioua strašným otřesem. A když její tělo nevysvětlitelným způsobem zmizí, Liou ztrácí sebekontrolu už úplně. Od té chvíle je posedlý a jen stěží odpovědný za své činy.
Jeho komplic Kang Čung uvedl ve svém doznání, že Liou okamžitě přikázal všem svým lidem, aby hledali tělo jeho dcery. Pak se choval tak podivně, že Kang Čung, cechmistr Wang a Wan I-fan začali mít o svého vůdce starost. Všichni byli zásadně proti únosu Chan Jung-chana. Říkali, že je to příliš riskantní, že vražda kurtizány je Chanovi dostatečným varováním, a proto nebude o tom, co mu řekla, vůbec mluvit. Ale Liou nic nechtěl slyšet, potřeboval svému sokovi v lásce způsobit bolest. A tak Liouovi lidé hodili Chana do krytých nosítek, nosili ho po Liouově zahradě a pak ho dopravili do tajné místnosti pod jeho vlastním domem. Chan mi ten šestistěnný pokoj popsal správně a vzpomněl si, že ho nesli nahoru po deseti schodech - to jsou ty, co vedou z Liouovy tajné chodby do krypty. Muž s bílou maskou byl Liou osobně, nechtěl si nechat ujít příležitost, aby ponížil a potýral muže, s nímž, jak se domníval, ho Mandloňový květ klamala.
Náš chmurný příběh se chýlí ku konci. Tělo Měsíční víly se nenalezlo, Liou naléhavě potřebuje peníze a navíc se obává, že ho začínám podezírat. V této tísni se rozhodne, že jako Liou Fej-po zmizí a závěrečnou etapu spiknutí bude řídit jako rada Liang.
Zatkl jsem Wan I-fena dřív, než ho Liou stačil o svém zamýšleném zmizení informovat. Když jsem Wanovi řekl, že Liou uprchl, Wan se domníval, že Liou od svého ctižádostivého plánu upustil, a rozhodl se, že mi všechno poví, aby zachránil vlastní kůži. Ale písař, Liouův agent u našeho soudu, Lioua varoval a Liou mu dal pro Wana otrávený koláček. Znamení lotosu na koláči nebylo určeno Wanovi - nezapomeňte, že v cele byla téměř tma - bylo určeno mně, mělo mě vystrašit a zmást natolik, abych poslední dny před vypuknutím povstání do vývoje nezasahoval.
Téže noci Liou vzkázal Wangovi a Kang Čungovi, že s ním napříště musí udržovat spojení v radově rezidenci. Wang a Kang se poradili, shodli se, že Liou ztrácí hlavu a že na jeho místo nastoupí Wang. Wang jde tedy do krypty pro tajný klíč, který mu má dát moc nad celou organizací. Ale Liou tento dokument už přenesl do skrýše v akváriu. Wanga jsme s Tao Kanem v té kryptě překvapili a zabili jsme ho."
"Jak věděla Vaše Ctihodnost, že je dokument schovaný v akváriu?" zeptal se Ťiao Taj dychtivě.
Soudce Ti se usmál a řekl:
"Když jsem navštívil takzvaného radu a ten mě nechal čekat v knihovně, zlatí karasové se zpočátku chovali naprosto přirozeně. Jakmile mne spatřili u akvária, vypluli k hladině, neboť očekávali krmivo. Když jsem ale sáhl po sošce, velice je to rozrušilo. Udivilo mě to a neustále jsem přemýšlel o možné příčině. Když jsem dospěl k závěru, že Liou hraje roli starého rady, tak jsem si na tu příhodu vzpomněl. Vím, že zlaté rybičky jsou jako všichni pěstění živočichové přecitlivělé a nemají rády lidi, kteří strkají ruku do jejich vody. Uvědomil jsem si, že už mají zřejmě nějakou zkušenost z minulosti s rukou šmátrající pod vodou a rušící klid jejich malého světa. Z toho jsem usoudil, že podstavec je možná tajnou skrýší. A jelikož to nejcennější, co Liou vlastnil, byl malý svitek, usoudil jsem, že ho tam ukryl. A to je všechno!"
Soudce Ti vytáhl svůj prut a začal pořádat šňůru.
"Tento významný případ," řekl seržant Chung spokojené, "nepochybně přinese Vaší Ctihodnosti brzké povýšení."
"Mně?" opáčil soudce udiveně. "Nebesa, to ne! Jsem velmi rád, že jsem vůbec nebyl propuštěn ze služby. Velký inkvizitor mi udělil přísnou důtku za to, že jsem spiknutí odhalil pozdě, a v úředním dokladu o mém opětném nástupu do úřadu náčelníka je tato výtka zopakována černé na bílém, jasně a srozumitelně. Je k ní přiložena zpráva z personální rady, v níž se praví, že pouze skutečnost, že jsem na poslední chvíli našel klíčový dokument spiklenců, pohnula příslušné činitele k shovívavosti. Od náčelníka, milí přátelé, se očekává, že ví, co se v jeho okrese děje!"
"V každém případě," pokračoval Chung, "případ mrtvé kurtizány je u konce!"
Soudce Ti mlčel. Odložil svůj prut a chvíli zamyšleně zíral na vodní hladinu. Pak pomalu zavrtěl hlavou a řekl:

"Ba ne, mám pocit, že tenhle případ ještě není u konce, Chungu, ne tak docela. Kurtizána byla posedlá nenávistí tak nesmiřitelnou, že ji, jak se obávám, nezmírnila ani Liouova sebevražda. Existují vášně tak silné, až nelidsky prudké, že se samy stávají tělem a uchovávají si moc škodit ještě dlouho poté, co jejich nositelé zemřeli. Říká se dokonce, že se tyto temné síly někdy zmocní mrtvého těla a s jeho pomocí uskutečňují své zlověstné cíle." Všiml si znepokojených tváří svých čtyř společníků a spěšně dodal: "Ovšem, ať jsou tyto strašidelné síly jakkoli mocné, mohou uškodit pouze tomu, kdo je vlastními temnými činy sám vyvolá."
Soudce se naklonil přes zábradlí a zahleděl se do vody. Uviděl snad znovu hluboko pod sebou tu klidnou tvář, hledící na něho nevidomýma očima, jako oné osudové noci na květinovém člunu? Zachvěl se, odtrhl zrak od hladiny a řekl zpola pro sebe:
"Myslím, že člověk, jehož mysl je náchylná ke zlu, udělá lépe, když se nebude v noci toulat po břehu tohoto jezera."

* Chan-jüan byl druhým působištěm soudce Ti ve funkci okresního náčelníka; tehdy mu bylo třicet šest let. Jeho prvním působištěm byl Peng-laj. Některé ze zločinů, které tam odhalil, jsou popsány v románu Záhada čínského zlata (Odeon 1982). Soudce zůstal v Chan-juanu dva roky. V roce 668 byl přeložen do Pu-jangu v provincii Ťiang-su. Tři případy, které tam vyšetřil, jsou popsány v románu Soudce Ti a vražedný zvon (Práce 1989).